DAPHNE DU MAURIER

NU PRIVI ACUM
ŞI
ALTE POVESTIRI

Traducere de Adina Chiriţă
EDITURA UNIVERS
BUCUREŞTI, 1983
Coperta de: Dodi Teodorescu-Romanaţi
Daphne du Maurier
Don't Look Now and Other Stories

Nu privi acum

— Nu privi acum, i-a spus John soţiei sale, în spatele tău două bătrâne încearcă să mă hipnotizeze.

Laura a mimat imediat un căscat, apoi şi-a înclinat capul pe spate, ca şi cum ar fi vrut să caute pe cer un avion inexistent.

— Chiar în spatele tău, a adăugat el. De aceea nu fe poţi întoarce imediat; ar bate la ochi.

Laura a făcut cel mai vechi truc din lume: a scăpat şervetul, apoi s-a aplecat să-l ia de jos, aruncând o privire peste umărul stâng în timp ce se ridica. Şi-a supt obrajii, trădând o furie înăbuşită, şi a înclinat din cap.

— Nu sunt deloc bătrâne, a spus ea. Sunt fraţi gemeni deghizaţi.

Vocea îi era neliniştită, preludiu la un râs necontrolat, iar John i-a turnat imediat *chianti* în pahar.

— Prefă-te că tuşeşti, a spus el, altfel ne vor observa. Ştii ce sunt? Sunt criminali care vizitează Europa, schimbându-şi sexul la fiecare oprire. Aici, în Torcello, sunt surori gemene. Fraţi gemeni în Veneţia, mâine sau chiar astă-seară, plimbându-se braţ la braţ prin piaţa San Marco. Nu e decât o problemă de schimbare a hainelor şi a perucilor.

— Hoţi de bijuterii sau ucigaşi? a întrebat Laura.

— Ucigaşi, categoric. Dar mă întreb de ce s-au oprit asupra mea?

Chelnerul a adus cafeaua şi a luat fructele, clipe care i-au permis Laurei să-şi alunge furia şi să-şi recapete stăpânirea de sine.

— Nu ştiu de ce nu i-am observat când am sosit, a spus Laura. Ies în evidenţă foarte clar. Nu te poţi înşela.

— – li masca grupul acela de americani, i-a răspuns John, la fel şi bărbosul acela cu monoclu, care arată ca un spion. Au fost mascaţi până când grupul a plecat, şi abia atunci i-am văzut pe gemeni. O, Doamne, iar mă fixează cea cu păr alb.

Laura şi-a scos pudriera din poşetă, şi o ţinea în faţă, folosindu-se de oglindă ca de un retrovizor.

— Cred că se uită la mine nu la tine, a spus ea. Slavă domnului că am lăsat perlele la directorul, hotelului. A făcut o pauză ca să-şi tamponeze uşor nasul cu pudră. Cred că ne-am înşelat, a spus ea după o clipă. Nu sunt nici criminali, nici hoţi. Sunt două înduioşătoare profesoare ieşite la pensie, în excursie, care au făcut economii toată viaţa pentru a vizita Veneţia. Vin dintr-o localitate cu un nume gen Walabanga din Australia. Şi se numesc Tilly şi Tiny.

Pentru prima oară de când plecaseră, vocea ei a căpătat acea intonaţie spumoasă care îi plăcea lui atât de mult, şi semnele de nelinişte de pe chipul ei dispăruseră. „De fapt, se gândea el, până la urmă o să-i treacă. Dacă aş putea să menţin atmosfera asta, dacă am putea relua obişnuinţa glumelor din vacanţă şi de acasă, închipuirile hazlii despre oamenii de la alte mese, sau statul prin hoteluri, sau hoinăritul prin galerii de artă sau biserici, viaţa ar fi ca înainte, rana s-ar vindeca, ea ar uita.44

— Ştii, a zis Laura, a fost un prânz excelent. Mi-a plăcut tare mult.

„Slavă domnului, se gândea el, slavă domnului...44

Apoi s-a aplecat înainte, şoptindu-i conspirativ:

— Una dintre ele se duce la toaletă. Crezi că el sau ea are de gând să-şi schimbe peruca?

— Taci, a murmurat Laura. O voi urmări şi voi afla. Ar putea avea acolo o valiză dosită, şi poate vrea să-şi schimbe hainele.

A început să fredoneze uşor o melodie, în semn de mulţumire. Fantoma dispăruse temporar, datorită obişnuitului joc de vacanţă, abandonat de prea multă vreme, şi din fericire, regăsit acum, printr-o întâmplare..

— A pornit? a întrebat Laura.

— Se apropie acum de masa noastră, i-a spus el.

Privită izolat, femeia nu era ieşită din comun. înaltă, uscăţivă, cu

trăsături acviline, cu părul tuns scurt după moda rafinată de la Eton, părea să-i amintească de epoca mamei sale, de marca acelei generaţii deosebite. El bănuia că are în jur de şaizeci şi cinci de ani. Purta o cămaşă bărbătească cu guler şi cravată, jachetă sport, fustă gri de tweed, lungă până la jumătatea gambei, ciorapi gri şi pantofi negri cu şireturi. Mai văzuse femei de acest gen la cursurile de golf şi la expoziţiile canine – care prezintă invariabil nu rase de vânătoare, ci câini de companie. Dacă le întâlneai la o petrecere în casa cuiva, când trebuia aprinsă o ţigară, scoteau mai rapid bricheta decât un bărbat chibriturile. Părerea generală că ele ar fi locuit cu un tovarăş de viaţă efeminat şi alintat nu era totdeauna adevărată. Dar ceea ce te izbea la această femeie era faptul că în loc de una erau două. Gemene identice, turnate în acelaşi tipar. Singura diferenţă era că cealaltă avea părul mai alb.

— Şi dacă atunci când voi fi la toaletă, alături de ea, începe să se dezbrace? a murmurat Laura.

— Depinde de ceea ce o să fie, a răspuns John. Dacă este hermafrodită, ia-o la goană. Ar putea avea o seringă hipodermică ascunsă, şi ar putea să te anihileze înainte ca tu să ajungi la uşă.

Laura şi-a supt încă o dată obrajii şi a început să tremure. Apoi, îndreptându-şi umerii, s-a ridicat în picioare.

— Nu trebuie să râd, a spus ea, iar când mă întorc, în orice caz nu te uita la mine, mai ales dacă ieşim împreună. Şi-a luat geanta, şi s-a îndepărtat de masă sigură de sine în urmărirea prăzii.

John şi-a turnat în pahar *chianti*-ul care mai rămăsese în sticlă, şi şi-a aprins o ţigară. Soarele scăpăra în mica grădină a restaurantului. Americanii plecaseră, la fel şi omul cu monoclu, şi cei care participaseră la o petrecere în familie în capătul îndepărtat al localului. Era linişte peste tot. Cealaltă geamănă stătea rezemată de scaun cu ochii închişi. „Slavă domnului pentru această clipă, gândea el, când este posibilă relaxarea, iar Laura s-a lansat în jocul ei naiv şi nevinovat. Vacanţa s-ar putea totuşi transforma într-o cursă de care ea avea nevoie, uitând, fie şi numai temporar, disperarea paralizantă care o cuprinsese de când a murit copilul.tt

— Îi va trece, a spus doctorul. Tuturora le trece cu timpul. Şi mai aveţi şi băiatul.

— Ştiu, replicase John, dar fetiţa însemna totul. întotdeauna a însemnat totul, chiar de la început, nu ştiu de ce. Cred că era diferenţa

de vârstă. Şcolar deja şi încă îndărătnic, băiatul ştia să-şi apere singur drepturile. Nu era ca fetiţa de cinci ani. Laura o adora literalmente. Johnnie şi cu mine contam prea puţin.

— Dă-i timp, a repetat doctorul, dă-i timp. Şi oricum, sunteţi amândoi încă tineri. Vor venii alţii. O altă fetiţă.

Este aşa de uşor să vorbeşti... Cum să înlocuieşti cu un vis viaţa pierdută a unui copil iubit? O cunoştea bine pe Laura. Un alt copil, o altă fată, ar fi avut calităţile ei, o identitate separată. Ar putea exista ostilitate chiar, datorită acestui fapt. Un uzurpator în leagănul care fusese al Christinei. O replică bucălată şi bălaie a lui Johnnie, şi nu un drăcuşor de ceară cu părul negru, care s-a dus.

John privea pe deasupra paharului cu vin. A văzut imediat că femeia îl fixa în continuare. Nu era privirea calmă, plictisită a unei persoane de la o masă alăturată care îşi aşteaptă prietena să se întoarcă. Era ceva mai mult, era mai concentrată. Ochii albaştri, ieşiţi în evidenţă, îl străpungeau bizar, dându-i brusc o senzaţie neplăcută. „La dracu' cu femeia asta! Foarte bine, privire blestemată! Dacă trebuie, mă pot prinde şi eu în joc. wA răspândit ostentativ un nor de fum, şi i-a zâmbit provocator. Ea nu l-a luat în seamă. Ochii albaştri continuau să-l fixeze, aşa încât el a fost obligat să-şi mute privirea, să-şi stingă ţigara, şi să se uite peste umăr, ca să cheme chelnerul pentru nota de plată. Aranjând asta, şi cotrobăindu-se după mărunţiş, a făcut câteva remarci asupra prânzului excelent, şi-a recăpătat calmul, dar i-a rămas o senzaţie ciudată de nelinişte. Apoi, aceasta a trecut, la fel de brusc cum venise, şi aruneând o privire fugitivă la cealaltă masă, a văzut că ochii ei erau din nou închişi, iar ea dormea sau moţăia aşa cum făcuse şi înainte. Chelnerul dispăruse. Peste tot era linişte.

„Laura întârzie prea mult, se gândea el uitându-se la ceas. Cel puţin zece minute. Oricum era un lucru* cu care ar fi putut să o necăjească/4 începu să plănuiască ce formă va lua gluma. Cum bătrâna păpuşică se dezbrăcase aproape de tot, sugerându-i Laurei să facă la fel. Iar apoi, directorul intrase peste ele, exclamând cu groază că s-a distrus reputaţia restaurantului; aluzie la consecinţele neplăcute care ar urma dacă... Toată înscenarea dovedindu-se a fi o cursă, o încercare de şantaj. El, Laura şi gemenele ar putea fi duşi la poliţia din Veneţia pentru interogatoriu. Un sfert de oră... Ei, hai, ieşi odată...

Un scârţâit de paşi pe pietriş s-a auzit şi geamăna după care plecase Laura a trecut încet pe lângă el. S-a îndreptat către masa ei, şi a

rămas acolo în picioare o clipă, interpunând figura ei uscăţivă între John şi sora, ei. A spus ceva, însă John nu putea să înţeleagă ce. Doar accentul, parcă era scoţian. Apoi s-a aplecat, oferindu-i braţul gemenei de la masă, şi s-au îndreptat amândouă, traversând grădina, către trecerea prin gardul viu din spate. Geamăna care îl fixase pe John se sprijinea de braţul celeilalte. Acum apărea o altă diferenţă între ele. Cea care se sprijinea nu era prea înaltă, şi era mai încovoiată – probabil suferea de gută. Au dispărut din vedere, iar John a devenit neliniştit. S-a ridicat, şi era gata-gata să se întoarcă în hotel, când a apărut Laura.

— Ei bine, dar ai stat ceva, a zis el, apoi s-a oprit din cauza expresiei de pe faţa ei. Ce este, ce s-a întâmplat?

Putea să spună imediat că ceva nu era în regulă. Ea era aproape într-o stare de şoc. Laura s-a îndreptat poticnindu-se către masa de la care el tocmai se ridicase şi s-a aşezat. El şi-a tras un scaun lângă ea, şi i-a luat mâna.

— Draga mea, ce este? Spune-mi – nu te simţi bine?

Ea a clătinat din cap, apoi s-a întors şi 1-a privit.

Expresia buimacă, pe care el o observase pe faţa ei la început, se schimbase într-una triumfătoare, aproape exaltată.

— Este minunat, a spus ea rar, cel mai minunat lucru care putea fi. Vezi tu, ea nu e moartă, este cu noi.

De aceea cele două surori se uitau la noi. Ele o puteau vedea pe Christine.

„Dumnezeule, zi-a zis el. Exact de ce mă temeam. Își iese din minţi. Ce mă fac? Cum să fac faţă?“

— Laura, iubito, a început el, încercând să zâmbească, uite, hai să mergem. Am plătit nota şi putem merge să ne uităm la catedrală, să ne plimbăm, iar apoi va fi timpul să ne întoarcem la Veneţia.

Ea nu îl asculta sau, oricum, nu înţelegea sensul cuvintelor.

— John, iubitule, trebuie să-ţi spun ce s-a întâmplat. Am urmărit-o la toaletă, aşa cum am stabilit. Se pieptăna, iar eu m-am dus la closet. Apoi am ieşit şi mi-am spălat mâinile la chiuvetă. Ea se spălă alături. Deodată s-a întors şi mi-a spus cu un pronunţat accent scoţian: „Nu mai fi nefericită. Sora mea ţi-a văzut fetiţa. Era aşezată între tine şi soţul tău şi râdeatt. Iubitule, am crezut c-o să leşin. Aproape am leșinat. Din fericire, acolo era un scaun şi m-am aşezat, iar femeia s-a aplecat asupra mea şi m-a frecat pe frunte. Nu sunt sigură dacă a spus chiar

așa, dar a spus ceva de bucuria care o să fie la fel de ascuţită ca o sabie. A mai zis să nu-mi fie frică că totul va fi bine, dar viziunea surorii ei fusese atât de puternică, încât au decis că trebuie să mi-o spună și că asta era și dorinţa Christinei. Oh, John, nu mă privi așa. îţi jur că nu am inventat nimic, este exact ce mi-a spus ea, totul este adevărat.

Tonul disperat din vocea ei îi făcea rău. Trebuia cu orice chip să nu o contrazică, să o calmeze.

— Laura, iubito, dar bineînţeles că te cred, a spus el, totuși e un șoc, sunt trist pentru că și tu ești tristă...

— Dar eu nu sunt tristă, l-a întrerupt ea. Sunt fericită, atât de fericită încât nici nu-ţi pot explica. Știi cum a fost în ultimele săptămâni, acasă și peste tot unde am fost în vacanţă, deși am încercat să-ţi ascund. Acum s-a terminat, pentru că știu, știu că femeia aceea avea dreptate. Dumnezeule, ce groaznic, i-am uitat numele – și mi l-a spus. Vezi tu, ea este doctor, pensionară și vine din Edinburgh, iar cea care a văzut-o pe Christine a orbit acum câţiva ani. Deși toată viaţa ei a studiat artele oculte și a fost un mediu bun, numai de când a orbit a început să vadă într-adevăr ca un mediu. Au avut cele mai minunate experienţe. Părea de necrezut felul în care cea oarbă i-a înfăţișat-o surorii sale pe Christine, descriindu-i chiar și rochiţa albastru cu alb, cu mâneci bufante pe care a purtat-o de ziua ei, și râsul ei atât de cristalin... Oh, iubitule, m-a făcut atât de fericită, cred că am să încep să plâng.

Nu era furie. Nimic periculos. Și-a scos un șerveţel din poșetă și și-a suflat nasul, zâmbindu-i soţului ei.

— Mă simt foarte bine, vezi doar, nu ai de ce să te neliniștești. Niciunul din noi nu mai are de ce să-și facă griji. Dă-mi o ţigară.

El a scos una din pachet și i-a aprins-o. Părea că-și revenise, era din nou calmă. Nu mai tremura. Iar dacă această idee bruscă o va face fericită, lui nu ar avea de ce să-i pară rău. Dar... dar... păcat că se întâmplase asta. Citirea gândurilor și telepatia erau lucruri stranii. Savanţii nu au putut să le explice, nimeni nu a putut, și tocmai asta este ceea ce trebuie să se fi întâmplat între Laura și cele două surori. Deci, cea care se uita ţintă la el era oarbă. Asta explica privirea aceea tristă, care era oricum neplăcută și dădea fiori. „La dracu, își zicea el, ce păcat că veniseră aici să ia prânzul. O întâmplare... Și când te gândești că au trebuit să aleagă între Torcello și Padova, și au ales tocmai Torcello.“

— Ai aranjat cumva să te mai întâlnești cu ele? a întrebat

încercând să pară degajat.

— Nu, dragă, de ce aş fi făcut-o? a răspuns Laura. De fapt, nu mai aveau ce să-mi spună. Sora a avut o viziune şi cu asta basta. Oricum, ele pleacă. E chiar nostim, seamănă aproape cu jocul nostru. Ele fac într-adevăr înconjurul lumii înainte de a se întoarce în Scoţia. Numai că eu am spus Australia, nu e aşa? Dragele de ele... Orice, afară de criminali sau hoţi de bijuterii.

Laura se simţea foarte bine. S-a ridicat şi s-a aranjat.

— Hai, a spus ea. Dacă am venit la Torcello, trebuie să vizităm catedrala.

Au ieşit din restaurant şi au traversat *piazza,* unde fuseseră instalate chioşcuri în care se vindeau baticuri, bijuterii fără valoare, cărţi poştale, şi au luat-o pe drumul care ducea spre catedrală. Unul din vaporaşe tocmai acostase şi o mulţime de vizitatori coborâseră, iar unii dintre ei se îndreptaseră înspre Santa Maria Assunta. Laura, neintimidată, i-a cerut soţului ei ghidul, şi aşa cum îi era obiceiul în zilele fericite, a mers încet prin catedrală, studiind mozaicurile, coloanele, frescele de la stânga la dreapta, în timp ce John, mai puţin interesat, fiind preocupat de -cele întâmplate, o seconda, cu ochii în patru după cele două surori. Dar nici urmă de ele. Probabil se duseseră la biserica Santa Fosca din apropiere. O întâlnire neaşteptată ar fi fost penibilă, nemaivorbind de efectul pe care l-ar putea produce asupra Laurei. în schimb, turiştii nehotărâţi, cu feţele lor şterse, ahtiaţi după cultură, dar care, după părerea lui, n-ar fi ştiut să facă aprecieri artistice, nu o puteau afecta. Nu reuşea să se concentreze, iar frumuseţea rece şi clară a ceea ce vedea nu-1 impresiona deloc, şi atunci când Laura îi atinse mâneca, arătând înspre mozaicul reprezentând *Fecioara şi pruncul,* aşezat deasupra frescei *Apostolilor,* a înclinat din cap aprobator, dar nu a văzut nimic. Faţa prelungă şi tristă a Fecioarei avea privirea pierdută, şi întorcându-se sub un impuls brusc, s-a uitat, peste capetele turiştilor, înspre uşă, unde erau frescele *Judecăţii de apoi.*

Gemenele stăteau în uşă, cea oarbă, ţinându-se de braţul surorii sale, fixându-şi privirea pe John. Se simţea ţintuit, incapabil să se mişte, şi o senzaţie iminentă de pieire, de tragedie îl invadă. întreaga lui fiinţă s-a cutremurat, ca şi cum ar fi fost incapabil să se controleze. Gândea: „Acesta este sfârşitul, nu este nicio scăpare, nicio speranţă^. Apoi ambele surori s-au întors şi au ieşit din catedrală, iar senzaţia aceea

stranie dispăru odată cu ele, trezindu-i indignarea şi furia. Cum îndrăzneau nebunele alea să-şi exercite asupra lui trucurile lor oculte? Era un abuz, era nesănătos; probabil că în felul acesta îşi câştigau traiul, făcând înconjurul lumii şi răspândind nesiguranţă printre persoanele pe care le întâlneau. Dacă ar avea ocazia, ar obliga-o pe Laura să le dea bani sau orice altceva. A simţit-o din nou pe Laura trăgându-1 de mânecă.

— Nu-i aşa că-i minunată? Aşa de fericită şi senină.

— Cine? Ce? a întrebat el.

— Madona, a răspuns ea. Are o calitate magică. Pătrunde în sufletul fiecăruia. Nu ai şi tu senzaţia asta?

— Cred că da. Nu ştiu. E prea multă lume.

Ea l-a privit uimită.

— Care e legătura? Ce caraghios eşti. Ei, atunci hai să plecăm de aici. Oricum, vreau să cumpăr nişte cărţi poştale.

Dezamăgită, observase lipsa de interes a soţului ei, şi-şi făcea drum către uşă, prin mulţimea de turişti.

— Vino, a spus el brusc când au ieşit afară, avem destul timp să cumpărăm vederi. Hai să cutreierăm puţin, şi s-au abătut de pe poteca ce i-ar fi dus înapoi în centru, unde erau gheretele, standurile şi puhoiul mulţimii, către un drum îngust neasfaltat, dincolo de care se putea vedea un fel de şanţ sau canal. Peisajul apei limpezi contrasta în mod plăcut cu soarele puternic de deasupra.

— Nu cred că drumul ăsta duce undeva, a spus Laura. Şi e cam noroios, nu ne putem aşeza. In afară de asta, în ghid scrie că sunt o grămadă de alte lucruri care ar trebui vizitate.

— Lasă ghidul, a zis el nerăbdător, şi trăgând-o în jos lângă el pe banca de deasupra şanţului, o luă în braţe.

— Nu e ora potrivită pentru vizitarea oraşului. Uite un şobolan care înoată pe partea cealaltă a râului.

A luat o piatră de jos şi a aruncat-o în apă. Animalul s-a scufundat şi a dispărut, iar deasupra apei au rămas doar bule de aer.

— Nu! a spus Laura. Eşti rău. Sărmanul... Iar apoi, deodată, punându-şi mâna pe genunchiul lui: Crezi că şi Christine stă lângă noi acum?

Nu-i răspunse imediat. Ce mai putea să-i spună? Avea să ţină o veşnicie povestea asta?

— Cred că da, a răspuns el rar. Dacă tu simţi asta.

Adevărul era că, amintindu-şi-o pe Christine înainte de declanşarea fatalei meningite, el o putea vedea alergâna în jurul băncii, entuziasmată, aruncându-şi pantofii, vrând să se bălăcească, dându-i Laurei emoţii – „Iubito, ai grijă, vino înapoi.. /4.

— Femeia a zis despre Christine că părea aşa de fericită, stând alături de noi, zâmbindu-ne, a spus Laura. Apoi s-a ridicat netezindu-şi rochia, dând semne de nerăbdare. Vino, hai să ne întoarcem.

A urmat-o cu inima zdrobită. Ştia că nu dorea deloc să cumpere cărţi poştale sau să viziteze restul obiectivelor turistice; voia să pornească în căutarea femeilor, nu neapărat să le vorbească, ci doar să fie lângă ele. Când au ajuns la loc deschis, lângă chioşcuri, el a observat că mulţimea de turişti se risipise. Rămăseseră numai câţiva hoinari, iar surorile nu erau printre ei. Trebuie să se fi alăturat grupului principal care venise la Torcello cu feribotul. Il cuprinse un val de uşurare.

— Priveşte, la al doilea chioşc sunt o mulţime de cărţi poştale, a spus el repede, şi nişte baticuri drăguţe. Hai să-ţi cumpăr un batic.

— Am atâtea, dragă! Nu cheltui lirele.

— Nu e o cheltuială. Am chef să cumpăr. Ce zici de un coş? Ştii că nu avem niciodată destule coşuri. Sau o dantelă. Ce zici de o dantelă?

Ea s-a lăsat dusă, râzând, către chioşc. în timp ce el răscolea mărfurile împrăştiate în faţa lor şi stătea la taifas cu femeia zâmbitoare care îşi vindea produsele, italiana lui îngrozitoare făcând-o să zâmbească şi mai mult, calcula în minte că grupul de turişti va avea astfel destul timp să se îndrepte către punctul de acostare, iar surorile gemene vor ieşi din preocupările şi din viaţa lor.

— Niciodată nu au fost înghesuite atât de multe boarfe într-un coş atât de mic, a spus Laura douăzeci de minute mai târziu, râzând în hohote de parcă l-ar fi asigurat că totul era bine, că nu mai avea de ce să-şi facă griji. Ceasul rău trecuse. Şalupa cu motor din Cipriani, care-i adusese de la Veneţia, aştepta la punctul de acostare. Pasagerii care sosiseră cu ea, americanii şi omul cu monoclu, se adunaseră deja. Mai devreme, înainte să pornească la drum, se gândise că preţul pentru prânz şi transport dus-întors era exagerat. Acum nu-i mai părea rău, în afară de faptul că ieşirea la Torcello fusese una din cele mai mari greşeli comise în această vacanţă deosebită la Veneţia. Au coborât în şalupă şi şi-au găsit locuri afară; ambarcaţiunea se îndepărta cu zgomot pe canal intrând apoi în lagună. Feribotul plecase înainte, navigând înspre Murano, în timp ce ei ocoleau San Francesco del

Deserto îndreptându-se direct către Veneţia.

A luat-o în braţe încă o dată, ţinând-o strâns, şi de data aceasta ea i-a răspuns zâmbindu-i, cu capul pe umărul lui.

— A fost o zi superbă, a spus ea. Nu o voi uita niciodată, niciodată. Iubitule, ştii, de-abia acum încep să mă bucur de vacanţă.

El era gata să ţipe de uşurare. „O să fie bine, îşi zicea, las-o să creadă ce-i place, nu are importanţă, o face fericită.44 In faţa lor răsărise frumuseţea Veneţiei, ieşind puternic în evidenţă pe fondul strălucitor al cerului. Erau încă atâtea lucruri de văzut. Ar putea foarte bine să hoinărească împreună, acum, când starea ei de spirit s-a îmbunătăţit şi umbra a dispărut. Au comentat cum avea să fie seara, unde vor lua cina – nu la restaurantul la care mergeau de obicei, lângă teatrul Fenice, ci undeva m altă parte, într-un local deosebit.

— Da, dar trebuie să fie ieftin, a spus ea, pentru că astăzi am cheltuit aşa de mult!

Hotelul lor de lângă Canal Grande avea un aer primitor şi elegant. Recepţionerul a zâmbit în timp ce le întindea cheia. Dormitorul era plăcut, ca acasă, cu lucrurile Laurei aranjate cu grijă pe masa de toaletă, având totuşi atmosfera aceea festivă a străinătăţii, pe care numai dormitorul de vacanţă o are. „Este al nostru pentru moment, dar nu şi mai târziu. Atât timp cât locuim în el, îl însufleţim. Dacă am plecat, dispare, se pierde în anonimat44, îşi zicea John. A deschis amândouă robinetele şi apa a izbucnit în şuvoi umplând cada. „Acum, gândea el, acum în sfârşit este momentul să facem dragoste.44 Şi s-a întors în dormitor. Ea a înţeles: şi-a deschis braţele şi a zâmbit. O uşurare binecuvântată după toate săptămânile acelea de reticenţă.

— Nu-mi este teribil de foame, a zis ea mai târziu, fixându-şi cerceii în faţa oglinzii. Crezi că. ne vom plictisi dacă vom mânca aici în restaurant?

— Dumnezeule, nu! a exclamat el. Cu toate cuplurile acelea mohorâte de la celelalte mese? Mi-e o foame de lup; şi sunt şi vesel. Mai curând mergem într-o tavernă.

— Fără lumini şi muzică?

— Nu, nu... un colţ mic, întunecos, intim, mai curând sinistru, plin de bărbaţi cu soţiile altora.

— Hm, a pufnit Laura. AmândoL ştim ce înseamnă asta. Tu vei pune ochii pe o italiancă adorabilă de şaisprezece ani, şi-i vei zâmbi în timpul mesei, iar eu voi suporta cherchelită spinarea lată a unei brute.

Au ieşit râzând în noaptea caldă şi plăcută, învăluiţi într-o atmosferă magică.

— Hai să mergem pe jos, a spus el. Hai să mergem pe jos şi să ne facem poftă de mâncare pentru uriaşa noastră cină. Şi s-au trezit inevitabil lingă Molo, cu gondolele care dansau clipocind pe apă, în întunericul care se amesteca cu luminile din apropiere.

Erau şi alte cupluri care hoinăreau de dragul amuzamentului, fără niciun scop, inevitabilii marinari în grupuri, zgomotoşi, cu gesturi largi, fete cu ochi negri şuşotind, cu tocuri înalte care pocneau pe asfalt.

— În Veneţia, necazul este că în momentul în care ai pornit la drum, plimbarea pe jos devine obligatorie, a zis Laura. Iţi spui: „Numai până la podul următor44, şi ajuns acolo următorul te cheamă mai departe. Sunt sigură că nu este niciun restaurant pe aici, suntem pe lângă acele grădini publice unde se ţin Bienalele. Hai să ne întoarcem. Ştiu că este un restaurant undeva pe lângă biserica San Zaccaria, e o alee care duce înspre el.

— Iţi spun eu cum, a zis John. Dacă coborâm pe aici pe lângă Arsenal, şi traversăm podul din capăt, o luăm la stânga şi vom ajunge la San Zaccaria pe partea cealaltă. Aşa am făcut dimineaţa trecută.

— Da, dar atunci era ziuă. Acum am putea să ne rătăcim. Nu e prea multă lumină pe aici.

— Nu te agita. în cazurile acestea mă bazez pe instinct.

Au ocolit Fondamenta delfarsenale, au traversat micul pod care ieşea chiar din Arsenal, apoi au trecut pe lângă biserica San Martino. In faţa lor erau două canale, unul care ducea la dreapta şi altul la stânga, cu străzi înguste de-a lungul lor. John a ezitat o clipă. Pe lingă care trecuseră ei cu o zi în urmă?

— Vezi, a protestat Laura, ne vom rătăci aşa cum? am spus.

— Absurd, a răspuns John sigur de sine. E cel din stânga, îmi amintesc podul.

Canalul era îngust, casele de pe margini păreau să se unească deasupra lui. In timpul zilei era o atmosferă de căldură, de adăpost retras; soarele se reflecta în apă şi în ferestrele deschise ale caselor cu aşternuturi în balcoane, cu canarii care cântau în colivie. Acum, prost luminate, aproape în întuneric, ferestrele caselor aveau obloanele trase, apa era rece, scena părea cu totul altfel, neglijată, săracă, iar barăcile lungi şi înguste, legate de treptele alunecoase ale intrărilor în

pivniţe, păreau ca nişte sicrie.

— Jur că nu-mi aduc aminte de acest pod, a spus Laura oprindu-se şi ţinându-se de parapet, şi nici nu-mi place cum arată aleea din faţă.

— E un felinar la jumătatea drumului, i-a zis John. Ştiu exact unde ne aflăm, nu suntem departe de cartierul grec.

Au traversat podul şi erau gata să intre pe alee, când au auzit ţipătul. Venea cu siguranţă de la o casă de pe malul celălalt, dar era imposibil de spus din care anume. Cu obloanele trase, fiecare din ele părea nelocuită. S-au întors şi s-au uitat în direcţia de unde venise sunetul.

— Ce-a fost asta? a şoptit Laura.

— Un beţiv probabil, a spus John scurt. Vino.

Nu părea să fie un beţiv, ci mai curând cineva care era strangulat şi ţipătul se diminua pe măsură ce sufocarea se accentua.

— Ar trebui să chemăm poliţia, a zis Laura.

— Oh, pentru numele lui dumnezeu, a exclamat John. Unde îşi închipuia că se află – în Piccadilly?

— Ei bine, eu plec, e sinistru, a zis ea şi s-a îndepărtat în grabă către aleea întortocheată. John a ezitat. Dar chiar în momentul acela, o persoană mică de statură, care s-a strecurat rapid pe uşa pivniţei uneia din casele de pe malul opus, a sărit într-o barcă îngustă. Era un copil, o fetiţă – nu avea mai mult de cinci sau şase ani – purta o haină scurtă peste fusta foarte mică, şi o glugă de pitic pe cap. Erau patru bărci legate între ele, şi ea începu să sară dintr-una într-alta cu o agilitate surprinzătoare, părând că are intenţia să se salveze prin fugă. Deodată piciorul i-a alunecat, pierzându-şi echilibrul, şi John îşi ţinu răsuflarea, pentru că ea se găsea la mai mult de un metru deasupra apei; apoi s-a redresat, şi a sărit în barca următoare. S-a aplecat, a tras de frânghie, întorcând astfel barca de-a curmezişul canalului şi aproape că a atins cu celălalt capăt malul opus, la aproximativ zece metri depărtare de locul de unde o urmărea John. Apoi copilul a sărit din nou drept pe treptele unei pivniţe şi a dispărut în interiorul unei case. Întregul episod n-ar fi putut dura mai mult de patru minute. A auzit apoi zgomot de paşi repezi. Laura se întorsese. Nu văzuse nimic, fapt pentru care el era extrem de mulţumit. Vederea unui copil, a unei fetiţe care îusese în pericol, teama ei că scena la care el tocmai asistase era cumva o urmare la strigătul de adineaori, ar fi avut un efect dezastruos asupra

nervilor ei surmenaţi.

— Ce faci? a strigat ea. N-am avut curajul să merg mai departe fără tine. Aleea aia nenorocită se desparte în două.

— Îmi pare rău, a spus el, vin acum.

A luat-o de braţ brusc şi s-au îndepărtat de-a lungul aleii, John părând să aibă o siguranţă care de fapt îi lipsea.

— Nu s-au mai auzit ţipetele, nu-i aşa? a întrebat ea.

— Nu, a spus el, nimic. Precis era un beţiv.

Aleea ducea spre un loc viran în spatele unei biserici pe care nu o cunoşteau. Au traversat o stradă și au mai trecut peste un pod.

— Stai puţin, a spus el, cred că trebuie să o luăm la dreapta. Vom ajunge în cartierul grecesc – biserica San Georgio este pe undeva pe acolo.

Ea nu a răspuns. începuse să-şi piardă încrederea. Locul era ca un labirint. Ar fi putut să ocolească o veşnicie şi apoi să ajungă în locul de unde plecaseră, aproape de podul unde auziseră ţipătul. Perseverent, el a condus-o mai departe, apoi, în mod surprinzător, cu uşurare, a văzut oameni care se plimbau pe strada luminată şi turnul unei biserici, împrejurimile devenind astfel familiare.

— Vezi, ţi-am zis, a spus el. Asta este San Zaccaria, am găsit-o foarte uşor. Restaurantul de care vorbeai nu este departe.

Şi oricum, sunt şi alte restaurante unde ar putea să mănânce, aici cel puţin erau lumini vesele, mişcare, canale pe lingă care se plimbau oameni, atmosferă turistică. Pe o alee, în stânga, strălucea cu litere albastre firma „Ristoranteu.

— Asta e? a întrebat el.

— Habar n-am, a spus ea. Ce importanţă are? Hai totuşi să mâncăm.

Astfel au intrat şi au fost izbiţi de aerul încălzit şi zumzetul de voci, mirosul de *pasta*, vin, chelneri, clienţi înghesuiţi, râsete.

— Două persoane? Pe aici, vă rog.

„De ce naţionalitatea britanică era întotdeauna aşa de evidentă? w gândea el. Au fost conduşi către o măsuţă strimtă, cu un meniu enorm, mâzgălit indescifrabil cu pixul, chelnerul rotindu-se în jurul lor, aşteptând să ia imediat comanda.

— Două campari mari cu sifon, a spus John. După aceea vom studia meniul. Nu avea de gând să se grăbească. I-a înmânat Laurei meniul și s-a uitat prin sală. Majoritatea erau italieni – asta însemna că

mâncarea va fi bună. Apoi le-a văzut în celălalt capăt al încăperii: erau surorile gemene. Trebuie să fi venit imediat după sosirea lui şi a Laurei, pentru că nu erau aşezate la masă, se dezbrăcau, iar chelnerul se învârtea pe lângă ele. John era obsedat de gândul absurd că nu era o întâmplare. Surorile îi observaseră din stradă şi îi urmăriseră înăuntru. De ce dracu' au trebuit să vină tocmai în acest loc din întreaga Veneţie, numai dacă... numai dacă Laura însăşi, la Torcello, le sugerase o viitoare întâlnire sau sora i-a sugerat-o ei? „Un mic restaurant lângă biserica San Zaccaria, câteodată mergem acolo pentru cină.“ înainte de a face plimbarea, Laura a fost cea care a sugerat San Zaccaria...

Ea se uita încă pe meniu, nu le văzuse pecele două surori, dar imediat ce s-ar fi decis asupra cinei şi-ar fi ridicat privirea şi s-ar fi uitat prin local. De-ar veni odată băuturile. Dacă chelnerul ar veni cu băuturile, i-ar da Laurei de lucru.

— Ştii, mă gândeam, a spus el repede, mâine ar fi cazul să mergem la garaj să luăm maşina şi să ne repezim până la Padova. Am putea să luăm prânzul în Padova, să vedem catedrala, să ajungem la mormântul Sfântului Anton, să ne uităm la frescele lui Giotto, şi să ne întoarcem pe drumul acela plin de vile de-a lungul Bretnei pe care ghidul îl laudă peste măsură.

Nu mai avea rost. Ea se uita prin restaurant şi deodată a rămas surprinsă. Era o surpriză autentică. Putea să jure că era autentică.

— Priveşte, a spus ea, ce extraordinar! E uimitor!

— Ce? a întrebat el tăios.

— Cum, dar sunt acolo î Minunatele mele gemene. Ne-au văzut, ce vrei mai mult? Se uită ţintă în direcţia asta! Le-a făcut semn cu mâna, radioasă şi încântată. Sora cu care vorbise la Torcello a înclinat din cap şi a zâmbit. „Căţea prefăcută, a gândit el. Ştiu că ne-au urmărit.44

— Oh, dragă, trebuie să mă duc şi să vorbesc cu ele, a zis ea imediat, să le spun cât de fericită am fost toată ziua numai datorită lor.

— Pentru dumnezeu! a spus el. Uite, au venit băuturile şi nu am dat încă comanda. N-ai putea aştepta până mai târziu, când terminăm de mâncat?

— Voi sta numai o clipă, a zis ea, şi oricum vreau numai *sccimpi.* Ţi-am spus că nu-mi era foame.

S-a ridicat, şi trecând pe lângă chelnerul care venea cu băuturile, a traversat camera. Părea să salute prieteni vechi de ani de zile. A

văzut-o aplecându-se peste masă şi strângându-le mâna amândurora. Şi pentru că la masă era un scaun liber, ea l-a tras şi s-a aşezat, vorbind şi zâmbind. Surorile nu păreau surprinse, cel puţin cea pe care ea o cunoştea şi care îi salutase. Cât despre cea oarbă, aceasta rămase nemişcată.

„Foarte bine, gândea John furios, atunci am să mă îmbăt44, şi a dat peste cap paharul de campari cu sifon.

Apoi a comandat altul, în timp ce arăta pentru el ceva indescifrabil pe lista de mâncăruri, amintindu-și totuși să ceară *scampi* pentru Laura.

— Şi o sticlă de Soave cu gheaţă, a adăugat el.

Oricum, se stricase toată seara. Ceea ce trebuia să fie o sărbătorire intimă şi veselă, va fi acum o seară apăsătoare, cu viziuni spiritiste. Sărmana Christine moartă va sta la masă cu ei, ceea ce era aşa de stupid, pentru că dacă ar fi trăit, ar fi fost de mult în pat sub plapumă. Gustul amar de campari se potrivea cu starea lui sufletească de bruscă autocompătimire. John urmărea grupul din colţul opus, unde Laura o asculta pe geamănă, timp în care cea oarbă tăcea, cu ochii ei formidabili întorşi în direcţia lui. „Se preface, gândea el, nu e deloc oarbă. Amândouă sunt nişte farsoare şi la urma urmei ar putea fi bărbaţi deghizaţi care o urmăresc pe Laura, aşa cum am presupus în Torcello."

Sorbi dintr-al doilea campari cu sifon. Cele două pahare băute pe stomacul gol au avut un efect imediat. Vederea îi devenea tulbure.

Laura continua să stea la cealaltă masă, punând câte o întrebare din când în când, şi primind răspuns de la geamăna cu care se împrietenise. Chelnerul a apărut cu porţia de *scampi*, iar un picolo l-a servit pe John – mâncarea din farfuria sa fiind de nerecunoscut din cauza sosului vânăt care o acoperea.

— *Signora* nu vine? a întrebat chelnerul, iar John a clătinat din cap furios, arătând cu un deget nesigur în colţul opus al camerei.

— Comunicaţi-i *signorei* că se răceşte mâncarea, a spus el prudent.

S-a uitat ţintă la cina aşezată în faţa lui şi a încercat-o delicat cu furculiţa. Sosul vânăt se împrăștie, dând la iveală două felii enorme,. rotunde, care păreau să fie din carne de porc fiartă, împănată cu usturoi. A dus o bucăţică la gură şi a mestecat-o. Da, era carne de porc, aburindă, consistentă, sosul picant dându-i un gust dulceag. A lăsat

furculiţa împingând farfuria şi abia atunci şi-a dat seama că Laura traversase camera şi stătea alături de el. Nu spunea nimic, ceea ce era foarte bine, gândi el, pentru că i se făcuse aproape greaţă şi nu putea să vorbească. Nu era numai din cauza băuturii, ci era şi rezultatul întregii zile de coşmar. Ea a început să mănânce din porţia de *scampi* fără să scoată o vorbă. Nu observase că el nu mănâncă. Aplecându-se peste umărul lui John, neliniştit, chelnerul părea conştient că alegerea fusese oarecum o greşeală şi îndepărtă discret farfuria.

— Adu-mi o salată verde, a murmurat John. Dar nici măcar atunci Laura nu a fost surprinsă sau aşa cum ar fi făcut în circumstanţe mai normale, nu l-a acuzat că a băut prea mult. In cele din urmă ea şi-a terminat porţia de *scampi* şi şi-a băut vinul, pe care John îl îndepărtase pentru a ronţăi din salată ca un iepure bolnav, şi a început să vorbească.

— Dragă, a spus ea. Ştiu că nu vei crede, şi că este înspăimântător, dar după ce ele au părăsit restaurantul din Torcello s-au dus la catedrală, aşa cum am făcut şi noi, deşi nu le-am văzut în mulţime, şi cea oarbă a avut o altă viziune. Zicea că Christine a încercat să-i spună ceva despre faptul că vom fi în pericol dacă mai stăm în Veneţia. Christine voia ca noi să plecăm de aici cit mai repede cu putinţă.

„Deci asta era, gândea el. Ele cred că pot să ne dirijeze viaţa. Aceasta va fi problema noastră de acum înainte. Mâncăm? ne sculăm? ne culcăm? — trebuie să le consultăm pe gemene. O să ne spună ele ce trebuie să facem. “

— Ei bine? a zis ea. De ce nu spui nimic?

— Pentru că ai perfectă dreptate, a răspuns el. Nu cred. Părerea mea e că surorile tale sunt două şarlatane şi nimic altceva. E clar că nu sunt normale şi îmi pare rău să-ţi spun, dar adevărul este că te-au luat de fraieră.

— Eşti nedrept, a răspuns Laura. Sunt sincere, ştiu precis. Ştiu pur şi simplu. Au fost sincere în tot ce mi-au spus.

— Foarte bine. Te cred. Sunt sincere. Dar asta nu le face mai normale. Drept să-ţi spun, iubito, bătrâna aceea vorbeşte cu tine la toaletă şi-ţi spune că o vede pe Christine stând alături de noi – ei bine, oricine înzestrat cu un dar al telepatiei ar putea să-ţi ghicească gândurile într-o clipă – iar apoi, mulţumit de succesul lui, cum ar fi orice expert în hipnoză, lansează o altă stare de extaz şi vrea să ne dea

papucii din Veneţia. Ei bine, îmi pare rău, dar să le ia dracu'.

Camera nu se mai învârtea. Furia îl trezise. Dacă nu ar face-o de râs pe Laura, s-ar ridica, s-ar îndrepta către masa lor şi le-ar spune celor două nebune unde să se ducă.

— Ştiam că o să reacţionezi aşa, a zis Laura nefericită. Le-am şi spus. Mi-au răspuns să nu-mi fac griji. Dacă plecăm din Veneţia mâine, totul va fi bine.

— Oh, pentru dumnezeu, a zis John. Se răzgândi şi-şi turnă un pahar de vin.

— La urma urmei, a continuat Laura, am văzut aproape toată Veneţia. Nu mă deranjează să mergem în altă parte. Iar dacă stăm – ştiu că e stupid, dar voi avea un sentiment enervant şi neplăcut şi mă voi gândi mereu la Christine, cât va fi de nefericită şi cum va încerca să ne spună să plecăm.

— Exact, a spus John cu un calm ameninţător, atunci e clar. Vom pleca. Propun să o ştergem la hotel chiar acum şi să anunţăm recepţia că plecăm mâine dimineaţă. Ai mâncat destul?

— Of, dragă, a oftat Laura, nu o lua chiar aşa. Uite, de ce nu vii şi tu să le cunoşti ca ele să-ţi explice şi ţie viziunea lor? Probabil că atunci te vei gândi mai serios la ea. Mai ales că tu eşti cel mai implicat. Christine este mai îngrijorată de tine decât de mine. Şi ceea ce este şi mai extraordinar, sora cea oarbă spune că tu eşti un mediu, şi tu nu ştii. Eşti cumva „en rapport“ cu necunoscutul, iar eu nu sunt.

— Ei bine, gata, a spus John. Sunt mediu, nu-i aşa? Grozav. Intuiţia mea de mediu îmi spune să ieşim acum din restaurant şi să decidem dacă plecăm sau nu din Veneţia după ce ajungem la hotel.

A făcut semn chelnerului să aducă nota de plată şi l-au aşteptat fără să-şi vorbească. Laura, nefericită, se juca cu poşeta, în timp ce John arunca priviri fugitive la masa gemenelor, observând că mâncau cu poftă din farfuriile pline cu *spaghetti,* într-un mod foarte neadecvat unui mediu. Plata fiind făcută, John s-a ridicat.

— Hai! Eşti gata? a întrebat el.

— In primul rând am de gând să le spun la revedere, a zis Laura, cu faţa îmbufnată, amintindu-i imediat cu o strângere de inimă de sărmanul lor copil mort.

— Cum doreşti, a răspuns el, şi a luat-o înainte ieşind din restaurant, fără să arunce nicio privire în urmă.

Aerul umed al serii, aşa de plăcut pentru plimbarea de mai

devreme, dispăruse. Ploua. Turiştii care cutreierau străzile dispăruseră şi ei. Doar ici şi colo se vedeau câţiva cu umbrele care se grăbeau. „Asta este ceea ce văd locuitorii de aici, gândea el. i\ceasta este viaţa adevărată; străzile goale din noapte, nemişcarea jilavă a canalului adormit sub casele cu obloane trase. Restul nu este decât o faţadă strălucitoare de spectacol, sclipind în lumina soarelui.44

Laura l-a ajuns din urmă, au mers împreună tăcuţi, şi ieșind imediat în spatele palatului ducal, au ajuns în Piazza San Marco. Acum ploua mai tare şi ei au căutat adăpost împreună cu alţi câţiva rătăciţi sub colonade. Orchestrele îşi terminaseră programul de seară. Mesele erau goale. Scaunele erau întoarse pe mese.

„Experţii au dreptate, gândea el. Veneţia se scufundă. Întregul oraş se scufundă încet. Intr-o zi turiştii vor ajunge aici cu barca şi vor scruta adâncurile ca să vadă stâlpii şi coloanele din abis, noroiul şi sedimentele descoperind pentru scurte momente o lume de piatră pierdută în adâncuri.44 Tocurile lor făceau zgomot pe trotuar iar ploaia îi lovea din jgheaburile de deasupra. Grozav sfârşit al unei seri care începuse promiţător, cu candoare.

Când au ajuns la hotel, Laura s-a dus direct la lift, iar John la recepţie să ceară cheia. Odată cu cheia recepţionerul i-a întins şi o telegramă. John a deschis-o şi a citit mesajul. Era de la directorul şcolii pregătitoare unde învăţa Johnnie.

„Johnnie suspect de apendicită la spitalul din oraş. Fără motiv de alarmă, dar chirurgul crede intervenţia indicată. Charles Hill.“ A citit de două ori mesajul, apoi s-a îndreptat încet înspre lift unde îl aştepta Laura. I-a dat telegrama.

— A sosit în timp ce eram plecaţi, a spus el. Nu sunt veşti prea bune. Chemă liftul în timp ce ea citea telegrama.

— Ei bine, nu mai avem de ales, nu e aşa? a spus ea. Iată dovada. Trebuie să părăsim Veneţia ca să mergem acasă. Johnnie este cel care este în pericol, nu noi. Asta încerca Christine să le spună, celor două gemene.

Primul lucru pe care l-a făcut John a doua zi dimineaţă a fost să ceară o comandă telefonică cu directorul şcolii. Apoi a anunţat plecarea lor şefului de recepţie şi, aşteptând să le dea legătura, şi-au făcut bagajele. Niciunul din ei nu a scos un cuvânt în legătură cu evenimentele zilei care trecuse, era inutil. John ştia că sosirea telegramei şi prevestirea pericolului de cătie surori era o coincidenţă

şi nimic mai mult, dar nu avea niciun sens să înceapă o discuţie în contradictoriu pe tema asta. Laura era convinsă de contrariu, dar, intuitiv, ştia că era mai bine să-şi ţină pentru sine sentimentele. In timpul micului dejun discutară modalităţile de a ajunge acasă. Ar fi fost posibil să călătorească cu trenul special care mergea de la Milano până la Calais şi care nu era aglomerat, pentru că sezonul abia începuse. Şi oricum, directorul spusese că nu era urgent.

Legătura cu Anglia s-a făcut în timp ce John era în baie. A răspuns Laura. Câteva minute mai târziu, el a ieşit din baie. Laura mai vorbea încă, dar a putut să-şi dea seama de pe figura ei că era îngrijorată.

— E doamna Hill, a spus ea. Domnul Hill are oră. Spune că de la spital li s-a comunicat că Johnnie a avut o noapte agitată şi chirurgul ar putea să-l opereze, dar o va face numai dacă este absolut necesar. I-au făcut radiografii şi apendicele se găseşte într-o poziţie delicată, nu e prea la suprafaţă.

— Dă-mi-o mie, a spus el.

Vocea calmă dar puţin reţinută a soţiei directorului s-a auzit în receptor.

— Îmi pare foarte rău că asta vă strică planurile* a zis ea, dar atât Charles cât şi eu am crezut că trebuie să vă anunţăm, şi poate că ar fi mai bine pentru dumneavoastră dacă aţi fi de faţă. Johnnie e foarte curajos, dar bineînţeles că are puţină febră. Chirurgul spune că este normal în asemenea împrejurări. Uneori un apendice se poate deplasa şi asta complică şi mai mult lucrurile. Decizia se va lua în seara asta.

— Da, sigur, înţelegem foarte bine, a spus John.

— Comunicaţi-i, vă rog, soţiei dumneavoastră să nu se îngrijoreze prea mult, a continuat ea. Spitalul este foarte bun, cu un personal atent, iar noi avem toată încrederea în chirurg.

— Da, a spus John, şi apoi a făcut o pauză pentru că Laura îi făcea semne.

— Dacă nu putem pune maşina la tren, eu voi merge cu avionul, a spus ea. O să găsesc precis un loc la avion. în felul ăsta, cel puţin unul din noi va fi acolo* în seara aceasta.

El a înclinat din cap aprobator.

— Vă mulţumesc foarte mult, doamnă Hill, a spusei „ne vom întoarce la timp. Da, sunt sigur că Johnnie este în mâini bune. Mulţumiţi-i soţului dumneavoastră în numele nostru. La revedere.

A pus receptorul în furcă şi s-a uitat în jurul lui la paturile în dezordine, la valizele de pe podea, la ambalajele de hârtie risipite. Coşuri, hărţi, cărţi, haine, tot ce adunaseră cu ei în maşină.

— Dumnezeule, a spus el, ce harababură! Ce de boarfe!

Telefonul a sunat din nou. Era portarul care îi anunţa că reuşise să rezerve două locuri la vagonul de dormit şi un loc pentru maşină, la trenul de noapte.

— Ascultaţi, a spus Laura, care i-a luat receptorul din mână lui John, n-aţi putea să-mi faceţi o rezervare la avionul de după-masă care pleacă la Londra? E absolut necesar ca unul din noi să ajungă acasă în seara aceasta. Soţul meu ar putea să vină cu maşina mâine...

— Stai o clipă, interveni John. Nu cred că douăzeci şi patru de ore contează prea mult.

Enervarea îi schimbase culoarea feţii. S-a întors înspre el, uluită.

— Nu e pentru tine, dar pentru mine este, a spus ea. Am pierdut un copil şi nu am de gând să-l pierd şi pe celălalt.

— Foarte bine, iubito, foarte bine... îi puse mâinile pe umeri, dar ea se scutură nervoasă şi continuă să-i dea indicaţii portarului. John se întoarse înspre valize. Nu mai avea sens să-i spună ceva. Era mai bine să facă cum dorea. Ar fi putut să meargă amândoi cu avionul, iar apoi, când totul va fi bine şi Johnnie se va însănătoşi, el să se întoarcă şi să aducă maşina, traversând Franţa, aşa cum făcuseră la venire. Numai oboseală şi o grămadă de bani. Era destul de neplăcut: Laura să se întoarcă cu avionul, iar el să aducă maşina cu trenul de la Milano.

— Am putea să luăm amândoi avionul, dacă vrei, a început el tatonând, explicându-i ideea, dar ea nu voia să asculte.

— Asta chiar că ar fi absurd, a spus ea nervoasă.

Atâta timp cât eu voi lua avionul şi voi fi acolo deseară, iar tu vei veni imediat cu trenul, e foarte bine. în plus, vom avea nevoie de maşină ca să ne ducem şi să ne întoarcem de la spital. Şi avem nevoie şi de bagaj. Nu putem să plecăm şi să lăsăm tot bagajul aici.

Da, înţelegea ce voia ea să spună. Ce idee prostească. Numai că, ei bine, el era la fel de îngrijorat de soarta lui Johnnie ca şi ea, deşi nu avea de gând să o spună.

— Cobor în hol să stau lingă portar, a zis Laura. întotdeauna se străduie mai mult dacă eşti lângă el. Lucrurile de care am nevoie în seara asta sunt împachetate. Voi lua cu mine numai trusa de noapte. Tu poţi aduce restul cu maşina. Ieşise din cameră numai de cinci minute,

când sună telefonul. Era Laura.

— Dragă, a spus ea, nici nu se putea rezolva mai bine. Portarul a obţinut un loc la o cursă *charter* care pleacă din Veneţia în mai puţin de o oră. O şalupă specială ia pasagerii direct din San Marco peste ’ aproximativ zece minute. Un pasager de pe cursa *charter* a renunţat la bilet. Voi ajunge în Gatwick în mai puţin de patru ore.

— Cobor imediat, i-a spus el.

A găsit-o la biroul de recepţie. Ea nu părea deloc nervoasă şi nedecisă, ci plină de hotărâre. Era gata de plecare. El tot sperase că vor pleca împreună. Nu putea suporta gândul să rămână singur în Veneţia. Dar ideea de a conduce maşina până la Milano, de a petrece o noapte deznădăjduită într-un hotei, ziua nesfârşit de lungă care ar urma, îl umpleau de disperare, nemaivorbind de neliniştea în legătură cu Johnnie. Au mers împreună până la punctul de îmbarcare din San Marco. Molo strălucea după ploaie, adia o briză dulce, vederile „baticurile şi suvenirurile pentru turişti fluturau pe tejghelele chioşcurilor, turiştii înşişi se plimbau înviorați „mulţumiţi de ziua frumoasă care îi aştepta.

— Te sun deseară din Milano, i-a spus el. Bănuiesc că vei fi găzduită la familia Hill. Iar dacă vei fi la spital, voi afla ştirile de la cei de acolo. Asta trebuie să fie grupul pentru cursa *charter.* Te aşteaptă!

Pasagerii din staţia de îmbarcare coborau în şalupa care îi aştepta, ducând cu ei bagaje de mână pe care erau lipite etichete cu Union Jack. Majoritatea erau de vârstă mijlocie, însoţiţi de doi bărbaţi care păreau să fie pastori metodişti. Unul dintre ei se apropie de Laura, zâmbitor, cu mâna întinsă, arătându-şi dinţii de un alb strălucitor.

— Dumneavoastră trebuie să fiţi doamna care ne însoţeşte în drum spre casă, a spus el. Bine aţi venit la bord şi în Comunitatea Uniunii. Suntem fericiţi să vă cunoaştem. Ne pare rău că nu avem un loc şi pentru bărbăţel.

Laura s-a întors repede şi l-a sărutat pe John, iar tremurul din colţul buzelor îi trăda râsul interior.

— Crezi că vor cânta imnuri? a şoptit ea. Ai grijă de tine, bărbăţelule. Sună-mă deseară.

Pilotul a scos un sunet curios din sirenă şi Laura a coborât imediat scările şalupei, şi s-a amestecat în mulţimea de pasageri, făcându-i semn cu mâna, iar haina ei stacojie era ca o pată veselă, colorată, printre veşmintele mult mai sobre ale tovarăşilor ei de drum.

Şalupa a dat din nou semnalul şi s-a îndepărtat de mal, iar el a privit-o şi un sentiment puternic de goliciune îi invadă inima. Apoi s-a întors şi s-a îndreptat înapoi către hotel; ziua strălucitoare dispăruse și el rămăsese pustiit.

„Nu a rămas nimic44, gândea el, în timp ce se uita prin camera de hotel, mai ales când semnele recente ale locuirii se mai vedeau încă. Valizele Laurei erau pe pat împreună cu un pardesiu pe care ea îl lăsase. Urme de pudră pe masa de toaletă. Un şerveţel cu urme de ruj aruncat în coşul de hârtii. Era chiar şi un tub de pastă de dinţi folosit, uitat pe etajera de sticlă de deasupra lavoarului. Zgomotele traficului de pe Canal Grande se auzeau ca de obicei prin fereastra deschisă, dar Laura nu mai era acolo să le asculte sau să privească din micul balcon. Atracţia dispăruse. Vraja se destrămase.

John a terminat de împachetat bagajele ca să fie luate, şi el a coborât să achite nota de plată. Funcţionarul de 3a recepţie îi caza pe noii sosiţi. Oamenii stăteau pe terasă, străbătând cu privirea panorama Canal Grande, citind ziarele, plănuind cum să petreacă minunata zi.

John a decis să ia prânzul mai devreme, aici, pe terasa hotelului, pe tărâm familiar, şi apoi să spună hamalului să-i ducă bagajele pe unul din acele feriboturi care navigau între San Marco și Porta Roma, unde era parcată maşina. Eşecul cinei din noaptea trecută îi lăsase un gol în suflet, şi aştepta tava cu *hors d'oeuvres* pe care i-o aduseră în jurul prânzului. Chiar și aici se făcuse o schimbare. Chelnerul șef, prietenul lor, nu era de serviciu, iar masa unde stăteau ei de obicei era ocupată de noii sosiţi, un cuplu în luna de miere, şi-a spus el acru, observându-le veselia şi zâmbetele, în timp ce era condus către o masă cu un singur scaun din spatele unui vas cu flori.

„E în avion acum, gândea John44, şi încercă să şi-o imagineze pe Laura aşezată între cei doi metodişti, povestindu-le fără îndoială de Johnnie care era bolnav în spital şi dumnezeu ştie câte alte lucruri în plus. Oricum, cele două surori gemene puteau să se odihnească în pacea lor hipnotică. Dorinţele lor se îndepliniseră.

Terminând prânzul, nu mai avea niciun sens să-şi piardă timpul pe terasă cu cafeaua. Dorinţa lui era să plece cât mai repede posibil, să ia maşina şi să pornească spre Milano. Şi-a luat rămas bun de la recepţie şi, însoţit de hamal, care aşezase bagajele pe cărucior, a mai făcut încă o dată drumul către staţia de îmbarcare din San Marco. In timp ce păşea pe bordul vasului cu bagajul îngrămădit alături de el, cu

mulţimea care se înghesuia în jurul lui, a avut o clipă de strângere de inimă că părăseşte Veneţia. Când, s-a întrebat eb vor mai veni din nou? Anul viitor... peste trei ani... Au văzut-o întâi în luna de miere, cu aproape zece ani în urmă, apoi o a doua vizită, *en passant,* înaintea unei croaziere, şi ultima oară acum, aceste câteva zile nereuşite, care se terminaseră atât de brusc.

Apa şi clădirile străluceau în lumina soarelui, turiştii cu ochelari închişi la culoare se plimbau în sus şî în jos de Molo care se retrăgea rapid, iar terasa hotelului lor se pierdea din vedere pe măsură ce vasul îşi făcea drum spumegând pe Canal Grande. Erau atât de multe impresii care puteau fi ţinute minte, faţade familiare, balcoane, ferestre, apa care clipocea pe treptele pivniţelor unor palate în declin, căsuţa roşie unde a trăit d'Annunzio, care avea grădină proprie – *casa noastră,* cum o numea Laura, pretinzând că le aparţine – iar apoi vasul o va lua prea devreme la stânga, direct către Piazzale Roma, şi nu va vedea cea mai frumoasă parte a canalului, Rialto, şi celelalte palate.

Un alt feribot, care venea din sens opus, a trecut pe lângă ei plin de pasageri, şi pentru o clipă ar fi vrut să-şi schimbe locul, să fie printre turiştii fericiţi care se îndreptau spre Veneţia şi tot ce lăsase el în urmă. Şi dintr-o dată a văzut-o. Era Laura în haina ei stacojie, cu surorile gemene alături, sora geamănă care îi vorbise ţinând mina pe braţul Laurei, vorbindu-i cu patos, iar Laura la rândul ei cu părul în vânt, gesticulând, având pe faţă o expresie de tristeţe... S-a holbat uimit, prea uimit ca să strige, să facă semn cu mâna, şi oricum nu l-ar fi auzit sau văzut, pentru că propriul său vas trecuse deja şi se îndrepta în direcţie opusă.

Ce Dumnezeu se întâmplase? Probabil că avionul a fost oprit de bandiţi şi nici măcar nu şi-a luat zborul, dar în cazul acesta de ce nu i-a telefonat Laura la hotel? Şi ce căutau blestematele acelea de surori cu ea? Le întâlnise la aeroport? A fost o coincidenţă? Şi de ce era Laura aşa de alarmată? Nu putea să-şi dea niciun răspuns. Probabil s-a amânat zborul. Laura bineînţeles că se va duce direct la hotel, crezând că îl va găsi acolo, cu intenţia, fără îndoială, de a-1 însoţi în cele din urmă la Milano, iar apoi cu trenul de noapte. Ce încurcătură nenorocită! Singurul lucru pe care putea să-l facă era să telefoneze la hotel, imediat ce feribotul său va ajunge în Piazzale Roma, şi să-i spună să-l aştepte – iar el se va întoarce şi o va lua. Iar în ceea ce le privea pe blestematele de surori care interveneau mereu, puteau să se ducă

dracului.

Când feribotul ajunse la destinaţie, se creă obişnuita îmbulzeală. A trebuit să caute un hamal care să-i care bagajele şi să aştepte până ce el găsea un telefon. Căutatul fiselor şi a numărului îl întârzie şi mai mult. în cele din urmă a reuşit să obţină legătura şi, din fericire, funcţionarul de la recepţie pe care îl cunoştea era încă de serviciu.

— Ascultă, s-a întâmplat o încurcătură îngrozitoare, a început el, și i-a explicat cum Laura era chiar în acel moment în drum spre hotel – o văzuse el, era cu două prietene pe una din curse. N-ar vrea să-i explice și să-i spună să-l aştepte? Se va întoarce cu prima cursă și o va lua.

— Oricum, ţine-o pe loc, a spus el. Mă voi înapoia imediat. Funcţionarul a înţeles totul şi John a închis.

Ce bine că Laura nu se întorsese înainte ca el să telefoneze, pentru că i s-ar fi comunicat că e deja în drum spre Milano. Hamalul îl aştepta cu bagajul. I s-a părut mai simplu să meargă cu el la garaj, să-i predea totul tipului de acolo şi să-l roage să aibă grijă de bagaj pentru o oră, până când el se va întoarce cu soţia şi va lua maşina. După aceea s-a dus la staţia de îmbarcare să aştepte următorul feribot către Veneţia. Timpul abia trecea, iar el se întreba mereu ce intervenise la aeroport şi de ce, pentru numele lui Dumnezeu, Laura nu-i telefonase. Dar nu mai avea rost să-și facă gânduri. Laura îi va explica totul la hotel. Un lucru era sigur: nu va accepta ca el şi Laura să fie dominaţi de surori şi ca ele să se amestece în treburile lor. Putea să-și imagineze cum Laura îi va spune că şi ele pierduseră avionul – şi nu ar putea ei să le ducă până la Milano?

In cele din urmă feribotul a acostat şi el s-a urcat. Ce discordanţă, să treacă înapoi pe lângă locurile devenite familiare cărora el le spusese cu nostalgie adio, nu cu mult timp în urmă! De data aceasta nici nu se mai gândea la ele, fiind preocupat să ajungă cât mai curând la destinaţie. In San Marco erau mai mulţi oameni ca niciodată, mulţimea de după-amiază se plimba umăr lângă umăr, fiecare după propria lui plăcere.

A sosit la hotel şi a intrat, crezând că o s-o vadă pe Laura, şi eventual pe surori, aşteptându-1 pe canapeaua din stânga intrării. Dar nu era. Se duse la recepţie. Funcţionarul cu care vorbise la telefon era acolo şi vorbea cu directorul.

— Soţia mea nu a sosit? întrebă John.

— Nu, domnule, încă nu.

— Ce ciudat. Eşti sigur?

— Absolut sigur, domnule. Am fost aici tot timpul de când aţi telefonat la două fără un sfert. Nu am părăsit recepţia.

— Nu înţeleg. Era într-un *vaporetto* care trecea pe lângă Accademia. Ar fi trebuit să ajungă la San Marco în cinci minute şi să vină aici.

Funcţionarul părea încurcat.

— Nu ştiu ce să vă spun. Aţi spus că *signora* era cu nişte prietene?

— Da. Mă rog, cunoştinţe. Două doamne pe care le întâlniserăm ieri la Torcello. Am fost uimit să o văd cu ele pe *vaporetto* şi atunci, bineînţeles, am presupus că zborul s-a anulat, iar ea s-a întâlnit cumva cu ele la aeroport şi a decis să se întoarcă cu ele aici, să mă găsească înainte ca eu să plec.

Ce naiba făcea Laura? Era trecut de trei. Nu avea de făcut decât câteva minute din San Marco până la hotel.

— Probabil că *signora* s-a dus cu prietenele la hotelul lor. Nu ştiţi unde sunt cazate?

— Nu, spuse John, nu am nici cea mai mică idee. Mai mult încă, nu le cunosc nici măcar numele. Sunt surori gemene, de fapt – seamănă perfect. Dar oricum, de ce să meargă la hotelul lor şi să nu vină aici?

Uşa s-a deschis, dar nu era Laura. Erau doi turişti care stăteau în hotei.

Directorul a intervenit în discuţie.

— Dacă aş fi în locul dumneaovastră, a spus el, aş telefona la aeroport să verific ce e cu zborul. Aşa cel puţin vom afla ceva. I-a zâmbit scuzându-se. Nu se obişnuia ca zborurile *charter* să aibă dificultăţi.

— Bine, telefonaţi dumneavoastră. Putem afla ce s-a întâmplat.

Şi-a aprins o ţigară şi a început să se plimbe prin holul de la intrare. Ce încurcătură blestemată! Şi cât de contradictoriu cu firea Laurei, care ştia că el va pleca spre Milano imediat după prânz – pentru că intr-adevăr ea ştia că ar fi putut să nu-1 mai găsească! In cazul acesta ea ar fi telefonat imediat la sosirea în aeroport. Fusese zborul anulat? Directorul parcă telefona de o veşnicie, trebuia să facă legătura printr-o altă linie şi italiana lui era prea rapidă pentru ca John să-l poată înţelege. în cele din urmă directorul a pus receptorul în furcă.

— E şi mai neclar, domnule, a spus el. Zborul *charter* nu a fost anulat. Avionul a decolat după program cu toţi pasagerii. Din câte au putut să-mi spună, nu s-a făcut nicio schimbare. *Signora* s-a răzgândit probabil. Zâmbetul de pe faţa lui părea să-l scuze mai mult ca oricând.

— S-a răzgândit, a repetat John. Dar de ce să fi făcut asta, pentru dumnezeu? Era atât de nerăbdătoare să ajungă acasă în seara asta! Directorul a înălţat din umeri.

— Ştiţi cum sunt doamnele, a spus el. Soţia dumneavoastră s-a gândit, poate, că ar fi mai bine să vă însoţească cu trenul care pleacă din Milano. Totuşi, vă asigur că *charter*-ul este una din cele mai serioase curse şi avionul este un Caravelle, foarte solid.

— Da, da, a spus John nerăbdător, nu dau nicidecum vina pe aranjamentele dumneavoastră. Numai că nu înţeleg ce a determinat-o să-şi schimbe gândul, doar dacă motivul ar fi întâlnirea cu aceste două doamne.

Directorul tăcea. Nu mai putea să-i spună nimic. Funcţionarul de la recepţie era şi el preocupat.

— S-ar putea, s-a aventurat el, să fi făcut o greşeală şi *signora* pe care aţi văzut-o pe *vciporetto* să nu fi fost soţia dumneavoastră?

— O, nu, a răspuns John, te asigur că era soţia mea. Purta haina roşie şi nu avea pălărie, exact aşa cum plecase. Am văzut-o la fel de clar cum te văd pe dumneata. Aş putea să jur asta.

— Ce păcat, a spus directorul, că nu cunoaştem numele celor două doamne sau hotelul unde au locuit. Aţi spus că le-aţi întâlnit ieri la Torcello*?*

— Da... dar pe fugă. Nu locuiau acolo. De asta cel puţin sunt sigur. Mai târziu s-a întâmplat să le vedem în Veneţia, în timp ce luam cina.

— Scuzaţi-mă... Soseau clienţi cu bagaje la recepţie şi recepţionerul trebuia să le stea la dispoziţie. John s-a întors disperat către director.

— Credeţi că ar fi de vreun folos dacă aţi telefona la hotelul din Torcello, poate că cei de acolo ştiu numele doamnelor sau hotelul unde au stat în Veneţia?

— Putem încerca, răspunse directorul. Nu prea avem şanse, dar putem încerca.

John şi-a reluat plimbarea neliniştit, ţinând tot timpul sub observaţie uşa, sperând, rugându-se să zărească haina roşie şi Lăura să

intre. A urmat încă o dată acea interminabilă conversaţie telefonică dintre director şi cineva de la hotelul din Torcello.

— Spuneţi-le de două surori, a zis John, două doamne în vârstă îmbrăcate în gri, semănând leit una cu alta. Una dintre ele e oarbă, a adăugat el. Directorul înclină din cap. Era clar că făcea o descriere detaliată. Totuşi, când a închis, a dat din cap negativ.

— Directorul din Torcello spune că îşi aduce aminte de cele două surori, i-a spus el lui John, dar au luat numai prânzul acolo. Nu a aflat cum le cheamă.

— Bine, asta este. Nu mai e nimic de făcut decât să aştept.

John şi-a aprins a treia ţigară şi a ieşit pe terasă ca să-şi reia plimbarea acolo. Privea canalul, cercetând capetele oamenilor de pe vasele care treceau, de pe bărcile cu motor, chiar şi din gondolele în mişcare. Ticăitul ceasului vestea trecerea timpului, iar Laura nu dădea niciun semn. O presimţire teribilă îl obseda: că toată povestea asta fusese cumva aranjată dinainte, că Laura nu avusese niciodată intenţia să ia avionul, că noaptea trecută în restaurant îşi dăduse întâlnire cu gemenele. „Dumnezeule, gândea el, e imposibil, simt că înnebunesc... Totuşi de ce, de ce? Nu, mai curând întâlnirea de la aeroport era accidentală şi pentru un motiv de necrezut o convinseseră pe Laura să nu ia avionul, poate chiar o avertizaseră, dezvăluindu-i o altă viziune, cum că avionul s-ar prăbuşi, că trebuie să se întoarcă cu ele la Veneţia... Iar Laura, sensibilă, le-a dat dreptate, înghiţind povestea fără să întrebe nimic.

Dar chiar şi aşa, de ce nu a venit la hotel? Ce a făcut? E ora patru, patru şi jumătate, soarele nu se mai reflectă în apă. w Se întoarse la biroul de recepţie.

— Nu mai pot sta aici, a spus el. Chiar dacă apare, nu mai putem ajunge la Milano în seara asta. Poate o văd cu doamnele acelea în Piazza San Marco sau în altă parte. Dacă soseşte în timp ce sunt plecat, vreţi să-i explicaţi dumneavoastră?

Funcţionarul era plin de amabilitate.

— Bineînţeles, a spus el. Este foarte neplăcut pentru dumneavoastră, domnule. Poate că ar fi prudent dacă v-am reţine o cameră pentru la noapte?

John a dat din umeri neajutorat.

— Poate că da, nu ştiu... Poate...

A ieşit din hotel şi a început să meargă înspre Piazza San Marco.

S-a uitat în fiecare magazin, de-a lungul colonadelor, a traversat *piazza* de mai multe ori, şi şi-a făcut loc printre mesele din faţa restaurantelor Fiorian şi Quadri, ştiind că haina roşie a Laurei şi figurile caracteristice ale surorilor gemene ar putea fi localizate cu uşurinţă chiar în mijlocul acestei mulţimi, dar nu era nici urmă de ele. S-a alăturat cumpărătorilor din Merceria, a mers umăr la umăr cu cei care se plimbau fără rost, cu cei curioşi, cu cei care se uitau la vitrine, ştiind instinctiv că nu avea niciun sens, că ele nu erau aici. De ce ar fi plănuit Laura să piardă în mod voit avionul ca să se întoarcă la Veneţia? Pentru ce? Şi chiar dacă ar fi făcut aşa, pentru un motiv care depăşea puterea lui de imaginaţie, ar fi venit în primul rând la hotel să-l caute pe el.

Singurul lucru care-i mai rămânea era să dea de urma surorilor. Hotelul lor putea fi oriunde printre sutele de hoteluri şi pensiuni împrăştiate prin toată Veneţia, sau chiar pe partea cealaltă, la Zattere, sau chiar mai departe la Giudecca. Aceste ultime posibilităţi păreau puţin probabile. Mai curând ar fi stat într-un hotel mic sau pensiune, undeva pe lingă San Zaccaria, aproape de restaurantul unde luaseră cina seara trecută. Cea oarbă n-ar fi putut să meargă mult pe jos seara. Fusese un prost că nu se gândise la asta înainte. S-a întors şi s-a îndepărtat repede de magazinele puternic luminate, către cartierul mai mic şi mai înghesuit (unde cinaseră seara trecută. A găsit restaurantul fără dificultate, dar nu era deschis încă, şi chelnerul care aranja mesele nu era cel care-i servise pe ei. John a cerut să-l vadă pe *padrone* şi chelnerul a dispărut pe uşa de la bucătărie, întorcându-se după câteva clipe cu o persoană care părea să fie proprietarul, în ţinută dezordonată, fără haină, prins într-un moment de pauză, nu în ţinută de seară.

— Am luat masa aici aseară, a explicat John. Erau două doamne care stăteau la masa aceea din colţ, şi arătă locul.

— Doriţi să rezervaţi masa aceea pentru seară? a întrebat proprietarul.

— Nu, a spus John. Nu, erau două doamne aici seara trecută, două surori, *due sorelle,* gemene, *gemelle* – care era cuvântul exact pentru gemene? — Vă amintiţi? Două doamne, *sorelle vecchie...*

— Ah, a spus bărbatul, *si, si, signore, la povera signorina.* Îşi puse mâinile la ochi simulând lipsa de vedere. Da, îmi amintesc.

— Ştiţi cumva cum se numeau? a întrebat John. Unde locuiau?

Ţin foarte mult să le găsesc.

Proprietarul a făcut un gest cu mâinile în semn de regret.

— Îmi pare foarte rău, *signore,* nu ştiu cum se numeau *signorinele,* au fost aici o dată sau de două ori, la cină, n-au spus unde locuiau. Poate dacă veniţi din nou deseară, le-aţi putea găsi? Doriţi să rezervaţi o masă?

A arătat în jurul lui, sugerând o alegere vastă de mese care ar fi putut să facă faţă la o eventuală cină, dar John a clătinat din cap.

— Mulţumesc, nu. Poate iau cina în altă parte. îmi pare rău că v-am deranjat. Dacă *signorinele* vin... s-a oprit el, poate mă mai întorc, a adăugat. Nu sunt sigur.

Proprietarul s-a înclinat şi l-a condus la uşă.

— În Veneţia se întâlneşte o întreagă lume, a spus el zâmbind. E posibil ca *signore* să-şi găsească prietenele deseară. *Îrrivederci, signore.*

Prietene? John a ieşit în stradă. Mai curând răpitoare... Neliniştea se transformase în frică, în panică. Ceva nu mersese deloc ca lumea. Femeile acelea au pus mâna pe Laura, au profitat de credulitatea ei şi au convins-o să meargă cu ele la hotel sau în altă parte. Să meargă la Consulat? Dar unde e? Ce va spune când va ajunge acolo? A început să meargă fără niciun ţel, aflându-se, cum se întâmplase şi noaptea trecută, pe străzi necunoscute, şi deodată a ajuns în faţa unei clădiri înalte pe care scria „Questura“. „Gata, a gândit el. Nu-mi pasă, s-a întâmplat ceva, intru“. Erau o mulţime de poliţişti în uniformă care intrau şi ieşeau, locul era oricum populat, şi adresându-se unui poliţist din spatele unui ghişeu, a întrebat dacă există cineva care vorbeşte englezeşte. Omul i-a arătat o scară şi John a urcat, intrând într-o cameră pe dreapta, unde a văzut un alt cuplu aşezat care aştepta, şi cu uşurare i-a identificat ca fiind englezi, turişti, un bărbat cu soţia, într-o situaţie grea.

— Veniţi şi staţi jos, a spus bărbatul. Aşteptăm de o jumătate de oră, şi nu poate să mai ţină mult. Ce ţară! Acasă n-am fi aşteptat atât.

John a luat ţigara oferită şi a găsit un scaun alături de ei.

— Ce necaz aveţi? a întrebat el.

— Soţiei mele i s-a furat poşeta într-unul din acele magazine „Merceria16, spuse bărbatul. A pus-o jos pentru un moment să se uite la ceva şi n-o să credeţi, dar în clipa următoare dispăruse. Cred că era un hoţ viclean, ea insistă însă că era fata de la tejghea. Cui să faci reclamaţie? Macaronarii ăştia sunt cu toţii la fel. Oricum, sunt sigur că

nu o vom mai găsi. Dumneata ce-ai pierdut?

— Mi-au furat valiza, a minţit John rapid. Aveam nişte documente importante în ea.

Ce ar fi putut să spună, că şi-a pierdut soţia? Nici măcar n-ar fi putut să înceapă...

Omul a înclinat din cap în semn de simpatie.

— Aşa cum am spus, macaronarii ăştia sunt toţi la fel. Bătrânul Musso ştia cum să-i ia. Partea proastă e că nu o să-şi bată prea mult capul cu noi, atâta timp cât criminalul este liber. Toţi îl caută.

— Criminalul? Ce criminal? a întrebat John.

— Să nu-mi spuneţi că nu aţi auzit de el! Omul se uită la el surprins. Toată Veneţia vorbeşte numai de el. A apărut în toate ziarele, la radio, şi chiar în ziarele englezeşti. O afacere urâtă. Săptămâna trecută a fost găsită o femeie cu beregata tăiată – o turistă – şi în dimineaţa aceasta a fost găsit un tip în vârstă rănit de acelaşi cuţit. Se crede că ar fi un maniac, pentru că nu s-a găsit niciun mobil. E un lucru neplăcut pentru Veneţia în sezonul turistic.

— Soţia mea şi cu mine nu citim niciodată ziarele în vacanţă, a spus John. Şi nici nu am discutat prea mult la hotel cu alţi turişti.

— E un lucru foarte înţelept, a râs bărbatul. Ar fi putut să vă strice vacanţa, mai ales dacă soţia dumneavoastră este nervoasă. Oricum, noi mâine plecăm. Şi nu putem spune că ne pare rău, nu e aşa, dragă? Se întoarse către soţia lui. Veneţia a decăzut de când am fost ultima oară aici. Iar acum, această pierdere a poşetei este intr-adevăr limita.

Uşa s-a deschis şi un ofiţer i-a poftit pe cei doi soţi să intre.

— Fac pariu că nu vom rezolva nimic, a murmurat turistul, făcându-i semn cu ochiul lui John şi au intrat în birou. Uşa s-a închis în urma lor. John a stins ţigara şi şi-a aprins alta. Era cuprins de un sentiment ciudat, de ireal. Se întreba ce caută aici, ce rost avea? Laura nu mai era în Veneţia, dispăruse, poate pentru totdeauna, cu acele surori diabolice. Nu i se va mai da de urmă. Şi tocmai când amândoi îşi imaginaseră o poveste fantastică despre gemene, atunci când le-au văzut pentru prima oară în Torcello! Dar printr-o logică de coşmar, ficţiunea şi-a găsit corespondentul în realitate; femeile erau într-adevăr pungaşi deghizaţi, cu intenţii criminale, care ademeneau persoane naive către un destin îngrozitor. Ar putea fi chiar criminalii pe care-i caută poliţia. Cine ar suspecta vreodată două femei în vârstă,

respectabile, care trăiesc liniştit într-o pensiune sau hotel de mina a doua? A stins ţigara neterminată.

„Asta e, gândea el, am început să înnebunesc. Aşa îşi pierd oamenii minţile. u S-a uitat la ceas. Era şase şi jumătate. Mai bine ar abandona această inutilă intervenţie la sediul poliţiei şi ar asculta acest ultim impuls al raţiunii. Să se întoarcă la hotel, să telefoneze la şcoala lui Johnnie şi să ceară ultimele informaţii. Nu s-a mai gândit la sărmanul Johnnie de când a văzut-o pe Laura pe *vaporetto.*

Prea târziu. Uşa s-a deschis şi cuplul a ieşit.

— Obişnuita polilogie, a spus bărbatul pe ton scăzut înspre John. Vor face tot ce vor putea. Să nu sperăm prea mult. Cu atâţia străini în Veneţia şi toţi hoţi! Localnicilor nu li se poate reproşa nimic. Nu ar primi salarii ca să-i fure pe clienţi. Vă urez mai mult noroc.

A înclinat din cap, soţia a zâmbit şi au plecat. John l-a urmat pe ofiţer şi a intrat în cameră.

Au început formalităţile. Numele, adresa, paşaportul, durata şederii în Veneţia etc., etc. Apoi întrebările, iar John, căruia broboane de sudoare începuseră să-i apară pe frunte, se lansă în relatarea interminabilei sale povestiri. Prima întâlnire cu surorile, întrevederea de la restaurant, starea facilă de influenţare a Laurei din cauza morţii copilului lor, telegrama despre Johnnie, hotărârea de a lua cursa *charter,* plecarea şi întoarcerea ei inexplicabilă. Când a terminat, se simţea atât de obosit ca şi cum ar fi condus trei sute de mile fără oprire după o serioasă gripă. Interlocutorul său vorbea excelent engleza, cu un puternic accent italienesc.

— Spuneaţi, a început el, că soţia dumneavoastră suferă de pe urma şocului. Aţi observat aceasta în timpul şederii aici, în Veneţia?

— Da, sigur, a răspuns John, nu s-a simţit bine deloc. Vacanţa nu părea să-i facă prea mult bine. Numai atunci când s-a întâlnit cu cele două femei la Torcello ieri, starea ei s-a mai schimbat. încordarea dispăruse. Bănuiesc că era gata să se agaţe de orice pai, iar ideea aceasta că fetiţa noastră ne urmărea, o aducea, într-un fel, la o stare aparent normală.

— E firesc, a spus ofiţerul de poliţie, în circumstanţele date. Dar fără îndoială că telegrama de aseară a fost un şoc în plus pentru amândoi.

— Intr-adevăr. Acesta a fost motivul care ne-a decis să ne întoarceam acasă.

— Nu aţi avut nicio dispută? Nicio divergenţă de opinii?

— Niciuna. Am fost amândoi de acord. Singurul meu regret a fost că nu am putut să o însoţesc cu avionul.

Ofiţerul a înclinat din cap.

— S-ar putea ca soţia dumneavoastră să fi suferit un atac brusc de amnezie şi, întâlnindu-le pe cele două doamne, să se fi agăţat de ele ca de o legătură. Le-aţi descris cu mare precizie şi cred că nu va fi greu să dăm de ele. între timp, propun să vă întoarceţi la hotel şi vom lua noi legătura cu dumneavoastră imediat ce vom afla ceva.

„Cel puţin, gândi el, ei credeau povesteai Nu l-au considerat un om ciudat care inventase totul şi care nu-i făcea decât să piardă timpul.

— Vă daţi seama, a spus el, sunt foarte nervos. Aceste femei ar putea avea intenţii criminale cu soţia mea. Se vorbeşte de ceva asemănător...

Ofiţerul a zâmbit pentru prima oară.

— Vă rog, nu vă mai gândiţi, a spus ei. Sunt sigur că există o explicaţie satisfăcătoare.

„Totul era foarte bine, îşi zicea John, dar pentru dumnezeu, ce se întâmpiase?“

— Îmi pare rău, a spus el. V-am reţinut destul. Mai ales că poliţia e ocupată mai mult cu capturarea criminalului care este încă în libertate.

Vorbea delirant. Nu era nimic rău în faptul de a-i spune tipului că ar fi putut exista o legătură între dispariţia Laurei şi criminalul respectiv.

— Ah, afacerea aceea, a spus ofiţerul, ridicindu-se în picioare. Sperăm să prindem criminalul foarte curând.

Tonul său încrezător era de natură să liniştească. Criminalii, soţiile dispărute, poşetele pierdute, totul era sub control. îşi strânseră mâinile şi John a fost condus afara şi apoi pe scări. Probabil, a gândit el, pe când mergea încet spre hotel, tipul avea dreptate. Laura suferise un atac de amnezie, iar surorile erau din întâmplare la aeroport şi au adus-o înapoi la Veneţia, la hotelul lor, pentru că Laura nu-şi putea aminti unde fuseseră cazaţi. Poate că ele încercau chiar acum să depisteze hotelul. Oricum, el nu putea să facă mai mult. Poliţia luase în mâini întreaga afacere. Singurul lucru pe care voia să-l facă acum era să se arunce într-un pat, cu un pahar de whisky, apoi să vorbească cu directorul şcolii.

Omul de serviciu l-a dus cu liftul la etajul patru într-o cameră modestă care dădea în curtea din spate a hotelului. Goală, impersonală, cu obloanele trase, cu un miros de mâncare care urca din curte.

— Spune-le să mi se aducă un whisky dublu, te rog, i-a zis el băiatului, şi o băutură cu ghimbir, iar când fu singur îşi băgă capul sub robinetul cu apă rece de la chiuvetă, mulţumit să descopere că minuscula bucată de săpun pentru turişti oferea o oarecare stare de confort. Şi-a descălţat pantofii, şi-a atârnat haina de spatele unui scaun și s-a aruncat în pat. Radioul cuiva dat tare cânta un cântec vechi care fusese la modă cu câţiva ani în urmă, unul din refrenele preferate ale Laurei. „Te iubesc, Baby“... a ridicat receptorul şi a cerut centralei telefonice să-i facă legătura cu Anglia. Apoi a închis ochii, şi tot timpul vocea insistentă persista: „Te iubesc, Baby... nu te pot uita“.

Deodată s-a auzit o bătăie în uşă. Era chelnerul cu băutura. Prea puţină gheaţă, dar ce nevoie disperată. L-a înghiţit fără sucul de ghimbir, iar după câteva clipe durerea supărătoare s-a atenuat, l-a toropit, aducându-i, chiar şi numai temporar, o senzaţie de uşurare. Telefonul sună, şi acum, gândea el, făcându-şi curaj pentru un dezastru final, Johnnie probabil e pe moarte sau murise deja. In cazul acesta nu-i mai rămânea nimic. Să se piardă în Veneţia...

Centralista i-a spus că legătura s-a făcut şi imediat a auzit vocea doamnei Hill la celălalt capăt al firului. Probabil că fusese anunţată că era o comandă cu Veneţia, pentru că i-a recunoscut imediat vocea.

— Alo, a spus ea, îmi pare aşa de bine că aţi sunat. Totul este bine. Johnnie a fost operat, chirurgul a decis că e mai bine să o facă decât să aştepte şi a reușit pe deplin. Johnnie se va însănătoşi. Deci nu mai aveţi de ce să vă faceţi griji şi veţi avea o noapte liniștită.

— Mulţumesc cerului, a răspuns el.

— Ştiu, a spus ea, noi toţi suntem aşa de uşuraţi. Acum să v-o dau pe soţia dumneavoastră.

John s-a ridicat de pe pat uimit. Ce naiba voia să spună? Apoi a auzit vocea Laurei, limpede şi clară.

— Iubitule? Iubitule, tu eşti?

Nu putea să răspundă. îşi simţea mâna care ţinea receptorul inundându-se de sudoare.

— Sunt aici, a şoptit el.

— Nu se aude prea bine, a zis ea, dar 11-are importanţă. Cum ţi-a spus şi doamna Hill, totul este bine. Un chirurg aşa de bun, şi o soră

minunată pe palierul lui Johnnie, iar eu sunt foarte mulţumită de cum a decurs totul. După ce am aterizat la Gatwick, am venit direct aici – fiindcă veni vorba, am călătorit foarte bine cu avionul, dar am dat peste nişte pasageri caraghioşi, te vei enerva când îţi voi povesti – şi m-am dus la spital şi Johnnie de-abia ieşise. Foarte ameţit, bineînţeles, dar aşa de fericit să mă vadă. Familia Hill e minunată, m-am instalat în camera lor liberă, şi nu e decât o distanţă mică cu taxiul până în oraş şi la spital. Mă voi duce la culcare imediat ce vom lua cina, pentru că sunt puţin obosită din cauza zborului şi a nervozităţii. Cum a fost călătoria până la Milano? Şi unde dormi?

John nu-şi recunoştea vocea cu care vorbea. Era răspunsul automat al unui computer.

— Nu sunt în Milano, a spus el, sunt încă în Veneţia.

— Încă în Veneţia? Dar pentru ce? N-a pornit maşina?

— Nu-ţi pot explica, a spus el. S-a ivit o încurcătură stupidă...

Se simţea brusc atât de obosit încât era aproape să scape receptorul, iar ruşinea şi lacrimile îl sufocară.

— Ce fel de încurcătură? Vocea îi era bănuitoare, aproape ostilă. Ai avut cumva un accident?

— Nu... nu... nimic de genul ăsta.

După o clipă de tăcere, ea a revenit:

— Vocea îţi este foarte nedesluşită. Să nu-mi spui Că te-ai îmbătat.

Dumnezeule... dacă ar şti numai! Era gata să moară, şi nu din cauza whisky-ului.

— Am crezut, a spus el rar, am crezut că erai pe un *vaporetto,* cu surorile acelea.

Ce rost avea să mai continue? Nu avea niciun sens să încerce să-i explice.

— Cum ai fi putut să mă vezi cu surorile? a spus ea. Ştiai că mă dusesem la aeroport. Să fim serioşi, dragă, eşti un prost. Se pare că ai un fix cu sărmanele surori. Sper că nu i-ai spus nimic domnei Hill, acum.

— Nu.

— Ei bine, ce ai de gând să faci? Vei lua mâine trenul de la Milano, nu e aşa?

— Da, bineînţeles, i-a spus el.

— Totuşi, nu înţeleg ce te-a reţinut la Veneţia, a zis ea. Mi se

pare cam tras de păr. In orice caz..’ sunt liniştită că Johnnie o să se facă bine şi că eu sunt aici.

— Da, a spus el, da.

Putea să audă gongul îndepărtat al pendulei din holul directorului.

— Du-te mai bine acasă, dragă, a zis el. Transmite salutările mele familiei Hill şi sărută-1 pe Johnnie din partea mea.

— Atunci ai grijă de tine, iubitule, şi pentru numele lui dumnezeu, vezi să nu pierzi trenul de mâine şi fii atent cum conduci.

S-a auzit semnalul de închidere al telefonului. Şi-a turnat restul de whisky în paharul gol şi amestecându-1 cu sucul de ghimbir, l-a băut dintr-o înghiţitură. S-a ridicat şi traversând camera a deschis obloanele şi s-a aplecat deasupra ferestrei. S-a simţit cuprins de delir. Senzaţia de uşurare, enormă, copleşitoare, era oarecum contracarată de un sentiment ciudat de irealitate, ca şi cum vocea pe care o auzise din Anglia nu fusese a Laurei, ci a unei dubluri, iar Laura era încă în Veneţia, ascunsă într-o pensiune tainică cu cele două surori.

Dar el însuşi le văzuse pe toate trei pe *vaporetto.* Nu putea fi o altă femeie cu haină roşie... Surorile fuseseră acolo cu Laura. Deci, care era explicaţia? Că îşi pierdea minţile? Sau altceva, mai sinistru? Surorile, posedând puteri hipnotice de o forţă extraordinară* îl văzuseră când trecuseră cu feribotul şi într-un fel de neexplicat îi dăduseră iluzia că Laura era cu ele. Dar de ce şi în ce scop? Nu, nu are niciun sens. Singura explicaţie era că se înşelase, avusese o halucinaţie. In care caz trebuia să consulte un psihanalist, aşa cum Johnnie avusese nevoie de operaţie.

Şi acum ce să facă? Va coborî şi îi va spune directorului că se înşelase şi că tocmai vorbise cu soţia sa la telefon şi că ea sosise în Anglia teafără cu *charter-u* 1? S-a încălţat şi şi-a trecut mâinile prin păr. S-a uitat la ceas. Era opt fără zece. Dacă s-ar duce la bar şi ar lua ceva, ar fi mai uşor să dea ochii cu directorul şi să recunoască ce se întâmplase. Apoi, poate, va lua legătura cu cei de la poliţie. Să ceară scuze peste tot pentru deranjul făcut.

A coborât şi s-a dus direct la bar, simţindu-se conştient, ca un om însemnat, imaginându-şi pe jumătate că toată lumea se uita la el, gândind: „Iată-1 pe tipul cu soţia dispărută46. Din fericire, barul era plin şi nu cunoştea pe nimeni. Chiar şi cel care servea la bar îi era necunoscut. Şi-a băut whisky-ul şi s-a uitat peste umăr în holul de’ la

recepţie. Recepţia era pentru moment goală. Putea să vadă spatele directorului în uşa camerei din spate, vorbind cu cineva dinăuntru. Deodată, ca un laş, a traversat holul şi a ieşit în stradă.

„O să iau cina, a decis el, şi apoi mă întorc să-i explic. Mă voi simţi mai bine după ce voi mânca.44

A mers la restaurantul din apropiere, unde cinase cu Laura o dată sau de două ori. Nimic nu mai conta, pentru csă ea era în siguranţă. Coşmarul îl părăsise. Putea să mănânce în ciuda absenţei ei şi să se gândească că ea mânca cu familia Hill într-o atmosferă mohorâtă, liniştită, se va culca devreme, iar dimineaţa următoare se va duce la spital şi va sta cu Johnnie. Johnnie era şi el sănătos. Nu mai avea griji, doar explicaţiile stângace şi scuzele pe care le datora directorului hotelului.

Era plăcut să stea anonim, la o masă pe colţ în micul restaurant, comandând *vitello alia Mar sala* şi o jumătate de sticlă de Merlot. Mâncă încet, savurând mâncarea ca într-o ceaţă, un sentiment de irealitate persista încă, iar conversaţia de la masa vecină avea acelaşi efect liniştitor ca un fundal muzical.

Când cei de la masa vecină s-au ridicat şi au plecat, a văzut ceasul din perete că arăta aproape nouă şi jumătate. Nu mai avea rost să întârzie. Şi-a băut cafeaua, a aprins o ţigară şi a plătit nota. „La urma urmei, gândea el, în timp ce se întorcea la hotel, directorul va fi foarte mulţumit să afle că totul este bine.44

Când a deschis uşa holului, primul lucru pe care l-a observat a fost un bărbat în uniformă de poliţist care stătea de vorbă cu directorul la recepţie. Funcţionarul era şi el acolo. S-au întors înspre el, şi faţa directorului s-a luminat de uşurare.

— *Eccolo!* a exclamat el. Eram sigur că *signora* nu poate fi departe. Lucrurile avansează, *signore.* Cele două doamne au fost depistate şi au fost de acord să vină la *Questura.* Dacă vreţi să mergeţi acolo acum, acest *agente di polizia* vă va însoţi.

John s-a înroşit la faţă.

— Am dat de lucru la toată lumea, a spus ei. Am avut intenţia să vă spun înainte de a lua masa, dar nu eraţi la birou. Adevărul este că am luat legătura cu soţia mea. A ajuns la Londra în cele din urmă şi am vorbit cu ea la telefon. Am făcut o mare greşeală.

Directorul l-a privit uimit.

— *Signora* este la Londra? a repetat el. S-a oprit şi a discutat în

italiană cu poliţistul.

— Se pare că doamnele susţin că nu au ieşit astăzi decât puţin dimineaţa, pentru cumpărături, a spus el întorcânau-se către John. Atunci pe cine a văzut *signore* pe *vaporetto?*

John a clătinat din cap.

— O greşeală extraordinară din partea mea pe care încă nu o înţeleg, a spus el. E clar că nu am văzut-o pe soţia mea şi nici pe cele două doamne. îmi pare extrem de rău.

A urmat un alt schimb de cuvinte în italiană. John a observat că funcţionarul îl urmărea cu o expresie ciudată în ochi. Directorul s-a scuzat clar către poliţist de purtarea lui John. Poliţistul părea supărat şi se certa cu voce tare spre îngrijorarea directorului. întreaga afacere crease, fără îndoială, mult necaz, nemaivorbind de cele două nefericite.

— Uite, a spus John întrerupând fluxul verbal, vreţi să-i spuneţi agentului că voi merge cu el la sediu şi că voi cere scuze în persoană atât ofiţerului cât şi doamnelor?

Directorul părea uşurat.

— Dacă *signore* vrea, a spus el. Normal că doamnele au fost deranjate când le-a interogat poliţistul la hotel, dar s-au oferit să-l însoţească la *Questura,* numai pentru că erau îngrijorate de *signora.*

John se simţea din ce în ce mai penibil. Laura nu trebuia să afle niciodată de asta. Se va înfuria. Se întrebă dacă există vreo pedeapsă pentru furnizarea de informaţii eronate poliţiei, care implică o terţă parte.

Privită retrospectiv, greşeala sa începuse să ia proporţii criminale.

Au traversat Piazza San Marco, acum plină de oameni care se plimbau după prânz şi de clienţi ai cafenelelor. Toate cele trei orchestre cântau din plin în armonie, în timp ce însoţitorul său îl urma la doi paşi în stânga lui, fără să scoată un cuvânt.

Au ajuns la poliţie şi au urcat scările înspre aceeaşi cameră unde el fusese mai înainte. Observă imediat că la birou nu era ofiţerul care îl interogase, ci un altul, cu faţa palidă şi o expresie acră, în timp ce gemenele, evident triste – cea care vorbise cu Laura mai ales – erau aşezate una lângă alta, iar un subaltern stătea în picioare în spatele lor. Escorta lui John s-a dus imediat la ofiţerul de poliţie, vorbind repede în italiană, în timp ce John, după un moment de ezitare, s-a apropiat de surori.

— Am făcut o greşeală îngrozitoare, a spus el. Nu ştiu cum să mă scuz faţă de dumneavoastră. E numai vina mea, poliţia nu are niciun amestec.

Geamăna care vorbise cu Laura a schiţat gestul de a se ridica, gura ei făcând un rictus nervos, dar John a reţinut-o.

— Nu înţelegem, spuse ea, cu o inflexiune puternic scoţiană. I-am spus noapte bună soţiei dumneavoastră, seara trecută la cină, şi de atunci nu am mai văzut-o. Poliţia a venit la pensiunea noastră acum o oră şi ne-a spus că soţia dumneavoastră a dispărut şi că dumneavoastră aţi înaintat o plângere împotriva noastră. Sora mea e sensibilă. A fost foarte afectată.

— O greşeală. O greşeală îngrozitoare, a repetat el.

S-au întors către birou. Ofiţerul de poliţie i s-a adresat într-o engleză mult mai stricată decât cea a colegului său. Avea pe birou declaraţia lui John şi bătea în ea nervos cu un creion.

— Deci? a întrebat el. Acest document, toate minciuni? Nu sunt adevăr?

— Atunci am crezut că este adevărul, a spus John. Puteam să jur că am văzut-o pe soţia mea azi după-amiază cu aceste două doamne pe *vaporetto* pe Canal Grande. Acum îmi dau seama că m-am înşelat.

— Noi nu am fost astăzi în apropiere de Canal Grande, protesta sora, nici chiar pe jos. Am făcut câteva cumpărături la Merceria dimineaţă şi am rămas în cameră toată după-amiaza. Sora mea nu s-a simţit prea bine. I-am spus ofiţerului de poliţie de mai multe ori, iar cei de la pensiune pot să adeverească asta. Dar el a refuzat să asculte.

— Şi *signora?* a intervenit ofiţerul supărat. Ce se întâmplă cu *signora?*

— *Signora,* soţia mea, este sănătoasă în Anglia, a explicat John răbdător. Am vorbit cu ea la telefon, imediat după ora şapte. A luat avionul *charter* de la aeroport, iar acum e la nişte prieteni.

— Atunci pe cine vedeţi pe *vaporetto* cu haină roşie? a întrebat ofiţerul furios. Şi dacă nu aceste *signorine* de aici, atunci care *signorine?*

— M-au înşelat ochii, a spus John, conştient că engleza lui începuse să se deformeze. Cred că o văd pe soţia mea şi pe aceste doamne dar nu, nu era aşa. Soţia mea în avion, aceste doamne la pensiune tot timpul.

Era ca şi cum ar fi vorbit chinezeşte pe scenă. Peste o clipă se va

înclina şi-şi va băga mâinile în manşete.

Ofiţerul de poliţie şi-a ridicat ochii spre tavan şi a bătut cu degetul în masă.

— Deci toată această muncă în van, a spus el. Hoteluri şi pensiuni căutându-le pe *signorine* şi o *signora inglese* dispărută, când aici avem multe, multe alte lucruri de făcut. Faceţi o greşeală. Aţi băut probabil prea mult *vino* la *mezzo giorno* şi vedeţi sute *signore* în haine roşii pe sute *vaporetti.* S-a ridicat, mototolind hârtiile de pe birou. Şi dumneavoastră, *signorine,* a spus el, dumneavoastră doriţi să faceţi o plângere împotriva acestei persoane? Se adresa surorii care vorbise.

— Oh, nu, spuse ea, nu, deloc. Înţeleg că totul a fost o greşeală. Singura noastră dorinţă este să ne întoarcem imediat la pensiune.

Ofiţerul a mormăit. Apoi a arătat către John.

— Sunteţi un om foarte norocos, a spus el. Aceste *signorine* puteau să ridice o plângere împotriva dumneavoastră – foarte gravă.

— Sunt sigur, începu John, voi face tot ce voi putea...

— Vă rog, nu vă faceţi probleme, a exclamat sora înspăimântată. Nici nu vrem să auzim de asta. Era jindul ei să se scuze către ofiţer. Sper că nu v-am răpit prea mult din timpul dumneavoastră preţios, a spus ea.

A schiţat cu mina un semn de concediere şi s-a adresat in italiană subalternului.

— Acest om vă va conduce la pensiune, a spus el. *Buona sera*, *signorine,* şi ignorându-1 pe John s-a aşezat din nou la birou.

— Vin cu dumneavoastră, a spus John. Vreau să vă explic exact ce s-a întâmplat.

Au coborât scările şi au ieşit din clădire, sora cea oarbă sprijinindu-se de braţul celeilalte, dar odată afară, şi-a întors faţa către John.

— Ne-aţi văzut, a spus ea, şi pe soţia dumneavoastră de asemenea. Dar nu astăzi. Ne-aţi văzut în viitor.

Vocea era mai caldă decât a surorii ei, mai rară, părea să aibă o oarecare dificultate în exprimare.

— Nu înţeleg, a răspuns John uimit.

S-a întors către cealaltă, dar aceasta a clătinat din cap, încreţindu-şi fruntea şi ducând degetul la buze.

— Hai să mergem, dragă, i-a spus ea geamănei. Ştii că eşti foarte obosită şi vreau să te duc acasă. Apoi, către John, cu voce scăzută: E

mediu. Cred că soţia dumneavoastră v-a spus, dar nu vreau să intre în transă aici în stradă.

„Doamne fereşte4*, gândea John, şi mica procesiune începu să meargă încet, îndepărtându-se de sediul poliţiei, pe lingă canal.

Înaintau încet din cauza oarbei şi a două poduri care se iviseră înaintea lor. John se dezorientase complet după ce trecură de primul colţ, dar nu mai avea importanţă. Escorta era cu ei, şi oricum, surorile ştiau încotro mergeau.

— Trebuie să vă explic, a spus John. Soţia mea nu mi-ar ierta-o niciodată dacă nu aş face-o. în timp ce mergeau, el şi-a depănat întreaga povestire fantastică, încă o dată, începând cu telegrama primită cu o seară înainte şi conversaţia cu doamna Hill, decizia de a se întoarce în Anglia în ziua următoare, Laura cu avionul, iar John cu maşina şi trenul. Povestirea nu mai părea atât ele dramatică cum se întâmplase la sediul poliţiei, când, probabil din cauza convingerii că lucrurile erau în neregulă, descrierea celor două *vaporetti* trecând unul pe lingă celălalt în mijlocul lui Canal Grande crease o atmosferă sinistră, sugerând răpirea din partea celor două surori, amândouă ţinând captivă o Laură consternată. Acum, când niciuna din cele două femei nu-1 mai ameninţau, vorbea mai detaşat, totuşi foarte sincer, simţind pentru prima oară că ele îl simpatizau şi că-1 vor înţelege.

— Vedeţi, explica el, într-o ultimă încercare de a compensa faptul că se adresase poliţiei în primul rând, am crezut într-adevăr că v-am văzut pe dumneavoastră cu Laura şi m-am gândit... ezită, pentru că aceasta fusese sugestia ofiţerului de poliţie, şi nu a lui. Am crezut că poate Laura îşi pierduse brusc memoria, vă întâlnise la aeroport şi dumneavoastră aţi adus-o înapoi la Veneţia în hotelul dumneavoastră.

Traversaseră o piaţă vastă şi se apropiau de o casă în marginea pieţei. Deasupra uşii era scris „Pensione“. Escorta lor se opri la intrare.

— Asta este? a întrebat John.

— Da, a spus sora. Ştiu că pe dinafară nu pare cine ştie ce, dar e curată şi confortabilă, şi ne-a fost recomandată de prieteni. S-a întors către escortă: *Grazie,* i-a spus ea, *grazie tanto.*

Omul a înclinat din cap scurt, urându-le: *Buona notte,* şi a dispărut în piaţă.

— Nu vreţi să intraţi? a întrebat sora. Sunt sigură că vom găsi nişte cafea sau preferaţi ceai?

— Nu, mulţumesc, i-a spus John. Trebuie să mă întorc la hotel.

Mâine plec devreme. Vreau numai să fiu sigur că înţelegeţi ce s-a întâmplat şi că mă iertaţi.

— Nu avem de ce să vă iertăm, a răspuns ea. E unul din multele exemple de previziune pe care sora mea şi cu mine le-am avut foarte des şi aş dori foarte mult să-l înregistrez în dosarul nostru, dacă îmi veţi da permisiunea.

— Cât despre asta, bineînţeles, i-a spus el, dar eu nu prea înţeleg. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată.

— Nu v-aţi dat seama, probabil, a spus ea, dar sunt multe lucruri de care nu ne dăm seama. Sora mea a simţit că aveţi recepţie de mediu şi i-a spus-o soţiei dumneavoastră. I-a spus de asemenea, aseară în restaurant, că veţi fi în pericol dacă nu părăsiţi Veneţia. Ei bine, nici acum nu credeţi că telegrama a fost o dovadă? Fiul dumneavoastră a fost bolnav, poate în pericol chiar, şi astfel a fost necesar să vă întoarceţi acasă imediat. Să mulţumim cerului că soţia dumneavoastră a luat avionul şi a fost alături de el.

— Da, într-adevăr, a spus John, dar de ce a trebuit să o văd pe *vaporetto* cu dumneavoastră în timp ce ea era de fapt în drum spre Anglia?

— Transfer mental, probabil, a răspuns ea. Soţia dumneavoastră se gândea poate la noi. I-am dat adresa noastră în cazul în care aţi dori să ne vorbiţi. Noi mai stăm încă zece zile. Şi dânsa ştie că îi vom comunica orice mesaj pe care sora mea l-ar putea primi de la fetiţa dumneavoastră din lumea spiritelor.

— Da, a spus John stângaci, da, înţeleg. E foarte drăguţ din partea dumneavoastră. Brusc îi veni în minte o imagine răutăcioasă a celor două surori, punându-şi căşti de audiţie în dormitor, ascultând un mesaj codificat al sărmanei Christine.

— Uitaţi, asta e adresa noastră din Londra, a spus el. Ştiu că Laura va fi fericită să mai afle veşti de la dumneavoastră.

A mâzgălit adresa lor şi în plus, numărul de telefon, pe o foaie ruptă din agenda sa de buzunar, şi i-a înmânat-o. Putea să-şi imagineze rezultatul. Laura îi va sări înainte într-o seară, spunându-i că „dragele bătrâne trecuseră prin Londra în drum spre Scoţia, şi că puteau cel puţin să le găzduiască pentru o noapte în camera lor liberă“. Apoi ar urma o şedinţă în salon, cu tamburine apărând prin aer.

— Ei bine, trebuie să plec, a spus el. Noapte bună, şi încă o dată vă cer scuze pentru tot ce s-a întâmplat în seara aceasta. I-a strâns

mâna primei surori, apoi s-a # întors către geamăna oarbă. Sper, a spus el, că nu sunteţi prea obosită.

Faţa ei era tulburată. I-a apucat mina repede şi nu i-a dat drumul.

— Copilul, a spus ea cu o voce sacadata, copilul... pot vedea copilul... iar apoi, spre groaza lui John, o spumă de salivă l-a apărut în colţul gurii, capul i s-a dat pe spate, iar ea aproape s-a prăbuşit în braţele surorii sale.

— Trebuie să intrăm, a spus sora în grabă. E în ordine, nu e bolnavă, e începutul stării de transă.

Au ajutat-o amândoi pe geamăna care era aproape rigidă să intre în casă şi au aşezat-o pe cel mai apropiat scaun, sora ei sprijinind-o. O femeie a venit în fugă dintr-o cameră. Un miros puternic de *spaghetti* se simţea din spatele casei.

— Nu vă îngrijoraţi, a spus sora, *signorina* şi cu mine ne putem descurca. Cred că mai bine aţi pleca. Uneori îi este rău după aceste stări.

— Îmi pare îngrozitor de rău..., a început John, dar sora îi întorsese deja spatele şi împreună cu *signorina* se aplecase asupra geamănei, din direcţia căreia se auzeau sunete ciudate de sufocare. Era clar că le încurca, şi după un gest final de curtoazie: „Pot să vă ajut cu ceva?“ – la care nu a primit niciun răspuns, a ieşit şi a început să traverseze piaţa. S-a mai uitat o dată înapoi şi a văzut că uşa se închisese.

Ce epilog a avut seara! Şi numai din cauza lui. Sărmanele bătrâne: întâi târâte la sediul poliţiei şi interogate, iar după toate acestea, o stare de transă. Mai curând epilepsie. O viaţă nu prea grozavă pentru sora oarbei, dar părea să facă faţă cu uşurinţă. O stare de transă în plus, cu toate că s-a întâmplat în restaurant sau în stradă, şi care n-ar fi întâmpinată prea bine nici în casa lui şi a Laurei, dacă cele două surori s-ar găsi vreodată, lucru care el se ruga să nu se întâmple.

Între timp unde naiba se afla? Piaţa, cu inevitabila biserică într-un colţ, era pustie. Nu îşi putea aminti pe ce drum veniseră de la poliţie, fuseseră atâtea răspântii.

Bine, dar biserica în sine i se părea familiară! S-a apropiat mai mult de ea, căutându-i numele, care uneori era scris la intrare. San Giovanni in Bragora, asta îi aduse aminte de ceva. El şi Laura intraseră

într-o dimineaţă să se uite la picturile lui Cima da Conegliano. Oare se afla numai la o aruncătură de băţ de Riva degli Schiavoni şi de larga lagună de la San Marco, cu toate luminile strălucitoare ale civilizaţiei şi turiştii care se plimbau? Şi-a amintit că ocoliseră puţin de la Schiavoni şi ajunseseră la biserică. Nu era drumul din faţă? S-a îndreptat spre el, dar la jumătate s-a oprit. Nu părea să fie acelaşi, deşi îi era familiar dintr-un motiv necunoscut.

Apoi şi-a dat seama că nu era drumul pe care o luaseră ei în dimineaţa când vizitaseră biserica, era cel pe care se plimbaseră cu o seară în urmă, numai că acum venea din sens opus. Da, aşa era şi atunci ar ajunge mai repede mergând pe alee şi traversând micul pod de pe canalul îngust. Apoi o să vadă Arsenalul în stânga şi strada care cobora în Riva degli Schiavoni în dreapta. Ar fi mai simplu decât să o ia înapoi şi să se rătăcească încă o dată în labirintul de străzi din urmă.

Ajunsese aproape la capătul aleii de unde se zărea podul, când deodată a văzut copilul. Era aceeaşi fetiţă cu glugă de pitic care alunecase printre bărcile priponite la mal, cu o seară în urmă, şi care dispăruse în pivniţa uneia dintre case. De data aceasta ea alerga din direcţia bisericii de pe partea cealaltă şi se îndrepta spre pod. Alerga de parcă viaţa i-ar fi depins de fugă, şi imediat a văzut de ce. Era un om pe urmele ei, care, atunci când ea se uita înapoi tot în fugă, se strecura pe lângă perete crezând că nu e observat. Copilul venea în fugă pe pod, iar John, temându-se să nu o sperie mai mult, s-a ascuns într-un gang, care dădea într-o curte mică.

Şi-a amintit de ţipătul beţivului din noaptea trecută, care se auzise de la una din casele din apropierea locului unde se ascundea acum omul. „Asta este, gândea el, omul o urmăreşte din nou“, şi intuitiv făcu legătura între cele două evenimente, spaima copilului de atunci şi de acum, şi criminalul din ziare, presupus a fi nebun. Ar putea fi o coincidenţă, un copil care fuge de o rudă beată şi totuşi, şi totuşi... Inima îi bătea cu putere, instinctul avertizându-1 să fugă, acum, imediat, înapoi pe drumul pe care venise – dar copilul ce o să facă? Ce se va întâmpla cu copilul?

Apoi i-a auzit paşii. Ea a intrat în gangul în care se adăpostise John, fără să-l vadă, avântându-se mai departe în curtea care înconjura casa, şi ajungând la nişte trepte care probabil duceau la o intrare dosnică. In timp ce fugea, suspina. Nu era plânsetul obişnuit al unui copil înspăimântat, era groaza care întretaie respiraţia unei fiinţe

neajutorate în culmea disperării. Erau părinţii ei în casă care ar putea să o ajute, pe care el ar putea să-i avertizeze? A ezitat o clipă, apoi s-a dus după ea pe uşa pe care intrase şi care se deschisese brusc la atingerea mâinilor ei, când năvălise înăuntru.

— Nu îţi face griji, a strigat el. Nu-1 voi lăsa să te prindă, e în regulă – înjura italiana pe care nu o ştia, dar probabil că dacă vorbea englezeşte ar putea să o calmeze. Nu mai avea rost – ea suia în fugă, suspinând, o altă scară în spirală care ducea la etaj, şi era deja prea târziu pentru el să bată în retragere. Putea să audă urmăritorul în curtea din spate, cineva care ţipa în italiană, lătratul unui câine. „Asta este, am intrat în horă, jucăm, copilul şi cu mine. Dacă nu vom da de o cameră cu zăvor sus, el ne va prinde pe amândoi."

A urcat scările după copil, care se năpustise într-o cameră ce putea fi un scurt popas, a urmat-o înăuntru, a închis uşa, şi slavă domnului, a zărit un zăvor pe care el îl îndesă în balama. Copilul s-a strecurat prin fereastra deschisă. Dacă ţipa după ajutor, cineva ar auzi precis şi ar fi venit în mod sigur înainte ca omul ce o urmărea să spargă uşa, dar renunţă la idee pentru că nu mai era nimeni în afară de ei, nu erau părinţi, camera era goală în afară de o saltea pe un pat vechi şi o grămadă de zdrenţe într-un colţ.

— E în ordine, gâfâia el, e în ordine şi a întins mâna încercând să zâmbească.

Copilul s-a ridicat în picioare în faţa lui, gluga de pitic căzându-i pe podea. S-a holbat la ea, neîncrederea transformându-se în oroare, în spaimă. Nu era deloc un copil, ci o femeie pitică slăbuţă, înaltă de aproximativ un metru, cu un cap mare de adult, prea mare pentru corpul ei, cu părul cărunt ajungându-i până la umăr. Nu mai suspina, a, râs forţat, mişcându-şi capul în sus şi în jos.

Apoi a auzit zgomot de paşi pe hol şi cineva care încerca uşa, lătratul unui câine, şi nu o voce, ci mai multe care strigau: Deschideţi! Poliţia! Creatura a scotocit în manşetă, scoţând un cuţit, şi s-a aruncat asupra lui cu o putere neînchipuită, înfigându-i cuţitul în gât. El s-a împiedicat şi a căzut, oribila făptură acoperindu-i mâinile care voiseră să se apere.

Şi a văzut-o pe Laura şi pe cele două surori pe *vaporetto*-ul care naviga pe Canal Grande, nu astăzi, nici mâine, ci a treia zi, şi el a ştiut imediat de ce erau împreună şi pentru ce motiv trist veniseră. Creatura scotea sunete nedeslușite într-un colţ. Zgomotele de la uşă, vocile,

lătratul câinelui se auzeau din ce în ce mai slab, și se gândi: „Dumnezeule, ce sfârşit blestemat şi stupid...u

Nu după miezul nopţii

Sunt de profesie învăţător. Sau am fost. Am înaintat demisia directorului înainte de sfârşitul trimestrului trei pentru a anticipa o concediere inevitabilă. Motivul pe care l-am invocat a fost destul de adevărat – sănătate şubredă, în urma unui microb nenorocit pe care l-am luat în Creta, în timp ce eram în vacanţă, şi care ar fi necesitat o spitalizare de mai multe săptămâni, o mulţime de injecţii etc. Nu am specificat natura microbului. Totuși, directorul ştia, la fel de bine ca şi restul colegilor. Ştiau şi băieţii. Nemulţumirea mea este universală, şi aşa s-a întâmplat cu nemulţumirea de-a lungul secolelor, din cele mai vechi timpuri, o scuză pentru ironie şi hohote de râs, până când unul dintre noi depăşeşte măsura şi devine o ameninţare pentru societate. Apoi suntem alungaţi. Trecătorul rămâne cu privirea fixă, şi suntem lăsaţi să ne târâm din şanţ singuri sau să rămânem acolo şi să murim.

Dacă sunt aspru, este pentru că microbul pe care l-am luat m-a surprins într-o totală inocenţă. Colegii care suferă de aceeaşi nemulţumire pot să se justifice cu predispoziţie, ereditate slabă, necazuri în familie, exces de viaţă prea bună, şi aruncându-se pe patul unui psihanalist, să dea în vileag secretele şi astfel să treacă printr-o cură. Eu nu pot să fac aşa. Doctorul în care am avut încredere să-i explic ce se întâmplase, m-a ascultat, zâmbind cu superioritate, iar apoi a murmurat ceva despre identificarea emoţională destructivă, îmbinată cu vina înăbușită, şi m-a pus la un regim de pilule. Poate că m-ar fi ajutat dacă le-aş fi luat. Dar eu le-am aruncat la gunoi ca să înghit otrava care s-a infiltrat în mine şi mai mult, bineînţeles, de la recunoaşterea fatală a condiţiei mele de către elevii pe care îi crezusem prietenii mei, şi care îşi dădeau coate unul altuia când intram în clasă sau îşi aplecau cu râsete înăbușite căpşoarele scârboase peste pupitre – până când a sosit momentul când am ştiut că nu mai pot continua şi am luat decizia să bat la uşa directorului.

Ei bine, acum s-a terminat, s-a zis cu asta. înainte de a mă interna în spital sau de a şterge din memorie tot ce s-a întâmplat, aceasta fiind o a doua posibilitate, în primul rând vreau să stabilesc ce s-a întâmplat. Astfel că, orice s-ar alege de mine, documentul acesta va fi găsit. Cititorul se poate decide dacă, aşa cum a sugerat doctorul, este o lipsă în balanţa interioară, care m-a făcut să fiu o victimă uşoară a

unei frici superstiţioase sau dacă, aşa cum cred eu, depresiunea mea a fost cauzată de o magie de veacuri, vicleană, nefastă, cu rădăcini pierdute în negura istoriei. E de ajuns să spun că cel care a făcut prima oară vrăjitoria s-a considerat nemuritor şi cu o bucurie profană i-a infestat şi pe ceilalţi, semănând în urmaşii lui din toată lumea şi de-a lungul secolelor seminţele autodistrugerii.

Să ne întoarcem la fapte. Era în aprilie, în vacanţa de Paşti. Mai fusesem în Grecia de două ori, dar niciodată în Creta. La şcoala pregătitoare, le-am predat băieţilor clasicii, dar motivul vizitei în Creta nu a fost cel de a explora împrejurimile Knossos-ului sau Phaestus-ului ci de a-mi satisface un *hobby* personal. Nu am cine ştie ce talent în pictura în ulei, dar mă atrăgea în zilele libere sau în vacanţele şcolare. Lucrările mele au fost lăudate de câţiva artişti, prieteni, şi ambiţia mea era de a face destule tablouri pentru a deschide o mică expoziţie. Chiar dacă nu aş fi vândut niciunul, deschiderea unei expoziţii particulare ar fi fost o realizare.

Acum, pe scurt, câteva cuvinte despre viaţa mea particulară. Sunt burlac. Vârsta, patruzeci şi nouă. Părinţii morţi. Studii la Sherborne, Brasenose şi Oxford. Profesia, după cum ştiţi deja, învăţător. Joc cricket şi golf, badminton, şi nu prea bine bridge. Mă interesează, în afară de învăţământ, arta, dppă cum am mai spus, şi călătoriile ocazionale, când mi le pot permite. Vicii, până în prezent, niciunul. Ceea ce nu înseamnă că sunt mulţumit de mine, însă adevărul este că viaţa mea a fost calmă din toate punctele de vedere. Dar asta nu m-a deranjat. Sunt probabil un om posac. Din punct de vedere emoţional nu am nicio complicaţie. Am fost logodit cu o fată drăguţă, o vecină, când aveam două?: eci şi cinci de ani, dar ea s-a căsătorit cu altcineva. Atunci m-a durut, dar rana s-a vindecat în mai puţin de un an. Un defect, dacă se poate numi defect, am avut întotdeauna: aversiunea de a mă amesteca cu oamenii, care, probabil, justifică viaţa mea monotonă de până acum. Prieteni am, dar de la distanţă. Odată ce te amesteci cu ei, apar şi necazurile şi adesea urmează dezastrul.

Am plecat spre Creta în vacanţa de Paşti fără niciun bagaj în afară de o valiză de o mărime rezonabilă, plus uneltele de pictat. Un agent de voiaj îmi recomandase un hotel cu vedere spre Golful Mirabello pe coasta de est, după ce îi spusesem că nu mă interesa partea arheologică şi că voiam doar să pictez. Mi s-a arătat o broşură care părea să răspundă cerinţelor mele. Un hotel drăguţ aproape de

mare cu cabane pe marginea apei, unde puteai să dormi şi să iei micul dejun. Clientelă din înalta societate, căci, deşi nu mă consider snob, nu pot suporta pungile de hârtie şi cojile de portocală. Câteva tablouri pictate în iarna acelui an – Catedrala St. Paul acoperită de zăpadă şi un altul ilustrând Hampstead Heath, vândute amândouă unei verişoare amabile – mi-au asigurat costul călătoriei, şi nişte bani în plus, care erau într-adevăr necesari – pentru închirierea pnui Wolkswagen la sosirea pe aeroportul din Herakleion.

Zborul, cu o escală de o noapte la Atena, a fost plăcut şi liniştit, iar drumul cu maşina pe o distanţă de patruzeci de mile plictisitor, pentru că sunt un șofer precaut și conduc încet, iar drumul cu serpentine dintre dealuri era, în mod clar, foarte riscant. Maşinile mă depăşeau sau se apropiau de mine huiduindu-mă. De asemenea era zăpuşeală şi îmi era foame. Panorama Golfului Mirabello şi minunaţii munţi de pe partea estică acţionau ca un imbold pentru spiritele împovărate. Când am ajuns la hotel, situat într-un loc deosebit de pitoresc, am luat prânzul pe terasă în ciuda faptului^ că era trecut de două – ce diferenţă faţă de Anglia î M-am hotărât să mă odihnesc şi să inspectez împrejurimile. Dar am fost dezamăgit. Tânărul hamal m-a lăsat la capătul potecii din grădină, mărginită pe ambele părţi de splendide șiruri de geraniu, care ducea până la o cabană mică, încadrată de altele, vecine, şi cu vedere nu spre mare ci spre un colţ de grădină amenajat pentru minigolf. Vecinii mei, o mamă cu copii, tot englezi, mi-au zâmbit de la balconul lor în semn de bun venit, printre costumele de baie puse la uscat. Doi bărbaţi de vârstă mijlocie jucau minigolf. Parcă eram la Maidenhead.

— Nu-mi place, i-am spus escortei mele. Am venit aici să pictez. Trebuie să am vedere la mare.

A înălţat din umeri, murmurând ceva despre cabanele de lingă mare, care erau toate ocupate. Nu era vina lui, bineînţeles. M-am întors la hotel împreună cu el şi am vorbit cu funcţionarul de la recepţie.

— S-a făcut o greşeală, am spus eu, am cerut cu vedere la mare şi înainte de toate, izolare.

Funcţionarul a zâmbit, a căutat printre hârtii, apoi au urmat inevitabilele scuze. Agentul meu de voiaj nu menţionase în rezervare cabană cu vedere la mare. Acestea erau foarte căutate iar acum erau ocupate. Poate peste câteva zile se va ivi o amânare, nu se ştie niciodată, între timp el era sigur că mă voi simţi foarte bine în cabana

care mi-a fost repartizată. Mobilierul era acelaşi, mi se va aduce micul dejun etc., etc.

Eram de neclintit. Nu voiam să fiu înşelat, să locuiesc cu familia de englezi și alături de terenul de minigolf. N-aş mai fi străbătut toate acele mile atât de costisitoare. Eram plictisit de întreaga afacere, obosit și destul de supărat.

— Eu sunt profesor de artă, i-am spus funcţionarului, am fost trimis aici să execut mai multe tablouri şi este esenţial să am vedere la mare și să nu am vecini care să mă deranjeze.

(Paşaportul meu dovedea că sunt profesor. Sună mai bine decât învăţător sau pedagog şi, de obicei, creează respect în atitudinea funcţionarilor de recepţie.)

Funcţionarul părea sincer îngrijorat şi şi-a repetat scuzele* S-a întors din nou la maldărul de hârtii din faţa lui. Exasperat, am traversat holul spaţios şi m-am uitat de pe terasă spre mare.

— Fvfu pot să cred, am spus, că toate cabanele sunt ocupate. E începutul sezonului cle-abia. Vara, poate, dar nu acum. I-am arătat cu mâna partea de vest a golfului. Grupul acela de cabane de acolo, de la marginea apei. Vrei să spui că fiecare din ele e ocupată?

A clătinat din cap şi a zâmbit.

— De obicei nu le deschidem decât în mijlocul sezonului. Şi sunt şi mai scumpe. Au baie şi duş.

— Cât de scumpe? l-am oprit.

Mi-a spus. Am făcut yn calcul rapid. Aş fi putut să o închiriez dacă nu mai făceam alte cheltuieli. Dacă luam masa de dimineaţă la hotel, şi nu mâncam la prânz, şi dacă nu aş fi consumat nimic la bar, nici măcar apa minerală.

— Atunci nu e nicio problemă, am spus înfumurat. Voi plăti mai mult, bucuros, numai să am singurătate. Şi, dacă nu aveţi nicio obiecţie, aş vrea să-mi aleg cabana cea mai potrivită. Cobor acum pe malul mării, iar apoi mă întorc să iau cheia, şi hamalul de aici poate să-mi aducă lucrurile apoi.

Nu l-am lăsat să-mi răspundă, căci m-am întors pe călcâie şi am ieşit pe terasă. Trebuia să fiu tare. Un moment de ezitare, şi m-ar fi trimis la cabana aceea de lângă minigolf. îmi puteam imagina consecinţele. Copiii care trăncăneau pe balconul de alături, probabil mama, plină de afecţiune, şi cei doi jucători de golf, îndemnându-mă să joc cu ei. N-aş fi suportat.

Am trecut prin grădină ca să ajung la mare şi în timpul acesta m-am înveselit. Cabanele erau exact ca în broşura agentului. Nu era nicio exagerare. Locuinţe micuţe şi albe, delimitate discret una de alta, marea care spăla stâncile de dedesubt. Era o plajă, unde fără îndoială în timpul sezonului oamenii înotau, dar acum nu era nimeni pe ea, şi chiar dacă ar fi venit cineva, cabanele erau mult în stânga, inviolabile, izolate. M-am uitat la fiecare, urcând treptele şi privind din balcon. Funcţionarul trebuie să fi spus adevărul despre faptul că nu locuia nimeni în ele până la mijlocul sezonului, pentru că toate aveau ferestrele închise. Toate în afară de una. — Şi imediat am urcat treptele, m~am aşezat în balcon şi am ştiut că aceea trebuie să fie a mea. Era exact vederea pe care mi-o imaginasem. Marea la picioarele mele, clipocind lângă stânci, golful întinzându-se de partea cealaltă a munţilor. Era minunat. Cabanele de la est de hotel, care erau oricum în afara vederii, puteau să fie ignorate. Una, aproape de o dună de nisip, era ca un avanpost solitar cu o rampă de acostare dedesubt, şi mi-am zis că se va încadra perfect în tabloul pe care îl voi face. Restul erau, slavă domnului, ascunse de dunele de nisip. M-am întors şi m-am uitat pe fereastra deschisă a dormitorului. Pereţi albi, duşumea de piatră, un pat-divan confortabil cu un pled pe el. O noptieră cu lampă şi telefon. In afară de aceste ultime lucruri, cabana avea un aer de simplitate, ca celula unui călugăr, iar eu nu-mi doream nimic mai mult.

Mă întrebam de ce vroiam această căsuţă şi nu o alta; era deschisă şi intrând, am auzit apa curgând în baie. Nu cumva era o altă dezamăgire şi căsuţa era închiriată totuşi? Am băgat capul pe uşa deschisă şi. am văzut o grecoaică micuţă care ştergea podeaua băii. Păru uimită când m-a văzut. Am dat din mâini, am arătat, am spus: „E ocupată?" Ea nu a înţeles dar a răspuns în greceşte. Apoi a luat cârpa şi găleata şi, de-a dreptul înspăimântată, s-a îndreptat în viteză către uşă, lăsându-şi treaba neterminată.

M-am întors în dormitor, am ridicat receptorul şi imediat s-a auzit vocea calmă a funcţionarului de la recepţie.

— La telefon este domnul Grey. Domnul Timothy Grey, i-am spus, v-am vorbit despre schimbarea căsuţei cu puţin timp în urmă.

— Da, domnule Grey, a răspuns el. Părea încurcat. De unde vorbiţi?

— Aşteptaţi o clipă, am spus. Am pus jos receptorul şi am traversat camera spre balcon. Numărul era deasupra uşii deschise. Era

62. M-am întors la telefon. Vorbesc de la căsuţa pe care am ales-o, i-am spus.

Întâmplător era deschisă – una dintre fete făcea curat în baie şi mi-e teamă că am speriat-o. Căsuţa aceasta este ideală pentru scopul meu. Este numărul 62.

Nu mi-a răspuns imediat şi când a vorbit părea să ezite.

— Numărul 62? a repetat el, iar apoi, după o clipă, nu sunt sigur dacă este liberă.

— Dar pentru numele lui dumnezeu... am început eu exasperat, şi l-am auzit vorbind în greceşte cuiva de alături. Conversaţia se prelungea; era clar că există o dificultate, ceea ce mă făcea şi mai hotărât.

— Sunteţi pe fir? am spus. Care e necazul?

Începură să vorbească mai repede, apoi recepţionerul mi s-a adresat mie.

— Niciun necaz, domnule Grey. Numai că noi credem că v-aţi simţi mai bine în căsuţa numărul 57, care este mai aproape de hotel.

— Nici gând, am spus, o prefer pe aceasta. Dar ce e cu numărul 62? Nu funcţionează instalaţia sanitară?

— Bineînţeles că funcţionează, m-a asigurat el, în timp ce se auzea din nou cealaltă voce. Totul este în ordine acolo. Dacă v-aţi decis, vă voi trimite cheia şi bagajul cu hamalul.

Închis receptorul, probabil pentru a încheia discuţia cu cel de alături. Oare vor ridica preţul? Dacă vor face aşa, le voi aduce şi alte argumente. Căsuţa nu avea nimic în plus faţă de celelalte, doar poziţia, izolată între mare și munţi, – ceea ce era tot ce îmi doream. M-am dus pe balcon privind marea şi zâmbind. Ce perspectivă, ce loc! Voi despacheta şi voi face o baie, apoi voi instala şevaletul şi voi face o schiţă preliminară, înainte de a începe să lucrez serios mâine dimineaţă.

Am auzit voci şi am văzut-o pe fata dinainte care se holba la mine de la jumătatea potecii din grădină, cu cârpa şi cu găleata încă în mână. Apoi, pe măsură ce tânărul hamal cobora dealul ducându-mi valiza şî trusa de pictură, probabil că şi-a dat seama că eu voi fi cel care voi locui în căsuţă, pentru că l-a oprit din drum şi au început să discute în șoaptă. Era clar că eu creasem o perturbare în rutina hotelului. După câtva timp au urcat împreună treptele căsuţei, hamalul pentru a-mi aduce bagajul, iar ea pentru a-şi termina treaba în baie. Nu voiam să

mă pun rău cu ei şi zâmbind vesel, le-am dat amândurora bacşiş.

— Ce privelişte minunată, am spus cu voce tare, arătând înspre mare. Trebuie să fac o baie, şi am început să gesticulez cu braţele, pentru a le sugera intenţia mea, sperând să-i fac să zâmbească pe aceşti greci care de obicei sunt aşa de sensibili la intenţii bune.

Hamalul mi-a ocolit privirea şi a înclinat din cap grav, acceptând totuşi bacşişul. Cât despre micuţa grecoaică, pe faţa ei se citea tristeţea şi uitând de podeaua de la baie s-a grăbit să-l ajungă din urmă pe hamal, li puteam auzi vorbind în timp ce se îndreptau înspre hotel pe poteca din grădină.

Ei bine, nu era problema mea. Personalul şi conducerea trebuie să-şi rezolve problemele între ei. Am obţinut ce am dorit, şi asta era tot ce mă preocupa. Am despachetat şi m-am făcut comod. După ce mi-am pus costumul de baie, m-am îndreptat spre stâncile din apropierea balconului şi am încercat apa cu piciorul. Era surprinzător de rece, în ciuda soarelui care strălucise toată ziua. Nu-i nimic. Trebuia să dovedesc ce pot, chiar dacă eu eram singurul spectator. Mi-am ţinut respiraţia şi m-am scufundat, însă fiind un înotător prudent^ mai ales în ape străine, am înotat în cerc ca un leuşor de mare dintr-un bazin de la grădina zoologică.

M-am înviorat, fără îndoială, câteva minute mi-au fost de ajuns, şi în timp ce ieşeam căţărându-mă pe stânci, i-am văzut pe hamal şi pe grecoaică urmărindu-mă din spatele unui boschet din grădină. Sper că nu m-am făcut de râs. Şi oricum, ce importanţă avea? Turiştii de la celelalte căsuţe probabil că înotau toată ziua. Costumele de baie de pe balcoane o dovedeau. M-am uscat pe balcon, observând cum soarele, acum în partea vestică, în spatele cabanei, se oglindea în apă. Bărcile de pescuit se întorceau în micul port aflat la câteva mile distanţă, motoarele pufăinde făceau un zgomot plăcut.

M-am îmbrăcat, având grijă să fac o baie fierbinte, pentru că prima baie a anului în mare este întotdeauna paralizantă, apoi mi-am instalat şevaletul, apucându-mă imediat de lucru. Acesta era motivul pentru care mă găseam aici, şi nimic altceva nu mai conta. Am lucrat câteva ore, şi pe măsură ce lumina pălea, şi culoarea mării se închidea, iar munţii căpătau o culoare purpuriu-albăstruie, mă înveseleam la gândul că mâine voi picta pe această lumină cu vopsele în loc de cărbune, şi tabloul va începe să prindă viaţă.

Era timpul să mă opresc. Mi-am strâns trusa, şi înainte de a mă

schimba pentru cină şi de a închide ferestrele – erau fără îndoială ţânţari şi nu doream în niciun caz să fiu muşcat – am urmărit o barcă cu motor care torcea liniştit îndreptându-se către est spre puntea de lansare din dreapta mea. Erau trei oameni în barcă, pescari entuziaşti fără îndoială, şi era şi o femeie printre ei. Un bărbat, localnic probabil, se. ocupa de amararea bărcii şi a sărit primul din barcă pentru a o ajuta pe femeie să coboare. Apoi toţi trei s-au uitat în direcţia mea, iar cel de-al doilea bărbat, care stătea la pupă, şi-a dus binoclul la ochi, fixându-mă. S-a uitat prin el câteva minute, cercetând, fără îndoială, fiecare detaliu al persoanei mele, care este destul de nesemnificativă, ştiu bine, şi s-ar mai fi uitat dacă nu m-aş fi supărat brusc şi n-aş fi intrat în dormitor, închizând cu violenţă ferestrele. Ce nepoliticos poţi fi, m-am certat. Apoi mi-am amintit că aceste căsuţe din partea de vest nu erau ocupate, iar a mea era prima care se deschisese de la începutul sezonului. Probabil că interesul se datora acestui motiv, începând cu personalul hotelului şi sfârşind cu ceilalţi oaspeţi. In curând interesul va dispărea. Nu eram nici vedetă de muzică pop, nici milionar. Şi eforturile mele pentru pictură, oricât de dragi mi-ar fi fost mie, cu greu ar fi putut atrage o mulţime fascinată.

La opt fix, am luat-o pe poteca din grădină spre hotel şi m-am prezentat în sala de mese pentru cină. Era aproape plină şi am fost repartizat la o masă pe colţ potrivită pentru o singură persoană, aproape de paravanul care despărţea intrarea de serviciu de bucătărie. Nu avea importanţă. Preferam locul acesta unuia în centrul încăperii, unde aş fi putut să spun imediat că oaspeţii hotelului erau aşa cum obişnuia să zică mama mea: „toţi cu bază microbistău.

Am mâncat cu plăcere, tratându-mă – în ciuda căsuţei mele de lux – cu o jumătate de litru de vin autohton, şi îmi curăţăm o portocală, când un trosnet puternic din capătul îndepărtat al încăperii ne-a deranjat pe toţi. Chelnerii se grăbeau către locul cu pricina. Capetele se întorceau, iar al meu se numără printre ele. Vocea răgușită a unui american originar din sud a strigat tare:

— Pentru dumnezeu, curăţaţi mizeria asta blestemată! "

Vocea aparţinea unui om de vârstă mijlocie, cu umerii pătraţi, a cărui faţă era aşa de umflată și plină de bășici cauzate de expunerea la soare, încât arăta ca fiind muşcat de un milion de albine. Ochii îi erau înfundaţi în cap, iar acesta avea chelie în vârf şi două meşe de păr cărunt pe lateral. Chelia roză părea să fie întinsă ca învelişul unui

cârnat gata să pleznească. Două urechi enorme de mărimea unor scoici arătau extrem de ciudat, în timp ce o urmă de mustaţă nu acoperea deloc buza de sus ieşită înafară, groasă ca o moluscă şi la fel de umedă. Foarte rar am mai văzut un individ atât de respingător. O femeie, soţia lui cred, stătea alături de el, ţeapănă şi dreaptă, aparent neimpresionată de rămăşiţele de pe podea, care păreau să fie cioburi de sticle. Era tot cam de vârstă mijlocie cu un ghemotoc de păr cânepiu albicios şi cu o faţă la fel de arsă de soare ca a soţului, dar nu roşie, ci de culoarea mahonului.

— Hai să ieşim de aici şi să mergem la bar! Sunetele răguşite au răsunat în toată încăperea. Turiştii de la celelalte mese şi-au întors discret feţele către cina lor şi probabil că am fost singurul care am urmărit ieşirea nesigură a soţului care părea înţepat de albine şi a soţiei sale – am putut să văd apartul auditiv în urechea ei, cauză probabilă a strigătelor enervante ale soţului. El literalmente se rostogolea pe lângă mine spre bar, o făptură împleticindu-se pe două cărări la remorca partenerei sale sigure de ea. Am lăudat în tăcere eficienţa personalului hotelului, care a curăţat rapid urmele dezastrului.

Sala de mese s-a golit.

— Cafeaua se serveşte la bar, domnule, a murmurat chelnerul. Temându-mă de aglomeraţie şi de discuţii, am ezitat înainte de a intra, deoarece camaraderia barurilor de hotel m-a plictisit întotdeauna, însă nu-mi place să termin cina şi să nu beau cafeaua. Nu aveam de ce să-mi fac griji. Barul era gol, cu excepţia barmanului în haină albă din spatele tejghelei şi a americanului care stătea la masă cu soţia. Niciunul din ei nu vorbea. Pe masa din faţa lor erau deja trei sticle goale de bere. De undeva din spatele barului se auzea discret o muzică grecească. M-am aşezat pe un taburet şi am comandat cafea.

Barmanul, care vorbea engleza, m-a întrebat dacă mi-am petrecut bine ziua. I-am spus că da. Am călătorit bine cu avionul, am găsit că drumul de la Herakleion a fost cam primejdios, iar prima mea baie în mare cam rece. Mi-a explicat că era încă prea devreme.

— Oricum, i-am spus, am venit să pictez, înotul e pe planul doi. Locuiesc într-o căsuţă chiar în faţa apei, numărul 62, şi panorama de la balcon este extraordinară.

El lustruia un pahar şi expresia de pe faţă i se schimbă în mod ciudat. Era gata să spună ceva, apoi, gândindu-se mai bine, şi-a

continuat treaba.

— Termină cu blestematul ăla de disc!

Somaţiile răguşite, autoritare, au umplut camera goală. Barmanul a ajuns imediat la gramofonul din colţ şi l-a închis. Apoi somaţia s-a auzit din nou.

— Mai adu-mi o. sticlă de bere!

Dacă aş fi fost acum în locul barmanului, m-aş fi întors către client şi, ca un părinte către copilul său, aş fi insistat să spună vă rog. în schimb, bruta a fost servită prompt, şi pe când tocmai îmi terminam cafeaua, vocea a mai răsunat încă o dată.

— Salut, tu, ăla din căsuţa 62. Nu eşti superstiţios?

M-am întors către el. Mă fixa cu paharul în mână.

Soţia lui se uita drept în faţă. Probabil îşi scosese aparâtul auditiv. Amintindu-mi principiul că nebunilor şi beţivilor trebuie să le cânţi în strună, am replicat destul de politicos:

— Nu, nu sunt superstiţios. Ar trebui să fiu?

A început să râdă, iar faţa lui stacojie făcea mii de cute.

— Ei bine, fir-ar să fie, eu aş fi, a răspuns el. Cel care a locuit acolo înainte s-a înecat numai cu două săptămâni în urmă. Două zile a fost dat dispărut, iar apoi cadavrul său a fost adus într-o plasă de un pescar şi era jumătate mâncat de caracatiţe.

A râs în hohote, lovindu-şi genunchii cu mâinile. M-am întors dezgustat şi am ridicat din sprâncene întrebător către barman.

— Un accident nefericit, a murmurat el. Domnul Gordon era un gentleman atât de simpatic. Se interesa de arheologie. Era foarte cald în noaptea când a dispărut şi probabil s-a dus să facă o baie după cină. Bineînţeles că a fost chemată poliţia. Noi toţi de aici am fost foarte tulburaţi. înţelegeţi, domnule, nu prea vorbim despre asta. Nu vrem să speriem clienţii. Dar vă asigur că puteţi face baie în perfectă siguranţă. Este unicul accident pe care l-am avut vreodată.

— Fireşte, am spus.

Totuşi... Era mai curând tulburător faptul că sărmanul tip fusese ultimul care folosise căsuţa mea. însă nu era acelaşi lucru ca şi cum ar fi murit în pat. Şi nu eram superstiţios. Atunci am înţeles de ce personalul hotelului şovăise să închirieze căsuţa şi de ce micuţa grecoaică fusese tristă.

— Să-ţi spun ceva, tună vocea revoltătoare. Nu te duce să înoţi după miezul nopţii, căci te vor mânca şi pe tine caracatiţele. Acest sfat

a fost urmat de un alt hohot de râs. Hai, Maud. E timpul să mergem la culcare, a zis şi-a împins cu zgomot masa la o parte.

Am răsuflat uşurat când au ieşit şi-am rămas numai eu şi barmanul.

— Ce om imposibil, am spus. Direcţia nu poate scăpa de el?

Barmanul a înălţat din umeri. Afacerile sunt afaceri. Ce pot ei să facă? Famila Stoll are o grămadă de bani. E al doilea an când vin aici şi sosec de când deschid în martie. Se pare că le place foarte mult locul. Dar numai de anul acesta domnul Stoll a începtit să bea atât de mult. Va muri dacă mai bea în stilul ăsta, seară după seară. Totuşi se pare că e sănătos. Pescuieşte pe mare de când răsare soarele şi până apune.

— Îndrăznesc să spun că mai mult bea decât pescuieşte, am remarcat eu.

— S-ar putea, a aprobat barmanul. Nu aduce niciodată peştele la hotel. Barcagiul îl ia acasă, cred.

— O compătimesc pe soţie.

Barmanul a înălţat din umeri din nou.

— Ea e cea care are banii, a răspuns el *sotto voce,* pentru că tocmai intraseră câţiva turişti în bar, şi nu cred că domnul Stoll e prea independent. Poate că din când în când îi convine să fie surdă. Dar nu îl lasă niciodată singur, o apreciez pentru asta. Se duce la pescuit cu el în fiecare zi. Da, domnilor, cu ce să vă servesc?

S-a întors către noii clienţi, iar eu am fost lăsat în pace. Imaginea a făcut să-mi treacă prin cap o întreagă lume. Mulţumesc cerului, nu era lumea mea, iar din punctul meu de vedere domnul Stoll şi soţia lui surdă puteau să se înnegrească la soare toată ziua pe mare şi să spargă sticle de bere în fiecare seară. Oricum nu erau vecinii mei. Poate că numărul 62 a fost o căsuţă ghinionistă pentru ultimul ei ocupant, dar mie, cel puţin, îmi asigura liniştea şi singurătatea de care aveam nevoie.

Am mers pe jos pe poteca din grădină spre casă. Era o noapte cu stele. Boschetele înflorite răspândeau un miros îmbătător. Stând în balcon, am privit peste mare către munţii îndepărtaţi şi către luminile din micul port pescăresc. în dreapta mea licăreau luminile de la celelalte căsuţe, creând o imagine feerică. într-adevăr un loc minunat, şi am mulţumit în gând agentului de voiaj care mi-1 recomandase.

Am intrat şi am aprins lampa de lângă pat. Camera părea primitoare şi plăcută; nici nu puteam găsi o casă mai bună. M-am

dezbrăcat şi înainte de a mă întinde pe pat, mi-am amintit că lăsasem în balcon o carte pe care voiam să mă uit. M-am întors, am luat-o de pe şezlong, şi încă o dată, am aruncat o privire spre plajă. 6 singură căsuţă, cea mai depărtată, avea încă lumina aprinsă în balcon. Barca, legată la punctul de acostare, avea un felinar. După câteva secunde am văzut ceva mişcându-se aproape de stâncile de lângă balconul meu. Era tija de aer a unui înotător subacvatic. Semăna cu cu un minuscul periscop, mişcându-se continuu pe suprafaţa întunecoasă şl liniştită a mării. Apoi a dispărut în stânga, în afara câmpului meu vizual. Am trasobloanele şi am intrat în casă.

Nu ştiu de ce, dar vederea acelui înotător subacvatic m-a neliniştit puţin. Mă făcea să mă gândesc la ghinionistul care se înecase în timpul unei băi la miezul nopţii. Predecesorul meu. Şi el probabil ieşise să se plimbe într-o seară parfumată ca aceasta, intenţionând să facă o explorare subacvatică, şi astfel şi-a pierdut viaţa. Ar fi fost de aşteptat ca nefericitul accident să-i facă pe ceilalţi vizitatori ai hotelului să nu mai înoate singuri noaptea. Mă hotărâsem să nu fac baie decât în timpul zilei şi – laş, probabil – numai în apropierea plajei mele.

Am citit câteva pagini din carte, apoi, simţind că adorm, m-am întors să sting lampa. Din greşeală însă, am lovit telefonul care a alunecat pe podea. M-am aplecat, l-am ridicat, din fericire nu păţise nimic, şi am văzut că sertăraşul noptierei a căzut. Conţinea o bucată de hârtie, sau mai curând o carte de vizită, cu numele Charles Gordon, şi o adresă din Bloomsbury. Precis Gordon fusese numele predecesorului meu. Grecoaica, când curăţase camera, nu se gândise să deschidă sertarul. Am întors cartea de vizită. Pe dos era ceva mâzgălit, cuvintele: „Nu după miezul nopţii44. Iar apoi, probabil ca un gând întârziat, cifra 38. Am pus la loc cartea de vizită în sertar şi am stins lumina. Deşi eram obosit din pricina călătoriei, nu am reuşit să adorm înainte de două. Am stat treaz de florile mărului, ascultând apa clipocind lângă stâncile de sub balconul meu.

Am pictat fără întrerupere trei zile, părăsind căsuţa doar pentru baia de dimineaţă şi cina de la hotel. Nu m-a deranjat nimeni. Un chelner amabil îmi aducea micul dejun, iar micuţa grecoaică deretica, fără să mă deranjeze. Când mi-am terminat tabloul impresionist în după-amiaza celei de a treia zi, am fost sigur că era una din cele mai bune lucrări pe care le făcusem vreodată. Va fi mândria expoziţiei pe

care am planificat-o. Satisfăcut, puteam acum să mă relaxez şi m-am hotărât să explorez coasta în următoarea zi, ca să descopăr o altă perspectivă care să mă inspire. Timpul era formidabil. La fel de cald ca într-o zi de iunie în Anglia. Mă bucuram că nu aveam absolut niciun vecin. Ceilalţi turişti se plimbau pe lângă căsuţele lor şi în afară de saluturi tăcute la cină, cu turiştii de la celelalte mese, nimeni nu a încercat să facă cunoştinţă cu mine. Aveam grijă să-mi beau cafeaua la bar înainte ca antipaticul domn Stoll să se ridice de la cină.

Acum mi-am dat seama că barca ancorată la punctul de acostare era a lui. Dimineaţa plecau prea devreme pentru ca să-i văd, dar îi depistam la întoarcere, pe seară; făptura sa pătrată şi butucănoasă era uşor de recunoscut, ca şi ţipătul lui răguşit către barcagiu, când acostau. Căsuţa lor, de asemenea, era izolată, şi mă întrebam dacă o alesese special pentru a se îmbăta peste măsură şi a fi în afara câmpului vizual al vreunor vecini nedoriţi. Să-i fie de bine, atâta timp cât nu mă deranja cu prezenţa lui ofensivă.

Simţind nevoia unor exerciţii uşoare, m-am hotărât să-mi petrec restul după-amiezii plimbându-mă pe terenul din partea vestică a hotelului. Încă o dată m-am felicitat pentru că scăpasem de îngrămădeala căsuţelor din acest loc populat. Se juca din plin minigolf şi tenis, iar micuţa plajă era înţesată de corpuri, nefiind liberă nicio palmă de nisip. Curând însă, murmurul lumii a rămas în spatele meu, iar eu, protejat de tufişurile înflorite, m-am trezit în apropierea punctului de acostare. Barca nu era la mal şi nu se vedea nici în largul golfului.

Brusc m-a tentat să privesc pe furiş în căsuţa antipaticului domn Stoll. M-am strecurat de-a lungul potecii, simţindu-mă ca un hoţ după pradă, şi m-am uitat prin fereastra închisă. Nu era deosebită de celelalte căsuţe sau de a mea, cu excepţia unui maldăr incredibil de sticle, într-un colţ al balconului... Bruta... Apoi, ceva mi-a atras atenţia. O pereche de înotătoare şi o mască subacvatică. Era imposibil ca el să înoate pe sub apă după atâta alcool. Probabil că trimitea un localnic, pe care îl angajase în echipaj, ca să caute crabi. Mi-am amintit de prima seară când am văzut lingă stânci tubul de la masca subacvatică şi felinarul din barcă.

M-am îndepărtat pentru că am crezut că aud pe cineva venind pe potecă, şi nu voiam să fiu prins spionând, însă înainte de a pleca, m-am uitat la numărul căsuţei. Era 38. Atunci, cifra nu a avut nicio

semnificaţie specială, dar mai târziu, în timp ce mă schimbam pentru cină, am luat acul de cravată pe care îl pusesem pe noptieră şi, sub un impuls brusc, am deschis sertarul de sub telefon şi m-am uitat din nou la cartea de vizită a predecesorului meu. Da, era chiar aşa. Cifra mâzgălită *era* 38. O simplă coincidenţă, desigur, şi totuşi... „Nu după miezul nopţii44. Cuvintele căpătară sens deodată. Stoll m-a avertizat în prima seară să nu înot la ore târzii. ll avertizase şi pe Gordon*?* Iar Gordon își notase sfatul pe cartea lui de vizită şi numărul căsuţei lui Stoll dedesubt? Avea sens, dar era clar că sărmanul Gordon îi nesocotise sfatul. Şi poate că vreunul din ocupanţii căsuţei 38 avea un amestec în moartea lui Gordon.

M-am îmbrăcat și, în loc să pun cartea de vizită în sertarul de sub telefon, am pus-o în portofel. Aveam o senzaţie neliniştită că era de datoria mea să o înmânez recepţiei în cazul în care, ar arunca o lumină asupra decesului nefericitului meu predecesor. M-am tot gândit în timpul cinei, dar nu am ajuns la niciun rezultat. Problema era că aş putea să fiu implicat, interogat de poliţie. Iar după câte ştiam, cazul se clasase. Nu prea aveam speranţe dacă mă duceam cu o carte de vizită uitată într-un sertar şi care, probabil, nu avea nicio semnificaţie.

Cei care stăteau în dreapta mea în sala de mese plecaseră între timp, iar masa la care stătea familia Stoll, într-un colţ, era acum vizibilă fără a mai fi obligat să întorc capul, li puteam urmări discret şi am fost șocat de faptul că el nu i-a adresat niciun cuvânt soţiei. Făceau un contrast ciudat. Ea parcă înghiţise un băţ, pedantă, austeră, ducând cu furculiţa mâncarea la gură ca o profesoară de la şcoala de duminică în excursie, iar el era mai stacojiu ca niciodată, ca un cârnat uriaş, dând la o parte aproape tot ce îi aducea chelnerul, luând numai o înghiţitură, întinzând o mână grasă către un pahar ce se golea în permanenţă.

Mi-am terminat cina şi m-am dus la bar să-mi beau cafeaua. Sosisem devreme şi mi-am ocupat locul. Am schimbat cu barmanul obişnuitele plezanterii, iar apoi, după obişnuita discuţie despre vreme, am schiţat un gest cu capul în direcţia sălii de mese.

— Am observat că prietenul nostru, domnul Stoll și cu doamna au petrecut o întreagă zi pe mare ca de obicei, am spus eu.

Barmanul a înălţat din umeri.

— În fiecare zi fac la fel, a răspuns el, și numai în aceeaşi direcţie, în partea de vest după ce ies din golf. Uneori e furtună, dar lor nu le pasă.

— Eu nu ştiu cum se descurcă ea cu el, am spus eu. I-am urmărit la cină – el nu i-a adresat un cuvânt. Mă întreb cum se împacă ceilalţi turişti cu el.

— Toţi stau la distanţă, domnule. Aţi văzut pe propria piele cum este. Dacă deschide vreodată gura, o face numai ca să fie nepoliticos. In acelaşi fel procedează şi cu personalul. Fetele nu îndrăznesc să intre şi să facă curăţenie în căsuţă până când el nu pleacă la pescuit. Iar mirosul! Făcu o grimasă şi se aplecă confidenţial: Fetele spun că îşi prepară singur berea. Aprinde focul în cămin şi are agăţat deasupra lui un vas plin cu grâne în fermentaţie, un fel de lături pentru porci! Oh, da, şi o bea chiar aşa. Imaginaţi-vă în ce stare este ficatul, după tot ce bea la cină şi aici, în bar!

— Cred, am spus eu, că ăsta este motivul pentru care balconul lui e luminat până noaptea târziu. Bea lături pentru porci până după miezul nopţii. Spune-mi, care din turiştii hotelului practică înotul subacvatic?

Barmanul părea surprins.

— După câte ştiu eu, nimeni. In tot cazul, de la accident, nimeni. Sărmanul domnul Gordon, îi plăcea să înoate noaptea, cel puţin aşa am crezut noi. *A* fost unul dintre puţinii turişti care a discutat cu domnul Stoll, acum îmi aduc aminte asta. Intr-o seară, aici în bar, au discutat chiar foarte mult.

— Adevărat?

— Nu despre înot şi nici despre pescuit. Au discutat despre antichităţi. E un muzeu foarte drăguţ aici în sat, ştiţi, dar acum e închis pentru reparaţii. Domnul Gordon avea o oarecare legătură cu British Museum din Londra.

— Nu m-aş fi gândit, am spus, că asta l-ar fi interesat pe prietenul nostru Stoll.

— Ah, a spus barmanul, veţi fi surprins. Domnul Stoll nu este nebun. Anul trecut el şi doamna Stoll obişnuiau să ia maşina şi să viziteze faimoasele locuri de la Knossos, Mallia şi altele mai puţin cunoscute. Anul acesta nu mai fac asta. In fiecare zi barca şi pescuitul.

— Iar domnul Gordon, am continuat eu, a mers vreodată la pescuit cu ei?

— Nu, domnule. După câte ştiu eu, nu. El închiria o maşină, ca dumneavoastră, şi explora împrejurimile. Scria o carte, mi-a spus el, despre descoperirile arheologice din estul Cretei şi legătura lor cu

mitologia greacă.

— Mitologia?

— Da, am înţeles asta când îi spunea domnului Stoll, dar nu am înţeles mare lucru, vă închipuiţi, şi nici nu am auzit prea mult din conversaţie – eram foarte ocupaţi în seara aceea la bar. Domnul Gordon era un om tăcut, cam ca dumneavoastră, mă iertaţi, părea foarte interesat în discuţia lor, de vechii zei. Au discutat despre asta mai mult de o oră.

Hm... m-am gândit la cartea de vizită din portofelul meu. Să o dau sau nu la recepţie? I-am spus noapte bună barmanului şi m-am întors prin sala de mese în hol. Cei doi Stoll tocmai se ridicaseră de la masă şi mergeau în faţa mea. I-am urmărit cu privirea până când au dispărut, mirându-mă că nu s-au dus la bar ci s-au îndreptat înspre hol. Am stat lângă standul de vederi, ca să-mi justific plimbarea, în afara câmpului lor vizual, şi am urmărit-o pe doamna Stoll luându-şi haina din cuierul de la intrare, în timp ce antipaticul soţ se dusese la toaletă, după care amândoi au ieşit pe uşa care dădea în parcare. Cu Stoll la volan în starea lui?

Am ezitat. Recepţionerul vorbea la telefon. Nu era momentul să-i dau cartea de vizită. Sub un impuls, ca aceluia al unui copil care face pe detectivul, m-am îndreptat înspre propria mea maşină, iar când luminile maşinii lui Stoll au dispărut – conducea un Mercedes – am luat-o pe urmele lui. Era un singur drum, şi el se îndrepta către est în direcţia satului şi a farului. Inevitabil, l-am pierdut în apropierea micului port, pentru că luând-o instinctiv pe cheiurile de vis-î-vis unde părea să fie cafeneaua principală, am crezut că el a făcut la fel. Am parcat Volkswagen-ul şi m-am uitat primprejur. Nici urmă de Mercedes. Numai câţiva turişti ca şi mine, şi localnici, care se plimbau sau beau în faţa cafenelei.

Nu-i nimic, voi admira peisajul şi am să iau o limonadă. Am stat acolo mai mult de o jumătate de oră, savurând ceea ce se cheamă „culoarea locală“, amuzându-mă de mulţimea ce trecea, familii de greci care luau aer, fete drăguţe, conştiente de asta, uitându-se după tineri care se plimbau în grupuri, fără să le bage în seamă, un preot ortodox bărbos care fuma fără încetare la o masă alături de mine, jucând un fel de zaruri cu doi bătrâni, şi bineînţeles grupul de hippy din propria mea ţară, cu părul mai lung decât ceilalţi, mai murdar, şi făcând mult mai mult zgomot. Când au dat drumul la un tranzistor şi s-au aşezat pe

pietrele de pe trotuar, în spatele. meu, am simţit că era timpul să plec.

Am plătit limonada şi m-am plimbat până la capătul cheiurilor şi înapoi – bărcile de pescuit una lingă alta cred că ar fi fost frumos colorate ziua, probabil că scena merita să fie pictată – apoi am traversat strada şi am zărit o licărire de apă departe de mare, spre care un drum lateral părea să se înfunde într-un *cul-de-sac*1. Aceasta trebuie să fi fost particularitatea menţionată în ghidul Bottomless Pool, frecventată şi fotografiată de turişti în plin sezon. Era mai largă decât mi-o imaginam, iar lacul destul de mare, apa era plină de gunoi şi reziduuri plutitoare, şi nu i-am invidiat pe aceia care aveau cutezanţa să folosească trambulina de la celălalt capăt în timpul zilei.

Apoi am văzut Mercedes-ul. Era parcat vizavi de o cafenea prost luminată şi nu mă puteam înşela asupra omului masiv de la masă, cu sticlele de bere în faţa lui, cu doamna ţeapănă de alături, dar spre surprinderea mea, şi aş putea să adaug spre dezgustul meu, el nu bea singur, ci împărţea cheful de după cină cu o mulţime de pescari răguşiţi de la masa alăturată.

Gălăgia şi râsetele lor se auzeau de departe. Era clar că îşi bătuse joc de el, curtoazia grecească era uitată în băutură, în timp ce un membru mai tânăr al clanului cânta frânturi de melodii. Deodată Stoll a întins mâna şi a aruncat sticlele goale pe pavaj: a urmat inevitabilul zgomot de sticlă spartă cu ovaţiile însoţitorilor săi. Am crezut că poliţia locală va apărea imediat şi va opri petrecerea, dar nu era nici urmă de autorităţi. Nu-mi păsa de ce i se va întâmpla lui Stoll – o noapte la închisoare ar fi putut să-l trezească – dar era o afacere penibilă pentru soţia lui. Oricum, nu era problema mea, şi mă pregăteam să mă întorc pe chei când Stoll s-a ridicat în picioare, aplaudat de pescari, şi ridicând sticla ce mai rămăsese pe masă a aruncat-o în sus. Apoi, cu o îndemânare uimitoare pentru cineva în starea lui, a prins-o ca un aruncător de disc şi a azvârlit-o în lac. A trecut pe lângă mine la aproape un metru şi Stoll a văzut că m-am ferit. Asta era prea mult. Am înaintat către el negru de furie.

— De-a ce naiba te joci? am ţipat.

Stătea în faţa mea, clătinându-se pe picioare. Râsetele din cafenea încetară iar prietenii lui ne urmăreau cu interes. Mă aşteptam

---

1 Fundătură (fr.).

la o explozie de insulte, dar faţa umflată a lui Stoll se transformă într-un rânjet, înaintă şi mă bătu pe umăr.

— Ştii ceva? a spus el. Dacă nu mi-ai fi stat în drum, aş fi putut să o arunc în centrul blestematului ăla de lac. Ceea ce este mult mai mult decât ar fi putut face oricare din băieţi. Nu e niciun cretan adevărat printre ei. Toţi sunt nişte blestemaţi de turci.

Am încercat să mă debarasez de el, dar se ţinea de mine cu exuberanţa beţivului obişnuit, care a găsit deodată, sau îşi imaginează că a găsit, un prieten de o viaţă.

— Eşti de la hotel, nu e aşa? a rostit el printre sughiţuri. Să nu minţi, băiete, am un ochi extraordinar. Eşti tipul care pictează toată ziua pe blestemata aia de verandă. Ei bine, să ştii că te admir pentru asta. Şi eu mă pricep ceva la artă. Aş putea chiar să-ţi cumpăr tabloul.

Bonomia lui era ofensivă, iar încercarea sa de protecţie intolerabilă.

— Îmi pare rău, am spus înţepat, tabloul nu e de vânzare.

— Ei hai, a ripostat el, voi artiştii sunteţi toţi la fel. Jucaţi tare până când cineva vă oferă un afurisit de preţ bun. De exemplu Charlie Gorclon... Se opri brusc, cercetându-mă atent cu privirea. Stai puţin, tu nu l-ai întâlnit pe Charlie Gordon, nu e aşa?

— Nu, am spus scurt, a fost acolo înaintea mea.

— Aşa e, aşa e, a încuviinţat el, sărmanul, e mort. S-a înecat în golf, chiar sub stânciie tale. Cel puţin acolo l-au găsit.

Ochii lui mijiţi erau aproape închişi, dar ştiam că îmi urmăreşte reacţia.

— Da, am spus eu, înţeleg. Nu era un artist.

— Un artist? Stoll repetă cuvântul după mine, apoi izbucni în hohote de râs. Nu, era un expert, şi cred că asta înseamnă acelaşi lucru afurisit pentru un tip ca mine. Charlie Gordon, expert. Ei bine, nu prea i-a folosit până la urmă, nu e aşa?

— Nu, am spus eu, e clar că nu i-a folosit.

Făcea eforturi să se redreseze şi clătinându-se pe picioare, s-a scotocit după un pachet de ţigări şi o brichetă. Şi-a aprins una, apoi mi-a oferit pachetul. Am clătinat din cap, spunându-i că nu fumez. Apoi, foarte îndrăzneţ, am adăugat:

— Şi nici nu beau.

— E bine pentru tine, a răspuns el în mod uimitor „nici eu nu beau. Berea pe care ţi-o vând aici e apă de ploaie, iar vinul e otravă. S-a

uitat peste umăr către grupul de la cafenea şi făcându-mi cu ochiul conspirativ, m-a tras lingă perete, aproape de bazin: Ţi-am spus că toţi bastarzii aceştia sunt turci, şi chiar aşa e, beau vin, beau cafea. De peste cinci sute de ani n-au preparat corect berea. Altfel acum ar fi ştiut cum să o facă.

Mi-am amintit ce-mi spusese barmanul despre lăturile pentru porci din căsuţa lui.

— Chiar aşa? am întrebat eu.

A făcut din nou cu ochiul, apoi ochii i s-au deschis larg şi am observat că erau bulbucaţi, de o culoare maron-noroioasă, iar pata albă era injectată.

— Ştii ceva? a şoptit el răguşit. Savanţii au înţeles greşit. Cretanii de aici din munţi beau bere fabricată din molid şi iederă cu mult înainte de descoperirea vinului. Vinul a fost descoperit cu secole mai târziu de către blestemaţii de greci.

Se sprijinea cu o mână de zid, iar cu cealaltă de braţul meu. Apoi s-a aplecat înainte şi-a vomitat în bazin. Aproape că mi se făcuse şi mie rău.

— Acum e mai bine, a spus el, am scăpat de otravă. Nu se face să ai otravă în sistem. Să-ţi spun ceva, ne vom întoarce la hotel, şi tu vei veni cu noi şi vom bea ceva înainte de culcare în căsuţa noastră. îmi eşti simpatic, domnule Nu Ştiu Cum te Cheamă. Ai nişte idei juste. Nu bei, nu fumezi şi faci tablouri. Ce meserie ai?

Era imposibil să mă eliberez şi am fost obligat să-l las să mă tragă după el. Din fericire grupul de la cafenea plecase, dezamăgit fără îndoială pentru că nu ieşise bătaia, şi doamna Stoll s-a urcat în Mercedes, pe locul din faţă.

— Nu o băga în seamă, a spus el. E surdă şi aude numai dacă zbieri la ea. E destul loc în spate.

— Mulţumesc, am zis eu, maşina mea e parcată pe chei.

— Cum vrei, a răspuns el. Ei hai, spune-mi, domnule Artist, ce meserie ai? Academician?

Puteam să-l las să creadă asta, dar o ambiţie pompoasă m-a făcut să-i spun adevărul, în speranţa prostească că mă va considera apoi prea plictisitor ca să mai vorbească cu mine.

— Sunt profesor, i-am zis, la o şcoală pregătitoare pentru băieţi.

S-a oprit din drum, căscând gura umedă cu un rânjet satisfăcut.

— Dumnezeule, a ţipat el, asta-i bună, e într-adevăr bună. Un

amărât de supraveghetor, o soră pentru puradei şi sugari. Eşti de-al nostru, tipule, eşti de-al nostru. Şi ai curajul să-mi spui că nu ai preparat niciodată molid şi iederă!

Murea de necaz, bineînţeles, dar cel puţin această izbucnire bruscă mi-a dat prilejul să-mi eliberez braţul; el a luat-o înainte către maşina lui, mişcându-şi capul dintr-o parte în alta, picioarele sale ducând corpul voluminos într-un ciudat trap mărunt, unu-doi... unu-doi... ca un cal greoi.

L-am urmărit urcându-se în maşină alături de soţia lui, apoi m-am îndepărtat încet spre cheiurile sigure, dar el a întors maşina cu o agilitate surprinzătoare şi m-a ajuns din urmă înainte ca eu să dau colţul străzii. A scos capul pe fereastră, zâmbindu-mi liniştit.

— Treci pe la noi, domnule Supraveghetor, oricând vrei. Oricând vei fi bine venit. Spune-i că-i aşa, Maud. Nu vezi că tipul e timid?

Cuvântul răsunător de comandă s-a auzit pe toată strada. Trecătorii s-au uitat în direcţia noastră. Faţa ţeapănă, împietrită a doamnei Stoll s-a aplecat peste umărul bărbatului ei. Părea neimpresionată, ca şi cum totul ar fi fost în ordine, ca şi cum a călători într-un sat străin alături de un soţ beat era cel mai obişnuit lucru din lume de a-ţi petrece timpul liber.

— Bună seara, a spus ea cu o voce inexpresivă. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, domnule Supraveghetor. Treceţi pe la noi. Nu după miezul nopţii. Căsuţa 38...

Stoll şi-a fluturat mâna a rămas bun şi maşina s-a îndepărtat cu zgomot, pentru a parcurge cei câţiva kilometri până la hotel, în timp ce eu îi urmam spunându-mi că această invitaţie nu trebue niciodată onorată chiar dacă viaţa mea ar depinde de ea.

Nu ar fi adevărat să spun că întâlnirea a fost ca o pacoste pentru toată vacanţa şi m-a făcut să plec de acolo. Un adevăr pe jumătate probabil. Eram furios şi dezgustat, dar numai de familia Stoll. M-am trezit refăcut, după o noapte bună de somn, pentru a începe o altă zi minunată, iar dimineaţa nimic nu părea în neregulă. Aveam o singură problemă, să-l evit pe Stoll şi pe soţia lui la fel de săracă cu duhul. Erau toată ziua plecaţi cu barca, şi astfel era mai uşor. Luând cina devreme puteam să nu-i întâlnesc în sala de mese. Ei nu se plimbau niciodată, şi să mă întâlnesc cu ei faţă în faţă în grădină era greu. Dacă se întâmpla să fiu pe balcon când ei se întorceau seara de la pescuit, iar el îşi fixa binoclul în direcţia mea, dispăream imediat în căsuţă. Oricum, cu puţin

noroc, el ar fi putut să uite de existenţa mea, sau, dacă asta însemna să sper prea mult, amintirea conversaţiei noastre din seara aceea i s-ar fi putut şterge din minte. Episodul fusese neplăcut, chiar alarmant, dar nu aveam de gând să-mi stric vacanţa care mai rămăsese gândindu-mă la el.

Barca pleca de la punctul de acostare atunci când eu ieşeam pe balcon să mănânc micul dejun și intenţionam să-mi continui planul de a explora coasta cu şevaletul, iar odată prins de acest hobby, îi puteam uita pe ceilalţi. Şi nu voi înmâna recepţiei cartea de vizită a sărmanului Gordon. Acum îmi imaginez ce s-a întâmplat. Sărmanul, fără să-şi dea seama unde îl va duce conversaţia din bar, a fost intrigat de spoiala de mitologie a lui Stoll și nonsensul despre Creta antică, și, ca arheolog, s-a gândit că o viitoare conversaţie i-ar putea fi de folos. A acceptat invitaţia de a vizita căsuţa 38 – ciudata similitudine a cuvintelor de pe cartea de vizită cu cele rostite de doamna Stoll mă bântuia încă – totuși, de ce preferase el să înoate în golf, în loc să meargă pe drumul puţin mai lung de pe poteca de lângă stânci, era pentru mine un mister. Voia să braveze probabil? Cine ştie? Odată ajuns în căsuţa lui Stoll fusese păcălit, sărmana victimă, să bea din poşirca oferită de gazdă, băutură care trebuie să-i fi adormit toate simţurile şi judecata, iar la întoarcere, în drum spre casă prin apă, se învârtea totul cu el, şi e lesne de imaginat ce s-a întâmplat. Sper numai că s-a speriat groaznic şi s-a înecat imediat. Stoll nu a declarat nimic, și cu asta basta. Intr-adevăr, teoria mea despre ceea ce se întâmplase se baza numai pe intuiţie, fragmente ce coincideau și prejudecată. Era timpul să şterg totul din memorie şi să mă concentrez asupra zilei în curs.

Sau mai bine zis zilelor. Explorarea mea de-a lungul coastei de vest, în direcţie opusă portului, s-a dovedit şi mai folositoare decât mi-am imaginat. Am mers pe drumul şerpuitor din stânga hotelului, am urcat câţiva kilometri, am coborât din nou la nivelul mării, iar în dreapta mea pământul se transformase într-o câmpie mlăştinoasă, uscată, coaptă la soare, de culoarea cărămizii arse, marea orbitor de albastră făcând un contrast splendid, pe măsură ce spăla câmpia din ambele părţi. Conducând mai aproape am văzut că nu era deloc mlaștină ci o întindere sărată, străbătută de diguri înguste care permiteau apei de mare să se scurgă, lăsând sarea în urmă. Ici şi colo erau ruinele morilor de vânt abandonate, cu pereţii rotunzi ca donjoanele castelelor, iar pe un petec de pământ la câteva sute de iarzi

distanţă, aproape de mare, era o biserică mică – puteam să văd crucea minusculă de pe acoperişul care lucea în soare. Apoi întinderea sărată se termina brusc, iar pământul se mai ridica încă o dată să formeze istmul lung şi îngust ai Spinalongha-ei din faţă.

Am lăsat Wolkswagen-ul pe drumul ce ducea către câmp. Locul era total părăsit. Aici, am decis eu, după ce am studiat locul din toate unghiurile, va fi punctul meu de observaţie pentru următoarele zile. Biserica în ruine în prim plan, in spate morile de vânt, la stânga întinderea sărată, iar la dreapta apa albastră care scălda ţărmul istmului.

Mi-am instalat şevaletul, mi-am pus pe cap pălăria de fetru boţită şi am uitat tot, în afară de scena din faţa mea. Acele trei zile pe câmpurile sărate – pentru că m-am dus acolo în următoarele trei zile – au fost culmea vacanţei mele. Singurătatea şi liniştea erau absolute. Niciodată nu am văzut pe nimeni. întâmplător, o maşină îşi croia drum pe coastă, la distanţă, apoi dispărea. Făceam pauză pentru sandvişuri şi limonadă, pe care le aduceam cu mine, iar apoi când soarele era la zenit, mă odihneam la umbra morii de vânt. Mă întorceam la hotel seara pe răcoare, luam cina devreme, apoi mă retrăgeam în căsuţă şi citeam până la ora culcării. Un pustnic, în rugăciuni, nu şi-ar fi putut dori o izolare mai mare.

Intr-a patra zi, realizând două tablouri din două unghiuri diferite, călcându-mi pe inimă să părăsesc terenul ales, care devenise acum marcat de personalitatea mea, mi-am dus uneltele în maşină şi am pornit-o pe jos înspre istm, cu ideea de a-mi alege un nou loc pentru următoarea zi. înălţimea ar putea avea un avantaj. Am urcat până în vârfui dealului, făcându-mi vânt cu pălăria, pentru că era extrem de cald, şi am fost uimit când, ajuns sus, am descoperit cât de îngust era istmul, doar o limbă de pământ, şi alături marea. Nu se vedea apa calmă care spăla câmpul sărat pe care îl lăsasem în urmă, ci crestele înalte ale golfului, biciuite de vântul din nord, care era aproape să-mi zboare pălăria din mână. Un geniu ar fi putut prinde pe canava acele urme mişcătoare – turcoaz amestecat cu albastru egean cu umbre adânci vineţii dedesubt – însă un amator ca mine nu. In afară de asta, de-abia mă mai ţineam pe picioare. Canavaua şi şevaletul ar fi zburat imediat.

Am coborât către un desiş de mătură care oferea adăpost, unde m-am putut odihni câteva minute, am urmărit marea ce se ondula, şi

atunci am văzut barca. Era legată în apropierea unui canal mic, unde pământul se ridicase, iar apa era relativ liniştită. Nu mă puteam înșela asupra ambarcaţiunii: era a lor. Grecul pe care îl angajaseră în echipaj era așezat la proră, cu o undiță în mână, dar după atitudinea lui de lenevie, pescuitul nu părea să fie o treabă serioasă, și am crezut că îşi făcea siesta. Era singur în barcă. M-am uitat în jos, la bancul de nisip de pe mal şi am văzut o clădire din piatră mai mult sau mai puţin în ruină, lipită de o stâncă, folosită probabil în trecut ca adăpost pentru oi sau capre. La intrare erau o raniță, un coş de picnic şi o haină. Familia Stoll trebuie să fi coborât mai devreme din barcă, deşi să ţii prora bărcii la ţărm era destui de periculos pe o mare cu valuri, iar acum se adăposteau de vânt. Probabil că Stoll îşi prepara amestecul ciudat din molid şi iederă, adăugind nişte balegă de capră pentru a o face mai bună, iar acest loc părăsit pe istmul Spinalongha, era „distileria44 lui.

Deodată tipul din barcă s-a ridicat, şi clătinându-se s-a îndreptat spre pupă, urmărind cu atenţie apa. Am văzut ceva mişcându-se, o formă sub apă şi au apărut casca, ochelarii, costumul de cauciuc, butelia de oxigen şi tot restul. Apoi forma a fost ascunsă de grecul care se aplecase asupra înotătorului să-i scoată casca, şi atenţia mi-a fost captată de adăpostul în paragină de pe ţărm. Ceva stătea la intrare. Spun „ceva44 pentru că fără îndoială, datorită luminii, părea ceva păros, un mânz poate. Picioarele şi chiar crupa erau acoperite de păr, iar apoi mi-am dat seama că era chiar Stoll în persoană, gol, cu braţele şi pieptul la fel de păroase ca restul corpului. Numai faţa sa stacojie şi umflată îl justifica ca persoană, cu urechile enorme ca nişte cârnaţi crescuţi din capul său chel... în toată viaţa mea nu văzusem ceva mai revoltător. A ieşit din umbră şi s-a uitat în direcţia bărcii, apoi, satisfăcut pe deplin de el şi de ce îl înconjura, s-a înălţat ţanţoş, ţopăind pe fâşia de nisip din faţa adăpostului cu acea mişcare curioasă pe care i-o observasem şi în sat, nu mersul legănat al omului beat ci un trap mărunt, şchiopătat, cu braţele în şolduri, cu pieptul înainte, şi spatele ieşit în evidenţă.

Înotătorul, eliberat acum de ochelari şi butelia de oxigen, se îndrepta spre plajă cu mişcări încete, purtând încă înotătoarele, puteam vedea urmele lăsate pe nisip ca de un peşte uriaş. Apoi a lăsat înotătoarele, s-a ridicat, şi în ciuda deghizării cu costumul de cauciuc, am văzut cu uimire că era doamna Stoll. Purta un fel de sacoşă în jurul gâtului, şi pe măsură ce înainta pe nisip ca să-şi întâlnească bărbatul

ţanţoş, şi-a trecut-o peste cap, apoi i-a dat-o lui. Nu i-am auzit vorbind între ei şi au dispărut împreună în cabană. Cât despre grec, acesta s-a dus din nou la proră să-şi vadă de plicticosul său pescuit.

M-am aşezat sub adăpostul de mătură şi am aşteptat. Am decis să stau cam douăzeci de minute sau poate o jumătate de oră, apoi să mă întorc la câmpul sărat şi la maşina mea. S-a întâmplat să nu aştept atât.

De-abia trecuseră zece minute, şi-am auzit un ţipăt pe plajă şi, strecurându-mă prin mătură, am văzut că amândoi stăteau în picioare pe limba de nisip, cu raniţa, coşul pentru picnic şi înotătoarele în mână. Grecul pornise deja motorul, şi imediat după aceea a început să tragă ancora. Ducând barca încet înspre ţărm, a ajuns aproape de un banc stâncos, unde se instalase familia Stoll. S-au urcat în barcă, iar grecul a întors, şi s-au îndreptat spre mijlocul golfului.

Curiozitatea era mult prea mare. Am coborât de pe stâncă pe nisip şi m-am dus direct la adăpost. Aşa cum am presupus, fusese un refugiu pentru capre; podeaua noroioasă mirosea urât, iar excrementele erau peste tot. Totuşi, într-un colţ se făcuse curăţenie, şi acolo erau scânduri de lemn, formând un fel de etajeră. Inevitabilele sticle de bere erau aşezate sub raft, însă dacă conţinutul lor era amestecul local sau otrava lui Stoll, n-aş putea să spun. Pe raft erau fragmente diferite de ceramică, ca şi cum cineva ar fi săpat într-un loc pentru depozitarea gunoaielor şi ar fi scos la iveală piese separate din resturile aruncate de familii. Totuşi nu aveau pământ pe ele; erau curăţate de sedimente, iar câteva dintre ele erau umede, şi deodată mi-a trecut prin minte că acestea erau ceea ce arheologii numeau „cioburi44 şi proveneau de pe fundul mării. Doamna Stoll explorase, şi explorase subacvatic, dacă explorase scoici sau altceva de mai mare interes nu pot să ştiu, dar aceste bucăţi împrăştiate erau aruncate, fiind nefolositoare, şi nici ea sau soţul ei nu se sinchisiseră să le îndepărteze. Nu-mi puteam da seama, şi după ce m-am uitat primprejur, nemaidescoperind nimic interesant, am plecat.

Mişcarea mi-a fost fatală. Pe eând mă întorceam să mă caţăr pe stâncă, am auzit zgomotul unui motor, barca se întorsese încă o dată să navigheze pe lingă ţărm, aşa am crezut, după poziţia ei. Toate cele trei capete erau întoarse în direcţia mea şi inevitabil figura bondoacă de la pupă avea binoclul de câmp reglat. Eram sigur că nu întâmpina nicio greutate în a distinge persoana care tocmai părăsise adăpostul şi se

lupta să se caţăre de pe stâncă pe dealul de deasupra.

Nu m-am uitat înapoi, ci am continuat că mă caţăr, cu pălăria trasă pe ochi în speranţa deşartă că ar putea oarecum să mă ascundă. La urma urmei aş fi putut fi un turist care s-a găsit întâmplător în acel loc deosebit. Totuşi era imposibil să nu mă recunoască. Am tropăit până la maşină, la câmpul sărat, obosit, fără respiraţie şi iritat la culme. Ce păcat că mă decisesem să explorez mai departe peninsula. Familia Stoll va crede că i-am spionat, ceea ce era adevărat. Plăcerea zilei se stricase. Am decis să împachetez şi să mă întorc la hotel. Iar am avut ghinion, pentru că de-abia întorcând maşina de la mlaştină înspre şosea, am observat că aveam pană la o roată. Au trecut patruzeci de minute până când am montat roata de rezervă – deoarece sunt neîndemânatic la toate lucrările mecanice.

Starea mea de enervare nu s-a ameliorat când am ajuns în cele din urmă la hotel şi am văzut că familia Stoll sosise înaintea mea. Barca lor era deja amarată, iar Stoll stătea în balcon cu binoclul aţintit asupra căsuţei mele. Am urcat treptele, simţindu-mă ca filmat de o cameră de televiziune, am intrat şi am închis ferestrele în urma mea. Făceam o baie, când am auzit telefonul sunând.

— Da? Cu prosopul în jurul mijlocului, cu miinile ude, era un moment din cele mai nepotrivite.

— Tu eşti, domnule Supraveghetor?

Vocea enervată, astmatică era de neconfundat. Totuşi nu părea să fie beat.

— Aici este Timothy Grey, am răspuns eu înţepat.

— Grey sau Black2, pentru mine e totuna, spuse el. Tonul era neplăcut, ostil. Ai fost la Spinalongha după-amiază. Corect?

— M-am plimbat pe peninsulă, i-am spus. Nu ştiu de ce te interesează.

— Lasă vraja, a răspuns el, nu mă duci tu pe mine. Eşti la fel ca celălalt tip. Eşti un blestemat de spion. Ei bine, să-ţi spun un lucru. Epava a fost golită cu secole în urmă.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, am spus. Ce epavă?

O clipă * se făcu pauză. A mormăit ceva pentru sine sau către soţia lui, n-aş putea să spun, clar când a revenit tonul scăzuse, căpătase

---

2 Black—negru (engl.).

ceva din falsa bonomie.

— O. K..., O. K. Supraveghetorule, a spus el, nu mai discutăm problema. Să zicem că tu şi cu mine avem acelaşi interes. învăţători, profesori universitari, conferenţiari de colegiu, toţi suntem la fel şi pe faţă şi pe dos uneori. Râsul în surdină era ofensiv. Nu te speria, nu te dau de gol, a continuat el. Mi-eşti simpatic, aşa cum ţi-am spus şi în seara aceea. Vrei ceva pentru afurisitul ăla de muzeu al şcolii, corect? Ceva să poţi arăta băieţaşilor şi colegilor? Grozav. Sunt de acord. Am exact ce îţi trebuie. Treci pe aici mai târziu şi ţi-1 voi face cadou. N-am nevoie de banii tăi afurisiţi... Se opri, râzând din nou, iar doamna Stoll trebuie să fi făcut o remarcă* pentru că el a adăugat: Aşa e, aşa e. Vom face o mică petrecere intimă, numai noi trei. Şi soţia mea te simpatizează.

Prosopul din jurul mijlocului mi-a alunecat pe podea, şi astfel am rămas gol. M-am simţit vulnerabil fără niciun motiv. Iar vocea dominantă și insinuantă m-a înfuriat.

— Domnule Stoll, am spus, nu sunt colecţionar pentru scoli, colegii sau muzee. Nu mă interesează antichităţile. Sunt aici în vacanţă să pictez pentru propria mea plăcere, şi să fiu sincer nu am nici cea mai mică intenţie de a te vizita pe tine sau pe oricare alt turist de la hotel. Bună seara.

Am trântit cu putere receptorul şi m-am înapoiat în baie. Ce impertinenţă? Dezgustător om. întrebarea era dacă acum mă va lăsa în pace sau îşi va fixa binoclul asupra balconului meu până când mă voi duce la hotel pentru cină, iar apoi mă va urmări cu soţia lui în sala de mese. Sigur nu va îndrăzni să reia conversaţia în faţa chelnerilor şi turiştilor? Dacă i-am ghicit intenţiile corect, vrea să-mi cumpere liniştea vârându-mi pe gât un cadou. Acele expediţii la pescuit toată ziua erau un paravan pentru exploatarea subacvatică – de aici aluzia lui la epavă – în timpul cărora spera să găsească, poate a şi găsit deja, obiecte de valoare pe care intenţiona să le scoată ilegal din Creta. Fără îndoială că reușise să facă asta anul trecut, iar barcagiul grec era plătit din gros ca să-şi ţină gura.

Totuşi, anul acesta nu i-a prea ţinut planul. Nefericitul meu predecesor al căsuţei 62, Charles Gordon, el însuși un expert în antichităţi, a intrat la bănuieli. Aluzia lui Stoll: „Ești ca celălalt tip. Ești un blestemat de spionu l-a făcut să urzească planul acesta. Ce ar fi dacă Gordon ar fi primit o invitaţie la căsuţa 38, nu să bea berea falsificată ci

să vadă colecţiile lui Stoll şi să i se ofere mită pentru a-şi ţine gura? Şi dacă a refuzat, ameninţându-1 pe Stoll cu demascarea? S-a înecat întâmplător sau soţia lui Stoll l-a urmărit prin apă în costumul ei de cauciuc, cu masca şi cu înotătoarele, iar apoi, odată în apă...?

Imaginaţia îmi mergea nebuneşte. Nu aveam nicio dovadă. Tot ce ştiam era că pentru nimic în lume nu mă voi duce în căsuţa lui Stoll, şi într-adevăr, dacă mai încerca să mă cicălească, va trebui să spun toată povestea conducerii.

M-am schimbat pentru cină, apoi am deschis puţin fereastra, şi m-am uitat în direcţia căsuţei lui. Era lumină pe balcon, pentru că se înserase aproape, dar el nu mai era acolo. Am ieşit afară, închizând uşa după mine şi am trecut prin grădină spre hotel.

Voiam tocmai să trec de pe terasă în holul de la recepţie, când l-am văzut pe Stoll şi pe soţia lui înăuntru stând pe scaune, urmărind trecerea către hol sau sala de mese. Dacă voiam să mănânc trebuia să trec pe lângă ei. Foarte bine, am gândit. Poţi să stai şi să mă aştepţi acolo toată seara. M-am întors pe terasă şi ocolind hotelul pe la bucătărie’ m-am dus la parcare şi m-am urcat în Volkswagen. Voi lua masa în sat, şi să le ia dracu’ de cheltuieli în plus. Am condus furios, am găsit o tavernă obscură departe de port, şi în loc de trei feluri care mi s-ar fi servit la hotel, şi pe care le aşteptam cu nerăbdare – pentru că îmi era foarte foame după o zi petrecută în aer liber şi sandvişurile sărace luate pe câmpul sărat – am fost obligat să mă mulţumesc cu o omletă, o portocală şi o ceaşcă de cafea.

Când m-am înapoiat la hotel, era trecut de zece. Am parcat maşina, şi ocolind pe la bucătărie încă o dată, m-am strecurat pe poteca din grădină spre căsuţa mea, intrând ca un hoţ. Balconul lui era luminat încă, şi acum fără îndoială că Stoll era adâncit în băutura lui. Dacă a doua zi mai aveam necazuri cu el, eram hotărât să mă duc la conducere.

M-am dezbrăcat şi m-am întins în pat să citesc până după miezul nopţii, apoi, simţind că adorm, am stins lumina şi am traversat camera ca să deschid fereastra, pentru că înăuntru era aer închis. O clipă m-am uitat înspre golf. Toate căsuţele aveau luminile stinse în afară de una. A lui Stoll, bineînţeles. Lumina din balconul lui arunca o licărire galbenă în apa de la punctul de acostare. Apa clipocea, deşi nu era vânt. Apoi am văzut-o. Vreau să zic masca. Tubul de respiraţie a fost prins o clipă de licărirea galbenă, dar înainte de a-1 pierde din vedere am ştiut că se

îndrepta în direcţia stâncilor de sub căsuţa mea. Am aşteptat. Nu s-a întâmplat nimic, nu se auzea niciun zgomot și nici clipocitul apei. Probabil că ea făcea asta în fiecare seară. Probabil că era rutină, şi în timp ce mă așezam în pat să citesc, uitând de lumea de afară, ea trecuse prin apă în apropierea stâncilor de lingă căsuţa mea. Gândul neplăcut, ca să spun cât mai puţin, era că în fiecare noapte, ea îşi părăsea soţul ameţit și adormit peste poşirca lui blestemată din molid și iederă, și venea ca parteneră subacvatică a lui, îmbrăcată în costumul ei de cauciuc etanş, cu masca, cu înotătoarele, ca să spioneze căsuţa 62. Iar în noaptea aceasta în special, după conversaţia de la telefon şi refuzul meu de a-i vizita, îmbinată cu noua mea teorie în privinţa destinului predecesorului meu, prezenţa ei în imediata mea vecinătate era mai mult decât ameninţătoare, era primejdioasă.

Deodată, în dreapta, din linişte aîntunecată, la lumina balconului meu, o rază de lumină a dezvăluit tubul de aer. Acum era aproape.sub mine. M-am speriat, m-am întors, am ţâşnit din pat, și am închis repede fereastra. Am stins lumina de pe balcon, şi m-am refugiat lângă peretele ce despărţea dormitorul de baie, ascultând. Mi s-a părut o eternitate până când am auzit zgomotul pe care îl aşteptam, înfricoşat. Un fel de foşnet pe balcon, o bâjbâire a mâinilor, și o respiraţie greoaie. Nu puteam vedea nimic din locul unde eram așezat, dar zgomotele veneau prin crăpăturile obloanelor, şi am ştiut că ea era acolo. Ştiam că se ţinea de zăvor și apa îi curgea de pe costumul mulat pe corp, și chiar dacă aş fi ţipat: „Ce vrei“, nu m-ar fi auzit. Nu există aparate auditive subacvatice, nu există niciun mecanism pentru surzi. Orice făcea ea noaptea se baza pe vedere, pe pipăit.

A început să zăngăne obloanele. Nu am luat în seamă. A zăngănit din nou. Apoi a găsit soneria şi insistenţele stridente sfâşiau aerul de deasupra capului meu cu toată intensitatea unui polizor stomatologic asupra nervului. A sunat de trei ori. Apoi linişte. Nu s-a mai auzit nici zăngănitul la obloane. Nici respiraţia. S-ar putea totuși să se fi ghemuit pe balcon, apa curgându-i de pe costumul negru, aşteptând să-mi pierd răbdarea, să apar.

M-am strecurat pe lingă perete şi m-am aşezat pe pat. Nu se auzea nimic din balcon. îndrăzneţ, am aprins lampa de lângă pat, aşteptând pe jumătate ca zgomotul de la obloane sau zgomotul ascuţit al soneriei să înceapă din nou. Nu s-a întâmplat nimic totuși. M-am uitat la ceas. Era douăsprezece şi jumătate. Am stat ghemuit în pat,

somnul care mă prinsese înainte dispăruse acum de-a binelea, eram plin de presimţiri rele, spaima de făptura neagră, lucioasă, creştea din clipă în clipă, aşa încât orice urmă de raţiune părea să mă părăsească, iar spaima era şi mai intensă şi mai iraţională cu cât făptura în costum de cauciuc era femeie. Ce voia?

Am stat aşa o oră sau mai mult până când mi-am revenit. Trebuia să fi plecat. M-am sculat din pat şi m-am dus la fereastră să ascult. Nu se auzea nimic. Numai clipocitul apei sub stânci. Uşor, foarte uşor, am deschis zăvorul şi m-am strecurat afară. Nu era nimeni. Am păşit pe balcon şi m-am uitat spre golf, iar la căsuţa 38 nu mai era lumină. Băltoaca de apă de sub obloane era dovada că făptura stătuse acolo cu o oră în urmă, şi urmele ude care coborau treptele şi se îndreptau spre stânci sugerau că ea se întorsese pe drumul pe care venise. Am răsuflat uşurat. Acum puteam să dorm în linişte.

Atunci am văzut obiectul la picioarele mele, aşezat aproape de oblon. M-am aplecat şi l-am luat. Era un pachet mic învelit într-un fel de cârpă impermeabilă. L-am dus înăuntru şi l-am examinat stând pe pat. Suspiciuni nebuneşti de bombe de plastic mi-au trecut prin cap, dar era sigur că o călătorie subacvatică ar neutraliza efectul mortal? Pachetul era legat cu sfoară în cruce. M-am liniştit. Mi-a venit în minte vechiul proverb clasic: *teme-te de greci, când aduc daruri.* Dar familia Stoll nu era greacă, şi, orice ar fi putut jefui de la atlanţii dispăruţi, explozivele nu făceau parte din tezaurul descoperit întâmplător al acestui continent dispărut.

Am tăiat sfoara cu o foarfecă de unghii, şi am scos-o bucăţică cu bucăţică, apoi am desfăcut cârpa impermeabilă. După ce am îndepărtat o pătură de plasă ţesută fin, în mână mi-a rămas cadoul. Era un ulcior mic, de culoare roşiatică, cu minere în ambele părţi, pentru a-1 ţine mai bine în mână. Mai văzusem acest gen de obiect înainte – denumirea corectă cred că este rhyton – expus în casete de sticlă în muzee. Corpul ulciorului fusese modelat iscusit şi artistic sub forma unei feţe umane, cu urechi aşezate vertical ca nişte cochilii de scoici, în timp ce ochii proeminenţi şi nasul umflat erau plasaţi deasupra gurii deschise lacom, mustaţa împreunându-se cu barba rotundă care forma baza. în vârf, între mânere, erau figurile perpendiculare a trei oameni semeţi cu feţele asemănătoare aceleia de pe ulcior, dar aici asemănarea umană se termina, pentru că ei nu aveau nici mâini şi nici picioare ci copite, iar din partea posterioară păroasă ieşea câte o coadă

de cal.

Am întors obiectul. Aceeaşi faţă se strâmba la mine de pe partea opusă. Aceleaşi trei figuri stăteau semeţe în vârf. Nu era nicio crăpătură, nicio stricăciune după câte am putut să văd, în afară de un semn slab pe buză. M-am uitat în interiorul ulciorului şi am văzut un bileţel pe fund. Deschiderea era prea mică ca să-mi intre mâna, aşa că l-am întors şi l-am scuturat. Biletul era o carte de vizită albă, pe care era tipărit textul.

Scria: „Silenius, satir pământean, jumătate cal, jumătate om, care incapabil să distingă adevărul de minciună, l-a conceput pe Dionisos, zeul beţiei, ca o fată, într-o cavernă cretană, apoi a devenit profesorul şi tovarăşul. lui de petrecere44.

Asta era tot. Nu mai era nimic. Am pus biletul inapoi în ulcior, iar ulciorul pe masa din capătul îndepărtat al camerei. Chiar şi atunci faţa batjocoritoare şi dezmăţată se strâmba la mine, iar cele trei figuri ţanţoşe ale oamenilor-cai ieşeau în relief în vârf, cu o detaşare orgolioasă. Eram prea obosit ca să-l înfăşor din nou. L-am acoperit cu jacheta mea şi m-am urcat din nou în pat. Dimineaţă mă voi ocupa de complicata sarcină a împachetării lui şi-l voi ruga pe chelner să-l ducă la căsuţa 38. Stoll îşi putea păstra rhyton-ul – Dumnezeu ştie ce valoare avea – şi succes mai departe. Nu voiam nimic din ce găsise.

Extenuat, am adormit, dar, oh, doamne, fără să uit nimic. Visele pe care le-am avut, şi din care m-am luptat să mă trezesc, dar în zadar, aparţineau unei alte lumi, necunoscute, şi erau amestecate groaznic cu propria mea lume. Trimestrul începuse, dar şcoala în care predam eu era pe un vârf de munte, înconjurată de pădure, deşi clădirea şcolii era aceeaşi iar eu aveam aceeaşi sală. Băieţii mei aveau toţi figuri familiare, flăcăii pe care îi ştiam purtau în păr frunze de viţă, şi aveau o frumuseţe ciudată şi nepământească, parcă şi coruptă şi sinceră. Alergau către mine, zâmbind, i-am luat în braţe, iar plăcerea pe care mi-au dat-o era dulce şi înşelătoare, nemaisimţită înainte, neimaginată, omul care se umfla în pene în mijlocul lor şi se juca cu ei nu eram eu, nu eu cel pe care îl cunoşteam, ci umbra unui demon care ţâşnea dintr-un ulcior ţanţoş, cum făcuse Stoll pe fâşia de nisip la Spinalongha.

M-am trezit parcă după secole, şi într-adevăr era ziua în amiaza mare, şi lumina se strecura printre obloane, pentru că era zece fără un sfert. Capul îmi vâjâia. Mi-era rău, eram obosit. Am sunat să mi se aducă cafeaua şi m-am uitat spre golf. Barca era amarată. Familia Stoll

nu ieşise la pescuit. De obicei la nouă erau plecaţi. Am scos ulciorul de sub haină şi cu mâini stângace am început să-l împachetez în plasă şi în cârpa impermeabilă. Făcusem un lucru de mântuială când chelnerul a venit pe balcon cu micul dejun pe tavă. Mi-a spus bună dimineaţa cu zâmbetul obişnuit.

— Aş vrea să te rog ceva, am spus eu.

— Cu plăcere, domnule, a răspuns el.

— E în legătură cu domnul Stoll, am continuat. Cred că locuieşte la căsuţa 38, peste golf. De obicei merge la pescuit în fiecare zi, dar văd că barca este încă la punctul de acostare.

— Nu e de mirare, a zâmbit chelnerul. Domnul şi doamna Stoll au plecat de dimineaţă cu maşina.

— Înţeleg. Nu ştii când se vor întoarce?

— Nu se mai întorc, domnule. Au plecat definitiv. Sunt în drum spre aeroport, în drum spre Atena. Barca este probabil liberă acum dacă doriţi să o închiriaţi.

A coborât treptele şi s-a îndreptat înspre grădină, iar ulciorul din pachetul impermeabil şedea încă alături de tava cu micul dejun.

Soarele strălucea puternic în balconul meu. Urma să fie o zi foarte fierbinte, prea călduroasă pentru a picta. Şi oricum, nu mă simţeam în stare. Evenimentele din noaptea trecută mă obosiseră, mă sleiseră, şi îmi lăsaseră un sentiment ciudat de vlagă stoarsă, datorat nu atât intrusului din spatele obloanelor cât acelor vise interminabile. De familia Stoll am scăpat, dar nu şi de moştenirea lor.

L-am desfăcut încă o dată şi l-am învârtit în mâini. Faţa strâmbă, batjocoritoare îmi provoca dezgust; asemănarea lui cu Stoll nu era simplă fantezie, era irezistibilă, sinistră, fără îndoială motivul pentru care mi-1 pasase – mi-am amintit chicotitul din telefon – iar dacă poseda comori de valoare egală acestui rhyton, sau chiar mai mare, atunci un obiect în minus nu mai conta. Va avea probleme cu trecerea lor prin vamă, mai ales la Atena. Pedepsele pentru aceste fapte erau enorme. Fără îndoială că îşi avea legăturile lui, ştia ce să facă.

Mă uitam ţintă la figurile care dansau pe marginea ulciorului, şi încă o dată am fost izbit de asemănarea lor cu ţanţoşul Stoll de pe ţărmul de la Spinalongha, de corpul lui gol şi păros, un satir... „Silenius, profesorul beţiv al zeului Dionis“.

Ulciorul era oribil, funest. Nu e de mirare că visele mi-au fost deformate fiind total străine naturii mele. Dar nu cumva îi aparţineau

lui Stoll? Nu s-ar putea ca şi el să-şi fi dat seama de bestialitatea lui, nu cumva prea târziu? Barmanul îmi spusese că numai de anul acesta se distrusese, se luase de băutură. Trebuia să existe o legătură între alcoolismul său şi descoperirea ulciorului. Un lucru era clar, trebuia să scap de el – dar cum? Dacă îl duceam la direcţie, urmau întrebările. S-ar putea să nu creadă povestea mea, cum a fost aruncat pe balcon noaptea trecută; ar putea bănui că îl luasem dintr-un şantier arheologic, iar apoi să se gândească mai mult, la încercarea mea de a-1 scoate ilegal din ţară sau de a-1 plasa undeva în insulă. Şi ce~i cu asta? Mă plimb de-a lungul coastei şi îl arunc, un rhyton vechi de secole şi probabil de nepreţuit.

L-am învelit cu grijă în buzunarul jachetei şi am trecut prin grădină spre hotel. Barul era goi, barmanul în spatele tejghelei lustruia paharele. M-am aşezat pe un scaun şi am comandat apă minerală.

— Nu aţi mai făcut nicio expediţie azi, domnule? a întrebat el.

— Nu încă, am spus. Poate ies mai târziu.

— O baie rece în mare şi siesta de pe balcon, a sugerat el, apropo, domnule, am ceva pentru dumneavoastră.

S-a aplecat şi a scos o sticlă cu dop, plină cu ceva ce părea să fie aperitiv de lămâie.

— A fost lăsată aici aseară cu complimentele domnului Stoll, a spus el. V-a aşteptat aici în bar până aproape de miezul nopţii, dar nu aţi venit. Aşa că i-am promis să v-o dau când veniţi.

M-am uitat la ea bănuitor.

— Ce este? am întrebat.

Barmanul a zâmbit.

— Un preparat pe care îl făcea în căsuţă, a spus el. E inofensiv, mi-a dat şi mie o sticlă pentru mine şi soţia mea. Ea spune că nu e decât limonadă. Ceea ce producea mirosul trebuie să fi fost îndepărtat. încercaţi-o. îmi turnase puţin în paharul cu apă minerală înainte ca eu să-l opresc.

Ezitând, prevăzător, am băgat degetul în pahar şi am gustat. Era ca zeama de orz pe care mama obişnuia să o facă când eram copil. Şi la fel de lipsită de gust. Şi totuşi... lăsa un fel de gust de iarbă cosită ce se impregna pe cerul palatin şi pe limbă. Nu la fel de dulce ca mierea, nu la fel de aspru ca strugurii, dar plăcut, ca mirosul stafidelor la soare, amestecat ciudat cu spicul de grâu copt.

— Ei bine, am spus, în sănătatea îmbunătăţită a domnului Stoll,

și am băut medicamentul ca un bărbat.

— Eu știu un lucru, a spus barmanul. Am pierdut pe cel mai bun client. Au plecat dis-de-dimineață.

— Da, am zis, așa mi-a spus și chelnerul.

— Cel mai bun lucru pe care doamna Stoll l-ar putea face ar fi să-l interneze în spital, a continuat barmanul. Soţul ei este un om bolnav, și nu numai din cauza băuturii.

— Ce vrei să spui?

A bătut cu degetul pe frunte.

— Ceva e în neregulă, a spus el. Aţi văzut singur cum reacţionează. Ceva la creier. Un fel de obsesie. Mă cam îndoiesc că îi vom mai vedea la anul.

Mi-am băut apa minerală care se îmbunătăţise fără îndoială datorită gustului de zeamă de orz.

— Ce profesie avea? am întrebat.

— Domnul Stoll? Păi mi-a spus că fusese profesor de limbi clasice într-o universitate americană, dar nu știi niciodată dacă spune sau nu adevărul. Doamna Stoll a plătit notele, a închiriat barcagiul, a aranjat totul. Deși a înjurat-o în public, pare să depindă de ea. De multe ori mă întreb, totuși...

S-a oprit.

— Te întrebi de ce? l-am chestionat.

— Păi... Ea are mult de șuportat. Am văzut-o uneori uitându-se la el și nu se uita cu dragoste. Femeile la vârsta ei trebuie să caute satisfacţia de la viaţă. Poate a găsit-o pe când el se deda pasiunii pentru băutură și antichităţi. A cules câteva bucăţi în Grecia, și în jurul insulelor și aici, în Creta. Nu e prea greu dacă știi mersul.

Mi-a făcut cu ochiul. Am dat din cap și am comandat o altă apă minerală. Atmosfera încălzită din bar îmi făcea sete.

— Sunt locuri mai puţin cunoscute de-a lungul coastei? am întrebat. Vreau să zic locuri unde se poate ajunge la ţărm cu barca? Poate mi s-a părut, dar am crezut că mi-a evitat privirea.

— Nu prea știu, domnule, a spus el. Cred că sunt, dar au paznici. Nu cred că sunt locuri pe care autorităţile să nu le cunoască.

— Ce zici de epave? am continuat. Vase care ar fi putut fi scufundate cu secole în urmă și acum stau pe fundul mării?

A înălţat din umeri.

— Întotdeauna au fost zvonuri locale, a spus el degajat, povești

care au fost transmise prin generaţii. Dar în majoritate sunt superstiţii. Eu niciodată nu am crezut în ele şi nu cunosc pe nimeni cu şcoală care crede.

Pentru o clipă a tăcut, ştergând un pahar. Mă întrebam dacă nu spusese prea mult.

— Cu toţii ştim că se descoperă obiecte mici din când în când, a murmurat el, şi pot avea c valoare mare. Sunt scoase ilegal din ţară sau, dacă riscul e prea mare, ei le pot vinde experţilor locali şi li se plăteşte un preţ bun. Am un văr în sat care e în legătură cu muzeul local. E proprietarul unei cafenele vizavi de Bazinul Bottomless. Domnul Stoll obişnuia să-i fie client. îl cheamă Papitos. De fapt, barca închiriată de domnul Stoll aparţine vărului meu; o închiriază turiştilor de aici, de la hotel.

— Înţeleg.

— Dar... dumneavoastră nu sunteţi colecţionar, domnule, şi nu vă interesează antichităţile.

— Nu, am spus, nu sunt colecţionar.

M-am ridicat de pe scaun şi i-am urat o zi bună. Mă întrebam dacă micul pachet din buzunar nu se vedea.

Am ieşit din bar şi m-am dus să mă plimb pe terasă. Curiozitatea enervantă m-a făcut să dau o raită pe la punctul de acostare de lingă căsuţa lui Stoll. Căsuţa se măturase, pe balcon se făcuse curat, ferestrele se închiseseră. Nu rămăsese nicio urmă a vechilor ocupanţi. înainte de sfârşitul zilei, probabil, va fi închiriată unei familii engleze, care va umple locul cu costume de baie...

Barca era amarată şi grecul o curăţa pe margini. M-am uitat peste golf către căsuţa mea pe partea opusă şi am văzut-o, pentru prima oară, din unghiul lui Stoll. Cum stătuse acolo, uitându-se prin binoclul de câmp, mi se părea evident că mă luase drept un spion – probabil chiar cineva trimis din Anglia să cerceteze adevăratele împrejurări ale morţii lui Charles Gordon. Era oare ulciorul din noaptea dinaintea plecării un dar sau un gest de sfidare? O mită? Sau un blestem?

Grecul din barcă s-a ridicat şi m-a privit. Nu era barcagiul obişnuit, ci un altul. Nu mi-am dat seama de asta pe când era întors cu spatele. Omul care îl însoţea pe Stoll era mai tânăr, mai negricios, iar acesta era un tip cu mult mai bătrân. Mi-am amintit ce îmi spusese barmanul despre barca care aparţinea vărului său, Papistos, care era

patronul cafenelei din sat, lângă Bazinul Bottomless.

— Scuzaţi-mă, l-am strigat, sunteţi proprietarul bărcii?

Omul s-a urcat pe chei şi. s-a aşezat în faţa mea.

— **Nicolai** Papistos este fratele meu, a spus el. Vreţi să vă plimbaţi prin golf? Sunt o mulţime de peşti acolo. Azi nu e vânt. Marea e liniştită.

— Nu vreau să pescuiesc, i-am spus. Mi-ar face plăcere să ies pentru o oră. Cât costă?

Mi-a spus preţul în drahme şi făcând o socoteală rapidă, nu ieşeau mai mult de două lire pe oră, deşi, fără îndoială, se va dubla dacă aş merge de-a lungul coastei până la fâșia de nisip de pe istmul Spinalongha. Am scos portofelul să văd dacă am destui bani sau trebuia să mă întorc la hotel şi să schimb un cec de călătorie.

— Plătiţi la hotel, a spus el repede, citindu-mi gândurile. Preţul vi se include în notă.

Asta m-a hotărât. Să le ia naiba pe toate, cheltuielile în plus fuseseră scăzute.

— Foarte bine, am spus, voi închiria barca pentru câteva ore.

Era o senzaţie ciudată să fii în barca pufăindă prin golf, cum făcuse familia Stoll de atâtea ori, cu căsuţele aliniate în urma mea, în dreapta, la pupă portul, iar apele albastre ale golfului înainte. Nu aveam niciun plan în cap. Pentru un motiv inexplicabil mă simţeam atras către bancul de nisip din apropierea ţărmului unde fusese ancorată barca o zi în urmă. „Epava a fost golită cU secole în urmă...“ Acestea fuseseră cuvintele lui Stoll. Minţea? Sau se putea ca zi după zi, în ultimele săptămâni, locul acela special să fi fost terenul de vânătoare al lui şi al soţiei sale, care prin scufundări adusese șiroind de apă comoara de pe fundul mării în mâinile lui lacome? Am dat ocol locului, şi inevitabil, departe de braţul protector care ne înconjurase până aici, briza ne răcorea, barca mişcându-se mai vioi pe măsură ce pupa lovea valurile înspumate.

Istmul lung de la Spinalongha se întindea în faţa noastră în stânga şi am avut dificultăţi când i-am explicat cârmaciului meu că nu voiam să se întoarcă în apele liniştite ce mărgineau câmpul sărat, ci voiam să meargă înainte către ţărmul mai expus dinafară.

— Vreţi să pescuiţi? a ţipat el ca să acopere zgomotul motorului. Veţi găsi mulţi peşti acolo, arătând către câmpul meu de ieri.

— Nu, nu, i-am răspuns tot ţipând, mai departe, de-a lungul

coastei.

A înălţat din umeri. Nu putea să creadă că nu voiam să pescuiesc şi mă întrebam ce scuză să găsesc când vom ajunge la destinaţie pentru a-1 face să ducă barca la ţărm şi să o ancoreze. Numai dacă asta părea destul de plauzibil – invocam faptul că mişcarea bărcii îmi făcea rău.

Dealurile pe care mă căţărasem ieri ţâşniră în faţă la pupă, iar apoi, ocolind o limbă de pământ, bancul în sine, apăru coliba în ruină din apropierea ţărmului.

— Acolo, am arătat. Ancorează în apropierea ţărmului.

S-a uitat la mine uimit şi a clătinat din cap.

— Nu e bine, a ţipat el, prea multe stânci.

— Aiurea, am ţipat. Am văzut nişte turişti de la hotel care ancoraseră ieri aici.

Brusc, a încetinit motorul, astfel că vocea mea a răsunat nebuneşte în aer. Barca dansa în sus şi în jos la baza valurilor scurte.

— Nu e un loc bun pentru ancorare, a răspuns el încăpăţânat. Epavă acolo, pe fund.

Deci acolo era o epavă... M-a cuprins o exaltare subită şi eram de neclintit.

— Nu ştiu nimic despre asta, am răspuns, la fel de hotărât, dar barca asta a ancorat aici chiar lângă banc, am văzut-o eu.

A murmurat ceva pentru el şi şi-a făcut semnul crucii.

— Şi dacă pierd ancora? a spus el. Ce îi spun fratelui meu Nicolai?

Îndrepta barca încet, foarte încet către banc; înjurând în barbă, s-a dus la pupă şi a aruncat ancora în apă. A aşteptat până s-a prins, apoi s-a întors şi a închis motorul.

— Dacă vreţi să mergeţi mai aproape, trebuie să luaţi salteaua, a spus el ursuz. V-o umflu, da?

S-a dus la proră şi a scos una din acele chestii de cauciuc care se umflă şi care se folosesc la salvarea pe mare.

— Foarte bine, am spus, voi lua salteaua.

De fapt era mai bine pentru ceea ce voiam eu. Astfel vâsleam până în apropierea ţărmului fără să-i simt respiraţia peste umăr. în acelaşi timp nu puteam să mă abţin să nu-1 atac puţin în mândrie.

— Barcagiul de ieri a ancorat mai aproape fără să aibă ghinion, i-am spus.

Cârmaciul s-a oprit din umflatul saltelei.

— Dacă îi place să riște barca fratelui meu, asta e afacerea lui, a spus el scurt. Azi e în grija mea. Celălalt tip nu a venit la lucru azi, aşa că îşi pierde slujba. Eu nu vreau să mi-o pierd pe a mea.

Nu am răspuns nimic. Dacă celălalt tip îşi pierduse slujba se întâmplase probabil din cauză că primise prea multe bacşişuri de la Stoll. Odată salteaua pe apă, m-am suit în ea arţăgos şi am început să vâslesc către ţărm. Din fericire nu mi-a fost greu să ajung la ţărm cu succes și să trag și salteaua după mine. Cârmaciul meu mă urmărea cu oarecare interes din barca ancorată apoi, când a observat că salteaua era în afară de pericol, s-a întors cu spatele sprijinindu-se de pupa bărcii, cu capul băgat între umeri în semn de protest, meditând, fără îndoială, la nebunia vizitatorilor englezi.

Motivul pentru care am coborât a fost că voiam să judec, de pe ţărm, locul exact unde ancorase ieri barca. Era aşa cum mă gândisem. Poate cu o sută de iarzi înspre stânga de la locul unde ancorasem azi, și mai aproape de ţărm. Marea era destul de liniștită, puteam să mă deplasez în siguranţă pe salteaua de cauciuc. Am aruncat o privire către coliba păstorului și mi-am văzut urmele de ieri pe nisip. Erau şi alte urme. Proaspete. Nisipul din faţa colibei fusese împrăştiat. Era ca și cum stătuse ceva acolo, iar apoi fusese tras la marginea apei, unde eram eu acum. Poate însuşi păstorul de capre vizitase locul cu turma mai devreme.

M-am îndreptat către colibă și m-am uitat înăuntru. Curios... Grămada de pietriş, fragmentele de ceramică dispăruseră. Sticlele goale la care se mai adăugaseră încă trei, una din ele pe jumătate plină, erau încă în colţ. înăuntru era cald și începusem să asud. Soarele mă bătuse în cap mai mult de o oră – ca un prost îmi lăsasem pălăria în căsuţă nefiind pregătit pentru această expediţie – și m-a cuprins o sete imposibilă. Am acţionat din impuls și pentru asta plătesc acum. Era, retrospectiv, un lucru tâmpit. Puteam să mă deshidratez complet, să mor de insolaţie. Jumătatea de sticlă de bere era mai bună decât nimic.

Nu mă vedeam bând după păstor, dacă el era cel care o adusese într-adevăr; tipii ăştia nu sunt prea curaţi. Apoi mi-am amintit de ulciorul din buzunar. Păi, aş putea cel puţin să-l folosesc. L-am scos din pachet și am turnat în el bere. Numai după ce am luat prima înghiţitură mi-am dat seama că nu era deloc bere. Era zeamă de orz. Era acelaşi preparat de casă pe care mi-1 lăsase Stoll la bar. Atunci, și localnicii îl

beau? Era destul de inofensiv. Ştiam asta; barmanul îl gustase şi la fel făcuse şi soţia lui.

Când am terminat sticla, am examinat încă o dată ulciorul. Nu ştiu cum s-a făcut, dar într-un fel faţa răutăcioasă nu mai părea aşa de josnică. Avea o oarecare demnitate care îmi scăpase la început. Barba, de exemplu. Barba era mulată la perfecţie în jurul bazei – oricine o finisase fusese un maestru. Mă întrebam dacă Socrate nu arăta la fel când se plimba prin piaţa ateniană cu elevii şi ţinea discursuri despre viaţă. Putea să ţină. Şi elevii lui nu trebuiau să fie neapărat tineri, aşa cum spune Platon, ci mai mici, aşa cum sunt băieţii mei de la şcoală, ca acei copii de unsprezece sau doisprezece ani care îmi zâmbiseră în visurile de azi-noapte.

Am simţit că urechile în formă de scoici, nasul rotund, buzele pline ale profesorului Silenius de pe ulcior nu mai ieşeau în evidenţă; ochii erau întrebători, rugători, şi chiar oamenii-cai goi din vârf erau mai graţioşi. Acum mi se părea că nu mai sunt ţanţoşi ci dansau cu mâinile împreunate, plini de o dezinvoltură veselă, o bucurie plăcută, poznaşă. Teama de intrusul de azi-noapte mă făcuse să privesc ulciorul cu atât dezgust.

L-am pus înapoi în buzunar, am ieşit din cabană, pe limba de nisip, la salteaua de cauciuc. Ce-ar fi dacă m-aş duce la tipul Papitos, care avea legături cu muzeul local, să-l întreb cât valora ulciorul? Să zicem că ar valora sute, mii şi ar putea să mi-i dea, sau să-mi recomande pe cineva la Londra. Probabil că Stoll făcea asta tot timpul, şi astfel reuşea să le scoată. Sau cel puţin aşa sugerase barmanul... M-am suit pe saltea şi am început să vâslesc, depărtându-mă de ţărm, gândindu-mă la diferenţa dintre un om ca Stoll, cu sănătatea lui, şi mine. Aşa era, o brută cu pielea atât de groasă că nu o puteai străpunge nici cu furca, iar etajerele sale erau înapoi, acasă, încărcate cu pradă. In timp ce eu... Eu voi preda băieţaşilor pentru un salariu infim, şi toate astea pentru ce? Moraliştii au spus că banii nu aduc fericirea, dar s-au înşelat. Dacă aş avea un sfert din averea lui Stoll, aş putea să mă retrag, să trăiesc în străinătate, pe o insulă grecească poate, iar iarna într-un apartament din Atena sau Roma. Voi avea un nou fel de viaţă şi asta exact la timp, înainte de a atinge vârsta de mijloc.

M-am îndepărtat de ţărm către locul unde credeam că ancorase ieri barca. Apoi m-am oprit din vâslit şi m-am uitat în jos prin apă. Apa era de un verde pal, translucidă, şi totuşi adâncă de câţiva metri,

pentru că privind nisipul auriu de pe fund, acesta era liniştit, ca o altă lume foarte depărtată de cea pe care o ştiam eu. Un banc de peşti, de un argintiu strălucitor, se furişa către un coral ca un păr despletit la fel de graţios ca al Afroditei, dar erau de fapt alge de mare ce se mişcau elegant după cum bătea curentul de la mal. Pietricele care dacă ar fi fost pe pământ nu ar fi părut decât nişte banale pietre rotunde, aici străluceau ca nişte giuvaiere. Briza care agita golful în spatele bărcii ancorate nu ajungea niciodată la această adâncime, ci numai la suprafaţa apei, iar pe măsură ce salteaua plutea învârtindu-se încet, fără ajutorul vântului sau al mareei, mă întrebam dacă mişcarea în sine era cea care o atrăgea pe doamna Stoll, care nu auzea, la înotul subacvatic. Comoara era o scuză, pentru a satisface lăcomia soţului, dar acolo, în adânc, ea se refugia din viaţa care trebuie să fi fost un calvar.

Apoi m-am uitat înspre dealuri, deasupra fâşiei de nisip şi am văzut sclipind ceva. Era o rază de soare reflectată de sticlă, iar sticla se mişca. Cineva mă urmărea cu binoclul. M-am sprijinit de vâsle şi m-am uitat fix. Două figuri se mişcau pe furiş după marginea dealului, dar le-am recunoscut imediat. Una era doamna Stoll, cealaltă era grecul care îi ajutase în echipaj. M-am uitat peste umăr către barcă. Cârmaciul privea marea. Nu văzuse nimic.

Acum se explicau urmele din faţa colibei. Doamna Stoll cu barcagiul în urma ei trecuseră pentru ultima oară pe la colibă să şteargă pietrişul, iar acum, misiunea fiind îndeplinită, se vor îndrepta către aeroport să prindă avionul de după-masă către Atena, călătoria lor fiind mai lungă prin ocolul pe drumul de coastă. Iar Stoll? Dormea, fără îndoială, în spatele maşinii de pe câmpul sărat, în aşteptarea lor.

Vederea acelei femei, încă o dată, mi-a stricat tot cheful. Păcat că venisem. Iar cârmaciul îmi spusese adevărul; salteaua plutea acum deasupra stâncii. Trebuie să fie un recif. Nisipul era închis la culoare, şi diferit în compoziţie, avea nuanţe de gri. M-am apropiat mai mult de suprafaţa apei, protejându-mi ochii cu mâinile, şi deodată am văzut ancora ruginită, cu braţele acoperite de scoici şi crustacee vechi de secole, iar pe măsură ce salteaua luneca pe scheletul navei de mult scufundate, apăru puntea, spartă cu multă vreme în urmă, dacă aceea fusese punte.

Stoll avusese dreptate: scheletul îi fusese curăţat de tot. Acum nu mai putea fi nimic de valoare acolo. Nicio cană, niciun ulcior, nicio

monedă strălucitoare. O briză scurtă tulbură apa, iar când aceasta se linişti din nou şi totul era nemişcat, am văzut a doua ancoră la prova epavei, şi un corp, cu braţele întinse şi cu picioarele legate de braţele ancorei. Mişcarea apei însufleţea corpul, ca şi cum, într-un gest disperat, se mai lupta să se elibereze, dar, prins cum era, scăparea nu va veni niciodată. Vor trece zile şi nopţi, luni şi ani, şi încet, carnea va dispărea, lăsând curat scheletul străpuns de cârlige.

Corpul era al lui Stoll, capul, trunchiul, membrele groteşti, inumane pe măsură ce se mişcau înainte şi înapoi în voia curentului.

M-am uitat încă o dată înspre creasta dealului, dar cele două figuri dispăruseră de mult, şi ca o străfulgerare, evenimentul desfăşurat prinse viaţă: Stoll ţanţoş pe fâşia de nisip, cu sticla pe jumătate plină ridicată la gură, apoi ei l-au doborât la pământ şi l-au dus la marginea apei, iar soţia a fost cea care l-a târât, scufundându-se, către locul de odihnă pe veci sub apă, aici sub mine, ţintuit de ancora ruginită. Eram singurul martor al destinului său, şi orice minciuni ar fi născocit ea ca să-i justifice dispariţia, eu nu voi spune nimic; nu era responsabilitatea mea; vina ar putea să mă bântuie necontenit, dar nu trebuie niciodată să mă amestec.

Am auzit zgomotul a ceva care se sufoca alături de mine – acum îmi dau seama că eram eu, înspăimântat – şi am lovit apa cu ramele îndepărtindu-mă de epavă, vâslind în direcţia bărcii. Braţul mi s-a atins de ulciorul din buzunar şi cuprins de panică, l-am scos şi l-am aruncat peste bord. Chiar dacă am făcut asta, am ştiut că gestul era inutil. Nu s-a scufundat imediat; a rămas la suprafaţă bolborosind, apoi s-a umplut încet cu apă verde, transparentă, pală ca lichidul de orz cu adaos de molid şi viţă. Preparatul drăcesc al zâmbitorului zeu Dionisos care şi-a preschimbat urmaşii în beţivani neghiobi nu era un lichid inofensiv, ci rău, sugrumând conştiinţa, întunecând intelectul, şi va pretinde o altă victimă nu peste mult timp. Ochii feţei umflate se holbau la mine şi nu erau numai aceia ai lui Silenius, profesorul satir, şi ai înecatului Stoll, ci erau şi ai mei, aşa cum îi voi vedea în curând reflectaţi într-o oglindă. Păreau să aibă în fundul lor toată cunoaşterea şi toată disperarea.

Un caz limită

Dormise apfoape zece minute. Sigur nu trecuse mai mult. Shelagh adusese albumele cu fotografiile vechi din birou să-i facă plăcere tatălui ei, şi au râs şi s-au uitat prin toate. El se simţea mult mai

bine. Sora își luase liber după-masă și se dusese să se plimbe, lăsându-și pacientul în grija fiicei, în timp ce doamna Money luase mașina să meargă în sat la coafor. Doctorul le asigurase că trecuse criza; trebuia numai să se odihnească, să aibă liniște și să nu se sperie.

Shelagh stătea la fereastră uitându-se în grădină. Va rămâne acasă bineînțeles, atât timp cât tatăl ei dorea asta – într-adevăr, nu putea suporta ideea de a-1 părăsi dacă erau dubii în privința stării lui fizice. Numai că, dacă ar refuza oferta Grupului teatral de a juca rolul principal în viitoarele lor serii ale pieselor lui Shakespeare, s-ar putea să nu mai aibă altădată șansa. Rosalinda... Porția... Viola – Viola desigur, cea mai mare plăcere din toate. Inima care tânjea era ascunsă sub o mantie a disimulării, întreaga decepție îi ațâța dorința.

Fără să-și dea seama a zâmbit, aranjându-și părul peste urechi, înclinând capul, cu o mână pe șold, maimuțărindu-1 pe Cesario, când a auzit o mișcare bruscă din direcția patului și l-a văzut pe tatăl ei încercând să se ridice. Se uita fix la ea, cu o expresie de spaimă și neîncredere pe față și strigă:

— Oh, nu... Oh, Jinnie... Oh, Dumnezeule! iar în timp ce ea alerga către el spunându-i: „Ce este, dragă, ce s-a întâmplat?“ el încerca să o îndepărteze, clătinându-și capul, apoi a căzut pe pernă și ea a știut că a murit.

A ieșit din cameră în fugă, strigând-o pe soră, apoi și-a amintit că aceasta ieșise să se plimbe. Ar fi putut să se plimbe pe câmp, oriunde. Shelagh a coborât scările să o găsească pe mama ei, dar casa era goală, iar ușile garajului erau deschise larg – mama ei trebuie să fi plecat cu mașina. De ce? Pentru ce? Nu-i spusese că pleacă. Shelagh a apucat telefonul din hol cu mâini tremurătoare și a format numărul doctorului, iar când s-a făcut legătura nu a auzit vocea doctorului, ci vocea lui înregistrată, fără timbru, automată, care spunea: „Aici este doctorul Dray. Nu voi fi disponibil până la ora cinci. Mesajul dumneavoastră va fi înregistrat. Acum vă rog să spuneți...“ și s-a auzit un ticăit ca și când voiai să auzi ora exactă iar vocea spunea: „La a treia bătaie va fi ora două, patruzeci și două de minute și douăzeci de secunde...“.

Shelagh a trântit receptorul și a început să caute nerăbdătoare în cartea de telefon numărul asociatului lui Dray, un tânăr care de curând s-a apucat să profeseze – nici măcar nu-1 cunoștea – și de data aceasta i-a răspuns o voce adevărată, o femeie. Se auzea un copil

plângând și un radio care era pus la maximun și femeia care țipa nerăbdătoare către copil să tacă.

— La telefon Shelagh Money din Whitegates, Great Marsden. Vă rog, spuneți-i doctorului să vină imediat, cred că tatăl meu a murit. Sora este plecată și eu sunt singură în casă. Nu-1 găsesc pe doctorul Dray.

Și-a auzit vocea întrerupându-se și răspunsul femeii, calm, înțelegător:

— Voi lua imediat legătura cu soțul meu, și Shelagh nu mai putu să adauge nicio altă explicație. Nu mai era în stare să vorbească, s-a întors orbită de la «telefon și a urcat scările în goană, înapoi, către dormitor. El stătea întins așa cum îl lăsase, păstrând pe față expresia de spaimă, iar ea s-a apropiat și a îngenunchiat alături de el, i-a sărutat mâna și lacrimile îi curgeau pe obraji. „De ce?“ se întreba ea. „Ce s-a întâmplat? Ce am făcut?“ Pentru că atunci când el a țipat strigând-o pe numele de alint Jinnie, nu era ca și cum ar fi intrat în panică subită la trezirea din somn. Nu era deloc așa, era mai mult, un țipăt acuzator, era ca și cum ea ar fi făcut ceva atât de îngrozitor încât i-a curmat încrederea. „Oh, nu... Oh, Jinnie... Oh, Dumnezeule...!“ Când ea a alergat lângă el, a încercat să o respingă și a murit pe loc.

„Nu mai suport, nu mai suport, gândea ea, ce am făcut? u S-a ridicat orbită încă de lacrimi, s-a dus lângă fereastra deschisă și a privit înapoi peste umăr către pat. El nu se mai uita fix la ea. Era liniștit. Se dusese. Momentul adevărului dispăruse pentru totdeauna, iar ea nu va afla niciodată. Ce se întâmplase era *Atunci*, era deja trecut, într-o altă dimensiune a timpului și prezentul era *Acum,* parte dintr-un viitor la care el nu mai putea participa. Acest prezent, acest viitor, pentru el nu mai exista, ca și spațiile goale din albumul de fotografii de lângă pat, așteptând să fie completate. „Chiar dacă mi-ar fi citit gândurile, își zicea ea, ceea ce se întâmpla adesea, nu l-ar fi deranjat. Știa că vreau rolurile de la Grupul Teatral, m-a încurajat, era mulțumit. Nu era ca și cum aș fi plănuit să plec în orice clipă și să-l părăsesc... De ce expresia aceea de spaimă, de neîncredere? De ce? De ce? u

Se uita pe fereastră, iar tabloul frunzelor de toamnă împrăștiate ici și colo pe pajiște a fost deodată schimbat de o rafală de vânt care a ridicat frunzele în aer ca pe niște păsări, și le-a aruncat în toate direcțiile, numai să le schimbe locul, să le rostogolească, să-și bată joc de ele. Frunzele care crescuseră odată strâns legate de

trunchiul-mamă, ca să sclipească pline şi verzi de-a lungul verii, nu mai aveau viaţă. Copacul le-a înstrăinat şi au devenit pradă oricărui vânt leneş care se întâmpla să sufle. Chiar şi aurul poleit era reflectat de lumina soarelui şi dispărea când soarele apunea, iar în umbră ele erau încovoiate, goale, uscate.

Shelagh a auzit zgomotul unei maşini ce venea pe drum. a ieşit din cameră şi a rămas în capătul scărilor. Nu era doctorul, ci mama ei. A intrat în hol. scoţându-şi mănuşile, avea părul strâns în vârful capului, strălucitor şi ondulat de la cască. Nevăzând privirea fiicei sale, a ezitat o clipă în faţa oglinzii, aranjându-şi o buclă. Apoi şi-a scos rujul din poşetă şi şi-a vopsit buzele. O uşă care se mişca dinspre bucătărie a făcut-o să se întoarcă.

— Tu eşti, soră? a strigat ea. Ce se aude cu ceaiul? ll putem bea sus.

S-a uitat din nou în oglindă, aranjându-şi părul, apoi şi-a şters surplusul de ruj cu un şerveţel.

Sora a ieşit din bucătărie. Părea altfel fără uniformă, împrumutase pentru plimbare scurta din molton cu cheutori aplicate a lui Shelagh, iar părul, de obicei atât de cochet aranjat, era acum în dezordine.

— Ce după-amiază minunată, a spus ea. M-am plimbat pe câmp. A fost înviorător. Am luat aer. Da, trebuie să luăm ceaiul. Cum se simte pacientul meu?

„Ele trăiesc în trecut, gândea Shelagh, trăiesc o clipă care nu mai există. “ Sora nu va mai mânca plăcintele cu unt pe care le anticipase, îmbujorată după plimbare, iar mama ei, când se va uita mai târziu în oglindă, va vedea o faţă mai bătrână, mai trasă sub coafura ridicată. Era ca şi cum durerea, venind pe neaşteptate, îi trezise intuiţia şi o vedea deja pe soră instalată lângă pat alături de viitorul pacient, un invalid nemulţumit, deosebit de tatăl ei care o tachina şi făcea glume, în timp ce mama ei, îmbrăcată corespunzător în negru şi alb (va considera că numai negru era prea serios), răspundea scrisorilor de condoleanţe, în primul rând celor sosite de la persoanele mai importante.

Amândouă şi-au dat seama deodată de prezenţa ei, stând în capătul scărilor.

— A murit, a spus Shelagh.

Feţele lor întoarse se uitau fix la ea, neîncrezătoare, cum făcuse

şi el, dar erau lipsite de groază, de acuzare, şi cum sora îşi revenise prima, a urcat scările în grabă pe lângă ea, apoi a văzut că faţa mamei, încă drăguţă şi tratată cu grijă, se dezintegrează, se boţeşte ca o *ma&că* de plastic.

„Nu trebuie să te învinovăţeşti. Nu puteai să faci nimic. Trebuia să se întâmple mai devreme sau mai târziu... Da, gândea Shelagh, dar de ce nu mai târziu decât mai devreme, pentru că atunci când moare tatăl cuiva rămân atâtea lucruri nespuse. Dacă aş fi ştiut în acea ultimă oră petrecută acolo, vorbind şi râzând despre lucruri banale, că se forma un cheag în apropierea inimii, o bombă cu ceas, gata să explodeze, în mod sigur m-aş fi purtat altfel, nu l-aş fi lăsat, i-aş fi mulţumit cel puţin pentru toţi cei nouăsprezece ani ai mei de fericire şi dragoste. Nu ne-am fi uitat prin fotografiile din album, râzând de modele trecute, n-ar fi căscat cuprins de plictiseală, lăsând albumul să cadă pe podea şi murmurând: «Nu te mai osteni cu mine, iubito, am să trag un pui de somn».“

— Întotdeauna e la fel când trebuie să faci faţă morţii, i-a spus sora, crezi că ai fi putut să faci mai mult? Când eram la şcoală mă deranja foarte mult. Şi bineînţeles e mai greu când e vorba de o rudă. Ai avut un şoc puternic, trebuie să încerci să-ţi revii, pentru mama ta...

Pentru mama mea? Mama nu s-ar supăra dacă aş ieşi acum din casă, era gata să-i spună Shelagh, pentru că atunci i s-ar acorda toată atenţia, toată simpatia, oamenii ar comenta cât de bine suportă, în timp ce dacă sunt aici simpatia se divide. Chiar şi doctorul Dray, când în cele din urmă sosise în urma asociatului său, a bătut-o pe umăr înaintea mamei sale şi a zis: „Era mândru de tine, draga mea, îmi spunea întotdeauna asta“. Deci moartea, decise Shelagh, era un prilej pentru complimente, pentru că toată lumea spunea lucruri politicoase despre toţi ceilalţi pe care nici nu le-ar fi visat să le spună într-un alt moment. „Lasă că urc eu în locul tău...44 „Răspund eu la telefon...“ „Să pun ibricul?“ Un exces de curtoazie, ca nişte mandarini în kimonouri aplecându-se, dar în acelaşi timp o încercare de autojustificare pentru a nu fi fost acolo când s-a întâmplat explozia.

Sora (către asociatul doctorului):

— N-aş fi plecat să mă plimb dacă n-aş fi fost sigură că totul era în ordine. Şi credeam că atât doamna Money cât şi fiica ei erau în casă. Da, îi dădusem tabletele...“ etc., etc.

„Ea este în boxa martorilor, la proces, îşi zicea Shelagh, dar aşa

suntem cu toţii. “

Mama ei (de asemenea către asociatul doctorului):

— Mi-a ieşit complet din cap că sora pleacă. A trebuit să mă gândesc la atâtea şi am crezut că o să mă relaxez dacă mă duceam rapid la coafor, iar el părea că se simte mai bine, era într-adevăr ca înainte. Nu m-aş fi gândit niciodată să părăsesc casa, camera lui, dacă aş fi crezut o clipă...46

— Nu e ăsta necazul? a intervenit Shelagh. Niciodată nu ne gândim, niciunul din noi. Tu nu te-ai gândit, sora nu s-a gândit, doctorul Dray nu s-a gândit, şi nici eu nu m-am gândit, pentru că eu sunt singura care am văzut ce s-a întâmplat şi n-am să uit privirea de pe faţa lui cât voi trăi.

S-a repezit furioasă înspre camera ei, suspinând isteric, cum nu făcuse de ani de zile – ultima oară a fost când maşina poştei a intrat în prima ei maşină în timp ce era parcată la marginea drumului, tot metalul acela deformat, minunata jucărie stricată. „Asta va fi o lecţie pentru ei, şi-a spus ea, asta îi va scoate din tiparul de bună purtare, de a fi nobili în faţa morţii, de a arăta că este o uşurare dumnezeiască şi totul într-adevăr merge spre bine. Nici unuia nu-i pasă că cineva s-a dus pentru totdeauna. Dar pentru totdeauna...44

Târziu, spre seară, când s-au dus la culcare, moartea fiind aşa de obositoare pentru toţi, în afară de cel dispărut, Shelagh s-a strecurat în camera tatălui său, a găsit albumul de fotografii, închis cu grijă pe masa din colţ de către soră, şi l-a luat cu ea în dormitorul ei. Mai devreme, în timpul după-amiezii, fotografiile nu avuseseră nicio semnificaţie, familiare ca nişte vechi cărţi poştale de Crăciun, îngrămădite într-un sertar, dar acum erau un fel de anunţ mortuar, ca momentele de reculegere transmise la televizor.

Copilul cu părul creţ pe o pătură, cu gura căscată, iar părinţii jucând crochet. Un unchi, ucis în primul război mondial. Tatăl ei din nou, nu copil pe o pătură, ci cu pantaloni bufanţi, ţinând în mână o crosă de crochet prea mare pentru el. Casele bunicilor morţi demult. Copii pe plajă. Picnic la iarbă verde. Apoi Dartmouth, fotografii de vapoare. Rânduri de băieţi, tineri, bărbaţi. Copil fiind, era mândră să-l recunoască imediat. „Aici eşti, tu eşti64, cel mai mic băiat la capătul rândului, apoi în următoarea fotografie, mai slab stând în rândul doi, apoi făcându-se mai înalt şi frumos, dintr-o dată nu mai era un copil, şi dădu paginile mai repede, căci fotografiile reprezentau locuri şi nu

oameni – Malta, Alexandria, Portsmouth, Greenwich. Câini care îi aparţinuseră lui şi pe care ea nu îi cunoştea. „Uite-1 pe bătrânul Punch...“ (Punch, obişnuia el să-i spună, ştia întotdeauna când trebuia să vină vasul lui acasă, şi aştepta la fereastra de la etaj.) Ofiţerii de marină călărind măgari... jucând tenis... alergând la curse, toate acestea înainte de război; şi o făcuseră să gândească: „Inconştienţi de soarta lor, micile victime se jucau“, pentru că pe pagina următoare totul era trist, vasul pe care el îl iubise explodase, şi mulţi din tinerii aceia care râdeau dispăruseră. „Sărmanul Monkey White ar fi fost amiral dacă ar fi trăit.“ încerca să-şi imagineze faţa rânjindă a lui Monkey White într-o fotografie în care el ar fi fost amiral, cu chelie, probabil, robust, şi pe undeva ea era bucuroasă că el murise, deşi tatăl ei spunea că aceasta fusese o pierdere pentru Serviciu. Mai mulţi ofiţeri, mai multe nave, şi marea zi când Mountbatten a vizitat nava, tatăl ei comandant, întâmpinându-1 în timp ce el era condus la bord. Curtea de la Palatul Buckingham. Stând conştient de sine în faţa fotografilor presei, împărţind medalii.

„Nu mai e mult şi ajungem la tine“, obişnuia să spună tatăl ei pe când întorcea pagina către desăvârşita şi mai curând prosteasca fotografie, îşi zicea Shelagh – lucru pe care el nu l-ar fi admis niciodată –, a mamei ei în rochia de seară care-i plăcuse lui atât de mult, cu privirea plină de sine, pe care Shelagh o ştia bine. O punea în încurcătură, copil fiind, să se gândească că tatăl ei se îndrăgostise de mama ei, sau, dacă oamenii trebuie să iubească, atunci ar fi trebuit să fie altcineva, nu o persoană care era nerăbdătoare fără motiv şi supărată când întârziai la masă.

Nunta la marină, mama ei zâmbind triumfătoare – Shelagh ştia şi acea privire, o avea când voia să realizeze ceva, lucru **care** în **general i se** întâmpla – şi zâmbetul tatălui ei, atât de diferit, netriumfător, aproape fericit. Domnişoarele de onoare demodate, purtând rochii care le făceau mai grase decât erau – ea trebuie să le fi ales special ca să nu fie întrecută – şi cavalerul de onoare, prietenul tatălui ei, Nick, nu chiar aşa de frumos ca tatăl ei. Arăta mai bine intr-unui din grupurile precedente, pe navă, dar aici părea înfumurat, plictisit.

Luna de miere, prima casă, iar apoi ea, fotografiile din copilărie, care făceau parte din viaţa ei; pe genunchiul tatălui ei, pe umerii lui, şi tot aşa copilăria şi adolescenţa până la Crăciunul trecut. „Ar fi putut să

fie şi necrologul meu, gândea ea, am împărţit această carte împreună, şi se termină cu instantaneul luat de el, în care eu stau în zăpadă, şi al meu luat lui, în care îmi zâmbea prin fereastra biroului."

Peste o clipă o să plângă din nou, ceea ce însemna autocompătimire; dacă plângea nu trebuia să fie pentru ea ci pentru el. Când a fost după-amiaza aceea când el a observat plictiseala ei şi a împins albumul la o parte? A fost în timp ce discutau despre hobby-uri. li spusese că era leneşă din punct de vedere psihic, nu a făcut destule exerciţii.

— Fac toate exerciţiile de care am nevoie în teatru, a răspuns ea, jucând diverse roluri.

— Nu e acelaşi lucru, a zis el. Trebuie să fugi de oameni uneori, imaginari sau reali. Iţi spun eu cum. Când o să mă fac bine, vom merge în Irlanda să pescuim, toţi trei. I-ar face mult bine mamei tale, şi eu n-am mai pescuit de ani de zile.

Irlanda? Pescuit? S-ar amesteca cu planurile Grupului ei teatral. Trebuie să-i distragă atenţia de la asta.

— Mamei nu-i va plăcea deloc, a spus ea. Ar merge mai curând în sudul Franţei să stea cu mătuşa Bella „(Bella era sora mamei. Avea o vilă la Cap d'Ail.)

— Cred şi eu, a zâmbit el, dar nu asta ar fi ideea mea de convalescenţă. Ai uitat că sunt jumătate irlandez? Bunicul tău a venit din County Antrim.

— Nu am uitat, a zis ea, dar bunicul a murit de ani de zile, şi este înmormântat în curtea unei biserici din Suffolk. Atât pentru sângele tău irlandez. Nu ai niciun prieten acolo, nu e aşa?

El nu a răspuns imediat.

— Este bătrânul Nick.

Bătrânul Nick... Bătrânul Monkey White... Bătrânul Punch... Pentru moment era dezorientată între prieteni şi câini pe care ea nu-i cunoscuse niciodată.

— Vrei să spui cavalerul de onoare de la nuntă? s-a încruntat ea. De fapt credeam că a murit.

— A murit pentru lume, a spus el scurt. A fost lovit grav într-un accident de maşină acum câţiva ani şi şi-a pierdut un ochi. De atunci trăieşte ca un pustnic.

— Ce trist. Asta este motivul pentru care nu-ţi trimite niciodată felicitări de Crăciun?

— In parte... Bătrânul Nick. Era politicos când vroia, dar nebun de legat. Un caz limită. Nu l-am putut recomanda pentru promovare, şi mi-e teamă că de atunci îmi poartă pică.

— Asta nu mă surprinde. Aş simţi la fel dacă aş fi prietenul apropiat al cuiva şi acesta m-ar dezamăgi.

El a clătinat din cap.

— Prietenia şi datoria sunt două lucruri separate, a spus el, şi eu pun datoria înainte. Tu faci parte din altă generaţie, nu ai cum să înțelegi. Am avut dreptate cu ce am făcut, sunt sigur de asta, dar atunci nu a fost prea plăcut. O sfidare poate face un om nesuferit. Nu mi-ar plăcea să mă consider responsabil pentru încurcătura în care s-a băgat.

— Ce vrei să spui? a întrebat ea.

— N-are importanţă, a zis el, nu te priveşte. Oricum, s-a terminat demult. Dar de multe ori îmi doresc...

— Ce-ţi doreşti, dragă?

— Să-i strâng bătrânului încă o dată mina şi să-i urez noroc.

Au mai întors câteva pagini ale albumului; curând ea a căscat, uitându-se plictisită prin cameră, iar el a observat plictiseala ei şi a spus că vrea să tragă un pui de somn. Nimeni nu poate muri de infarct pentru că fiica lui e plictisită... Dar să zicem că avusese un coşmar în care era şi ea? Să zicem că se credea înapoi pe vasul acela care se scufunda în timpul războiului cu bătrânul Monkey White, şi Nick, şi toţi oamenii aceia care se înecau, şi cumva ea se găsea cu el în apă? Totul se confundă în vis, e un lucru ştiut. Şi tot timpul, acel cheag se mărea, ca un surplus de ulei în activitatea unui ceas. Când limbile se poticnesc, ceasul încetează să mai funcţioneze.

Cineva bătea la uşa dormitorului ei.

— Da? a strigat ea.

Era sora. Cu un aer încă profesional, în ciuda cămăşii de noapte.

— Mă întrebam dacă te simţi bine, a şoptit ea. Am văzut lumină pe sub uşă.

— Mulţumesc. Mă simt O.K.

— Mama ta a adormit repede. I-am dat un sedativ. Era îngrijorată că mâine e sâmbătă şi va fi greu să dea anunţul în *The Time* şi *Telegrciph* înainte de luni. E aşa de curajoasă.

Era în vocea ei un reproş ascuns pentru că Shelagh nu se gândise să ia aceste lucruri în grija ei? Sigur se va aranja mâine? Cu voce tare spuse:

— Poate coşmarul să ucidă?

— Ce vrei să zici, dragă?

— E posibil ca tatăl meu să fi avut un coşmar teribil și să fi murit din cauza șocului?

Sora a înaintat către pat şi a netezit plapuma de puf.

— Ţi-am spus mai devreme, şi doctorii au șpus la fel, s-ar fi întâmplat oricum. Nu mai trebuie să te gândeşti mereu la asta. Nu ajută. Hai să-ţi dau şi ţie un sedativ.

— Nu vreau un sedativ.

— Ştii, dragă, iartă-mă, însă te porţi cam copilăreşte. Durerea e normală, însă să-ţi faci griji pentru el este ultimul lucru pe care tatăl tău l-ar fi dorit. Acum totul s-a terminat. El se odihneşte în pace.

— Cum ştii că el se odihneşte în pace? a explodat Shelagh. Cum ştii că nu ne dă târcoale chiar în minutul ăsta într-un corp astral, absolut furios că e mort, și îmi spune: „Sora aceea afurisită mi-a dat prea multe pastile“?

„Oh nu, gândi ea, n-am vrut să spun asta, oamenii sunt prea vulnerabili, prea goi.“ Sărmana femeie, trezită din calmul profesional s-a prăbușit sub ochii ei și cu o voce tremurătoare i-a zis:

— Ce lucru îngrozitor ai spus! Ştii că nu am făcut aşa.

Din impuls, Shelagh s-a dat jos din pat şi i-a înconjurat umerii cu braţele.

— Iartă-mă, s-a rugat ea, bineînţeles că nu ai făcut-o. Şi el te plăcea foarte mult. Ai fost o soră minunată pentru el. Ce am vrut să spun a fost – căuta în minte o explicaţie – am vrut să spun că nu ştim ce se întâmplă după moarte. El poate aşteaptă la coadă la poarta lui Sfântu’ Petru cu toţi cei care au murit în ziua aceea sau înghesuindu-se într-un îngrozitor club de noapte din purgatoriu cu cei care au fost destinaţi iadului sau plutesc în derivă în ceaţă, până când aceasta dispare şi totul se luminează. Foarte bine, voi lua un sedativ, iei şi tu unul, apoi amândouă vom fi odihnite mâine dimineaţă. Şi te rog, nu te mai gândi la ce-am spus.

Necazul este, gândea ea, după ce a luat sedativul şi s-a întors în pat, că multe cuvinte rănesc, rana lasă cicatrice. Sora nu va mai da niciodată pacienţilor pilule fără o îndoială undeva în mintea ei, se va întreba dacă face bine. Ca şi semnul de întrebare din conştiinţa tatălui ei dacă a procedat bine nepropunându-1 pe bătrânul Mick pentru promovare şi astfel dându-i ocazia să-l sfideze. Nu e bine să mori cu

ceva pe conştiinţă. Cei care mor ar trebui să fie avertizaţi ca să poată trimite telegrame oricui a fost nedreptăţit, spunându-i: „Iartă-mă“, astfel răul va fi anihilat, şters. De aceea, în vechime, oamenii se adunau în jurul patului muribundului, sperând nu să nu fie uitaţi numai în testament, ci să se ierte reciproc, o încetare a resentimentului, o uniformizare a binelui şi a răului. De fapt, un fel de dragoste.

Shelagh acţionase din impuls. Ştia mereu că o va face. Era parte din caracterul ei şi a trebuit să fie acceptat de familie şi de prieteni. De-abia când era pe drum, cu maşina închiriată din Dublin, călătoria ei improvizată în grabă a căpătat un ţel. Plecase cu o misiune, o datorie sacră. Purta mesajul de dincolo de mormânt. Era foarte secretă, totuşi, şi nimeni nu trebuia să ştie de ea, pentru că era sigură că dacă ar fi spus cuiva s-ar fi născut întrebări, s-ar fi ridicat argumente. Aşa că, după funeralii, linişte deplină în privinţa planurilor ei. Mama ei, cum bănuise Shelagh, se hotărâse să ia avionul către mătuşa Bella la Cap d'Ail.

— Simt că trebuie să plec imediat, îi spusese ea fiicei sale. Poate nu-ţi dai seama, însă boala tatălui tău a fost o tensiune înfiorătoare. Am pierdut jumătate din viaţă. Simt că tot ce doresc să fac este să închid ochii şi să stau întinsă pe balconul inundat de soare al Bellei şi să încerc să uit suferinţa ultimelor săptămâni.

Era ca o reclamă pentru un săpun de lux. *Făceţi-vă gusturile.* O femeie goală cufundată într-o baie cu multă spumă. De fapt, trecând primul şoc, mama: ei arăta deja mai bine, şi Shelagh ştia că balconul inundat de soare se va umple în curând cu grupul foarte variat de prieteni ai mătuşii Bella – oameni de vază, artişti închipuiţi, bătrâni plictisitori şi nărăviţi în vicii, pe care tatăl ei obişnuia să-i numească „lepădături mincinoase44, dar aceştia o amuzau pe mama ei. „Dar tu? De ce nu vii şi tu?“ – sugestie cu jumătate de gură, dar oricum făcută.

Shelagh a clătinat din cap.

— Repetiţiile încep săptămâna viitoare. M-am gândit ca înainte de a pleca la Londra să merg undeva cu maşina singură. Fără niciun plan. Doar să conduc.

— De ce nu iei un prieten?

— Acum oricine mă calcă pe nervi. E mai bine singură.

Nu au mai discutat nimic în afară de schimburile obişnuite de cuvinte. Nici măcar nu şi-au spus: „Cât eşti într-adevăr de nefericită? Este acesta sfârşitul pentru mine, pentru tine? Ce ne aduce viitorul?“ In

schimb, erau discuţii despre grădinar şi soţia lui care urma să locuiască acolo, vizite ale avocaţilor ce trebuiau să vină după ce se va întoarce mama ei de la Cap d'Ail, scrisori ce urmau să fie expediate etc., etc... Fără emoţii, ca două secretare, stăteau alături citind şi -răspunzând la scrisorile de condoleanţă. Tu le iei pe cele de la A ia K. Eu le voi lua pe cele de la L la Z. Şi mai mult sau mai puţin acelaşi mesaj fiecăruia: „Profund emoţionată.. /4 „Simpatia dumneavoastră m-a ajutat atât...44 Era ca şi cum ar fi trimis felicitări de Crăciun în fiecare decembrie, însă redactarea era diferită.

Uitându-se prin vechea agendă a tatălui ei, a întâlnit numele Barrv. *Comandant Nicolas Barry, D.S.O., R.N.*

(Rotd.), Ballyjane, Lough Torragh, Eire. Atât numele cât și adresa erau tăiate cu o linie, ceea ce în general însemna că persoana murise. S-a uitat înspre mama ei.

— Mă întreb de ce vechiul prieten al tatei, comandantul Barry, nu a scris, a zis ea ca din întâmplare. Nu a murit, nu e așa?

— Cine? a întrebat ea neatentă. Oh, vrei să spui Nick? Nu cred că e mort. A avut un accident îngrozitor de maşină acum câţiva ani. Dar nu se mai vizitau dinainte de accident. Nu ne-a mai scris de ani de zile.

— Mă întreb de ce.

— Nu ştiu. Au avut o dispută, n-am ştiut niciodată despre ce. Ai văzut scrisoarea asta înduioșătoare de la amiralul Arbuthnot? Am fost împreună la Alexandria.

— Da, am văzut-o. Cum era? Nu amiralul – Nick.

Mama ei s-a sprijinit de scaun, gândindu-se la întrebare.

— Să fiu sinceră, nu prea mi-am dat seama, a spus ea. Ori era de o veselie nemaipomenită, mai ales la petreceri, ori ignora pe toată lumea, făcând observaţii sarcastice. Era cam sălbatic. Mi-1 amintesc când a venit să stea cu noi imediat după ce tata şi cu mine ne-am căsătorit – a fost cavalerul de onoare, ştii, la nuntă – şi a întors mobila cu fundu' în sus în salon şi a înghesuit-o într-un colţ. Un lucru aşa de prostesc. Eu eram lividă.

— Tata s-a supărat?

— Nu cred, nu-mi aduc aminte. Se cunoşteau foarte bine, fuseseră colegi pe vas, se cunoșteau de mici, din Dartmouth. Apoi Nick a părăsit marina, s-a întors să locuiască în Irlanda şi cumva s-au separat. De fapt aveam impresia că el fusese concediat, dar nu mi-a plăcut niciodată să întreb. Ştii ce tăcut era tatăl tău în probleme de

serviciu.

— Da...

(„Sărmanul Nick. Sfidare. Mi-ar plăcea să-i strâng din nou mâna şi să-i urez noroc...“)

Câteva zile mai târziu a condus-o pe mama ei la aeroport şi a făcut planul de plecare la Dublin. în noaptea dinaintea plecării, căutând prin hârtiile tatălui ei, a găsit o listă de date, iar în dreptul numelui lui Nick semnul întrebării, dar niciun cuvânt în privinţa datelor. *5 iunie, 1951. 25 iunie, 1953. 12 iunie 1954. 17 octombrie, 1954. 24 aprilie 1955. 13 august 1955.* Lista nu avea legătură cu restul hârtiilor din dosar şi probabil că se găsea acolo din întâmplare Le-a copiat şi le-a. băgat într-un plic în ghidul turistic.

Ei bine, asta este, ea se găsea în drum spre... să facă ce? Să ceară scuze, în numele tatălui său mort, unui comandant naval în retragere omis de la promovare? In tinereţe sălbatic? Cel mai amuzant la petreceri? Imaginea formată nu-i trezea curiozitatea, şi începu să şi-l închipuie ca pe un prieten de vârstă mijlocie cu un râs de hienă care punea deasupra fiecărei uşi vase cu apă. Probabil că încercase şi cu marele amiral şi a primit un picior în fund pentru asta. Un accident de maşină l-a transformat într-un sihastru, un clovn înăcrit (dar omenos, spusese tatăl ei – care sărise în apa infestată de carburant pentru a salva marinari ce se înecau în timpul războiului), care îşi rodea unghiile într-o veche viiă georgiană şi ridiculiza castelele, bea whisky irlandez şi regreta toate acele plăcinte cu mere.

Perspectiva de a suna la uşa unei vile georgiene pălea după şaptezeci de mile plictisitoare de la Dublin. Era o după-amiază parfumată de octombrie: peisajul de ţară devenea mai verde, mai abundent şi cu o populaţie rărită, luciul apei se vedea mai des cu cât te îndreptai înspre vest, brusc se iveau o mulţime de bălţi şi lacuri cu limbi de pământ aruncate între ele. Aici nu erau ziduri înalte care să înconjoare domenii impunătoare, erau numai câmpuri umede de-a lungul drumului şi sigur, niciun mijloc de acces către lacurile de dincolo fragmentate argintiu.

Descrierea regiunii Ballyfane din ghidul oficicil era laconică. „Situată la vest de Lough Torrah, cu numeroase micuţe braţe de mare în apropierea satului^. Kilmore Arms avea şase dormitoare, dar nu era nicio menţiune despre instalaţii sanitare şi confort. Dacă va fi foarte rău ar putea să-i telefoneze lui Nick – fiica vechiului său prieten e în

încurcătură în apropiere, ar vrea el să-i indice un hotel confortabil pe o rază de zece mile? — și ea spera să îi facă o vizită dimineața. Va răspunde un majordom la pensie. „Comandantul va fi încântat dacă veți accepta ospitalitatea lui aici, la castelul Baliyfane." Setteri irlandezi care fac tărăboi, și gazda ei va apărea pe trepte, sprijinindu-se într-un baston...

După o coamă a drumului apăru turla unei biserici, și iată Bellyfane, strada stingheră a satului era în pantă, flancată de câteva case și magazine sumbre, nume ca Driscoll și Murphy erau înscrise pe scânduri deasupra ușilor. Kilmore Arms ar fi mers cu o spoială de var, iar gălbinelele din vitrină făceau o încercare cutezătoare să înflorească a doua oară, ar fi sugerat cineva cu un ochi format pentru culori.

Shelagh și-a parcat Mini Austin-ul și a cuprins scena cu ochii. Ușa de la Kilmore Arms era deschisă. Holul de la intrare, care servea și de loc de odihnă, era gol și curat. Nu era nimeni, dar a zărit un clopoțel de mână pe tejghea în stânga intrării, plasat acolo special. A sunat scurt, și în timp ce un om cu față tristă ieșea pe ușa din spatele tejghelei, șchiopătând și purtând ochelari, ea a avut înfricoșătoarea senzație că era însuși Nick, în timpuri de mizerie.

— Bună ziua, a spus ea. Mă întrebam dacă aș putea să iau ceaiul?

— Puteți, i-a răspuns el. Ceai cu tot serviciul sau doar o ceașcă*?*

— Păi, cu tot serviciul, a zis ea, văzând deja plăcinta fierbinte și gemul de cireșe, și i-a zâmbit așa cum făcea către portarii de la teatru.

— In zece minute e gata, a spus el. Sala de mese e la dreapta, coborâți doar trei trepte. Veniți de departe?

— De la Dublin, a spus ea.

— E un drum plăcut. Am fost și eu la Dublin acum o săptămână. Soția mea, doamna Doherty, are rude acolo. Acum e plecată, e bolnavă.

Se întreba dacă să-i ceară scuze pentru deranj, însă el dispăruse deja să aducă ceaiul și ea a coborât treptele înspre sala de mese. Erau pregătite șase mese, însă ea avu impresia că acolo nu se mai mâncase de zile întregi. Un ceas de perete ticăia zgomotos, întrerupând liniștea. Deodată a apărut o fată din **spatele** sălii, suflând din greu, ducând o tavă cu o ceașcă mare de ceai și nu plăcintele și gemul de cireșe pe care le anticipase, ci o farfurie cu două ouă prăjite, trei felii grase de slănină și mulți cartofi prăjiți. Cu tot serviciul... Va trebui să mănânce, altfel domnul Doherty se va supăra. Fata dispăru și pisica cu alb și negru,

care își făcuse apariția odată cu ceaiul, se freca de picioarele ei, torcând zgomotos. Pe furiș a hrănit pisica cu slănină și un ou, apoi s-a năpustit asupra a ceea ce mai rămăsese. Ceaiul era tare și fierbinte, îi simțea aroma pe măsură ce îl înghițea.

Fata a mai apărut o dată.

— Vă place ceaiul? a întrebat ea neliniștită. Dacă vă mai e foame pot să mai prăjesc un ou.

— Nu, a' spus Shelagh, m-am săturat, mulțumesc. Aș putea vedea cartea de telefon? Vreau să caut numărul unui prieten.

Cartea i-a fost adusă și ea a dat paginile cu degetul. O mulțime de Barry, dar niciunul în această regiune. Niciun comandant. Niciun *Nicolcis Barry, în retragere.* Călătoria a fost în zadar. Starea ei de nerăbdare, de îndrăzneală, se schimbase într-una de mâhnire.

— Cât vă datorez pentru ceai? a întrebat.

Fata a murmurat o sumă modestă. Shelagh i-a mulțumit, a plătit și a ieșit. Poșta era pe partea cealaltă a drumului. O ultimă investigație iar apoi, dacă nici aceasta nu dădea rezultat, va face drumul înapoi să înnopteze la un hotel în drum spre Dublin, unde putea cel puțin să se relaxeze într-o baie de aburi și să petreacă o noapte în confort. A așteptat răbdătoare în timp ce o bătrână cumpăra timbre și un bărbat întreba despre modalitatea trimiterii pachetelor în America. Apoi s-a întors către funcționarul din **spatele grilajului.**

— Scuzați-mă, a zis ea, îl cunoașteți cumva pe comandantul Barry, locuiește undeva prin apropiere?

Omul s-a holbat la ea.

— Locuiește, a spus el. Locuiește aici de douăzeci de ani.

Ce **bucurie**! Ce ușurare! Era din nou în misiune. Nu pierduse nimic.

— Necazul este, a explicat Shelagh, că nu i-am putut găsi numele în cartea de telefon.

— Nu e de mirare, a spus bărbatul. Nu există telefon pe insula Lamb.

— Insula Lamb? a repetat Shelagh. Vreți să spuneți că locuiește pe o insulă?

Omul se uită la ea ca și cum ar fi întrebat ceva stupid.

— Se află pe partea sudică, la Lough Torrab, a spus el, la aproape patru mile de aici pe drumul cel mai scurt. Nu puteți ajunge acolo decât cu barca. Dacă vreți să luați legătura cu comandantul

Barry, mai bine îi solicitaţi' o întâlnire în scris. Nu primeşte prea mulţi oameni.

Sfidare... Sihastru...

— Înţeleg, a spus Shelagh. Nu mi-am dat seama. Se poate vedea insula de pe drum?

Omul a înălţat din umeri.

— Se face o curbă în apropierea braţului de mare, cam la o milă de Ballyfane, i-a spus el, dar nu e decât o potecă. Nu puteţi ajunge acolo cu maşina. Dacă aveţi încălţăminte rezistentă, e destul de uşor de mers. Mai bine vă duceţi ziua. O să vă rătăciţi dacă ajungeţi pe înserat şi se lasă şi ceaţa.

— Mulţumesc, a spus Shelagh, mulţumesc foarte mult.

A ieşit din clădirea poştei cu sentimentul că funcţionarul se uita ţintă după ea. Şi acum? Mai bine să nu-şi asume riscul în seara asta. Mai bine să suporte confortul îndoielnic de la Kilmore Arms şi indigestia. S-a întors la hotel şi s-a întâlnit în uşă cu domnul Doherty.

— Bănuiesc, a spus ea, că nu aveţi nicio cameră liberă pentru la noapte?

— Ba da, sunteţi binevenită, i-a spus el. Acum e linişte, dar în sezonul turistic aţi fi surprinsă – rareori avem paturi libere. Vă aduc bagajul. Maşina nu va păţi nimic în stradă.

Nerăbdător să placă, s-a dus şchiopătând către portbagajul maşinii, a adus valiza, a condus-o pe Shelagh înăuntru şi a luat-o înaintea ei pe scări, către o cameră cu două paturi cu vedere la stradă.

— Vă voi taxa numai pentru un pat, a spus el. Douăzeci şi doi de şilingi cu micul dejun. Pe culoar este şi o baie.

Păi, e caraghios – instalaţii sanitare şi confort în cele din urmă. Mai pe seară localnicii vor veni la bar şi vor cânta. Ea va bea Guinness dintr-un enorm pahar de bere şi îi va urmări, poate chiar li se va alătura.

A inspectat baia. Ii amintea de locuinţele din alte călătorii. Un robinet picura, şi când l-a deschis apa a ţâşnit ca la cascada Niagara. Totuşi era fierbinte. Şi-a despachetat lucrurile pentru noapte, a făcut baie, s-a îmbrăcat din nou şi a coborât. Se auzeau voci. S-a ghidat după zgomot şi a ajuns la bar. Domnul Doherty însuşi stătea în spatele tejghelei. Vocile au încetat când a intrat şi toată lumea s-a uitat la ea. Toţi însemnau vreo şase oameni, iar printre ei, ea l-a recunoscut pe funcţionarul de la poştă.

— Bună seara, **a spus ea vesel.**

Răspunsul a fost murmurat de toţi însă părea lipsit de interes. Au continuat să vorbească între ei. Ea a comandat un whisky domnului Doherty şi deodată s-a simţit complexată, cocoţată pe scaun, ceea ce era ridicol, pentru că ea era obişnuită să intre în orice fel de bar în timpul unei călătorii, şi în acest bar nu era nimic deosebit.

— Este prima vizită în Irlanda? a întrebat domnul Doherty, preocupat încă să-i facă plăcere, în timp ce îi turna whisky-ul.

— Da, este, i-a spus ea. îmi e chiar ruşine că nu am mai fost. Bunicul meu era irlandez. Sunt sigură că peisajul e minunat aici. Mâine trebuie să fac «câteva incursiuni pe lingă lac.

S-a uitat prin sală, şi şi-a dat seama că funcţionarul de la poştă o urmărea.

— Atunci veţi sta câteva zile cu noi? a întrebat domnul Doherty. Aş putea aranja să pescuiţi, dacă asta vă place.

— Păi... nu sunt sigură. Depinde.

Ce tare şi cât de englezească i se părea vocea, îi amintea de mama ei. Ca o personalitate scoasă dintr-o revistă mieroasă. Şi discuţia localnicilor încetă pe moment. Bonomia irlandeză pe care şi-o închipuise era absentă. Nimeni nu avea de gând să ia o scripcă şi să danseze după un cântec. Poate că fetele care stăteau în localurile de noapte singure erau suspecte.

— Cina e gata, a spus domnul Doherty.

S-a folosit de indicaţie şi s-a îndreptat către sala de mese, simţindu-se cu zece ani mai bătrână. Supă, peste, friptură – atâta deranj în timp ce ea avea nevoie numai de o feliuţă de şuncă, însă era imposibil să lase ceva în farfurie. Gata cu gluma, o să bea sherry.

Shelagh s-a uitat la ceas. Era numai opt şi jumătate.

— Beţi cafeaua în hol?

— Mulţumesc, da.

— Este şi un televizor. Am să-l deschid pentru dumneavoastră.

Fata a tras un fotoliu aproape de televizor, Shelagh s-a aşezat cu cafeaua pe care nu o voise, în timp ce urmărea o comedie americană, producţie 1950. Murmurul vocilor se auzea din direcţia barului. Shelagh a turnat cafeaua înapoi în cafetieră şi s-a strecurat pe scări să-şi ia haina. Lăsând televizorul să meargă în gol, a ieşit în stradă. Nu era nimeni. Toţi locuitorii din Ballyfane erau deja în pat sau în siguranţă în casă. S-a urcat în maşină şi a pornit prin satul gol înapoi

pe drumul pe care venise după-amiază. O curbă, spusese funcţionarul de la poştă, cam la o milă de Ballyfane.

Asta trebuie să fie, aici la dreapta. Un semn strâmb pe care scria: *Potecă înspre Lough Torrah* a apărut în lumina farurilor de la maşină. Poteca, strimtă şi întortocheată cobora dealul. Ce prostie să încerci drumul fără torţă, iar luna în al treilea pătrar dădea puţină lumină în spatele*norilor fugari. Totuşi... Ar putea să meargă o bucată de drum, numai să vadă cum e.

A lăsat maşina în apropierea semnului şi a început să meargă pe jos. Pantofii ei, din fericire cu talpă joasă, se lipeau de noroi. Imediat ce zăresc lacul, a gândit ea, mă întorc, şi apoi mâine devreme revin, aduc mâncare în pachet şi îmi fac planul de atac. Poteca se lărgea între bancurile de nisip, şi deodată în faţa ei s-a ivit apa înconjurată de limbi de pământ, iar în centru era chiar insula adăpostită de pomi. Era sinistră, sumbră, iar luna care ieşea printre nori dădea o nuanţă argintie apei, în timp ce insula rămânea în negură, ca o cocoaşă neagră de balenă.

Insula Lamb... Fără să-şi dea seama gândul o ducea către legende, nu la şefii irlandezi morţi demult sau la feude tribale, ci la sacrificiile pentru vechii zei dinaintea istoriei. Altare de piatră într-o poiană. Un miel cu gâtul tăiat pe cenuşa unui foc. Se întreba la ce distanţă era insula de ţărm. E greu să apreciezi distanţa noaptea. In stânga ei un pârâu curgea înspre lac, mărginit de buruieni. A înaintat către el, atentă la pietre şi noroi, iar apoi a văzut barca legată de o buturugă şi silueta unui om alături de ea. El se uita în direcţia ei. O panică prostească a invadat-o şi s-a întors din drum. N-avea niciun rost. El s-a furişat repede prin noroi şi a ajuns lingă ea.

— Căutaţi pe cineva? a spus el.

Era un bărbat tânăr, solid, purta o flanelă pescărească şi o haină de bumbac grosolană. Vorbea cu accent local.

— Nu, a răspuns Shelagh, sunt turistă. Era o seară minunată şi m-am gândit să fac o plimbare.

— E cam pustiu pe aici pentru o plimbare. Veniţi de departe?

— De la Ballyfane, i-a spus ea. Locuiesc la Kilmore Arms.

— Înţeleg. Aţi venit la pescuit probabil. Se pescuieşte mai bine pe partea cealaltă a satului Ballyfane.

— Mulţumesc. O să ţin cont de asta.

A urmat o pauză. Shelagh se întreba dacă să mai spună ceva sau

dacă să se întoarcă să plece, urându-i noapte bună. El se uita peste umărul ei pe potecă, şi ea a auzit zgomot de paşi prin noroi. O altă siluetă s-a ivit din umbră şi s-a apropiat de ei. Shelagh a văzut că era funcţionarul de la poştă. Nu ştia dacă să-i pară rău sau să fie liniştită.

— Din nou bună seara, a spus ea, vocea îi trăda o urmă de prietenie prea evidentă. Vedeţi, în cele din urmă nu am aşteptat până dimineaţa, m-am descurcat foarte bine graţie sfaturilor dumneavoastră.

— Aşa deci, a replicat funcţionarul. Am văzut maşina dumneavoastră pe drum parcată la curbă şi m-am gândit că e mai bine să vă urmăresc în caz că vi s-ar întâmpla ceva.

— E drăguţ din partea dumneavoastră, a spus Shelagh. Nu trebuia să vă deranjaţi.

— N-a fost niciun deranj. E mai bine să te asiguri decât să-ţi pară rău. S-a întors către tânărul în flanelă pescărească. E o noapte grozavă, Michael.

— Este, domnule O'Reilly. Tânăra aceasta îmi spune că e aici pentru pescuit. I-am explicat că e mai bine pe cealaltă parte.

— E adevărat, în cazul în care o interesează pescuitul, a spus funcţionarul, zâmbind pentru prima oară, însă în mod neplăcut, ca unul care ştie prea multe. Tânăra aceasta a fost la poştă în seara aceasta întrebând de comandantul Barry. A fost surprinsă că nu are telefon.

— Acum pare ciudat, a spus tânărul şi neliniştit scoase o făclie din buzunar şi o apropie de faţa ei.

— Scuzaţi-mi nepoliteţea domnişoară, însă nu am avut plăcerea să vă cunosc. Dacă vreţi să-mi spuneţi ce treabă aveţi cu comandantul, îi voi transmite mesajul.

— Michael locuieşte pe insula Lamb, a spus funcţionarul. E pe cale de a deveni câinele de pază al comandantului şi îi ţine pe vizitatorii nedoriţi deoparte, s-ar zice.

Spunea aceasta cu acelaşi zâmbet pe care ea îl găsea aşa de neplăcut şi îşi dori să fie departe de afacerea asta, înapoi în micul dormitor curat de la Kilmore Arms, nu aici lângă lacul sinistru cu aceşti doi oameni ciudaţi.

— Mi-e teamă că nu vă pot da niciun mesaj, a spus ea. E o problemă personală. Poate că ar fi mai bine dacă i-aş scrie comandantului de la hotel. El nu mă aşteaptă, înţelegeţi. E cam

complicat.

Amândoi bărbaţii au observat încurcătura ei. I-a văzut că schimbă priviri. Apoi tânărul a făcut un semn cu capul și l-a tras pe funcţionar deoparte, vorbind în şoaptă. Neliniştea ei creştea.

Tânărul s-a întors către ea.

— Vă spun eu ce o să fac, şi acum zâmbea, însă prea mult. Vă trec eu cu barca pe insulă și comandantul va decide singur dacă vrea sau nu să vă primească.

— Oh, nu... a spus Shelagh dându-se înapoi, nu în seara asta. E mult prea târziu. Am să revin dimineaţă şi atunci mă poţi trece cu barca.

— E mai bine să terminăm astă-seară, a spus Michael.

Să terminăm cu ce? Ce a vrut să spună? Cu câteva luni în urmă se lăudase în faţa unor prieteni după o primă petrecere de o noapte că ea nu s-a temut niciodată de nimic, în afară de sete. Acum era înspăimântată.

— Mă aşteaptă la hotel, a spus ea repede. Dacă nu mă întorc repede, domnul Doherty va lua legătura cu poliţia.

— Nu vă neliniştiţi, a spus funcţionarul. Un prieten, de-al meu e lingă drum. El o să vă ducă maşina înapoi la Kilmore Arms şi o să aranjăm să fie bine cu Tim Doherty.

Înainte ca să poată protesta, ei au apucat-o de braţe şi au încadrat-o astfel până la barcă. „Nu e adevărat, gândea ea, nu se poate întâmpla“, suspinând răgușit, ca un copil înspăimântat.

— Ah, şşt acum, a spus Michael, nimeni nu se va atinge de vreun fir de păr de-al dumneavoastră. Singură aţi spus că e o noapte minunată. Pe apă e și mai minunată. Puteţi vedea cum sar peştii.

A ajutat-o să se urce în barcă şi a împins-o ferm pe locul de la cârmă. Funcţionarul a rămas pe ţărm. „Aşa e mai bine, gândea ea, cel puţin e doar unul.“

— Pe curând, domnule O'Reilly, a spus Michael încet, pornind motorul, apoi a desfăcut cablul de stâlpul de amarare.

— Pe curând, Michael băiete, a strigat funcţionarul,

Barca se strecură prin bălării către larg, pufăitul motorului se auzea liniştit, înăbuşit. Funcţionarul a făcut semn cu mâna, apoi s-a întors şi a luat-o pe potecă.

Drumul de pe ţărm la insulă a durat cinci minunte, însă văzut de pe lac, ţărmul părea întunecos, dealurile din depărtare, o pată

amenințătoare. Luminile liniştitoare din Ballyfane nu se mai vedeau. Ea nu se mai simţise niciodată atât de vulnerabilă şi de singură. Michael nu a spus nimic până ce barca s-a oprit la un punct de acostare amenajat pe ţărmul îngust. Copacii creşteau deşi pe marginea apei. El a legat barca, apoi i-a întins mina.

— Acum, a spus el în timp ce o ajuta să coboare „comandantul e plecat la o întrunire pe partea cealaltă a braţului de mare, dar o să se întoarcă pe la miezul nopţii. Vă voi conduce până la intrare şi steward-ul o să aibă grijă de dumneavoastră.

Steward-ul... Castelul Ballyfane şi clădirea în stil georgian se întorseseră pe tărâmul fanteziei când fuseseră rostite, însă *steward* avea şi el o sonoritate medievală, Malvolio cu un personal cizelat, trepte de piatră ce duceau în camera de primire. Setteri irlandezi ce păzeau intrarea. O oarecare încredere o cuprinse. Michael nu avea de gând să o stranguleze sub copaci.

Surprinzător, casa s-a ivit după mai puţin de o sută de iarzi, aşezată într-un luminiş printre pomi. O clădire lungă, joasă, cu un singur etaj, construită din cherestea, înălţată pe secţiuni, ca imaginile de spitale de ajutor ridicate de misionari în junglă pentru localnicii bolnavi. O verandă împrejmuia casa pe toată lungimea ei, şi pe când Michael a condus-o pe trepte şi s-a oprit în faţa uşii marcată *Galley Entrance,* un câine a lătrat din interior, nu un lătrat răguşit de setter, ci mai strident, mai ascuţit, şi Michael a râs întorcându-se către ea și a spus:

— Nu au nevoie de mine să fiu câine de pază atâta timp cât Skip e aici. Ea miroase străinii la distanţă de douăzeci de mile.

Uşa s-a deschis. Un bărbat scund, gras, de vârstă mijlocie, a apărut în faţa lor, îmbrăcat în uniformă de steward naval.

— O mică problemă pentru tine, Bob, a spus Michael. Tânăra aceasta hoinărea pe mal, acum pe întuneric, şi se pare că l-a chestionat pe domnul O’Reilly despre comandant.

— Faţa steward-ului a rămas impasivă, însă ochii i s-au mutat de pe faţa lui Shelagh pe hainele ei, şi mai ales pe buzunarele jachetei.

— Nu are nimic cu ea, a spus Michael, şi probabil şi-a lăsat poşeta în maşina parcată lângă drum. Tânăra locuieşte la Arms, însă ne-am gândit că e mai bine să o aducem direct aici. Nu se ştie niciodată.

— Vă rog să intraţi, domnişoară, i-a spus steward-ul lui Shelagh, vocea îi era curtenitoare, însă hotărâtă. Veniţi din Anglia, bănuiesc.

— Da, a răspuns ea. Am sosit **cu** avionul la Dublin astăzi, şi am venit **cu** maşina direct aici. Cu comandantul Barry am de discutat o chestiune personală şi nu doresc să o discut cu nimeni altcineva.

— Înţeleg, a spus steward-ul.

Căţelul, un Schipperke cu urechi ridicate şi ochi strălucitori şi inteligenţi, mirosea delicat gleznele lui Shelagh.

— Îmi daţi haina? a întrebat steward-ul.

O cerere ciudată. Ea purta o jachetă scurtă de tweed şi o fustă asortată. I-a dat jacheta, el i-a examinat buzunarele şi a pus-o pe speteaza unui scaun. Apoi – şi asta era iritant – şi-a trecut mâinile în mod rapid, profesional, de-a lungul corpului ei, în timp ce Michael o urmărea cu interes.

— Nu ştiu de ce faceţi asta, a spus ea. Nu de mult m-aţi atacat.

— Aşa procedăm cu vizitatorii pe care nu-i cunoaştem, a spus steward-ul. Serveşte ca probă până la urmă. Şi-a întors capul către Michael. Ai făcut bine că ai adus tânăra aici. Ii voi explica problema comandantului când se întoarce.

Michael rânjea, făcându-i cu ochiul lui Shelagh, a ridicat mina în semn de salut în batjocură şi a plecat închizând uşa în urma lui.

— Vreţi să mă urmaţi? a spus steward-ul.

Şovăind că nu-1 mai vedea pe Michael, care brusc i se păruse un aliat, nu un posibil siluitor, Shelagh i-a urmat pe Bob steward-ul (la urma urmei nu era Malvolio) de-a lungul unui coridor către o cameră din capăt. Steward-ul a deschis uşa şi a introdus-o înăuntru.

— Ţigările sunt pe masă lângă foc, a zis el. Sunaţi clopoţelul dacă aveţi nevoie de ceva. Doriţi o cafea?

— Vă rog, a spus Shelagh. Dacă va trebui să aştepte toată noaptea, cafeaua îi va fi de ajutor.

Camera era spaţioasă, confortabilă, cu un covor albastru care ajungea până în perete. O sofa, câteva fotolii adânci, un birou mare şi plat lângă fereastră. Tablouri cu nave pe perete. în cămin ardea un foc de buşteni. Aranjamentul îi amintea de ceva. Mai văzuse un loc ca acesta în trecut, în copilărie. Apoi şi-a amintit. Era un duplicat al cabinei căpitanului în Excalibur, cabina tatălui ei. Aranjarea şi mobilele erau identice. împrejurimile familiare erau stranii, era ca şi cum ar fi păşit în trecut.

S-a plimbat prin cameră, încercând să înţeleagă. S-a dus la fereastră şi a tras draperiile, aşteptându-se să vadă puntea afară şi

peste ea, la orizont, alte nave ancorate in portul Portsmouth. Totuşi nu era nicio punte, niciun vas. Numai veranda lungă, copacii deşi şi poteca către mare, apa argintie strălucind sub lună. Uşa s-a deschis din nou şi steward-ul a adus cafeaua pe o tavă de argint.

— Comandantul nu o să întârzie, a spus el. Tocmai am aflat că şalupa sa a plecat acum un sfert de oră.

Şalupa... Deci aveau mai mult de o barcă. Şi tocmai a aflat. Nu sunase niciun telefon, şi oricum, casa nu avea telefon. El a ieşit şi a închis uşa. Ea intră din nou în panică, dându-şi seama că era pierdută fără poşeta, lăsată în maşină. Niciun pieptăn, niciun ruj. Nu se mai uitase în oglindă de când coborâse în bar, la Kilmore Arms. S-a uitat în oglinda ce atârna pe peretele din spatele biroului. Părul jilav, faţa albă şi ciupită, arăta groaznic. Se întreba dacă ar fi bine ca el să o găsească aşezată pe un fotoliu, bându-şi cafeaua, părând relaxată – sau să stea în picioare, băieţeşte, în faţa căminului, cu mâinile în buzunarele jachetei. Avea nevoie de îndrumare, avea nevoie de cineva ca Adam Vane ca să-i spună ce să facă, unde să se aşeze înainte de ridicarea cortinei.

S-a întors de la oglindă cu faţa spre birou şi a văzut fotografia în ramă albastră de piele. Fotografia mamei ei mireasă, cu vălul pe spate şi cu zâmbetul iritant de triumfător pe faţă. Totuşi era ceva în neregulă. Mirele care stătea alături nu era tatăl lui Shelagh. Era Nick, cavalerul de onoare, cu părul „en brosse“, trufaş, plictisit. A privit-o de aproape, pe dos, şi şi-a dat seama că fotografia fusese trucată artistic. Capul şi umerii lui Nick fuseseră transferaţi pe figura tatălui ei, în timp ce capul tatălui ei, cu părul neted, zâmbind fericit, fusese transferat pe figura înaltă şi slabă din spate, care stătea între miri. Numai pentru că ştia fotografia originală de pe biroul tatălui ei de acasă şi avea şi ea o copie pe undeva, aruncată într-un sertar, şi-a dat seama de transfer imediat. Un străin ar crede că fotografia este minunată. Dar de ce oare? Pe cine voia să înşele Nick, doar dacă nu era vorba chiar de el însuşi?

Shelagh s-a depărtat de birou, neliniştită. Oamenii bolnavi mintal se înşelau singuri. Ce îi spusese tatăl ei*?* Nick a fost întotdeauna un caz limită... Fusese speriată înainte, stând pe ţărmul lacului, interogată de cei doi bărbaţi, dar aceea era frică fizică, o reacţie naturală în faţa unei posibile brutalităţi. Acum era altceva – un sentiment de panică, o frică ciudată. Camera care păruse caldă şi familiară devenise rece, străină. Voia să iasă din ea.

S-a dus către fereastră şi a tras draperiile. Fereastra era

încuiată. Nicio cheie, niciun mijloc de a fugi. Apoi a auzit zgomot de voci pe hol. „Asta e, gândi ea, trebuie să fac faţă. Trebuie să mint, să-mi alcătuiesc versurile, să improvizez. Aici sunt singură, în afară de steward, cu cineva care e bolnav, care e nebun". Uşa s-a deschis, şi el a intrat în cameră.

Surpriza a fost reciprocă. El a surprins-o pe picior greşit, ezitând între fotoliu şi măsuţa cu cafea, aplecată pe jumătate, într-o poziţie stângace, niciun fel de echilibru. Ea s-a îndreptat şi s-a uitat ţintă. Şi el făcea la fel. Nu era nici pe departe cavalerul de onoare din grupul de la nuntă, în afară de silueta înaltă şi slabă. Părul nu mai era „en brosseu, pentru că mai rămăsese puţin, şi peticul negru peste ochiul stâng îl asemăna cu Moshe Dayan. Ochiul drept îi era foarte strălucitor şi albastru. Buzele îi erau subţiri. El stătea privind-o fix, iar căţelul se ridică în două picioare în spatele lui. S-a întors şi l-a strigat pe steward.

— Declanşează operaţia B, Bob, a spus el, fără să-şi ia privirea de la Shelagh.

— Am înţeles, domnule, a răspuns steward-ul de pe coridor.

Uşa s-a închis, Nick a intrat în cameră şi a zis:

— Văd că Bob v-a adus cafea. E rece?

— Nu ştiu, a răspuns Shelagh. N-am băut încă.

— Turnaţi-vă nişte whisky în ea, o să vă simţiţi mai bine.

A deschis un dulap de perete şi a scos o tavă cu o sticlă, sifon şi pahare. A pus-o pe masa dintre cele două scaune şi s-a aşezat pe scaunul opus ei cu căţelul în poală. Shelagh şi-a turnat whisky în ceaşca cu cafea, conştientă că îi tremura mâna. De asemenea, transpirase. Vocea lui era clară, mai curând repezită, autoritară, amintindu-i de directorul care preda la şcoala de dramă şi îi făcea pe toţi studenţii să plângă. Toţi în afară de ea. Intr-o dimineaţă ea ieşise de la oră şi el trebuise să-şi ceară scuze.

— Ei hai, relaxaţi-vă, a spus gazda ei. Sunteţi la fel de tensionată ca o coardă de arc. Îmi cer scuze pentru răpire, dar a fost greşeala dumneavoastră de a vă plimba pe lac seara târziu.

— Semnul arăta potecă către Lough Torrah, a răspuns ea. Nu am văzut nicio indicaţie care să interzică accesul sau să avertizeze trecătorii. Ar trebui să sfătuiască vizitatorii la aeroport să nu se plimbe după apusul soarelui, dar bănuiesc că e imposibil, ar reduce traficul turistic la o şesime.

„încetează cu astau, gândi ea, şi bău din cafeaua cu whisky. El a

zâmbit, însă nu a râs de ea şi a început să mângâie blana netedă, lucioasă a căţelului. Singurul lui ochi era tulburat. Ea avea impresia că celălalt ochi era acolo în spatele eşarfei.

— Cum vă numiţi?

Răspunsul ei a fost instinctiv.

— Jinnie, i-a spus ea, şi a adăugat: Blair.

Jennifer Blair/ era numele ei de scenă. Shelagh Money nu avea o rezonanţă prea bună. însă nimeni în afară de tatăl ei nu o strigase Jinnie. Trebuie să fi fost din cauza nervilor, că îşi rostise numele acum.

— Mm, a spus el. Jinnie. E drăguţ. De ce ai vrut să mă vezi, Jinnie?

„Improvizaţie. Jucată după ureche, spunea mereu Adam Vane. Asta e situaţia, porneşte de aici. Dă-i drumul...“

Pe masă era o cutie de ţigări şi o brichetă. S-a aplecat şi a luat o ţigară din cutie. El nu a făcut nicio încercare să i-o aprindă.

— Sunt ziaristă. Editorii mei vor să deschidă o nouă serie în primăvară despre efectele retragerii asupra celor care au fost în Serviciu. Dacă le place, dacă sunt plictisiţi. Ce hobby-uri au, si așa mai departe. Ştiţi cum este.

Ei bine, patru dintre noi au primit sarcina aceasta. Dumneavoastră eraţi pe lista mea, şi iată-mă.

— Înţeleg.

Ea îşi dorea ca el să nu o mai privească măcar pentru moment. Căţelul, în culmea extazului, se întorsese pe spate, cu labele în aer.

— Ce vă face să credeţi că eu aş prezenta vreun interes pentru cititori?

— Asta nu a fost problema mea, i-aspus ea. La birou se ocupă alţii eu verificările. Mie mi s-au dat simpli particulari. Serviciu de carieră, cu dosar bun de război, în retragere, locuieşte la Bellyfane şi mi s-a spus să vă caut acolo. Vino cu o poveste. Interes omenesc şi tot aşa...

— Ciudat, a spus el, că şefii dumneavoastră s-au oprit asupra mea, când sunt alte persoane mai distinse care locuiesc aici în retragere. Generali, contraamirali, o mulţime.

Ea a înălţat din umeri.

— Dacă mă întrebaţi pe mine, ei scot numele dintr-o pălărie. Şi cineva, am uitat cine, a spus că sunteţi un om retras. Le plac astfel de lucruri. Află ce îl face să fie aşa, mi-au zis ei.

El şi-a turnat băutură în pahar, apoi s-a sprijinit din nou de spetează.

— Cum se numeşte ziarul? a întrebat el.

— Nu este un ziar, este o revistă, una din noile reviste, mieroase, foarte întreprinzătoare, apare o dată la două săptămâni. *Searchlight.* Poate aţi văzut-o.

Searchlight era într-adevăr o publicaţie recentă. O răsfoise în avion pe drum.

— Nu, vnu am văzut-o, i-a spus el, însă pentru că m-am izolat, nu e surprinzător, nu?

— Nu, bănuiesc că nu.

Ochiul o urmărea. Ea a suflat un nor de fum în aer.

— Deci curiozitatea profesională v-a împins să vă plimbaţi pe marginea lacului noaptea, în loc să aşteptaţi să vină ziija ca să mă vizitaţi.

— Normal. Şi faptul că locuiţi pe o insulă. Insulele sunt întotdeauna misterioase. Mai ales noaptea.

— Nu vă speriaţi uşor?

— M-am speriat când pajul dumneavoastră m-a apucat de mâini şi m-a obligat să mă urc în barcă.

— Ce credeaţi că au de gând să facă?

— Să mă asalteze, să mă violeze, să mă ucidă, în sensul ăsta.

— Ah, asta vine de la citirea ziarelor englezeşti şi de la colaborarea cu revistele mieroase. Noi suntem oameni paşnici în Irlanda, o să fiţi surprinsă. Noi ne terorizăm unii pe alţii, dar asta este tradiţional. Violul nu ne caracterizează. Rareori ne seducem femeile. Ele ne seduc pe noi.

Acum Shelagh era cea care zâmbea, în ciuda voinţei ei. încrederea era reciprocă. Parezi şi răspunzi. Putea să se joace aşa ore în şir.

— Pot să scriu asta? a întrebat ea.

— Mai bine nu. E rău pentru imaginea naţională. Nouă ne place sa ne credem diavoli. Astfel suntem mai respectaţi. Mai luaţi puţin whisky.

— Mulţumesc, am să iau.

„Dacă aş fi la repetiţie, îşi zicea ea, directorul mi-ar spune să schimb poziţia. Să-mi torn încă un pahar, să mă ridic şi să mă plimb prin cameră. Nu, la o gindire mai atentă, e mai bine să stau liniştită.44

— Acum e rândul dumneavoastră să răspundeţi, a spus ea. Barcagiul dumneavoastră are obiceiul de a răpi turiştii?

— Nu, sunteţi prima. Ar trebui să fiţi flatată.

— I-am spus şi lui, a continuat ea, şi funcţionarului de la poştă că era prea târziu pentru vizită, şi că am să revin dimineaţa. N-au vrut să mă asculte. Şi când am ajuns aici steward-ul dumneavoastră m-a percheziţionat – căutat, aşa cred că s-a numit.

— Bob este foarte minuţios. E un vechi obicei naval. Obişnuiam să căutăm fetele localnice când urcau la bord. Făcea parte din distracţie.

— Minciuni, a spus ea.

— Nu, vă asigur. Acum mi s-a spus că nu se **mai** practică. Ca zilnicele păhărele de rom. Un alt motiv pentru care tinerii nu se mai înrolează în marină. Dacă vreţi, puteţi scrie asta.

Ea îl urmărea peste rama ochelarilor.

— Regretaţi că aţi părăsit Serviciul?

— Nicidecum. Am obţinut tot ce am vrut.

— In afară de promovare?

— Oh, la dracu’ cu promovarea. Cine vrea să comande o navă pe timp de pace când un vas este învechit încă înainte de a fi lansat? Şi nici nu mă imaginam stând tolănit pe spate la Amiralitate sau în vreo clădire la ţărm. în plus, aveam lucruri mai bune de făcut aici, acasă.

— Cum ar fi?

— Să-mi descopăr ţara. Să citesc istorie. Oh, nu Cromwell şi toţi ceilalţi, ci material străvechi, care e mult mai fascinant. Am scris o mulţime despre asta, şi nu va fi tipărit niciodată. Articolele apar uneori în reviste şcolare, însă atât. Nu sunt plătit pentru ele. Nu ca dumneavoastră, să scriu pentru reviste.

El zâmbea din nou. Era un zâmbet bun. Nu bun în sensul obişnuit al cuvântului, ci în sensul ei. Un zâmbet ce îndemna, de fapt provoca. („Obişnuia să fie aşa de amuzant la petreceri/4) Venise momentul? Să îndrăznească?

— Spuneţi-mi, a întrebat ea, ştiu că e o problemă personală, însă cititorii mei vor vrea să ştie. Nu m-am putut reţine să mă uit la fotografia de pe birou. înseamnă că aţi fost căsătorit?

— Da, a spus el, singura tragedie din viaţa mea. Ea a murit într-un accident de maşină la câteva luni după ce ne-am căsătorit. Din nefericire eu am supravieţuit. Atunci mi-am pierdut şi ochiul.

Mintea îi era goală. Să improvizeze... să improvizeze.

— Oe groaznic pentru dumneavoastră, a murmurat ea. îmi pare foarte rău.

— E în ordine. S-a întâmplat cu mulţi ani în urmă. Mi-a luat mult timp să-mi revin, bineînţeles, însă am învăţat să iau lucrurile aşa cum sunt, să mă adaptez. Nu mai puteam face nimic. Atunci mă retrăsesem deja din marină, care, după cum se ştie, nu avea cum să mă ajute. Totuşi, asta era, şi, cum v-am mai spus, s-a întâmplat cu mult în urmă.

Deci el credea într-adevăr? El credea într-adevăr că fusese căsătorit cu mama ei şi ea murise într-un accident de maşină? Ceva se întâmplase în mintea lui când îşi pierduse ochiul, ceva fusese in neregulă. Şi când falsificase el fotografia? înainte sau după accident? Şi de ce? îndoiala şi neîncrederea reveniseră. începuse să-i placă de el, să se simtă bine cu el, dar acum încrederea în el îi era zdruncinată. Dacă era nebun, cum să se poarte cu el, ce să facă? S-a ridicat şi s-a apropiat de cămin, şi ce ciudat, gândea ea, mişcarea e naturală, nu e teatru, nu e regie, piesa e reală.

— Uite, a spus ea, în cele din urmă nu cred că mai vreau să scriu articolul. Nu e cinstit pentru dumneavoastră. Aţi trecut prin prea multe. Nu-mi dădusem seama. Şi sunt sigură că editorul meu va fi de acord. Nu obişnuim să scormonim durerea cuiva. *Searchlight* nu este genul ăsta de revistă.

— Ah, nu? se miră el. Ce păcat. De-abia aşteptam să citesc totul despre mine. Sunt mai curâncl vanitos, ştii.

A început să mângâie din nou câinele, însă privirea lui o urmărea neîncetat.

— Atunci, a spus ea, căutându-şi cuvintele, aş putea scrie ceva despre cum trăiţi aici singur pe insulă, cum iubiţi câinele, cum vă interesaţi de istoria veche... şi aşa mai departe.

— N-ar fi asta cam plictisitor şi fără importanţă pentru public?

— Nu, deloc.

Deodată el a râs, a pus câinele pe podea şi s-a ridicat de pe scaun îndreptându-se spre foc, alături de ea.

— Ar trebui să faci ceva mai bun decât asta, a spus el. Mai bine să discutăm mâine dimineaţă. Atunci o să-mi spui, dacă vrei, cine eşti într-adevăr. Dacă eşti o ziaristă, lucru de care mă îndoiesc, n-ai fost trimisă aici să scrii despre hobby-urile mele şi căţelul favorit. Ciudat, semeni cu cineva, însă nu-mi aduc aminte cu cine pentru nimic în lume.

El îi zâmbea, foarte încrezător în sine, deloc nebun, amintindu-i de... de ce? de cabina tatălui ei la bordul lui Excalibur? de ţipătul ei de plăcere şi teamă când el o arunca în aer? Oh, mirosul apei de colonie pe care el o folosea, nu ca mirosul *ajter-shave-ulm* cu care toţi îşi dau astăzi din abundenţă...

— Întotdeauna amintesc oamenilor de cineva, a spus ea. Nu am personalitate. Tu îmi aminteşti de Moshe Dayan.

El şi-a atins banda de pe ochi.

— E doar o păcăleală. Dacă el şi cu mine le-am avea de culoare roz, am fi ignoraţi. Faptul că e neagră, ne transformă. Are asupra femeilor acelaşi efect pe care ciorapii negri îl au asupra bărbaţilor.

A traversat camera şi a deschis uşa.

— Bobi? a strigat el.

— Domnule, a venit răspunsul din bucătărie.

— Operaţia B se desfăşoară?

— Domnule, Michael e pe drum.

— Bine. S-a întors către Shelagh.

— Dă-mi voie să-ţi arăt şi restul casei.

Ea a tras concluzia, din limbajul nautic, că Michael era gata să o însoţească cu barca pe ţărm. Va avea destul timp când se va întoarce la Kilmore Arms să se hotărască dacă să revină sau nu dimineaţa şi să susţină sau să uite tot despre sarcina ei şi să se ducă acasă. O însoţea pe coridor, deschizând uşă după uşă, fiecare cu denumirile ei. *Camera de control... Semnale... Punct sanitar... Cabina echipajului...* „Asta trebuie să fie, şi-a spus ea. Are iluzia că trăieşte pe vas. Aşa a ajuns la învoială cu viaţa, cu dezamăgirea, cu insulta."

— Suntem foarte organizaţi, i-a zis el. Nu am nevoie de telefon – comunicarea cu ţărmul se face prin unde scurte radio. Dacă locuieşti pe o insulă trebuie să fii independent. Ca un vas pe mare. Am alcătuit totul din nimic. Când am sosit pe insulă nu era nici măcar o cabană, iar acum este un vas amiral de-adevăratelea. Aş putea supraveghea o flotă de aici.

Ii zâmbea triumfător. „Este nebun, gândea ea, nebun de legat, şi cu toate astea atractiv – foarte atractiv, de fapt. E uşor să te înşeli, să crezi tot ce spune."

— Câţi locuiţi aici?

— Zece, inclusiv eu. Aceasta este locuinţa mea.

Au ajuns la o uşă din capătul coridorului. El a luat-o către o aripă

separată. Erau trei camere şi o baie. Pe o uşă era scris *Comandant Barry.*

— Eu stau aici, a spus el, deschizând uşa, descoperind o cabină tipică de căpitan, cu un pat, nu cuşetă. Aranjarea era familiară, trezindu-i o nostalgie acută.

— Camerele oaspeţilor, vizavi. Numărul unu şi doi. Numărul unu are o vedere mai bună a lacului.

El a intrat în cameră şi a tras draperiile. Luna se ridicase şi lucea pe apele din spatele pomilor. Totul era paşnic, foarte liniştit. Acum nu mai era nimic sinistru pe insula Lamb. Situaţia se inversase, şi ţărmul îndepărtat părea acum ascuns, lugubru.

— Chiar şi eu aş deveni o însingurată dacă aş trăi aici, a spus ea; întorcându-se de la fereastră, a adăugat: Probabil că te reţin. Michael mă aşteaptă să mă ducă înapoi.

El a aprins lampa de lângă pat.

— Nu te întorci. Operaţia B s-a efectuat.

— Ce vrei să zici?

Ochiul era fixat asupra ei, tulburător, amuzat.

— Când mi s-a spus că o tânără voia să mă vadă „am alcătuit un plan de acţiune. Operaţia A însemna că dacă ar fi fost cineva lipsit de interes putea fi condus la Ballyfane. Operaţia B însemna că vizitatorul va fi oaspetele meu, bagajul va fi adus de la Kilmore Arms şi i se va explica totul lui Tim Doherty. Este foarte discret.

Ea s-a uitat fix la el şi starea de nelinişte i-a revenit.

— Nu te-ai gândit prea mult. Te-am auzit dând ordine despre operaţia B imediat ce ai intrat în cameră.

— Aşa e. Iau decizii foarte rapid. Iată-1 pe Bob cu lucrurile tale.

S-a auzit o tuse şi o bătaie uşoară în uşă. Steward-ul a intrat aducând bagajul ei. Totul fusese pus înapoi în valiză, toate lucrurile în neorânduială din camera de hotel. I-a adus, de asemenea, hărţile şi poşeta din maşină. Nu fusese uitat nimic.

— Mulţumesc, Bob, a spus Nick. Domnişoara Blair va comanda micul dejun când va, voi.

Steward-ul i-a pus lucrurile pe un scaun, murmurând: „Noapte bună, domnişoară44, şi s-a retras. „Deci, asta e, gândea Shelagh, şi de aici unde ajungem?“ El a urmărea încă, cu acel zâmbet de amuzament pe faţă. „Când te îndoieşti, şi-a spus ea, cască. Fii degajată. Fă-te că asta ţi se întâmplă în fiecare noapte.44 îşi căută în poşetă pieptănul şi-l

trecu prin păr, murmurând o melodie în surdină.

— N-ar fi trebuit să te retragi niciodată, a spus ea. Prea îţi iroseşti puterile organizatorice. Ar fi trebuit să comanzi Flota din Mediterana. Să faci un exerciţiu sau altceva.

— Este exact ceea ce fac. Vei primi ordinele când nava va fi la punctul de acţiune. Acum avem treabă, aşa că te părăsesc. Apropo, făcu o pauză cu mâna pe uşă, nu trebuie să te închizi, eşti în perfectă siguranţă.

— Nici nu mă gândeam să o închid, a răspuns ea. Ca ziaristă sunt obişnuită cu paturi improvizate în cele mai improprii locuri şi am hoinărit prin coridoare necunoscute în mijlocul nopţii.

„Poantă, gândea ea. Asta te va învăţa. Acum dispari şi întoarce mobila cu fundu' în sus...44

— Ah, a spus el, deci aşa. Nu e cazul să închizi tu uşa, ci eu să o închid pe a mea. Mulţumesc pentru sfat.

Ea l-a auzit râzând pe când se îndepărta pe coridor. Cortina. La dracu\ El avusese ultimul cuvânt.

S-a dus la valiză şi a deschis-o. Cele câteva haine, lucrurile de noapte erau aranjate, împachetate frumos. Poşeta ei neatinsă. Un lucru grozav, hârtiile pentru Austin-ul închiriat erau toate pe numele ei de actriţă. Nimic nu era legat de numele Shelagh Money. Doar harta şi ghidul turistic fuseseră împachetate diferit. La urma urmei asta nu conta. însemnase Ballyfane şi Lough Torrah cu creion albastru, dar un ziarist oricum ar fi făcut asta. Totuşi ceva lipsea – clema de cupru dispăruse. A scuturat ghidul turistic, dar nu a căzut nimic din el. Plicul nu mai era acolo. Plicul conţinând hârtiuţa cu datele pe care ea le copiase din caietul tatălui **ei.**

Când Shelagh s-a trezit soarele strălucea în cameră. S-a uitat la ceasul de călătorie de lângă pat. Nouă şi un sfert. A dormit profund, aproape zece ore. S-a ridicat din pat şi s-a dus la fereastră, trăgând draperiile. Camera părea să fie situată la capătul clădirii şi imediat sub fereastra ei era o pajişte până la copaci, şi printre copaci o potecă îngustă până la lac. A văzut o fâşie din lac de un albastru strălucitor, suprafaţa care era liniştită seara trecută acum făcea valuri, mişcată de o briză uşoară. Nick i-a spus steward-ului că ea va suna pentru micul dejun, aşa că ridică receptorul telefonului de lângă pat. Vocea lui Bob s-a auzit imediat.

— Da, domnişoară. Suc de portocale? Cafea? Chifle? Miere?

— Vă rog...

„Serviciul, a gândit ea, nu l-aş fi obţinut astfel la Kilmore Arms.“ Peste patru minute Bob i-a adus tava la pat. Ziarul de dimineaţă era de asemenea pe ea, împăturit frumos.

— Complimentele Comandantului, domnişoară, a spus el. Speră că aţi dormit bine. Dacă doriţi altceva, spuneţi-mi.

„Aş dori să ştiu dacă a fost domnul Doherty de la Kilmore Arms sau domnul O’Reilly de la poştă cel oare a luat plicul din ghidul turistic, gindea ea. Sau poate tu, Malvolio? Nimeni nu s-ar fi deranjat dacă nu aş fi scris pe plic *N. Barry. Posibile date semnificativei*

— Am tot ce îmi trebuie, mulţumesc, Bob, a spus ea.

În timp ce mânca, s-a îmbrăcat în pulover și jeans, s-a dat cu rimei cu mai multă atenţie decât în ziua precedentă, şi era gata să facă faţă oricărei surprize pe care Nick i-ar fi pregătit-o. A ieşit pe coridor, a trecut prin uşa batantă şi a ajuns în camera de zi. Uşa era deschisă, însă el nu era acolo. Cumva se aştepta să-l vadă la birou. S-a apropiat de birou, uitându-se pe furiş peste umăr şi a privit încă o dată fotografia. Nick arăta mult mai bine acum decât atunci, gândea ea. Ca tânăr trebuie să fi fost iritant, prea satisfăcut de sine, şi avea impresia că părul lui fusese roşu. Adevărul era că, presupunea ea, amândoi fuseseră îndrăgostiţi de mama ei, şi când tatăl ei câştigase, asta îl făcuse pe Nick antipatic, îi sărise ţandăra. Ciudat însă că mama ei nu menţionase faptul. De obicei se umfla în pene cu vechii admiratori. Necinstit, Shelagh ştia, însă ce văzuseră amândoi la ea în afara unei feţe foarte drăguţe? Prea mult ruj de buze, aşa cum se purta pe vremea ei. Şi puţin snoabă, mereu uitându-şi numele. Ea şi tatăl ei obişnuiau să-şi facă cu ochiul când se întâmpla asta în faţa altor persoane.

O tuse discretă a avertizat-o că steward-ul o urmărea de pe coridor.

— Comandantul este în poiana din pădure, domnişoară, dacă îl căutaţi pe dânsul. Vă pot arăta drumul.

— Oh, mulţumesc, Bob.

Au ieşit împreună şi el a spus:

— O să-l găsiţi pe Comandant lucrând pe pajişte, la distanţă de zece minute de mers pe jos.

Pajişte... Doborând copaci, probabil. Pe ambele părţi ale potecii frunzişul era des şi verde ca o pădure în miniatură nelăsând deloc să se vadă lacul. Dacă cineva s-ar abătea de pe potecă, gândea ea, şi ar lua-o

la întâmplare printre copaci, s-ar rătăci imediat, căutând lacul şi negăsindu-1, mişcându-se în cerc. Vântul suspina printre crengile de deasupra capului ei. Nicio pasăre, nicio mişcare, niciun clipocit de apă. Cineva ar putea fi îngropat aici fără să fie descoperit niciodată. Poate ar trebui să se întoarcă, să-şi găsească drumul înapoi spre casă, să-i spună steward-ului că prefera să-l aştepte înăuntru pe Comandantul Barry. A ezitat, însă era prea târziu. Michael înainta printre copaci către ea. In mână ducea o cazma.

— Comandantul vă aşteaptă, domnişoară. Vrea să vă arate mormântul. Tocmai l-am deschis.

Dumnezeule, ce mormânt, pentru cine? Simţea că i se duce tot sângele din faţă. Michael nu zâmbea. Arătă cu capul către o poiană înainte. Apoi i-a văzut pe ceilalţi. ’ Lingă Nick mai erau doi oameni. Erau dezbrăcaţi până la brâu aplecaţi peste ceva în pământ. Ea îşi simţea picioarele moi, şi inima începu să-i bată în piept.

— Domnişoara Blair este aici, domnule, a spus Michael.

Nick s-a ridicat şi s-a întors. Era îmbrăcat ca şi ceilalţi, în flanelă de corp şi jeans-i. Nu avea cazma, însă avea o mică bardă.

— Deci, a zis el, a sosit momentul. Vino aici şi îngenunchează.

A pus mâna pe umărul ei şi a tras-o lingă groapa care se deschidea larg în faţa ei. Ea nu putea să vorbească. Putea să vadă numai pământul maroniu depozitat pe fiecare parte a gropii, frunzele strânse şi crăcile puse mormam deoparte. Instinctiv, în timp ce îngenunchea, îşi îngropă faţa în mâini.

— Ce faci? a spus el surprins. Nu poţi vedea cu ochii acoperiţi. Asta e o ocazie rară, ştii. Probabil că eşti prima englezoaică căreia i se dezvăluie deschiderea unui mormânt megalitic din Irlanda. Tumul celtic de curte, aşa îl numim noi. Băieţii şi cu mine am lucrat săptămâni în şir.

Următorul lucru de care îşi aducea aminte era că stătea rezemată de un pom cu capul între picioare. Pădurea încetase să se mai învârte, încetul cu încetul îşi revenea. Transpirase toată.

— Cred că o să vărs, a spus ea.

— Dă-i drumu, răspunse el. Nu mă lua în seamă.

Ea a deschis ochii. Oamenii dispăruseră şi Nick se ghemuise lângă ea.

— Asta înseamnă să bei la micul dejun numai cafea, i-a spus el. E fatal să începi ziua cu stomacul gol.

El s-a ridicat în picioare şi s-a dus înapoi lângă groapă.

— Am speranţe foarte mari cu această descoperire. E într-o stare mai bună de păstrare decât multe altele pe care le-am văzut. Am dat peste el din întâmplare cu câteva săptămâni în urmă. Am dezgropat curtea exterioară şi parte din ce cred că este o galerie, locul de înmormântare în sine. Nu a fost deranjat din 1 500 î.e.n. Nu putem da ştirea, căci toată trupa arheologică va veni aici şi va voi să facă fotografii şi asta se va afla imediat. Te simţi mai bine?

— Nu ştiu, a spus ea anemic. Aşa cred.

— Atunci vino să te uiţi.

S-a târât lângă groapă şi s-a aplecat peste ea. O mulţime de pietre, un fel de arc şi un zid. Era imposibil să fie entuziastă, neînţelegerea şi teama erau prea mari.

— Foarte interesant, a spus ea, iar apoi spre ruşinea ei, mult mai gravă decât atunci când i se făcuse rău, a izbucnit în lacrimi. El s-a uitat la ea, pe moment perplex, apoi a luat-o de mină şi au început să se plimbe repede prin pădure fără să vorbească, fluierând, până când copacii s-au rărit şi au ajuns pe marginea lacului.

— Ballyfane este la vest. Nu-1 poţi vedea de aici. Lacul se lărgeşte la nord pe partea asta şi crestează ţărmul ca o cuvertură de petice. Iarna raţele îşi fac cuibul prin ierburi. Nu le împuşc niciodată totuşi. Vara vin şi înot aici înainte de micul dejun.

Shelagh îşi revenise. El îi lăsase timp să se reculeagă, ceea ce însemna totul, şi îi era recunoscătoare pentru asta.

— Îmi pare rău, a spus ea. Insă sincer vorbind, când l-am văzut pe Michael cu cazmaua în mână şi vorbindu-mi ceva de un mormânt, am crezut că sosise ultima clipă.

El s-a uitat la ea uimit. Apoi a zâmbit.

— Nu eşti atât de tare precum pretinzi. Acea lăudăroşenie a ta este numai înşelăciune.

— În parte, a admis ea, însă este o situaţie nouă pentru mine, să fiu izolată pe o insulă cu un sihastru. Acum înţeleg de ce am fost răpită. Nu vrei ca cineva să dezvăluie presei descoperirea megalitică. O.K. Nu o voi face. Promit.

El nu i-a răspuns imediat. Stătea în picioare mângâindu-şi bărbia.

— Hm, a spus el după un moment. Păi, asta e foarte sportiv din partea ta. Acum uite ce vom face. Ne vom întoarce în casă, îi vom spune

lui Bob să ne dea mâncare la pachet şi te voi lua să facem un tur al lacului. Şi îţi promit că nu te împing peste bord.

„Nu e nebun, gândea ea, e doar într-o ureche. Este sănătos în toate privinţele în afară de fotografie.46 în afară de asta... pentru fotografie se va lămuri totul imediat, când îi va spune adevărul despre ea, despre motivul pentru care a venit la Ballyfane. Totuşi, nu încă.

Nimic nu putea fi mai diferit, a decis Shelagh câteva ore mai târziu, de Nick descris de tatăl ei, cu sfidarea, cu pica împotriva lumii, provocată de dezamăgiri, decât acest om care se forţa să o înveselească, care veghea ca ea să se bucure de fiecare moment petrecut în compania lui,.

Şalupa cu două motoare, cu o cabină mică – nubărcuţa pufăindă în care o adusese Michael cu o zi înainte pe insulă – plutea uşor peste lac, ocolea limbile de pământ, în timp ce el îi arăta de pe locul cârmaciului diferitele puncte de interes de pe ţărm, tumul unei vechi mănăstiri etc. Şi nici nu a mai făcut vreo aluzie la scopul vizitei ei, nici nu i-a cerut vreo informaţie despre viaţa ei personală. Au mâncat ouă fierte şi pui rece aşezaţi unul lângă altul în cabină, şi ea se tot gândea cit de mult i-ar fi plăcut asta tatălui ei, cum îşi dorise el să-şi petreacă zilele chiar aşa, dacă ar fi trăit şi ar fi plecat în vacanţă. In mod curios, ea şi-i putea închipui pe el şi pe Nick împreună, tachinându-se, dojenindu-se, dându-şi aere, pentru că ea era acolo. Mama ei totuşi să nu fi fost. Ar fi stricat totul.

— Ştii, a spus ea într-un avânt de încredere – de fapt efectul unui strop de whisky înainte de Guinness – Comandantul Barry pe care mi l-am imaginat nu era nici pe departe ca tine.

— Ce ţi-ai imaginat? a întrebat el.

— Păi, fiindcă eşti aşa de retras cum mi-au spus ei, mi-am imaginat o persoană trăind într-un castel plin de servitori bătrâni şi câini de pază care latră. Mai curând un băiat vesel. Ori crud şi nepoliticos, ţipând la servitori, sau grozav de prietenos, făcând glume.

El zâmbea.

— Pot fi foarte nepoliticos dacă vreau, şi adesea ţip la Bob. Iar în privinţa glumelor... Am făcut câteva în tinereţe. Mai fac încă. Mai vrei un Guinness? Ea a clătinat din cap şi s-a sprijinit de peretele etanş. Făceam astfel de glume ca să mă amuz pe mine. Oricum, nu mai sunt la modă. Bănuiesc că tu, de exemplu, nu ai pus niciodată un şoricel alb în biroul editorului tău?

„In locul biroului editorului pune cabina actorilor44, gândea ea.

— Nu un şoricel alb, a răspuns ea, însă am pus odată o bombă mirositoare sub patul şefului meu. A sărit din el foarte repede, să fii sigur.

Era în Manchester, şi Bruce nu o iertase niciodată, dealtfel. Ceea ce el credea că o să fie o afacere discretă între ei doi s-a topit în aer.

— Asta e ceea ce voiam să spun, a răspuns el. Savoarea glumelor o ştie doar cel ce le face. Totuşi, ai riscat o ceartă cu şeful.

— Autoapărare, i-a spus ea. Mă plictisea ideea de a mă culca cu el.

El a început să râdă, apoi s-a oprit.

— Scuză-mă, devin prietenos. Ai multe necazuri cu editorii tăi?

Ea se făcea că se gândeşte.

— Depinde. Pot fi foarte îndrăzneţi. Şi dacă eşti ambiţioasă, aşa cum sunt eu, asta îţi aduce promovarea. Totuşi, totul se reduce la muncă la domiciliu. Eu nu sunt prea recomandabilă.

— Ce vrei să spui?

— Păi, nu mă dezbrac cât ai bate din palme. Trebuie să fie cineva care îmi place. Te şochez?

— Ncidecum. Unui băiat vesel ca mine îi place să ştie cum trăiesc tinerii.

Ea luă o ţigară. De data asta el i-o aprinse.

— Problema este, a spus ea ca şi cum ar fi vorbit, cu tatăl ei după cina de duminică, cu mama ei în cealaltă cameră, numai că acum era mai distractiv, problema este că eu găsesc sexul supraapreciat. Bărbaţii fac atâta gălăgie, amână, gem. Mulţi ţipă chiar. Ca în jocul de-a Pieile Roşii. Întreaga afacere este o cretinitate, după părerea mea. însă am numai nouăsprezece ani. O grămadă de timp să mă maturizez.

— Eu nu m-aş baza pe asta. Nouăsprezece ani înseamnă ceva. Mai mult decât crezi. El s-a ridicat de pe lădiţă, s-a dus pe locul cârmaciului şi a pornit motorul. îmi dă o satisfacţie enormă, a adăugat el, să mă gândesc la toate acele capete pe care le-ai scalpat, şi de zvonul de pe Fleet Street. Trebuie să-mi avertizez prietenii de la presă că ar fi mai bine să fie atenţi.

Ea s-a uitat la el uimită.

— Ce prieteni?

El a zâmbit.

— Am legăturile mele. A întors şalupa înapoi în direcţia insulei

Lamb. „Şi e numai o chestiune de timp, îşi spunea ea, până ce verifică împuternicirea mea ziaristică şi descoperă că nu există. Iar în privinţa lui Jennifer Blair, el ar trebui să ia legătura cu o mulţime de directori de teatre până când unul o să-i spună: «Vreţi să spuneţi actriţa aceea tânără pe care au vrut să o angajeze cei din Stratford pentru stagiunea viitoare?» “

Imediat a adus şalupa la debarcaderul domeniului său, ascuns hoţeşte dincolo de pomii plantaţi des. Michael era acolo să-i primească, şi ea îşi aminti de teama ei de dimineaţă, tumulul celtic megalitic dezvelit în parte, în inima insulei împădurite.

— Ţi-am stricat ziua, i-a spus ea lui Nick. Lucraţi cu toţii la locul acela şi aţi fi continuat dacă nu aş fi fost eu.

— Nu neapărat. Relaxarea ia diferite forme. Săpatul poate aştepta. Ceva veşti, Michael?

— S-au primit câteva semnale în casă, domnule. Totul e în ordine.

Metamorfoza a fost totală când au ajuns în casă. însoţitorul ei devenise aspru, alert, preocupat de alte probleme decât de ea. Chiar şi căţeluşul, care se strecurase în braţele lui imediat ce a auzit vocea stăpânului, a fost pus imediat jos.

— Toată lumea în *Camera de control* pentru instruire, Bob.

Nick s-a întors către Shelagh:

— Trebuie să te distrezi singură, dacă nu te superi. Cărţi, radio, T.V., discuri, toate sunt în camera unde am stat aseară. Eu voi fi ocupat pentru câteva ore.

Câteva ore... Era doar trecut de şase. Oare problema lui, oricare era, îl va ţine ocupat până la nouă sau zece? Sperase cu totul altceva, o seară lungă, intimă, tolăniţi în faţa focului, când s-ar fi putut întâmpla orice.

— O.K., a spus ea înălţând din umeri. Sunt în mâinile tale. Apropo, aş vrea să ştiu cât ai de gând să mă ţii aici. Am câteva îndatoriri în Londra.

— Te cred că ai. Dar va trebui să mai aştepţi. Bob, ai grijă ca domnişoara Blair să bea nişte ceai.

El a dispărut pe coridor cu câinele pe urmele lui. Ea s-a aruncat pe sofa, îmbufnată. Ce plictiseală! Mai ales când ziua trecuse aşa de bine. Nu avea niciun chef să citească sau să asculte discuri. Gusturile lui trebuie să fie asemănătoare cu ale tatălui ei, învechitul Peter

Cheyney şi John Buchans, el obişnuia să-i citească mereu. Şi muzică de un gen foarte uşor, probabil South Pacific.

Steward-ul i-a adus ceaiul, de data asta cu gem de cireşe şi comuri, calde, nici nu-şi putea dori mai mult. Ea a înghiţit totul. Apoi s-a învârtit prin cameră, inspectând rafturile. Nu era Peter Cheyney, nici John Buchan: volume groase despre Irlanda, pe care ea le anticipase oricum, peste tot Yeats, Synge, A. E., un volum despre teatrul Abbey. „Asta ar fi interesant, însă nu am chef, gândea ea, nu am chef." Discurile erau majoritatea clasice, Mozart, Haydn, Bach, grămezi de lucruri neinteresante. Dacă el ar fi fost în cameră, ar fi putut să asculte împreună. Fotografia de pe birou nu o băga în seamă. Chiar dacă s-ar fi uitat la ea rapid i-ar fi produs o iritare intensă. Ce văzuse la maică-sa? Dar ce văzuse tatăl ei, de fapt? Cum putuse Nick, mult mai intelectual decât fusese vreodată tatăl ei, să placă o persoană ca mama ei, luând de bun faptul că fusese drăguţă în tinereţe, asta depăşea orice înţelegere.

„Ştiu ce voi face, a gândit Shelagh, mă duc să mă spăl pe cap.u

Adesea era un remediu când restul eşua. A mers de-a lungul coridorului trecând de uşa pe care scria *Cameră de control.* Ea putea auzi murmurul de voci dinăuntru. Apoi Nick a râs şi ea s-a grăbit să treacă de ea în cazul când uşa s-ar deschide şi ar fi prinsă încercând să tragă cu urechea. Uşa s-a deschis când ea era în siguranţă, departe, şi uitându-se înapoi peste umăr a văzut un băiat care ieşea, unul din cei care ajutaseră la dezvelirea tumulului celtic din dimineaţa aceea. Ea îşi amintea ciuful de păr blond. Nu putea să aibă mai mult de optsprezece ani. „Toţi sunt tineri, gândea ea acum. Toţi în afară de Nick şi Bob. u A trecut de uşa batantă către camera ei, uimită de o nouă idee care îi trecuse prin cap.

Nick era homosexual. Toţi erau homosexuali. Iată de ce Nick fusese dat afară din marină. Tatăl ei descoperise asta, nu-1 putuse recomanda pentru promovare, şi Nick îi purtase ranchiună de atunci. Poate chiar datele pe care ea le copiase din listă se refereau la perioada când Nick intrase în bucluc. Fotografia era falsă – homosexualii încearcă adesea să se ascundă pretinzând că au fost căsătoriţi. Oh, nu Nick... Era sfârşitul. Nu mai putea să suporte. De ce trebuie ca singurii bărbaţi atractivi pe care ea i-a întâlnit să fie aşa? La dracu, blestemaţi să fie cu toţii. Ce tupeu să apară gol până la brâu, acolo jos, la mormântul megalitic. Cine ştie ce făceau în *Camera de control*. Nimic nu mai avea raţiune. Misiunea ei nu mai avea sens. Cu cât părăsea

insula mai repede şi se întorcea acasă, cu atât era mai bine.

A deschis robinetul de la chiuvetă şi şi-a băgat capul sub apă, furioasă. Chiar şi săpunul – *Aegean Blue* – era mult prea exotic pentru ca un bărbat normal să-l aibă. După ce şi-a învirtit prosopul ca un turban în jurul capului, şi-a scos jeans-ii şi şi-a pus o altă pereche. Nu era bine nici aşa. S-a decis pentru fusta de călătorie. „Asta îi va dovedi că nu am nicio dorinţă să maimuţăresc băieţii."

S-a auzit o bătaie în uşă.

— Intră, a spus ea sălbatic.

Era Bob.

— Scuzaţi-mă, domnişoară, Comandantul vrea să vă vadă în *Camera de control.*

— Îmi pare rău, va trebui să aştepte. Tocmai mi-am spălat părul.

Steward-ul a tuşit.

— Nu v-aş sfătui, domnişoară, să-l lăsaţi pe Comandant să aştepte.

Nu putea să fie mai curtenitor, şi totuşi... Era ceva îngrijorător în corectitudinea lui, un ton încăpăţânat.

— Foarte bine, a spus Shelagh. Comandantul trebuie să se împace cu ţinuta mea, asta e tot.

Ea l-a urmat cu pas maiestuos pe coridor, turbanul înfăşurat pe cap dându-i înfăţişarea unui şeic beduin.

— Mă scuzaţi, a murmurat steward-ul şi a bătut în uşa *Camerei de control.* Domnişoara Blair este aici, a anunţat el.

Ea era pregătită pentru orice. Tineri goi împrăştiaţi pe paturi. Nick ca maestru de ceremonii dirijând operaţii tăcute. In loc de asta ea a văzut şapte tineri aşezaţi în jurul unei mese, iar Nick în capătul ei. Un aî optulea om stătea în colţ cu căştile la urechi. Cei şapte de la masă se uitau la ea, apoi n-au mai privit-o. Nick şi-a ridicat brusc sprâncenele, apoi a luat o foaie de hârtie. Ea a recunoscut lista cu datele care lipseau din ghidul ei turistic.

— Îmi cer scuze pentru întreruperea coafatului, a spus el, însă aceşti domni şi cu mine am vrea să ştim semnificaţia acestor date pe care le aveai în ghidul turistic.

„Supune-te maximei binecunoscute. Atacul este cea mai bună formulă de apărare."

— Acestea sunt exact informaţiile pe care voiam să ţi le cer, Comandant Barry, dacă mi-ai fi acordat interviul. Dar îndrăznesc să

spun că ai fi evitat întrebarea. Ele au clar o mare semnificaţie pentru tine, altfel domnii, prietenii tăi, nu mi le-ar fi furat.

— Adevărat, a spus el. Cine ţi-a dat lista?

— Era împreună cu alte hârtii pe care le-am primit de la birou când am fost desemnată în sarcina asta. Făceau parte din dosar.

— Vrei să spui biroul editorial al revistei *Searchlight?*

— Da.

— Sarcina ta era de a scrie un articol despre un ofiţer de marină în rezervă – eu – și să descrii cum își umple timpul, hobby-uri etc.?

— Exact.

— Şi alţi membri ai redacţiei trebuiau să scrie articole similare despre alţi ofiţeri în retragere?

— Da. Era o idee bună. Ceva nou.

— Ei bine, îmi pare rău că îţi stric povestea, însă am verificat la directorul revistei *Searchlight* şi nu numai că nu au intenţia de a publica o astfel de serie de articole, însă nici nu au o angajată cu numele de Jennifer Blair.

Ar fi trebuit să ştie asta. Legăturile lui cu presa. Păcat că nu era ziaristă. Orice ar fi încercat el să ascundă, ar fi îmbogăţit-o dacă ar fi fost publicat într-unul din ziarele de duminică.

— Ascultă, a spus ea, este un subiect delicat. N-aş putea să-ţi vorbesc între patru ochi?

— Foarte bine, a zis Nick, dacă preferi.

Cei şapte s-au ridicat în picioare. Era un grup cu o aparenţă destul de aspră. Ea bănuia că aşa îi plăceau lui.

— Dacă nu te superi, a adăugat Nick, operatorul radio trebuie să rămână la post. Sosesc tot timpul mesaje. Nu va auzi nimic din ce vei spune.

— E în ordine, a răspuns ea.

Cei şapte tineri au ieşit târându-şi picioarele şi Nick s-a lăsat pe speteaza scaunului. Ochiul albastru strălucitor nu părăsea nicio clipă faţa ei.

— Ia loc şi dă-i drumul, a spus el.

Shelagh s-a aşezat pe unul din locurile libere, conştientă brusc de prosopul pus în jurul capului. Cu greu putea fi în ajutorul demnităţii ei. Nu-i nimic. Acum era demnitatea lui cea care trebuia scuturată, spera ea. îi va spune adevărul până la un anumit punct, apoi va improviza, va aştepta reacţia lui.

— Editorul revistei *Searchlight* avea dreptate, a început ea trăgând aer în piept. Nu am lucrat niciodată pentru ei sau pentru o altă revistă. Nu sunt ziaristă, sunt actriţă şi până acum, câţiva oameni ai scenei au auzit de mine deja, sunt membră a unui tânăr grup teatral. Muncim foarte mult şi tocmai am reuşit să avem propriul nostru teatru în Londra. Dacă vrei să verifici asta, poţi. Este New World Victoria Theatre, şi toată lumea de acolo o cunoaşte pe Jennifer Blair. Am rolul principal în viitoarea serie de comedii shakespeariene.

Nick zâmbea.

— Asta mai seamănă. Felicitări.

— Mă poţi vedea la premieră, a răspuns ea, care va fi peste aproximativ trei săptămâni. Directorul şi restul grupului nu ştiu nimic despre afacerea asta, nici măcar nu ştiu că sunt în Irlanda. Sunt aici ca urmare a unui pariu.

Ea s-a oprit. Aici era şmecheria.

— Un prieten de-al meu are legături cu marina. Lista aceea de date vine de la el, cu numele tău scris alături. Bănuia că trebuie să aibă o semnificaţie, dar nu ştia care. într-o seară, după cină, ne-am aprins şi a pariat pe douăzeci şi cinci de lire sterline, plus cheltuielile de drum, că nu sunt o actriţă destul de bună să joc rolul unei ziariste şi să te păcălesc să-ţi iau un interviu de florile mărului. Făcut, i-am spus. Şi iată motivul pentru care mă găsesc aici. Trebuie să recunosc că nu m-am aşteptat să fiu răpită pe o insulă ca parte din experienţă. Am fost cam zguduită seara trecută când am văzut că lista fusese luată din ghidul meu turistic. Aşa că mi-am spus, deci datele reprezentau ceva care nu putea fi publicat. Toate erau din anii cincizeci, cam pe vremea când te-ai retras din marină, după cum scrie în lista marinei de la biblioteca publică. Acum, sincer, nu dau un ban pe ceea ce reprezintă datele „însă, cum am mai spus, ele înseamnă sigur mult pentru tine, şi aş paria că e o oarecare umbră, chiar ilegală.

Nick se legăna pe scaun înainte şi înapoi. Ochiul se mişca, examinând tavanul. Era clar că e în încurcătură cu răspunsul, ceea ce sugera că săgeata ei îşi atinsese ţinta.

— Depinde, a spus el încet, de ce înţelegi prin umbră. Şi ilegal. Opiniile diferă. Ai putea fi şocată de ceea ce fac eu şi tinerii mei prieteni, şi eu înţeleg perfect.

— Nu mă şochez prea uşor, a spus Shelagh.

— Nu te cred. Necazul este că trebuie să-mi conving asociaţii că

acesta este într-adevăr cazul. Ceea ce s-a întâmplat în anii cincizeci nu-i priveşte – atunci ei erau copii – dar ceea ce facem noi azi împreună ne priveşte pe toţi foarte mult. Dacă o frântură din acţiunile noastre ajunge în afară, ne vom găsi, aşa cum ai presupus, în afara legii.

S-a ridicat şi a început să aranjeze hârtiile de pe masă. „Deci, gândea Shelagh, orice practici ilegale pe care tatăl ei le bănuise în legătură cu Nick, el incă le mai făcea, aici, în Irlanda. Să treacă descoperirile arheologice în S.U.A.? Sau bănuiala ei dinainte era corectă? Irlanda a făcut atâta caz de moralitate încât orice acţiune de acest fel ar putea fi împotriva legii. Era clar că el nu-i va spune despre ce e vorba. “

Nick s-a dus lingă bărbatul cu cască, care scria **ceva** pe un bloc de hârtie. Vreun mesaj, a presupus ea. Apoi s-a întors către Shelagh.

— Ai vrea să ne vezi în acţiune? a întrebat el.

Era uimită. Se pregătise pentru orice când intrase in *Camera de control,* însă să i se pună întrebarea cheie...

— Ce vrei să spui? a întrebat ea defensiv.

Turbanul i-a căzut pe podea. El l-a ridicat şi i l-a înmânat.

— Ar fi o experienţă, a spus el, nu vei mai avea una la fel. Nu va trebui să iei parte la ea. Acţiunea se va desfăşura ia distanţă. Foarte stimulator. Foarte discret.

El zârnbea, însă era ceva iritant în zâmbetul lui. Ea s-a îndepărtat către uşă. A avut o viziune bruscă şi s-a văzut aşezată undeva în pădure, aproape de mormântul acela preistoric, poate, incapabilă să fugă.

— Sincer vorbind... a început ea, însă el a întrerupt-o zâmbind încă.

— Sincer vorbind, insist. Acţiunea va fi o educaţie în sine. O parte din drum o vom străbate cu barca iar apoi vom merge pe drum.

El a deschis uşa. Bărbaţii erau aliniaţi pe coridor, iar Bob se afla printre ei.

— Nicio problemă, a spus el. Domnişoara Blair nu ne va face necazuri. Acţiunea începe.

Ei s-au îndepărtat pe coridor. Nick a luat-o pe Shelagh de braţ şi a condus-o către uşa batantă ce ducea către propriile lui camere.

— Ia-ţi haina, şi un batic, dacă ai. S-ar putea să fie rece. Mai repede.

El a dispărut în camera lui. Când ea a ieşit din nou pe coridor el

o aştepta purtând un jerseu cu guler întors şi o canadiană. Se uita la ceas.

— Hai, a spus el.

Bărbaţii dispăruseră cu toţii în afară de steward. Stătea la intrarea în bucătărie, cu căţelul în braţe.

— Succes, domnule, a zis el.

— Mulţumesc, Bob. Două bucăţele de zahăr pentru Skip, nu mai mult.

El a luat-o înainte pe poteca îngustă prin pădure către debarcader. Motorul şalupei bâzâia uşor. La bord erau numai doi bărbaţi, Michael şi tânărul cu ciuful blond.

— Stai în cabină şi rămâi acolo, i-a spus Nick lui Shelagh. El însuşi s-a dus la drmă. Şalupa a început să alunece pe lac, insula dispărând la pupă. Shelagh s-a dezorientat imediat. Ţărmul era o pată întunecată, apropiindu-se şi îndepărtându-se, însă nu se distingea nimic sub cerul întunecat. Uneori, câpd ea se uita prin hubloul mic, treceau atât de aproape de un banc, incit şalupa parcă ştergea vegetaţia, iar apoi, după un moment, nu mai era decât apă, neagră şi liniştită, în afară de spuma albă cauzată de prova ascuţită. Motorul de-abia se auzea. Nimeni nu vorbea. Deodată bâzâitul uşor a încetat – Nick trebuie să fi plasat ambarcaţiunea în apa mică din apropierea unui banc. El a băgat capul în cabină şi i-a întins mina.

— Pe aici. O să te uzi la picioare, însă nu se poate altfel.

Nu vedea nimic în jurul ei în afară de apă, bălării şi cer. Băiatul blond mergea înainte, iar ea se ţinea cu greu după comandant, agăţată de mina lui, pe pământul îmbibat cu apă, cu noroiul intrându-i în pantofi. O conducea pe un fel de potecă. O siluetă s-a ivit din umbră. Părea să fie un furgon şi un om pe care ea nu-1 recunoscu, stătea alături. El a deschis uşa furgonului. Nick s-a urcat primul, trăgând-o pe Shelagh după el. Băiatul blond a ocolit, s-a aşezat pe locul de lângă şofer şi furgonul s-a clătinat şi a început să se mişte greoi de-a lungul drumului până când, urcând ceea ce părea să fie o ridicătură, au ajuns pe o suprafaţă netedă care trebuie să fi fost drumul. Ea a vrut să stea dreaptă, dar s-a lovit cu capul de o poliţă de deasupra. Ceva a zăngănit şi s-a clătinat.

— Stai liniştită, a spus Nick. Nu vrem să ne cadă toată pâinea pe noi.

— Pâine?

Era primul cuvânt pe care îl rostea de când părăsise insula. El a aprins o brichetă şi ea a văzut că despărţirea dintre ei şi şofer era închisă. Peste tot în jurul lor erau felii de pline aşezate ordonat pe poliţe, prăjituri, plăcinte, dulceţuri, şi, de asemenea, conserve.

— Serveşte-te, i-a spus el. E ultima masă pe care o iei în seara asta.

El a întins mâna şi a apucat o felie, apoi a rupt-o în două. A stins bricheta, rămânând amândoi din nou în întuneric. „Nici nu puteam să fiu mai neajutorată, gândea ea, dacă aş fi călătorit într-un furgon mortuar.44

— Ai furat furgonul? a întrebat ea.

— Să-l fur? De ce dracu' ar trebui să fur un furgon? E închiriat de la băcanul din Mulldonagh. El însuşi îl conduce. Ia nişte brânză. Şi puţin din asta. El i-a pus o sticlă în mâini. Alcoolul curat a făcut-o aproape să se sufoce, însă a încălzit-o şi i-a dat curaj în acelaşi timp. Picioarele trebuie să-ţi fie ude. Scoate-ţi pantofii, şi împătureşte-ţi jacheta sub cap. Apoi putem trece, într-adevăr, la acţiune.

— Să treicem la ce*?*

— Păi, avem un drum de treizeci şi şase de mile înainte de a ajunge la graniţă. Tot drumul e lin.

Ea călătorea în cuşetă înapoi către o şcoală-internat din nordul Angliei. Tatăl ei îi făcea semne cu mâna de pe platformă.

— Nu pleca, striga ea, nu mă părăsi niciodată. Cuşeta dispăru, se transformă în cabina de la teatru, şi ea stătea în faţa oglinzii îmbrăcată în Cesario din *A douăsprezecea noapte.* Cuşeta şi cabina explodară...

S-a ridicat şi s-a lovit cu capul de maldărul de felii de pâine. Nick nu mai era cu ea. Furgonul stătea pe loc. Geva a trezit-o totuşi din întunericul total – trebuie să fi explodat un cauciuc. Nu putea să vadă nimic în bezna din furgon, nici măcar ceasul de la mână. „Timpul nu există. Este chimie corporală, şi-a spus ea, asta este ce se întâmplă. Pielea oamenilor. Ori se amestecă ori nu se amestecă. Ori se apropie şi se contopesc în aceeaşi textură, se dizolvă şi devin noi ori nu se întâmplă nimic, ca reclamele greşite ce îţi iau ochii, focoase întrerupte, bruiaje de bord. Când lucrul merge bine, aşa cum mi s-a întâmplat mie în seara asta, atunci săgeţile spintecă cerul, pădurea ia foc, este Agincourt. Voi trăi până la nouăzeci şi cinci de ani, mă voi căsători cu un bărbat drăguţ, voi avea cincisprezece copii, voi câştiga premii pe scenă şi Oscar-uri, însă niciodată lumea nu se va mai fragmenta, nu va

mai arde în faţa ochilor mei. Am avut-o. Am avut-o, fir-ar să fie..44

Uşa furgonului s-a deschis şi un val de aer rece a pătruns înăuntru. Băiatul cu părul blând rânjea la ea.

— Comandantul spune că dacă vă interesează focurile de artificii să veniţi să vă uitaţi. E o privelişte frumoasă.

Ea a ieşit din furgon după el, frecându-şi ochii. Parcaseră lingă un şanţ, şi după şanţ era cirnpuî, şi precis şi un râu, însă fundalul era întunecat. Putea să distingă foarte puţin, în afara a ceea ce părea să fie clădirile unei ferme la cotitura drumului. Cerul în depărtare avea o strălucire portocalie ca şi cum soarele, în locul apusului de acum câteva ore, răsărise la nord, luptând împotriva timpului, pe când limbi de foc se înălţau, izbucnind în coloane de fum negru. Nick stătea pe locul şoferului, şoferul însuşi era alături, amândoi uitându-se către cer. O voce înăbuşită vorbea prin radioul fixat la bord.

— Ce este? a întrebat ea. Ce se întâmplă?

Şoferul, un bărbat de vârstă mijlocie, s-a întors către ea zâmbind.

— Arde Armagh sau mare parte din el. Insă nu va fi niciun pericol pentru catedrală. St. Patrick va rămâne în picioare atunci când restul oraşului va fi negru.

Tânărul cu părul blond se aplecase cu urechea la radio. S-a ridicat şi a atins braţul lui Nick.

— Prima explozie s-a terminat la Omagh, domnule, a spus el. Va trebui să raportăm peste trei minute la Strabane. Şi peste cinci la Enniskiller.

— Foarte bine, a răspuns Nick. Hai să mergem.

A împins-o pe Shelagh înapoi în furgon şi s-a suit şi el alături de ea. Furgonul pornea în acţiune, făcând o întoarcere în formă de U.

— Ar fi trebuit să ştiu, a spus ea. Ar fi trebuit să ghicesc. însă m-ai păcălit cu tumulele tale celtice din pădure şi toate ascunzişurile alea.

— Nu sunt ascunzişuri. Am o pasiune pentru săpat, însă îmi plac şi exploziile.

El i-a oferit o gură de băutură din sticlă, însă ea a clătinat din cap.

— Eşti un ucigaş. Oameni neajutoraţi ard în paturile lor, femei, copii, poate mor cu sutele.

— Nu moare nimeni, a răspuns el. Vor ieşi pe stradă aplaudând.

Nu trebuie să-l crezi pe Murphy. El trăieşte în lumea visurilor. Oraşul Armagh abia îl va simţi. Un magazin sau două pot arde, şi cu puţin noroc, barăcile.

— Şi celelalte locuri pe care le-a menţionat băiatul?

— 6 probă de artificii. Foarte eficace.

Totul era atât de clar acum, gândindu-se la ultima conversaţie cu tatăl ei. El fusese corect. Datoria înainte de prietenie. Loialitate către ţară în primul rând. Nu e de mirare că cei doi încetaseră să-şi mai trimită felicitări de Crăciun.

Nick a luat un măr de pe etajera de deasupra şi a început să-l mănânce.

— Deci... a spus el, eşti o actriţă debutantă.

— Debutantă este cuvântul operativ.

— Ei hai, nu fi modestă. Vei ajunge departe. M-ai păcălit aproape la fel de bine cum te-am păcălit şi eu. Şi nu sunt sigur că înghit nici povestea cu prietenul cu legături în marină. Spune-mi cum îl cheamă.

— Nu spun. Poţi să mă omori.

„Mulţumesc cerului pentru numele de Jennifer Blair.tt N-ar fi avut nicio şansă ca Shelagh Money.

— Bine, a spus el, n-are importanţă. Acum totul e de domeniul trecutului.

— Atunci datele au un sens pentru tine?

— Un sens foarte important, însă în zilele acelea eram amatori. 5 iunie, 1951, un raid la Ebrington Barracks, în Derby. A fost un succes. 25 iunie, 1953, Felstead, corpurile de antrenament ale Şcolii de ofiţeri, în Essex. Puţină încurcătură, 12 iunie 1954, Gough Barracks, în Armagh. N-am câştigat aproape nimic, însă a fost bine pentru moral. Ne-a adus nişte recruţi. 24 aprilie, 1955, Baza aeronavală Eglington, la Derry. Hm... Niciun comentariu. 13 august, 1955, Arborfield Depot, în Brekshire. Succes iniţial, însă mai târziu o şmecherie. După asta toată lumea a avut multă treabă acasă.

Era o operă italiană de Puccini cu un cântec, „O! iubitul meu tată“. O făcea întotdeauna să plângă. „Oricum, gândea ea, oriunde eşti, dragă, în corpul tău astral, nu mă învinui pentru ce am făcut, şi s-ar putea foarte bine să mai fac până deseară. A fost un fel de a-ţi îndeplini ultima dorinţă, deşi tu nu ai fi aprobat metoda, însă atunci tu aveai idei măreţe şi eu nu am. Şi ce s-a întâmplat în zilele acelea nu era problema mea. Problema mea are mult mai multă bază, e mult mai directă. M-am

îndrăgostit de-a binelea de prietenul tău de odinioară.44

— Politica mă lasă rece, a spus ea. Care e raţiunea în aruncarea bombelor și întristarea vieţilor tuturor? Speri într-o Irlandă unită?

— Da, a răspuns el, așa sperăm toţi. Se va întâmpla în cele din urmă, deşi s-ar putea să fie plictisitor pentru unii dintre noi atunci când va fi. Ia-1 de exemplu pe Murphy. Nu are niciun farmec să conducă furgonul unui băcan prin ţară și să se culce la ora nouă. Lucrurile astea îl ţin tânăr. Dacă viitorul lui se va întruchipa într-o Irlandă unită, va muri înainte de a aniversa șaptezeci de ani. Săptămâna trecută când a venit pe insulă pentru plan, i-am spus: „Johnnie e prea tânăr44 – Johnnie e fiul lui, băiatul care e în faţă acum alături de ei – „Johnnie e prea tânăr, i-am spus. Poate că nu e bine încă să-l lăsăm să-și riște viaţa.44 „La dracu' cu riscul44, a răspuns Murphy. E singurul fel de a-1 ţine pe băiat departe de necazuri cu starea în care se găsește lumea astăzi44.

— Sunteţi cu toţii nebuni de legat, a zis Shelagh. Mă voi simţi mai în siguranţă când vom fi de partea cealaltă a frontierei.

— De partea cealaltă a frontierei? a repetat el. Dar n-am trecut-o niciodată. Drept cine mă iei? Am făcut câteva lucruri prostești la vremea mea, însă nu m-aş încumeta să trec în furgonul unui băcan pe teritoriu străin. Am vrut să te distrezi, asta e tot. De fapt, acum nu sunt decât un consultant. „întreabă-1 pe Comandantul Barry „spune cineva, ar putea să-ţi dea o sugestie sau două44, iar eu vin de la descoperirea tumulului celtic sau de la scrierea istoriei și mă implic în acţiune. îmi ţine inima tânără, la fel ca lui Murphy. A tras câteva felii de pe raft punându-le sub cap.

— Așa e mai bine. E un sprijin pentru gât. Odată am făcut dragoste cu o fată sprijinindu-mă de un maldăr de grenade de mină, însă atunci eram mai tânăr. Fata nu s-a prins. Credea că era un maldăr de napi.

„Oh, nu, gândea ea. Nu din nou. Nu mai pot să suport. Bătălia s-a sfârşit, e câştigată, cer pace. Tot ce-mi doresc acum este să stau întinsă aşa, cu picioarele peste genunchii lui şi cu capul pe umărul lui. Asta este siguranţă/4

— Nu, a spus ea.

— Oh, într-adevăr? Nu mai ai curaj?

— Nu, sufăr de şoc. Voi arde înăbuşit zile întregi, ca • barăcile tale din Armagh. Apropo, prin drepturi aparţin nordului protestant.

Bunicul meu s-a născut acolo.

— Da? Asta explică totul. Tu şi cu mine avem o relaţie de dragoste-ură. Mereu se întâmplă la fel când doi oameni au o graniţă comună. Atracţia şi antagonismul se amestecă. Foarte ciudat.

— Îndrăznesc să spun că ai dreptate.

— Bineînţeles că, am dreptate. Când am pierdut ochiul în accidentul de maşină, am primit scrisori de simpatie de la zeci de oameni de peste graniţă care ar fi fost fericiţi să mă vadă mort.

— Cât ai stat în spital?

— Şase săptămâni. Am avut destul timp pentru reflectare. „Mergi cu grijă. Vezi pe unde calci.44

— Fotografia aceea, a spus ea, fotografia aceea de pe birou. E un fals, nu e aşa?

El a râs.

— Păi, e nevoie de o actriţă să localizeze decepţia. O amintire a zilelor în care făceam glume. Mă amuz şi acum când mă uit la ea, de aceea o ţin pe birou. Nu am fost niciodată căsătorit, am inventat povestea aceea pe moment, pentru tine.

— Povesteşte-mi.

El şi-a schimbat poziţia, pentru ca să stea amândoi mai comod.

— Adevăratul mire era Jack Money, un prieten foarte apropiat. Am văzut zilele trecute că a murit, îmi pare rău. N-am mai vorbit de mulţi ani. Oricum, eu am fost cavalerul lui de onoare. Când mi-au trimis o fotografie de la nuntă am schimbat capetele şi i-am trimis o copie lui Jack. El a râs, însă Pam, soţia lui, nu s-a amuzat. De fapt, s-a enervat. Mi-a spus că ea a rupt fotografia şi a aruncat-o la gunoi.

„Aşa a făcut, gânaea Shelagh, asa a făcut. Pariez că nici n-a zâmbit.44

— Însă m-am răzbunat, totuşi, spuse el, muţind una din feliile de sub cap. Am trecut pe la ei într-o seară pe neaşteptate. Jack era plecat la o masă oficială. Pam m-a primit mai curând nepoliticos, aşa că am amestecat paharele de băuturi foarte tari şi mi-am făcut de cap cu ea pe sofa. A râs puţin, apoi a devenit foarte rece. Am deranjat toată mobila ca să pară că a trecut un ciclon prin casă, am dus-o sus în pat şi iar mi-am făcut de cap acolo. Şi cu voia ei, aş putea adăuga. Până dimineaţa a uitat totul.

Shelagh s-a sprijinit de umărul lui şi s-a uitat în tavanul furgonului.

— Ştiam, a spus ea.

— Ştiai ce?

— Că generaţia ta a făcut lucruri revoltătoare. Mult mai rău decât nod. Sub acoperişul celui mai bun prieten. Mi-e greaţă când mă gândesc.

— Ce afirmaţie extraordinară, a spus el uimit. Nimeni n-a fost vreodată atotştiutor, aşa că ce naiba? I-am fost credincios lui Jack Money, deşi mi-a tăiat şansele de promovare curând după aceea, din alt motiv totuși. A acţionat numai după ideile lui. S-a gândit că aş putea pune o stafie în pietrele lente de polizor ale spionajului naval, bănuiesc, şi avea perfectă dreptate.

„Acum nu pot să-i spun. Nu e momentul. Ori mă întorc în Anglia învinsă sau nu mă mai întorc deloc. L-a înşelat pe tatăl meu, a înşelat-o pe mama mea (aşa îi trebuie), a înşelat Anglia pentru care a luptat atâţia ani, a mânjit uniforma pe care o purta, și-a degradat pătura socială, îşi petrece timpul aşa cum a făcut de douăzeci de ani încoace, încercând să dividă ţara asta mai mult decât niciodată, şi mie nu-mi pasă. Lasă-i să se certe. Lasă-i să se sfâşie. Să explodeze întreaga lume. îi voi scrie o scrisoare de mulţumire pentru găzduire din Londra, spunând: „Mulţumesc pentru călătorie44, şi am să semnez Shelagh Money. Sau altceva... am să-i cad în genunchi precum căţelul care îl urmăreşte şi i se aşază în poală şi am să-l implor să rămân cu el pentru totdeauna.

— Am să încep repetiţiile în rolul Violei în câteva zile, a spus ea. „Tatăl meu avea o fată care iubea un bărbat...“

— O să reuşeşti foarte bine. Mai ales rolul lui Cesario. Tăinuirea ca un vierme în mugure se va hrăni din obrazul tău de damasc. Poţi tânji în gând, însă mi-e teamă că ai o melancolie vopsită.

Murphy a făcut o altă întoarcere în formă de U şi feliile se răsturnară. „Câte mile mai sunt până la Lough Torrah? Nu lăsa să se sfârşească, doamne! u

— Necazul este, a spus ea, că nu vreau să mă mai duc acasă. Şi nici nu-mi pasă de Grupul teatral, de *A douăsprezecea noapte,* sau de altceva, ll poţi avea pe Cesario.

— Pot, într-adevăr.

— Nu, ceea ce vreau să spun este că sunt dispusă să părăsesc scena, să renunţ la statutul meu englezesc, să-mi ard toate bărcile blestemate şi să vin să arunc bombe cu tine.

— Ce, să devii o retrasă?
— Da, te rog.
— Absurd. După cinci zile o să mori de plictiseală.
— Nu e adevărat... Nu e adevărat...
— Gândeşte-te la toate aplauzele pe care le vei primi în curând. Viola-Cesario este ceva sigur. îţi spun eu acum. N-am să-ţi trimit flori în seara premierei, îţi voi trimite banda mea de la ochi. Poţi să o atârni în cabina ta să-ţi aducă noroc.
„Vreau prea mult, gândea ea. Vreau totul. Vreau zi şi noapte săgeţi şi Agincourt, somn şi trezire, lume fără sfârşit, amin." Cineva o avertizase odată că e fatal să-i spui unui om că îl iubeşti. Te dă afară din pat imediat. Poate că Nick o va da afară din furgonul lui Murphy.
— Ceea ce vreau de fapt, a spus ea, în adâncul sufletului meu, este liniştea, siguranţa. Sentimentul că vei fi întotdeauna acolo. Te iubesc. Cred că trebuie să te fi iubit fără să-mi dau seama toată viaţa.
— Ah! a spus el. Cine oftează acum?
Furgonul s-a oprit. Nick s-a ridicat primul şi a deschis uşa. Murphy a apărut la intrare, cu faţa lui zbircită luminată de zâmbet.
— Sper că nu v-am zdruncinat prea mult, spuse el. Drumul nu e cum trebuie, după cum ştie şi Comandantul. Cel mai important lucru este ca tânăra domnişoară să se fi bucurat de ieşire.
Nick a sărit din furgon. Murphy a întins mina şi a ajutat-o pe Shelagh să coboare.
— Eşti bine venită oricând, draga mea, oricând vei dori. Este ceea ce spun turiştilor englezi când ne vizitează. Aici lucrurile sunt mai palpitante decât peste apă.
Shelagh s-a uitat în jurul ei, aşteptându-se să vadă lacul şi poteca plină de hârtoape de lângă trestii unde îl lăsaseră pe Michael cu barca. In loc de asta erau pe strada principală în Ballyfane. Furgonul era parcat la intrarea în Kilmore Arms. S-a întors către Nick cu o faţă nedumerită. Murphy bătea la uşa hotelului.
— Douăzeci de minute mai mult de condus, însă merită, a spus Nick. Cel puţin pentru mine, şi sper că şi pentru tine. Rămasul bun trebuie să fie scurt şi dulce „nu eşti de acord? Iată-1 pe Doherty la uşă, deci du-te. Eu trebuie să mă întorc la bază.
Dezolarea a cuprins-o. Nu putea să fie serios. în mod sigur el nu se aştepta ca ea să-i spună la revedere pe marginea drumului, cu Murphy şi băiatul lui alături, şi cu hotelierul la intrare.

— Lucrurile mele, a spus ea, valiza mea. Sunt pe insulă, în dormitor acolo.

— Nu chiar aşa, i-a spus el. Operaţia C le-a adus înapoi la Kilmore Arms în timp ce noi ne învârteam în jurul graniţei.

Disperată, lupta să câştige timp, mândria nu mai exista.

— De ce? a întrebat ea. De ce?

— Pentru că aşa este, Cesario. Sacrific mielul pe care îl iubesc, în ciuda inimii mele lacome, **ceea ce** schimbă puţin textul.

El a împins-o în faţa lui către uşa hotelului.

— Ai grijă de domnişoara Blair, Tim. Exerciţiul a mers bine din toate punctele de vedere. Domnişoara Blair este singura accidentată.

El a plecat şi uşa s-a închis în urma lui. Domnul Doherty s-a uitat la ea cu simpatie.

— Comandantul are o activitate neîntreruptă. Mereu se întâmplă la fel. Ştiu ce înseamnă să fii în compania lui, rareori se opreşte. Am pus un termos cu lapte fierbinte alături de patul dumneavoastră.

El a luat-o înaintea ei pe scări şchiopătând şi a deschis uşa dormitorului pe care ea îl părăsise cu două nopţi în urmă. Valiza ei era pe scaun. Poşeta şi hărţile, pe masa de toaletă. Parcă nu părăsise niciodată camera.

— Maşina dumneavoastră a fost spălată şi i s-a făcut plinul, a continuat el. Un prieten de-al meu a pus-o în garajul lui. O să vi-o aducă mâine dimineaţă. Şi nu aveţi nimic de plătit pentru hotel. Comandantul va aranja totul. Acum duceţi-vă la culcare şi odihniţi-vă bine la noapte.

„Să mă odihnesc bine la noapte... O noapte lungă plină de melancolie. *«Vino, vino, moarte, şi aşază-mă într-un chiparos trist»* ". Deschise fereastra şi privi în stradă. Perdele trase şi întunecate, ferestre închise. Pisica cu alb şi negru mieuna de pe un acoperiş vecin. Nu era lac, nu era lună.

„Necazul cu tine, Jinnie, este că tu nu te maturizezi. Trăieşti într-o lume a viselor care nu există. Iată de ce ai ales scena. Vocea tatălui ei era îngăduitoare, însă fermă. Intr-una din zilele astea, a adăugat el, o să ai un şoc.a

Dimineaţă ploua, cerul era întunecat şi coborâse o ceaţă groasă. „Poate e mai bine aşa, gândea ea, decât să fi fost o zi frumoasă ca ieri. E mai bine să plec cu Austin-ul închiriat, cu ştergătoarele de parbriz care se mişcă dintr-o parte într-alta, şi apoi, cu puţin noroc aş putea derapa

şi intra într-un şanţ, am să fiu dusă la spital, am să delirez, am să-l chem să vină.“ Nick va îngenunchea lângă pat, îi va lua mâna şi îi va spune: „E numai greşeala mea, n-ar fi trebuit niciodată să te las să pleci“.

Fata o aştepta în sala de mese. Ouă prăjite cu slănină. O ceaşcă cu ceai. Pisica veni de pe acoperiş, torcând la picioarele ei. Poate că o să sune telefonul şi îi va sosi un mesaj de pe insulă înainte să plece. „Operaţia D e în curs de desfăşurare. Barca te aşteaptă.44 Poate că, dacă se mai plimbă prin hol, se va întâmpla ceva. Murphy va apare cu furgonul său sau chiar funcţionarul de la poştă O'Reilly cu câteva cuvinte scrise pe o bucată de hârtie. Bagajul ei era jos totuşi, şi Austin-ul în stradă. Domnul Doherty aştepta să-i spună la revedere.

— Sper să mai am plăcerea, a zis el, să vă mai întâmpin din nou la Ballyfane. O să vă amuzaţi pescuind.

Când a ajuns la semnul ce indica Lake Torrah, a oprit maşina şi a coborât pe drumul noroios în ploaia torenţială. Nu se ştie niciodată, barca ar putea fi acolo. A ajuns până la capătul potecii şi a stat acolo un moment privind peste lac. Insula era ascunsă în ceaţă. Cu greu a putut să-i zărească conturul. Un stârc s-a înălţat dintre trestii şi a zburat deasupra apei. „Aş putea să iau toate lucrurile şi să înot, gândea ea. Aproape că aş reuşi, extenuată, aproape înecată, să rătăcesc prin pădure către casă şi să cad la picioarele lui pe verandă. «Bob, vino repede! Este domnişoara Blair. Cred că moare...» 44

S-a întors pe potecă şi s-a urcat în maşină. A pornit motorul şi, ştergătoarele de parbriz au început să se mişte în stânga şi în dreapta.

Când eram un băieţaş,
Şi batea vântul şi ploua, hei, ho,
Orice lucru se-ntâmpla era o jucărie,
Pentru că ploua în fiecare zi.

Când a ajuns la aeroportul din Dublin mai ploua încă. Întâi vroia să scape de maşină, apoi să rezerve un loc la primul avion disponibil către Londra. Nu a trebuit să aştepte mult – un avion decola în următoarea jumătate de oră. S-a aşezat în sala de plecare cu ochii fixaţi pe uşa ce ducea în holul de la intrare, deoarece chiar şi acum se mai putea petrece un miracol, uşa să se deschidă, să apară o figură înaltă şi slabă, fără pălărie, cu o bandă neagră pe ochiul stâng. Va trece pe lingă vameşi şi va veni direct la ea. „S-a terminat cu glumele.

Asta a fost ultima. Vino chiar acum cu mine înapoi pe insula

Lamb.“

Zborul ei s-a anunţat, şi Shelagh şi-a târşit picioarele alături de ceilalţi, căutându-şi tovarăşii de călătorie. In timp ce trecea pe lingă pistă s-a întors să se uite la spectatorii care-şi fluturau mâinile în semn de rămas bun. Cineva înalt, cu un pardesiu impermeabil, ţinea o batistă în mână. Nu era el – se opri să ridice un copil... Bărbaţi în pardesie scoţându-şi pălăriile, punând valizele plate de călătorie pe suportul de deasupra, oricare dintre ei ar fi putut să fie, dar nu era Nick. Să zicem, în timp ce îşi lega centura de siguranţă, că ar apare o mână de pe locul din faţa ei şi ea ar recunoaşte pe degetul mic inelul cu sigiliu? Ce ar fi dacă bărbatul din primul rând, aplecat – de-abia putea să-i zărească vârful capului cu început de chelie – s-ar întoarce brusc, cu banda neagră pe cap, şi s-ar uita în direcţia ei, iar apoi ar zâmbi?

— Scuzaţi.

Un pasager întârziat s-a strecurat alături de ea, călcând-o pe picior. Ea, s-a uitat la el. Pălărie neagră turtită, faţa pătată, palid, cu chiştocul unei ţigări de foi între buze. O femeie, undeva, iubise, va iubi această brută nesănătoasă. Stomacul ei se revolta. El a deschis un ziar, dându-i un ghiont cu cotul. Titlurile săreau în ochi.

Explozii la graniţă. Vor mai fi?

O umbră secretă de satisfacţie o încălzea. „Şi câte încă, gândea ea, şi le urez noroc. Eu am văzut, am fost acolo, am luat parte la regizarea spectacolului. Idiotul ăsta de lângă mine nu ştie.“

Aeroportul din Londra. Vama.

— Aţi fost în vacanţă, şi cât aţi stat? Era imaginaţia ei sau ofiţerul de la vamă o privea cercetător? I-a însemnat valiza cu cretă şi a vorbit următorului.

Maşinile treceau pe lângă autobuz în timp ce acesta se îndrepta către oraş. Avioanele făceau zgomot deasupra ducând alţi oameni departe. Bărbaţi şi femei posomoriţi, cu expresii obosite, aşteptau pe trotuare ca lumina semaforului să se schimbe în verde. Shelagh se întorcea la şcoală cu furie. Nu fca să se uite la anunţul din sala de adunare, umăr lângă umăr cu colegii care râdeau, ci să examineze un alt anunţ, foarte asemănător, ce era pus pe peretele de lingă intrarea în scenă. „Nu trebuie neapărat să stau în aceeaşi cameră cu Katie Mat’hew trimestrul acesta, este prea vorbăreaţă44, îşi va zice ea, şi zâmbind fals: „Salut, Katie, da, o vacanţă minunată, super44, apoi va intra în odăiţa confortabilă, mai curând sărăcăcioasă din capătul

scărilor pe care o numeau cabină, şi o va găsi pe acea enervantă Olga Brett încovoiată în faţa oglinzii, folosind rujul de buze al altei colege, în loc de al ei, şi rostind tărăgănat: „Salut, dragă, ai întârziat la repetiţie, Adam îşi smulge părul din cap, şuviţe întregi. însă fără exagerare...44

Nu avea rost să sune acasă din oraş şi să o roage pe doamna Warren, soţia grădinarului, să-i facă patul. Casa era goală, pustie, fără tatăl ei. De asemenea, ciudată, cu lucrurile lui neatinse, cărţile pe măsuţa de lângă pat. O amintire, o umbră, nu o prezenţă reală. Mai bine se duce direct în apartament, ca un câine într-o vizuină familiară ce păstra numai mirosul lui în culcuş, neatins de mâinile stăpânului.

Shelagh nu a întârziat la repetiţia de luni dimineaţă, a ajuns devreme.

— Vreo scrisoare pentru mine?

— Da, domnişoară Blair, o vedere.

Numai o vedere? Ea a apucat-o repede. Era de la mama ei din Cap d’Ail. „Vreme minunată. Mă simt mult mai bine, mă odihnesc într-adevăr. Sper că şi tu de asemenea, dragă, şi că te-ai distrat în excursia pe care ai făcut-o cu maşina, acolo unde ai fost. Nu te obosi la repetiţii. Mătuşa Bella îţi trimite dragostea ei şi de asemenea Reggie şi May Hillsborough, care sunt aici cu iahtul lor, Monte Carlo. Mama ta iubitoare.44 (Reggie era al cincilea viconte Hillsborough.)

Shelagh a aruncat vederea în coşul de hârtii şi s-a dus pe scenă să se întâlnească cu ceilalţi. O săptămână, zece zile, două săptămâni nu sosi nimic. Abandonase orice speranţă. Nu va mai primi nimic de la el. Teatrul trebuie să capete formă, să devină carne şi băutură, dragoste şi substanţă. Ea nu mai era nici Shelagh, nici Jinnie, era Viola-Cesario, şi trebuia să se mişte, să gândească, să viseze în pielea personajului. Aici era singura cură, să şteargă restul. A încercat să prindă Radio Irlanda la tranzistorul ei, însă nu a reuşit. Vocea unui crainic ar fi putut să se asemene cu cea a lui Michael sau a lui Murphy şi i-ar fi creat un fel de sentiment, ceea ce ar fi însemnat mai mult decât vidul total. Deci, în continuare cu bufonul blestemat şi disperarea înecată.

„Olivia: Unde se duce Cesario?

Viola: După cel pe care îl iubesc, mai mult decât iubesc aceşti ochi, mai mult decit viaţa mea...

Adam Vane, pândind ca o pisică neagră la marginea scenei, cu ochelarii cu rame de corn ce se balansau pe părul său răvăşit: „Nu te opri, dragă, aşa e foarte bine, e chiar foarte bine44.

In ziua repetiţiei generale, ea a părăsit apartamentul la timp şi a luat un taxi în drum spre teatru. Era o blocare în colţul pieţii Belgrave, maşinile claxonau, oamenii se îmbulzeau pe trotuar, poliţiştii erau călare. Shelagh a deschis geamul dintre ea şi şofer.

— Ce se întâmplă? a întrebat ea. Mă grăbesc, nu-mi pot permite să întârzii.

El i-a rânjit peste umăr.

— Demonstraţie, a spus el, în faţa ambasadei irlandeze. Nu aţi ascultat ştirile de la ora unu? Mai multe explozii la graniţă. Pare ca **şi** cum ar fi fost adusă cu forţa toată **mulţimea dintre Londra-Ulster.** Probabil că aruncă cu pietre în ferestrele ambasadei.

„Nebunii, gândea ea. îşi pierd timpul. Poliţia călare ar face o treabă bună dacă i-ar alunga. u Niciodată nu asculta ştirile de la ora unu şi nici măcar nu se uitase pe ziarul de dimineaţă. Explozii la graniţă, Nick în *Camera de control*, tânărul cu casca la ureche, Murphy în furgon, iar eu sunt aici într-un taxi în drum spre propriul meu spectacol, focul meu de artificii, iar când se va termina, prietenii se vor îmbulzi în jurul meu, spunându-mi: «Minunat, dragă, minunat!» “

Blocarea circulaţiei a făcut-o să ajungă în ultimul moment. A sosit la teatru pentru a găsi atmosfera, un amestec de nerăbdare, confuzie, panică de ultima clipă.

Nu-i nimic, putea să facă faţă. Prima scenă în rolul Violei s-a terminat, ea a alergat înapoi în cabină ca să se schimbe în Cesario.

— Oh, ieşi afară odată! Am nevoie de cabină! „Aşa e mai bine, gândea ea, acum sunt stăpână pe mine. Eu sunt şeful aici sau voi fi foarte curând.“ La o parte cu peruca Violei, şi-a periat rapid părul scurt. „Să-mi pun pantalonii şi ciorapii. Să-mi aşez capa pe umeri. Pumnalul la centură. “ Apoi s-a auzit o bătaie în uşă“ Ce dracu’ mai e?

— Cine e? a strigat ea.

— Un colet pentru dumneavoastră, domnişoară Blair. A sosit urgent.

— Oh, lasă-1 jos.

Un ultim retuş la ochi, apoi s-a tras înapoi, s-a uitat pentru ultima oară: o să reuşeşti, o să reuşeşti. Mâine seară cu toţii îşi vor lungi capetele şi vor ovaţiona. Şi-a luat privirea de la oglindă şi s-a uitat la pachetul de pe masă. Un plic de formă pătrată. Purta ştampila poştei din Irlanda. Inima a început să-i bată cu putere. O clipă a stat nemişcată, ţinându-1 în mâini. Apoi a rupt ambalajul. O scrisoare a

căzut, dar mai era ceva în plic. Întâi a deschis scrisoarea.

„Dragă Jinnie,

De dimineaţă sunt în drum spre S.U.A. să văd un director de editură care în cele din urmă s-a arătat interesat în lucrările m£le savante, cercuri de piatră, forturi circulare, epoca bronzului timpuriu în Irlanda etc., etc., însă te scutesc...

Probabil voi fi plecat câteva luni şi vei putea citi în revistele tale făţarnice despre un fost om retras care îşi declamă ideile în universităţi către tineretul american. De fapt, îmi prinde bine să fiu plecat din ţară pentru o vreme, dintr-o cauză sau alta, cum spun ei.

Înainte de a pleca, am ars câteva din hârtiile mele şi am dat peste o fotografie într-un plic printre alte mărunţişuri, în fundul sertarului de la biroul meu. Am crezut că ar putea să te distreze. Poate îţi aminteşti că în prima seară ţi-am spus că semeni cu cineva. Acum văd că semeni cu mine! *A douăsprezecea noapte* era cheia. Noroc, Cesario!

Cu dragoste, Nick.“

America... Din punctul ei de vedere putea foarte bine să fie şi Marte. A luat fotografia dintre coperţile de carton şi s-a uitat la ea fremătând. O altă glumă? Insă ea nu se fotografiase niciodată în Viola-Cesario, deci cum ar fi putut să falsifice asta? Ii luase un instantaneu când ea nu şi-a dat seama şi a pus capul pe ceilalţi umeri? Imposibil. A întors-o pe dos. Acolo, el scrisese: „Nick Barry în rolul lui Cesario în *A douăsprezecea noapte.* Dartmouth. 1929.

S-a uitat din nou la fotografie. Nasul ei, bărbia ei, expresia mândră, cu capul înclinat pe spate. Chiar şi ţinuta, cu mâna pe coapsă. Părul gros tăiat scurt. Brusc nu se mai găsea în cabină, ci în dormitorul tatălui ei, lângă fereastră, l-a auzit mişcându-se şi s-a întors să-l privească. El se uita fix la ea, cu o expresie de oroare şi neîncredere pe faţă. Ceea ce ea citea în ochii lui nu era acuzare, ci recunoaştere. El nu se trezise dintr-un coşmar, ci dintr-un vis care durase douăzeci de ani. Murind, a descoperit adevărul.

Au bătut din nou la uşa ei.

— Cade cortina la scena a treia în patru minute, domnişoară Blair.

Ea stătea în furgon cu braţele lui în jurul ei. „Pam a râs puţin, apoi a devenit rece. Până dimineaţă a uitat totul.“

Shelagh şi-a luat ochii de la fotografia pe care o ţinea în mână şi

s-a uitat în oglindă.

— Oh, nu... a spus ea. Oh, Nick... Oh, dumnezeule!

Apoi a scos pumnalul de la centură şi a străpuns faţa băiatului din fotografie, aruncând bucăţile la coşul de hârtii. Iar când s-a întors pe scenă, nu se găsea în palatul ducelui din Illyria, cu fundalul pictat în spatele ei şi cu scândurile vopsite sub picioare, ci afară, pe stradă, orice stradă, unde erau ferestre de spart şi case de ars, şi pietre şi cărămizi şi benzină la îndemână, unde erau cauze de dispreţuit, şi bărbaţi de urât, pentru că numai prin ură poţi alunga dragostea, numai prin sabie, prin ioc.

Excursia

Reverendul Edwarcl Babcock stătea lingă una din ferestrele din holul hotelului de pe Muntele Măslinilor ce dădea în Valea Chedron spre oraşul Ierusalim de pe dealul vecin. După sosirea lui cu micul grup, repartizarea camerelor, despachetarea și un duş rapid, întunericul se lăsase brusc. Şi acum fiecare excursionist îl va asalta, îi va pune întrebări, pretinzând o atenţie specială.

Nu-și alesese el această îndatorire: îl înlocuise pe vicarul din Little Bletford, care se îmbolnăvise de gripă şi fusese obligat să stea la bordul lui S. S. Ventura din Haifa, lăsându-și micul grup de șapte enoriaşi fără păstor spiritual. S-au gândit, în absenţa propriului lor vicar, că un alt cleric ar fi cea mai potrivită persoană în excursia de douăzeci și patru de ore la Ierusalim, și astfel alegerea l-a desemnat pe Edward Babcock. Nu-și dorise deloc asta. Era o diferenţă între a vizita Ierusalimul pentru prima oară ca pelerin printre alţi pelerini sau ca simplu turist și a se găsi singur răspunzător de un grup de străini care vor regreta absenţa inevitabilă a vicarului lor, și în plus vor voi ca el să dovedească calităţi de conducător sau, mai rău, bonomia socială, care era atât de clar o caracteristică a omului bolnav. Edward Babcock cunoştea tipul foarte bine. Il observase pe vicar la bord: mişcându-se în permanenţă printre pasagerii din ce în ce mai numeroşi, stând de vorbă cu aristocraţii era mereu în largul lui. Unul sau chiar doi l-au strigat pe numele său creştinesc, şi anume Lady Althea Mason, cea mai importantă din grupul de la Little Bletford și decanul clin Bletford Hali. Babcock, obișnuit cu propria sa parohie de mahala de la marginea oraşului Huddersfield, nu avea nicio obiecţie împotriva numelor creştine – membrii clubului său de tineret îl strigau Cocky destul de des la un joc de zaruri sau în timpul uneia din discuţiile de informare la

care băieţii păreau să se distreze la fel de bine ca şi el – însă nu putea suporta snobismul; şi dacă vicarul bolnav din Little Bletford credea că el, Babcock, avea de gând să se umilească în faţa unei aristocrate şi a familiei ei, se înşela. Babcock l-a categorisit imediat pe soţul Lady-ei Althea, colonelul Mason, un ofiţer în retragere, ca unul din vechea şcoală a brigăzii de la ţărm, şi considera că Robin, nepotul lor răsfăţat, în loc să urmeze o şcoală pregătitoare privată, ar fi fost mai bine să aibă de-a face cu puştii dintr-o şcoală publică.

Domnul şi doamna Foster erau de un calibru diferit, însă la fel de suspecţi în ochii lui Babcock. Foster era directorul unei firme prospere de mase plastice şi din conversaţia lui în timpul călătoriei cu autobuzul de la Haifa la Ierusalim, Babcock şi-a dat seama că se glndea mai mult la posibilităţile de a face afaceri cu israelienii decât de a vizita locurile sfinte. Soţia lui se opusese discuţiei de afaceri compătimindu-i pe refugiaţii arabi pentru foametea şi suferinţele lor, care, insista ea, ţineau de responsabilitatea întregii lumi. „Ea ar fi putut contribui la asta, gândea Babcock, purtând o haină de blană mai puţin costisitoare şi dând banii economisiţi refugiaţilor. “

Domnul şi doamna Smith erau doi tineri în luna de miere. Aceasta i-a făcut să devină un subiect special al atenţiei publice, dând naştere la privirile şi zâmbetele obişnuite şi indulgente – şi chiar la câteva glume, prost înţelese, din partea domnului Foster. „Ar fi făcut mai bine, Babcock nu se putea abţine să nu-şi spună, să fi rămas la hotelul de pe malul Galileii şi să se cunoască în tihnă unul pe celălalt, decât să călătorească la Ierusalim, a cărui importanţă istorică şi religioasă nu o puteau înţelege în starea lor actuală.

Al optulea şi cel mai în vârstă membru al grupului era o fată bătrână, domnişoara Dean. Avea aproape şaptezeci de ani, le spusese tuturor, şi visul vieţii ei fusese de a merge la Ierusalim cu vicarul din Little Bletford. Venirea reverendului Edward Babcock în locui iubitului ei vicar, pe care îl adora ca pe un tată, îi stricase evident idila.

„Deci, gândea păstorul turmei, uitându-se la ceas, poziţia mea nu e deloc de invidiat, însă este o provocare, şi una la care trebuie să fac faţă. Este de asemenea şi un privilegiu.44

Holul se aglomera şi gălăgia turiştilor şi pelerinilor, care îşi ocupaseră deja locurile în sala de mese din spate, umplea aerul cu sunete discordante. Edward Babcock a mai privit o dată către luminile Ierusalimului de pe dealul vecin. Se simţea străin, singur şi ciudat de

nostalgic după Huddersfield. Dorea oa mulţimea prietenoasă, deşi adesea zgomotoasă, de băieţi din clubul tinerilor să fi putut fi alături de el.

Althea Mason stătea pe taburetul din faţa măsuţei de toaletă, punându-şi o bucată de organdină albastră în jurul umerilor. Alesese una albastră ca să se asorteze cu ochii ei albaştri. Era culoarea ei preferată şi reuşea întotdeauna să poarte o eşarfă albastră indiferent de circumstanţe, însă în seara asta nu prea se potrivea cu rochia ei maronie. Dar cu șiragul de perle și micuţii cercei cu perle efectul era perfect. Soţii Foster erau de foarte prost gust. Kate Foster va fi dichisită din caleafară ca de obicei, bineînţeles, tenta albastră din păr arătând-o mai bătrână, numai că nu-şi dădea seama. Oricât de mulţi bani ar avea o femeie – sau un bărbat, în cazul soţului ei – aceştia nu puteau suplini lipsa de educaţie. Familia Foster era destul de politicoasă şi toţi spuneau că Jim Foster va candida în Parlament într-una din aceste zile, ceea *oe nu-1 făcea să-i pară rău – la urma urmei, era un lucru ştiut că firma sa dona mari sume de bani Partidului Conservator – însă chiar tenta aceasta uşoară de ostentaţie, de vulgaritate îi trăda originea. Althea zâmbea. Prietenii îi spuseseră întotdeauna că era şmecheră, un judecător ascuţit al naturii umane.

— Phil? Eşti gata? strigă ea către soţul ei.

Colonelul Mason era în baie pilindu-şi unghiile. O minusculă pată de murdărie îi intrase sub unghia de la degetul mare şi îi era aproape imposibil să o scoată. îi semăna soţiei printr-un singur amănunt: un bărbat trebuie să fie bine îngrijit. Lipsa lustrului de la pantofi, umerii neperiaţi, o unghie murdară, aceste lucruri erau de nesuportat. în plus, dacă el şi Althea erau puşi la punct, erau un exemplu pentru restul grupului şi mai ales pentru nepotul lor Robin. Adevărat, avea numai nouă ani, însă un băiat nu e niciodată prea tânăr ca să înveţe, şi Robin era destul de rapid în gândire. în curând va fi un soldat bun – adică, dacă deşteptul de savant de taică-său îi va permite să se înroleze în armată. Văzând că bunicii făceau educaţia nepotului, părinţii ar fi trebuit să le permită să decidă şi asupra viitorului lui. Lucru curios că tinerii de azi erau destul de volubili când discutau despre idealuri, ca şi cum toată lumea trebuie să progreseze pentru a schimba lumea, însă când venea timpul să facă ceva concret, erau foarte dispuşi să lase vechea generaţie să plătească. De exemplu, această croazieră. Robin se găsea cu ei pentru că excursia se potrivea

cu planurile părinţilor. Dacă se potrivea şi cu planurile lui şi ale Althe-ei, asta era o altă problemă. S-a întâmplat astfel ca să se potrivească, pentru că el şi Althea erau devotaţi copilului, însă nu acesta era lucrul esenţial; prea des îl lăsau în seama lor în timpul vacanţelor şcolare ca o asemenea întâmplare să fie o coincidenţă.

— Vin, a strigat el şi aranjându-şi cravata a intrat în dormitor. Totul este foarte confortabil, trebuie să recunosc, a observat el. Mă întreb dacă şi restul grupului stă la fel de bine. Bineînţeles că nimic din ce este acum nu exista în urmă cu douăzeci de ani când am fost aici.

„Oh, dragă, gândea Althea, o să continuăm să comparăm totul cu vremea când el a făcut armata în perioada ocupaţiei britanice?“ în timpul cinei Phil îi demonstra lui Jim Foster poziţiile strategice cu solniţele.

— Păcat că Arthur nu poate fi cu noi, a spus ea. E într-adevăr o tragedie că trebuie să stea la bord. Ar fi adus atâta viaţă în tot. Nu cred că tânărul Babcock va fi la fel de bun.

— Oh, nu ştiu, a răspuns soţul ei. Pare un tip destul de drăguţ. E aproape un calvar pentru el să facă faţă cit ai clipi. Trebuie să-l înţelegem.

— Ar fi trebuit să refuze dacă nu era capabil, a spus Althea. Sunt sigură că nu e de familie. Ai observat ce accent are? Totuşi, nu se ştie niciodată la ce să te aştepţi din partea unui necunoscut în timpurile astea.

Ea s-a privit în oglindă pentru ultima oară. Colonelul Mason a tuşit şi s-a uitat la ceas. Spera ca Aithea să nu-şi dea aere în faţa nefericitului preot.

— Unde e Robin? a întrebat el. Ar trebui să coborâm.

— Sunt aici, bunicule.

Băiatul stătuse în spatele perdelelor tot timpul privind panorama oraşului. Amuzant băieţelul. întotdeauna apărea de te miri unde. Păcat că trebuia să poarte ochelarii aceia. îl făceau să semene leit cu tatăl său.

— Ei bine, băiatule, a spus colonelul Mason, ce părere ai de tot? Să ştii că Ierusalimul nu era luminat aşa acum douăzeci de ani.

— Nu, a răspuns nepotul, cred că nu era. Nici cu două mii de ani în urmă. Electricitatea a schimbat lumea cu totul. îi spuneam domnişoarei Dean, în timp ce veneam cu autobuzul, că Isus ar fi foarte surprins.

Hm... Niciun răspuns la asta. Copiii spun nişte lucruri extraordinare. El a schimbat o privire cu soţia lui. Ea a zâmbit îngăduitor şi l-a bătut pe umăr pe Robin. îi plăcea să creadă că nimeni în afara ei nu-1 înţelegea în ceea ce ea numea felul lui de a fi.

— Sper că domnişoara Dean nu a fost şocată.

— Şocată? Robin a înclinat capul într-o parte şi s-a gândit. Sunt singur că nu a fost, a răspuns el, însă eu am fost şocat când am văzut maşina aceea care se răstumase la marginea drumului, şi noi am trecut pe lângă ea fără să oprim.

Colonelul Mason a închis uşa dormitorului în urma lor şi toţi trei au mers spre capătul coridorului.

— Maşină? a întrebat el. Ce maşină? Nu-mi aduc aminte să fi văzut una.

— Te uitai în cealaltă parte, bunicule, a spus Robin. îi arătai doamnei Foster un loc unde fuseseră mitraliere pe timpul tău. Probabil că nimeni nu a văzut **maşina** răsturnată în afară de mine. Ghidul era ocupat să **ne** arate peisajul cu Hanul „Bunul Samaritean**. Maşina era la câţiva iarzi mai departe de-a lungul drumului.

— Şoferului probabil că i se terminase benzina, a spus Althea. Cred că imediat după aceea a venit cineva. Părea un drum destul de aglomerat.

Ea se privea în oglinda înaltă de la capătul coridorului şi îşi aranja bucata de organdină albastră.

Jim Foster băuse un păhărel la bar. Sau două, ca să fie exact. Se gândea amuzat că în momentul în care vor apărea ceilalţi el va oferi tuturor băutură şi Kate va trebui să înghită asta. Cu greu se va stăpâni să nu-i tragă un perdaf în faţa tuturor, amintindu-i numărul de calorii conţinut de un gin dublu. Privea în jur la mulţimea gălăgioasă. Dumnezeule, ce adunătură! Să le fie de bine. mai ales femeilor, deşi cele tinere arătau mai bine în Haifa. Pentru nimeni nu merita să traversezi camera aici. Mulţimea asta era probabil din partea de est a New York-ului, nu erau indigeni. Hotelul era plin de turişti şi mâine va fi mult mai rău în Ierusalim. Avea în plan să viziteze oraşul şi să închirieze o maşină, să o ia pe Kate şi să meargă la Marea Moartă, un$e era vorba să se instaleze o uzină pentru fabricarea maselor plastice. Israelienii descoperiseră o nouă metodă de fabricare şi puteai să pariezi că dacă aveau în cap ceva, ei credeau că lucrul acela va reuşi. Salut, iată-i pe cei în luna de miere. E inutil să-i întrebi ce au făcut de

când au coborât din autobuz! Deşi, gândindu-te mai bine, nu poţi fi niciodată sigur. Bob Smith părea puţin încordat. Probabil că mireasa, ca toate capetele înfierbântate, era nesătulă. O băutură le va da puteri la amândoi.

— Veniţi aici, voi, cei în luna de miere, a strigat el. Alegeţi singuri băuturile, plătesc eu. Să ne relaxăm.

Galant, s-a ridicat de pe scaun şi i l-a oferit lui Jill Smith, având grijă ca mina să-i poposească o clipă pe şoldul ei, în timp ce ea se aşeza.

— Vă mulţumesc, domnule Foster, a spus mireasa. Şi ca să dovedească că nu se fâstâcise şi era conştientă că mâna lui intenţionase să-i facă un compliment, a adăugat: Nu ştiu ce vrea Bob, însă eu vreau şampanie.

Remarca era făcută cu atâta sfidare încât mirele deveni stacojiu. „La dracu, gândea el. Domnul Foster va eşua. Nu poate să nu eşueze faţă de tonul lui Jill că...

că nu merge, că nu ştiu ce am, dar nu merge. E un coşmar, nu ştiu ce nu merge, va trebui să-l întreb pe doctor, eu...w

— Whisky; vă rog, a spus el.

— Whisky va fi, a zâmbit Jim Foster, şi pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi mai spuneţi niciunul din voi decât Jim.

El a comandat un cocktail de şampanie pentru Jill, un whisky dublu pentru Bob şi un gin mare cu tonic pentru el. In acest timp soţia sa Kate şi-a făcut loc prin mulţimea din bar şi l-a auzit când a comandat.

„Ştiu, îşi zicea Kate. Ştiu de ce a coborât în hol înainte ca eu să fi terminat să mă îmbrac, voia să ajungă la bar înaintea mea. Şi a pus ochii pe nodul ăla de fată, căci e mai mult? Nu are nici măcar decenţa să lase în pace tot ce este tânăr şi se numeşte femeie, nici chiar în luna ei de miere.“ Ce bine că reuşise să-i mute gândul de a-şi întâlni prietenii de afaceri din Tel Aviv şi ea să vină singură la Ierusalim. Nu avea de gând să-l lase să plece la prietenii aceia în niciun caz. Dacă colonelul Mason nu ar fi un bătrân plicticos şi Lady Althea aşa de snoabă, vizita la Ierusalim ar fi putut (fi plăcută, mai ales pentru cei cu o sclipire de inteligenţă şi cu puţin interes în afacerile lumii. Dar ce le păsa lor? Nici măcar nu se deranjaseră să vină la discursul pe care ea îl ţinuse în Little Bletford cu clteva săptămâni în urmă, scuzându-se că nu au mai fost niciodată la astfel de seri, ceea ce era o minciună. Dacă Lady Althea s-ar fi gândit mai mult la ceilalţi oameni şi mai puţin la

faptul că ea era singura supravieţuitoare a unui pair care nu se ridicase niciodată în picioare în Camera Lorzilor, şi se spunea că oricum era slab la minte, Kate ar fi respectat-o mai mult. Aşa cum era... Se uita în jurul ei şi indignarea îi creştea. Toţi aceşti turişti care beau şi se amuzau şi cheltuiau bani care ar fi putut să meargă la o instituţie demnă de caritate o făceau să se simtă ruşinată de a se afla printre ei. Ei bine, dacă nu putea face nimic pentru a servi cauza în acel moment, putea cel puţin să strice mica petrecere a lui Jim şi să-l pună

Ia punct. Ea înainta înspre bar, paloarea feţei contrastând cu bluza ei roşie.

— Domnule Smith, a zis ea, te rog să nu-1 încurajezi pe soţul meu. Doctorul i-a spus să nu mai bea şi nici să nu mai fumeze, căci altfel va avea un atac coronarian. Nu are rost să te uiţi la mine aşa, Jim, ştii că e adevărat. De fapt, cu toţii am duce-o mai bine fără alcool. Statisticile au dovedit că răul provocat ficatului, chiar şi cu o cantitate modestă de alcool, este incalculabil.

Bob Smith a pus paharul pe tejgheaua barului. Tocmai începuse să se simtă mai sigur de el. Acum doamna Foster avea să strice totul.

— Oh, nu mă lua în seamă, a zis, ea, nimeni nu ascultă niciodată ce spun, dar într-una din zilele astea vorbele mele vor dovedi faptul că numai consumarea sucurilor pure de fructe pot să facă fiinţa umană să suporte de zece ori stresul vieţii moderne. Noi toţi ar trebui să trăim mai mult, să fim mai tineri, să obţinem lucruri mai importante. Da, aş vrea un suc de grapefruit, vă rog. Cu multă gheaţă.

Era aglomeraţie. Ea putea simţi căldura ridicându-i-se de la gât până la tâmple şi apoi coborând încet ca un val. Ce proastă fusese... Uitase să-şi ia pilulele.

Jill Smith o urmărea pe Kate Foster peste marginea paharului de şampanie. Ea trebuie să fie mai bătrână decât el. Oricum, aşa părea. Nd se ştie niciodată cu oamenii între două vârste, iar bărbaţii erau majoritatea înşelători. Citise undeva că ei continuau să fie viguroşi până la vârsta de nouăzeci de ani, femeile însă nu mai erau interesante după o anumită vârstă. Poate doamna Foster avea dreptate când spunea că un suc de fructe ar fi bun pentru Bob. Oh, de ce trebuia Bob să poarte cravata aceea cu buline? ll făcea să arate gălbejit. Şi părea aşa de copilăros faţă de doamna Foster. Ce ciudat să le spună să-l cheme pe nume, Jim! El i-a atins braţul din nou. Cinstit! Faptul că era în luna de miere nu părea să îndepărteze bărbaţii ci mai curând să-i atragă, dacă

ei simţeau că aveau forţă. A înclinat din cap când el i-a sugerat să mai ia un pahar de şampanie.

— Să nu te audă doamna Foster, i-a şoptit. Va spune că o să-mi facă rău la ficat.

— Draga mea, a murmurat el, un ficat atât de tânăr ca al tău va suporta ani de zile pedeapsa. Al meu este deja în pioneze.

Jill a chicotit. Auzi ce spune! Şi bând al doilea pahar de şampanie a uitat scena penibilă din dormitor cu Bob, palid şi încordat spunându-i că nu se mişca cum trebuie şi că nu era greşeala lui. Privindu-1 sfidător pe Bob, care aproba politicos pledoaria doamnei Foster despre foametea din Orientul Mijlociu, Asia şi India, ea s-a sprijinit provocator de braţul lui Jim Foster şi a spus:

— Nu ştiu de ce Lady Althea a ales acest hotel. Cel recomandat de acasă se găsea chiar în Ierusalim şi puteam să facem şi un tur al oraşului noaptea, care se sfârşea într-un club cu băuturi, bineînţeles.

Domnişoara Dean se uita în jur mioapă. Cum avea să-i găsească pe ceilalţi prin mulţimea asta de străini? Dacă scumpul vicar Garfield ar fi fost cu ei, nu ar fi lăsat-o singură să se rătăcească. Pastorul acela tânăr care îl înlocuia de-abia îi adresase două cuvinte şi era sigură că nu era anglican. Probabil dezaproba ţinuta de ceremonie şi nu psalmodiase niciodată. Dacă ar zări-o pe Lady Althea sau pe colonel ar mai fi ceva, însă probabil că şi aşa aveau multe pe cap, deşi Lady Althea, să fie binecuvântată, uneori era înclinată să fie cam dispreţuitoare. Era drăguţ din partea ei că se obosise atât cu turul.

Ierusalim... Ierusalim... Ei bine, fetele din Ierusalim ar plânge cu siguranţă dacă ar vedea mulţimea asta pe Muntele Măslinilor. Nu era bine să se facă un hotel modern pe locul acesta. Cât de mult îi lipsise vicarul când autobuzul se oprise câteva minute în sat şi ghidul le indicase biserica în ruină din vale unde, aşa spunea el, fusese casa Măriei, a Martei şi a lui Lazăr cu două mii de ani în urmă! Părintele ar fi descris totul aşa de viu. Ea îşi putea imagina casa modestă dar confortabilă, bucătăria curată, de care se ocupa Marta, şi pe Maria, care probabil, nu era de prea mult folos ia spălatul vaselor, aşa cum nu era nici sora ei mai mica Dora, care nu mişca un deget dacă la televizor era un program bun. Nu o puteai evoca pe Maria în prezenţa unuia ca Malcolm Muggeridge care punea mereu întrebarea de ce, însă, la urma urmei, aşa cum spunea mereu vicarul, trebuie să încerci să legi trecutul de prezent, şi atunci vei înţelege mai bine ce a însemnat totul.

Ah, iat-o pe **Lady** Althea venind pe coridor. Ce distinsă pare, are un aer așa de englezesc, atât de rafinat față de restul oamenilor din hotel, care erau străini în majoritate, cu colonelul alături, care era până în vârfui urechilor soldat și gentleman. Micul Robin era un copil original. Să spună despre Domnul Nostru că acesta ar fi surprins să vadă lumină electrică. „Insă el a inventat-o, dragă, îi replicase ea. Tot ce a fost inventat sau descoperit este mâna Domnului Nostru.44 li era teamă că puștiul nu înțelesese. Nu era nimic. Se vor ivi alte ocazii ca să-l facă să înțeleagă exact.

— Ei bine, domnișoară Dean, a spus colonelul, înaintând către ea, sper că sunteți odihnită după lunga călătorie cu autobuzul și aveți o mare poftă de mâncare pentru cină.

— Mulțumesc, colonele, da, mi-am revenit, sunt însă puțin zăpăcită. Credeți că vom avea mâncare englezească sau va fi din nou ceva gras? Trebuie să am grijă de stomacul meu.

— Păi, dacă experiența mea din Orientul Apropiat vă poate fi de vreun folos, evitați fructele proaspete și pepenele. La fel și salata. Ei nu le spală niciodată cum trebuie. Am avut foarte mult de furcă în trecut cu trupele din cauza fructelor și salatei mai mult decât din cauza dușmanilor.

— Oh, Phil, ce prostie, a zâmbit Lady Althea. Trăiești în trecut. Bineînțeles că totul este spălat într-un loc modern ca acesta. Nu-1 băgați în seamă, domnișoară Dean. Vom avea cinci feluri de mâncare la cină și trebuie să onorezi tot ce se pune în farfurie. Imaginați-vă că sora dumneavoastră ar avea în față doar un ou fiert la cină și cât de mult v-ar invidia.

„Acum, gândea domnișoara Dean, e bine intenționată, însă remarca nu avea rost.44 De ce trebuie să-și imagineze Lady Althea că ea și cu Dora nu mănâncă altceva la cină decât un ou fiert? E adevărat că ele mănâncă puțin seara, însă pentru că amândouă s-au obișnuit așa. Nu avea de-a face cu felul în care trăiau sau își puteau permite. Dacă vicarul ar fi fost aici, el ar fi știut ce să-i răspundă Lady-ei Althea. I-ar fi spus, râzând bineînțeles, pentru că era așa de curtenitor, că preferă să fie hrănit de două domnișoarea Dean în Syringa Cottage decât oriunde în Micul Bletford.

— Mulțumesc, colonele, a zis ea, voi urma sfatul dumneavoastră în legătură cu fructele și salata. Iar în privința meniului de cinci feluri, mai întâi vreau să văd cum arată.

Spera să stea alături de colonel la cină. Era atât de atent. Şi cunoştea Ierusalimul de mult timp, era o autoritate în materie.

— Nepotul dumneavoastră, i-a spus ea, se împrieteneşte foarte uşor. Nu este deloc ruşinos.

— Oh, da, a răspuns colonelul Mason, Robin este un copil sociabil. îmi place să cred că datorită educaţiei date de mine. Şi citeşte și foarte mult. Majoritatea copiilor nu deschid o carte. /

— Ginerele dumneavoastră este un om de ştiinţă, nu e aşa? Oamenii de ştiinţă sunt deştepţi. Poate că micuţul o să-l urmeze pe tată.

— Hm, nu ştiu, a răspuns colonelul.

„Bătrână nebună, gândea el. Nu ştie ce vorbeşte. Robin era un *Mason.“* îi amintea de el la aceeaşi vârstă. Şi el obişnuia să citească foarte mult. Avea aceeaşi imaginaţie.

— Hai, Robin, a strigat el, bunica ta vrea să mănânce.

— Adevărat, Phil, a şpus Lady Althea, amuzată doar pe jumătate, mă faci să mă simt ca lupul din Scufiţa Roșie.

Ea păşea calmă prin hol, conştientă că mulţi își întorceau privirea în direcţia ei, nu din cauza răspunsului soţului ei, puţini l-au auzit, însă pentru că, ea ştia asta, în ciuda celor șaizeci de ani, era cea mai bine şi cea mai distinsă femeie din toată adunarea. S-a uitat în jur, după grupul din Little Bletford, gândindu-se cum să-i aşeze la masă. Aha, deci erau la bar – toţi în afară de Babcock. își trimise soţul să-l caute, și intrând în restaurant îl chemă pe şeful de sală cu un deget autoritar.

Planul ei în privinţa aşezării la mese se dovedise eficient şi toată lumea părea satisfăcută. Domnișoara Dean mâncă toate cele cinci feluri şi bău şi vinul, deşi poate că a fost lipsită de tact când a ridicat paharul imediat după ce a fost umplut şi i-a spus vecinului ei din stânga, reverendul Babcock:

— Să sperăm că scumpul vicar se va însănătoşi repede, şi sunt sigură că ştie cât de mult ne-a lipsit în seara aceasta.

De-abia la cel de-al treilea fel de mâncare şi-a dat seama domnişoara Dean de întreaga semnificaţie a cuvintelor ei şi şi-a amintit că tânărul care îi vorbea nu era muncitor din centrul ţării, era un preot ce îl înlocuia pe scumpul ei vicar. Paharul de sherry de la bar îi luminase mintea și faptul că reverendul Babcock nu purta gulerul de preot încurcase cumva întreaga situaţie.

— Fii foarte atent la ce mănânci, i-a spus ea, sperând să mai şteargă din efectul cuvintelor care îl răniseră. Colonelul spune că nu recomandă fructele şi salata. Băştinaşii nu le spală cum trebuie. Cred că mielul la cuptor ar fi o alegere bună.

Edward Babcock s-a holbat la ea când a auzit cuvântul băştinaş. Domnişoara Dean îşi închipuia că se găseşte în sălbăticia din Africa? „Cât de ruptă de realitate eşti, s-a întrebat el, trăind într-un sat din sudul Angliei?“

— După părerea mea grosolană, i-a spus el, mâncând din tocana de pui, cred că am face mai mult bine în lume dacă am vedea cum trăiesc ceilalţi decât să ne încăpăţânăm în rutina noastră. Avem câţiva pakistanezi şi jamaicani în clubul nostru, printre băieţii din regiune şi fac cu rândul la cantină. Avem şi surprize, ca să fiu sincer! însă este o problemă de distribuire şi băieţilor le place.

— Ai perfectă dreptate, padre, ai dreptate, spuse colonelul, care auzise doar sfârşitul răspunsului. Este absolut esenţial să promovezi spiritul de bunăvoinţă în mase. Dispare morala dacă nu faci aşa.

Jim Foster a atins piciorul lui Jill Smith pe sub masă. Bătrânul era pornit din nou. Unde credea că se găseşte, în Poona? Jill Smith a făcut la fel lovindu-şi genunchiul de al lui. Ajunseseră la stadiul în care cea mai nevinovată remarcă are un dublu înţeles.

— Depinde de ceea ce împărţi şi cu cine împărţi, nu eşti de acord? a murmurat el.

— Odată măritată, o fată nu are de ales, a murmurat ea ca răspuns. Ia numai ce îi oferă soţul ei.

Apoi, observând că doamna Foster se uită la ea peste masă, deschise ochii larg şi inocent şi mai atinse încă o dată genunchiul lui Jim Foster ca să-şi asigure duplicitatea.

Lady Althea, uitându-se prin restaurant la ocupanţii celorlalte mese, se întreba dacă Ierusalimul a fost în cele din urmă o alegere destul de bună. Nimeni nu prezenta prea mult interes aici. Poate că la Lebanon o să întâlnească oameni mai sus-puşi. Totuşi rămâneau numai douăzeci şi patru de ore, iar apoi vor lua din nou barca şi vor merge în Cipru. Ea va fi mulţumită dacă Phil şi scumpul de Robin se vor amuza. Trebuie să-i spună lui Robin să nu mai stea cu gura deschisă. Era un copil frumos şi asta îl făcea să pară doar pe jumătate deştept. Kate Foster suferea de căldură, cu siguranţă, se aprinsese tare la faţă.

— Însă trebuia să semnezi petiţia împotriva manufacturii de gaz, îi spunea Kate lui Bob Smith. Am mai mult de o mie de nume pe lista mea de apel şi oricare dintre noi poate veghea ca această afacere înspăimântătoare să fie oprită. Ţi-ar plăcea, a întrebat ea, bătând în masă, ca plozii tăi să se nască surzi, schilozi şi orbi din cauza acestui chimical groaznic care va polua generaţiile viitoare, dacă nu ne vom uni să împiedicăm fabricarea lui?

— Să fim serioşi, a protestat colonelul, autorităţile au totul sub control. Și produsul nu este mortal. Trebuie să avem un oarecare stoc în caz de revolte. Trebuie să se ocupe cineva și de ticăloșii din lume. Acum, după umila mea părere...

— N-are importanţă umila ta părere, dragă Phil, a intervenit soţia lui. Cred că am devenit cu toţii prea serioşi, şi nu am venit la Ierusalim ca să discutăm despre nu ştiu ce gaz, despre revolte sau lucruri de acest fel. Ne găsim aici pentru a evoca amintiri plăcute când vom ajunge acasă din unul din cele mai frumoase oraşe ale lumii.

S-a făcut imediat linişte. Ea zâmbea tuturor. O bună gazdă ştie când să schimbe starea de spirit a grupului. Chiar şi Jim Foster s-a potolit pe moment și și-a luat mâna de pe genunchiul lui Jill Smith. întrebarea era, cine va fi primul care va vorbi şi va arunca mingea într-o nouă direcţie? Robin ştia că acest moment sosise. Aşteptase această ocazie toată seara. Tatăl său, omul de ştiinţă, îi spusese să nu aducă niciodată un subiect în discuţie decât dacă era sigur pe el, și el avusese multă grijă ca să fie bine informat. Consultase ghidul în hol înainte de cină și știa că faptele erau adevărate. Cei mari vor fi obligaţi să-l asculte. Numai gândul la asta îl făcea să moară de fericire, dându-i o imensă senzaţie de putere. Se sprijini de masă, cu ochelarii puţin căzuţi, cu capul aplecat într-o parte.

— Mă întreb dacă vreunul din voi ştie, a spus el, că astăzi este a 13-a zi a lui Nisan? Apoi s-a sprijinit de speteaza scaunului şi a aşteptat ca vorbele sale să-și facă efectul.

Adulţii de la masă se uitau fix la el, fără să miştle. Despre ce naiba vorbea copilul? Bunicul său, care era obişnuit cu neprevăzutul, a fost primul care a răspuns.

— A 13-a zi a lui Nisan? a repetat el. Copilule, încetează să mai faci pe deşteptul şi spune-ne ce înseamnă asta.

— Nu fac pe deşteptul, bunicule, a răspuns Robin, nu fac decât să afirm un fapt. M-am luat după calendarul evreiesc. Mâine într-a 14-a

zi a lui Nisan, după apusul soarelui, este începutul Pesach-ului, sărbătoarea Pâinii Nedospite. Ghidul mi-a spus. De aceea sunt atâţia oameni aici. Au venit în pelerinaj din toată lumea. Ei bine, toată lumea ştie – cel puţin domnul Babcock sunt sigur că ştie – că după Sfântul Ioan şi multe alte autorităţi în materie, Isus şi discipolii săi au mâncat Cina cea de

Taină în ziua de 13 Nisan, ziua dinaintea serbării Pâinii Nedospite, deci cred că ar fi trebuit să terminăm cina în seara asta. Isus a făcut exact acelaşi lucru cu două mii de ani în urmă.

Şi-a împins ochelarii la loc pe nas şi a zâmbit. Efectul cuvintelor sale nu era aşa de uimitor pe cit sperase. Nu izbucniseră aplauzele. Nimeni nu se minunase de cultura sa generală. Toţi păreau mai curând încurcaţi.

— Hm, a spus colonelul Mason, acesta este domeniul tău, padre.

Babcock a făcut un calcul rapid. Era obişnuit ca problemele arzătoare să i se pună în programul „Orice întrebări44 pe care îl ţinea trimestrial la clubul tineretului, însă pentru aceasta nu era pregătit.

— Evident, ai citit temeinic Evanghelia, Robin, a spus el. Matei, Marcu și Luea par să nu fie de acord cu Ioan asupra datei exacte. Totuşi, trebuie să recunosc că nu am verificat faptul că mâine este a 14^a zi a lui Nisan, și că sărbătoarea evreiască începe după asfinţitul soarelui. Mi se pare o neglijenţă din partea mea că nu am vorbit cu ghidul.

Afirmaţia lui nu clarificase prea mult dilema. Domnişoara Dean era de-a dreptul uimită.

— Dar cum se poate ca azi să fie ziua Cinei cea de Taină? a întrebat ea. Noi am sărbătorit Paştele mai devreme anul acesta. Sigur Paştele a fost pe 29 martie?

— Calendarul evreiesc e diferit de al nostru, a spus Babcock. Pesach-ul sau Paştele evreiesc, cum ii numim noi, nu trebuie să coincidă neapărat cu Paştele creştinilor.

Nu cumva se aştepta de la el să intre în discuţii teologice pentru că unui băieţel îi plăcea să-şi dea aere?

Jim Foster şi-a pocnit degetele în aer.

— Asta explică de ce nu am reuşit să vorbesc la telefon cu Rubin, Kate, a spus el. Mi-au spus că biroul din Tel Aviv va fi închis până pe 21. Sărbătoare publică.

— Sper că magazinele și bazarurile vor fi deschise, a exclamat

Jill. Vreau să cumpăr nişte amintiri pentru familie şi pentru prietenii de acasă.

După o pauză de o clipă, Robin a înclinat din cap.

— Cred că vor fi, a spus el, cel puţin până la apus. Poţi să le duci prietenilor şi nişte pască. Ii veni brusc o idee şi se întoarse delicat către reverendul Babcock 2 Luând în considerare că aceasta este seara celei de-a 13-a zile a lui Nisan, n-ar trebui să coborâm dealul până la Grădina din Ghetsimani? Nu e prea departe. Am întreba ghidul. Isus şi discoplii săi au traversat valea, însă noi putem să nu o facem. Ne imaginăm doar că suntem cu două mii de ani în urmă, şi că ei vor fi acolo.

Chiar şi bunica lui, care în general îi aproba orice iniţiativă, acum îl privea dezaprobator.

— Dar, Robin, a spus ea, nu cred că vreunul dintre noi este pregătit să plece după cină şi să orbecăiască prin întuneric. Nu facem parte din echipa de teatru de la sfârşitul trimestrului, nu uita. Se întoarse către Babcock: Au făcut o piesă nostimă. Robin era unul dintre cei trei magi.

— Aha, a parat el, băieţii mei din Huddersfield au pus în scenă o piesă în legătură cu naşterea, la club. Şi au plasat-o în Vietnam. Am fost foarte impresionat. Robin îl privea cu o intensitate mult peste normal, şi a făcut un efort suprem să pareze provocarea. Ascultă, a spus el, dacă vrei într-adevăr să cobori dealul la Ghetsimani, sunt gata să te însoţesc.

— Splendid! a spus colonelul. Merg şi eu. Puţin aer proaspăt ne va face bine tuturor. Ştiu locul – nu o să vă rătăciţi dacă vă conduc eu.

— Ce zici? a murmurat Jim Foster către vecina sa Jill. Dacă te sprijini de mine n-am să te las să cazi.

Un zâmbet satisfăcut se împrăştie pe faţa lui Robin. Lucrurile mergeau cum dorea el. Nu exista niciun risc să fie trimis la culcare devreme.

— Ştii, a spus el, atingând braţul reverendului Babcock, vocea lui se auzea tare şi clară, dacă noi am fi discipolii şi dumneata Isus, ar trebui să ne aliniezi la perete şi să ne speli picioarele. însă bunica mea ar spune, probabil, că asta e prea de tot.

S-a ridicat într-o parte, înclinându-se politicos, ca să-i lase pe adulţi să treacă. Era destinat pentru Winchester şi îşi aminti motto-ul: *Purtările alese îl fac pe Om.*

Atmosfera era aspră şi clară, ca tăişul unei săbii. Nicio boare de vânt. Poteca pietruită ducea în jos, strimtă şi abruptă, mărginită de ziduri. La dreapta îngrămădirea sumbră a pomilor de chiparos şi pini masca cele şapte turnuri ale catedralei ruseşti şi domul mic şi mohorât al bisericii Dominus Flevit. în timpul zilei lujerii de ceapă ai Sfintei Maria Magdalena străluceau aurii sub soare şi peste Valea Chedron. Zidurile oraşului care înconjurau Ierusalimul cu Domul Stâncii ţişnind proeminent pe fundal şi oraşul în sine împrăştiindu-se şi mai mult spre vest şi nord ar trezi cu siguranţă o coardă sensibilă în inima fiecărui pelerin, aşa cum a făcut de-a lungul secolelor, însă în seara asta... în seara asta, gândea Edward Babcock, cu palida lună galbenă ce răsare în spatele nostru, şi cerul întunecat deasupra capetelor noastre, chiar şi zumzetul scăzut al traficului de sub noi de pe drumul principal către Ierihon pare să se amestece şi să creeze liniştea. Pe măsură ce poteca abruptă cobora, tot aşa se ridica oraşul şi valea, care îl separa de Muntele Măslinilor pe care ei coborau, devenea sumbră, întunecată ca albia unduitoare a unui râu. Moschei, domuri, turnuri, coloane, acoperişurile miliardelor de locuinţe omeneşti se contopeau, pătau cerul, şi rămâneau numai zidurile oraşului neclintite pe dealul opus, ca o ameninţare, ca o provocare.

„Nu sunt pregătit pentru asta, gândea el. Nu voi fi în stare să explic ce înseamnă nici chiar acestui mic grup de oameni care sunt cu mine. Trebuia să rămân la hotel să-mi citesc notele şi să studiez harta ca să fiu în stare să vorbesc mâine cu o oarecare autoritate. Sau, şi mai bine, ar fi trebuit să vin aici singur/4

Era meschin din partea lui, nu avea nicio scuză, însă flecăreala continuă a colonelului care se găsea alături de el îl călca pe nervi, îl făcea ţâfnos, iritabil. Cui îi păsa ce realizase regimentul lui în ’48? Nu se încadra în scena ce se desfăşura în faţa lor.

— Şi astfel, spunea colonelul, Mandatul a fost înmânat în mai, şi cu toţii am părăsit ţara la 1 iulie. După părerea mea ar fi trebuit să rămânem. Toată afacerea a fost o porcărie. Nimeni nu s-ar fi stabilit vreodată în această parte a lumii, şi ei vor continua să se lupte pentru Ierusalim chiar şi atunci când tu şi cu mine vom fi morţi de ani de zile. Ce frumos se vede de aici. In vechiul oraş era cam pustiu.

Pinii din dreapta lor erau nemişcaţi. Totul era liniştit. în stingă lor coasta dealului părea goală, necultivată, insă Babcock putea să se înşele: lumina lunii era amăgitoare, urmele acelea albe, care păreau să

fie stânci şi bolovani, ar fi putut fi morminte. Odată, aici, nu existau nici pini sumbri, nici chiparoşi, nici catedrale ruseşti, erau numai măslinii cu ramuri argintii ce măturau pământul pietros, și zgomotul pârâului ce susura prin valea de jos.

— Ciudat, a spus colonelul, de când am părăsit locul acesta nu am mai făcut armata ca aici. Am mai fost în armată acasă, la Aldershot, însă odată cu reorganizarea din armată şi alte nimicuri, plus că soţia mea nu se simţea prea bine pe atunci, m-am hotărât să-mi fac bagajul şi să plec. Dacă aş fi stat, aş fi primit comanda regimentului meu şi aş fi plecat în Germania, însă Althea se împotrivea, nu i se părea cinstit. Tatăl ei îi lăsase Hall-ul, ştii, din Little Rletford. A fost crescută acolo şi viaţa ei era acolo.

Edward Babcock făcea un efort să asculte, să dea un oarecare semn de interes.

— Regretaţi că aţi părăsit armata?

Colonelul nu a răspuns imediat, însă când a făcut-o, tonul de încredere în sine dispăruse; vocea îi era încurcată, încordată:

— A însemnat toată viaţa mea, a spus el. Şi ăsta este un alt lucru ciudat, padre, – nu cred că mi-am dat seama. Doar faptul că stau aici, privind oraşul de peste vale, m-a făcut să-mi amintesc.

Ceva se mişca prin umbrele de jos. Era Robin. Se strecurase pe lângă zid. în mină ţinea o hartă şi o torţă mică.

— Priviţi, domnule Babcock, a spus el, aici trebuie să fi venit ei, prin poarta din peretele de acolo, la stingă. De aici nu o putem vedea, însă e marcată pe hartă. Vreau să spun. Isus şi discipolii săi, după ce au luat cina. Şi atunci grădinile şi pomii erau probabil pe acest deal, nu jos unde se află biserica azi. De fapt, d/aică mai mergem puţin şi ne aşezăm pe zidul acela, ne putem imagina totul. Soldaţii şi însoţitorii marilor preoţi care coborau cu torţe prin cealaltă poartă, probabil acolo unde se vede maşina. Să mergem!

Începu să coboare dealul în fugă în faţa lor, mişcând mica torţă în sus şi în jos până când dispăru dujpă un cot al zidului.

— Ai grijă pe unde calci, Robin, a strigat bunicul său. S-ar putea să cazi. E destul pietriş pe acolo. Apoi se întoarse către însoţitorul său: Se descurcă cu harta la fel de bine ca şi mine. Şi are numai nouă aini.

— Mă duc după el, a spus Babcock. Să nu i se întâmple ceva. Aşteptaţi-o aici pe Lady Althea.

— Nu-ţi face griji, padre, a răspuns colonelul. Băiatul se

descurcă.

Babcock se făcea că nu-1 aude. Era o scuză pentru a rămâne singur, chiar şi numai câteva minute, altfel scena de jos nu i-ar face impresia adâncă pe care ar dori-o, pentru ca s-o descrie mai târziu tuturor băieţilor, când se va întoarce la Huddersfield.

Colonelul rămase nemişcat lingă zid. Paşii rari şi atenţi ai soţiei sale şi ai domnişoarei Dean coborau poteca din spatele lui la mică distanţă, şi vocea Althea-ei avea acelaşi ton rece.

— Dacă nu-i vedem, atunci ne întoarcem, spunea ea, însă ştiu cum este când Phil este răspunzător de o expediţie. El crede întotdeauna că ştie drumul, şi de multe ori habar n-are.

— Nu prea cred, a spus domnişoara Dean. E militar.

Lady Althea a râs.

— Dragul de Phil, a spus ea. îi place ca toată lumea să creadă că ar fi putut fi general. însă adevărul este, domnişoară Dean, că n-ar fi reuşit niciodată. Am aflat de la o autoritate foarte sus-pusă, unul din ofiţeri, frate cu el. Oh, toţi îl iubeau, însă sărmanul băiat, n-ar fi avansat niciodată, nu în armata de astăzi. De aceea toţi l-am convins să se retragă atunci când a făcut-o. De multe ori aş vrea ca el să fie mai activ atunci când este vorba de probleme locale, însă asta este, trebuie să muncesc pentru amândoi. Şi în plus, a făcut minuni cu grădina.

— Ce covor minunat de iarbă! a spus domnişoara Dean.

— Da, şi florile de stâncă. Sunt o privelişte minunată tot timpul anului.

Paşii uşori trecură fără să se oprească, niciuna din cele două femei nu se uită la stânga sau la dreapta, atât de atente erau la poteca abruptă pe care mergeau. Pentru o clipă figurile lor s-au profilat clar pe copacii din urmă, apoi ele dădură colţul aşa cum făcuse şi Robin şi Babcock, şi dispărură.

Colonelul Mason le-a lăsat să treacă fără să le strige. Apoi şi^a ridicat gulerul pardesiului, pentru că brusc se făcuse frig, şi a început să meargă înapoi către hotel. Aproape reuşise să urce dealul când s-a întâlnit cu doi dintre membrii grupului care coborau.

— Salut, a spus Jim Foster, plecaţi deja? Credeam că acum sunteţi în Ierusalim!

— S-a făcut foarte frig, a spus colonelul scurt. Nu are rost să cobor până în vale. O să-i găsiţi pe ceilalţi împrăştiaţi pe deal.

A trecut pe lângă ei spre hoteL şi le-a spus bună seara foarte

grăbit.

— Acum dacă se întâlneşte cu soţia mea acolo şi îi spune că eram împreună, vom da de necaz, a spus Jim Foster. Vrei să rişti?

— Să risc ce? a întrebat Jill Smith. Nu facem nimic.

— Draga mea, aceasta este ceea ce eu numesc o invitaţie directă. Nu are importanţă, Kate se poate consola cu soţul tău la bar. Ai grijă pe unde calci, poteca asta e abruptă. Panta alunecoasă care ne va duce de râpă. Nu-mi da drumul la mână.

Jill şi-a desfăcut baticul şi a tras aer în piept, ţinându-^se strâns de tovarăşul ei.

— Uită-te la luminile oraşului, a spus ea. Pariez că sunt o mulţime care se duc acolo. Sunt invidioasă. Aici în spate parcă suntem blocaţi.

— Nu-ţi face griji. O să vezi totul mâine, condusă de acest reverend. însă nu prea cred că o să te ducă într-o discotecă, dacă asta este ceea ce cauţi.

— Păi, normal că trebuie să vedem întâi partea istorică – de aceea suntem aici, nu e aşa? Insă vreau să mă duc şi în centrul comercial.

— Pungaşi, fetiţo, pungaşi. Pe aleea din spate sunt o mulţime de barăci cu tinichele, cu tineri cu ochii negri care de-abia aşteaptă să te înşele.

— Oh, crezi că i-aş lăsa?

— Nu ştiu, însă nu i-aş învinovăţi dacă ar încerca.

El se uită în urmă peste umăr. Kate nu se zărea.

Poate că se hotărâse să nu vină în cele din urmă. Ultima oară când o văzuse era cu spatele şi se îndrepta spre lift. Iar pe Bob Smith, dacă nu putea să-şi păzească mireasa, asta îl privea. Desişul acela de copaci de pe partea cealaltă a zidului, mai jos de potecă, părea atrăgător. Exact locul pentru o hârjoană nevinovată.

— Ce părere ai despre căsătorie, Jill? a întrebat el.

— E prea devreme să mă prpnunţ, a răspuns ea, intrată brusc în defensivă.

— Bineînţeles că este. Ce întrebare prostească. Insă majoritatea celor în luna de miere greşesc. Ştiu că şi eu am păţit la fel. Mie şi lui Kate ne-au trebuit luni de zile ca să ne acomodăm. Bob al tău e un tip mare, însă e prea tânăr. Toţi cei în luna de miere suferă de nervi, ştii, chiar şi în zilele acestea luminoase. Ei crea că le ştiu pe toate, dar ştiu

pe dracu și sărmanele fete suferă în consecință. Ea nu răspunse și el o conduse spre copaci. De-abia după ce un bărbat e căsătorit de multă vreme știe cum să o facă pe soție să răspundă. Totul nu este decât tehnică, ca orișice în viață – nu e o problemă de a lăsa natura să-și continue cursul. Și toate femeile sunt diferite. Starea de spirit, plăcerile și neplăcerile lor. Te șochez?

— Nu, a spus ea, deloc.

— Bine. N-aș vrea să te șochez. Ești mult prea dulce ca să fac asta. Nu-i văd pe ceilalți, tu îi vezi?

— Nu.

— Hai să mergem să ne așezăm pe zidul de acolo și să privim luminile orașului. Ce loc minunat. Ce seară spiendidă. Ți-a spus vreodată Bob cât ești de grozavă? Pentru că e adevărat, știi...

Kate Foster care fusese sus să-și ia pilulele hormonale, a coborât în hol să-și caute bărbatul. Atunci când nu-1 găsi, intră în bar și îl văzu pe Bob Smith singur, bând un whisky dublu.

— Unde sunt ceilalți? a întrebat ea. Grupul nostru, vreau să spun, pentru că localul era încă aglomerat.

— Au plecat, cred, a răspuns el.

— Și soția dumitale?

— Da, și ea a plecat. A plecat după Lady Althea și domnișoara Dean. Soțul dumneavoastră era cu ea.

— Înțeleg.

Înțelegea. încă foarte bine. Jim o ștersese cu bunăștiință când ea se dusese sus.

— Păi, nu are niciun rost să stai aici și să bei otrava aia, a spus ea. Propun să-ți iei haina și să ne alăturăm restului grupului. Nu are rost să bocești aici de unul singur.

Poate că ea avea dreptate. Poate că *era* zadarnic să bea de unul singur când, de drept, Jill ar fi trebuit să fie cu el. însă felul în care ea îi zâmbise lui Foster era mai mult decât putea el suporta și se gândise că stând aici, o să-i fie cumva o lecție pentru Jill. De fapt, nu făcuse decât să se autopedepsească. Lui Jill probabil că puțin îi păsa.

— Foarte bine, a spus el, ridicându-se, o să mergem după ei. Nu puteau să ajungă prea departe.

Au pornit împreună pe poteca ce ducea în vale, un cuplu ciudat și nepotrivit, Bob Smith, lung și slab, cu o claie de păr negru care aproape îi atingea umerii, cu mâinile băgate adânc în buzunarele

hainei, şi Kate Foster cu jacheta ei de vizon, cu cerceii de aur care se balansau sub părul cu reflexe albăstrii.

— Dacă mă întrebi, a spus ea, pe când cobora poteca abruptă în pantofii ei nepotriviţi, ieșirea asta în Ierusalim e o greșeală. Nimeni nu este cu adevărat interesat de acest loc. Probabil cu excepţia domnişoarei Dean. Insă ştii cum este Lady Althea, aranjase totul cu vicarul, şi trebuie să joace rolul doamnei de onoare fie că e în Anglia, pe vas, sau în Orientul Apropiat. Iar în ceea ce-1 priveşte pe Babcock, e mai mult decât inutil. Ar fi fost mai bine fără el. Iar în ceea ce vă priveşte pe voi...

Ei bine, nu este nici pe departe un început strălucit în căsnicie să-ţi laşi nevasta să facă exact ceea ce îi place tot timpul. Trebuie să fii mai autoritar.

— Jill e foarte tânără, a spus el, nu are nici douăzeci de ani.

— Oh, tinereţe... Nu-mi vorbi de tinereţe. Cu toţii o duceţi foarte bine în zilele astea. în ţara noastră, oricum. E foarte diferit de modul cum trăiesc tinerii prin părţile astea – mă gândesc la ţările arabe mai ales – unde soţii îşi ţin nevestele din scurt ca să nu aibă necazuri.,

Nici nu ştiu de ce spun asta, gândea ea, nu o să înțeleagă. Ei se gândesc doar la persoana lor. Doar dacă nu aş simţi lucrurile acestea aşa de tare, nu are niciun rost, mă îmbolnăvesc de atâtea griji – starea lumii, viitorul, Jim... Unde naiba se dusese cu fata aceea? Inima mi-a luat-o razna. Mă întreb dacă pilulele acelea îmi sunt de vreun folos...

— Nu merge atât de repede, a spus ea. Nu pot să ţin pasul.

— Îmi pare rău, doamnă Foster. Credeam că am văzut două siluete acolo între copaci.

Şi dacă sunt ei, se întreba el, ce o să fie? Vreau să spun, ce pot să fac? Nu pot să fac scene doar pentru că Jill a preferat să plece cu un alt membru al grupului. Va trebui să mă stăpânesc şi să tac, şi apoi să aştept până o să ne întoarcem la hotel şi să-i trag un perdaf. Doar dacă blestemata asta de femeie ar tăcea odată din gură...

Cele două siluete se dovediră a fi Lady Althea şi domnişoara Dean.

— L-aţi văzut pe Jim? a strigat Kate Foster.

— Nu, a răspuns Lady Althea. Mă întrebam doar ce s-a întâmplat cu Phil. Păcat că oamenii s-au despărţit astfel. Este atât de imprudent. Cred că cel puţin Babcock trebuia să ne aştepte.

— E foarte diferit de scumpul nostru vicar, a murmurat

domnişoara Dean. El ar fi organizat totul aşa de bine, şi ştia exact ce trebuie să ne arate. Iar acum, nici măcar nu ştim dacă Grădina Ghetsimani este mai încolo de-a lungul acestei poteci sau de jur împrejurul nostru.

Copacii din spatele zidului erau întunecoşi, iar poteca părea să devină din ce în ce mai pietroasă. Dacă vicarul ar fi fost cu ei, ea ar fi putut să se sprijine de braţul lui. Lady Althea era foarte drăguţă, însă nu era acelaşi lucru.

— O iau înainte, a spus Bob. Voi trei staţi aici.

A pornit înaintea lor pe potecă. Dacă restul grupului era împreună, nu puteau fi departe. Cum colonelul era în frunte, Jill nu putea face nimic.

La vreo sută de iarzi mai înainte, între copaci, era un teren deschis, cu mănunchiuri de măslini mici şi pămâmt aspru, nu părea o grădină, ce expediţie blestemată, oricum, acelaşi lucru or să-l facă şi mâine. Apoi a văzut o siluetă, numai una totuşi, aşezată pe o stâncă. Era Babcock. încurcat pentru o clipă, Bob a crezut că se roagă, apoi a văzut că era aplecat asupra unui carnet scriind la lumina unei torţe. Şi-a ridicat capul la zgomotul paşilor lui Bob şi a mişcat torţa.

— Unde sunt ceilalţi? a strigat Bob.

— Colonelul este în urmă pe drum, a răspuns Babcock, iar băiatul este jos acolo, unde poate să privească mai bine Ghetsimani. Insă grădina propriu-zisă este închisă. Oricum, nu contează. Poţi veni să vezi foarte bine de aici. Acesta zâmbea cu o oarecare jenă pe măsură ce Bob se apropia de el „Dacă nu notez ceea ce văd, o să uit. Robin mi-a lăsat torţa sa. Vreau să le citesc băieţilor despre asta când voi ajunge acasă. Să le spun impresiile mele.“

— Nu aţi văzut-o pe Jill? a întrebat Bob.

Babcock s-a uitat fix. Jill... A, da, tânăra lui soţie.

— Nu, a spus el. Nu este cu dumneata?

— Vedeţi bine că nu e cu mine, Bob aproape ţipă de exasperare. Şi în sus pe drum nu este decât doamna Foster, Lady Althea şi domnişoara Dean.

— Oh, a spus Babcock. Păi, mi-e teamă că nu te pot ajuta. Colonelul este pe aici pe undeva. Eu am venit doar cu băiatul.

Bob simţea că îl cuprinde mânia.

— Ascultă, a spus el, nu vreau să fiu nepoliticos, însă cine este răspunzător de ieşirea asta?

Reverendul Babcock s-a înroşit. Bob Smith nu avea niciun motiv să se enerveze în aşa hal.

— Nu se pune problema ca cineva să fie răspunzător de ceva, a spus el. Colonelul, Robin şi cu mine am părăsit hotelul singuri. Dacă restul a preferat să ne urmeze şi s-au rătăcit, mi-e teamă că este numai problema dumitale.

Folosise tonul aspru cu care trata băieţii, însă acum era altceva. Oricine ar putea crede că el era un agent plătit.

— Îmi pare rău, a spus Bob. Adevărul este... Adevărul era că el nu se simţise niciodată mai neajutorat, şi mai singur. Parohii trebuiau să-i ajute pe cei la necaz? Adevărul este că sunt foarte îngrijorat. Totul merge prost. M-am certat al naibii cu Jill înainte de crimă şi nu mai pot judeca cum trebuie.

Babcock a pus deoparte carnetul şi a stins torţa. In seara asta nu o să mai scrie nicio impresie despre Ghetsimani. Ei, nu avea ce să facă.

— Îmi pare rău că aud asta, a spus el, însă se întâmplă mereu, ştii. Cuplurile proaspăt căsătorite se ceartă şi cred că este sfârşitul pământului. Mâine dimineaţă o să priviţi altfel problema.

— Nu, a spus Bob, nu e chiar aşa. Nu cred că o să fie aşa. Mă întreb dacă nu cumva am făcut o mare greşeală că m-am însurat.

Tovarăşul lui rămase tăcut. Sărmanul băiat **era** obosit probabil. A fost depăşit de evenimente. E greu să dai un sfat când nu-i cunoşti pe niciunul dintre ei. Dacă lucrurile n-ar fi mers prea bine, vicarul din Little Bletford ar fi observat şi le-ar fi dat un sfat amândurora. Aşa ar fi făcut dacă ar fi fost aici şi nu pe vas în Haifa.

— Păi, a spus el, căsătoria înseamnă să dai şi să iei, ştii. Nu este numai... cum să-ţi explic? Nu este numai o relaţie fizică.

— Tomai relaţia fizică nu merge, a spus Bob Smith.

— Înţeleg.

Babcock se întreba dacă ar trebui să-l sfătuiască pe băiat să meargă la un doctor când ajunge acasă. Nu putea să facă prea mult aici şi acum.

— Ascultă, a spus el, nu-ţi face prea multe griji. Ia-o încet. Fii foarte tandru cu soţia dumitale şi poate...

Nu mai putea continua, pentru că în acel moment o siluetă micuţă ţâşni dintre copacii de dedesubt. Era Robin.

— Adevărata Grădină Ghetsimani e foarte mică, a strigat el. Sunt sigur că Isus şi discoplii săi nu au stat acolo. Mai curând s-ar fi urcat

aici printre măslinii care creşteau în zilele acelea. Ceea ce mă miră, domnule Babcock, este de ce au adormit discipolii, dacă era la fel de frig ca în seara asta. Credeţi că s-a schimbat clima în două mii de ani? Sau poate că discipolii au băut prea mult vin la cină?

Babcock i-a înapoiat lui Robin torţa şi l-a împins uşor către poteca ce ducea către hotel.

— Nu ştiu, Robin, însă trebuie să ne amintim cî ei avuseseră o zi tare lungă şi obositoare.

„Nu este răspunsul potrivit, gândea el, dar este tot ce pot. Şi nici nu l-am ajutat pe Bob Smith. Şi nici nu i-am fost foarte simpatic colonelului. Necazul este că nu-i cunosc deloc pe oamenii aceştia. Vicarul lor ar fi ştiut cum să se poarte cu ei. Chiar dacă le-ar fi dat răspunsuri greşite ei ar fi fost satisfăcuţi.44

— Iată-i, a spus Robin, stau pe drum înghesuiţi şi bat din picioare. Este cel mai sigur mod de a încerca să răm’fi treaz.

Lady Althea era cea care bătea din picioare. înţeleaptă, îşi schimbase încălţămintea cu una mai uşoară înainte de a porni la drum. Kate Foster nu era aşa de bine încălţată, însă era bine înfofolită în jacheta ei de vizon. Domnişoara Dean era puţin mai departe de ele. Găsise o spărtură în zid şi se aşezase pe un morman de pietre fărâmicioase. începuse să se plictisească să le asculte pe cele două tovarăşe ale sale, care nu puteau discuta nimic altceva decât unde ar putea să se afle soţii lor.

„Mă bucur că nu m-am căsătorit niciodată, gândea ea, întotdeauna există dispute fără capăt între soţi. Poate câteva căsătorii sunt ideale, însă sunt foarte puţine. A fost foarte trist pentru scumpul vicar să-şi piardă nevasta cu atâţia ani în urmă, însă el nu a încercat niciodată să **o** înlocuiască.44 Zâmbea tandru, gândindu-se la mirosul bărbătesc din biroul vicarului. El fuma pipă. De câte ori venea domnişoara Dean, ceea ce ea făcea de două ori pe săptămână în general, pentru a aduce flori care să lumineze solitudinea lui de burlac, sau câte o prăjitură specială pe care ea o făcuse sau câte un borcan de gem sau marmeladă de casă, se uita la repezeală prin uşa deschisă a biroului să vadă dacă femeia care îi făcea menajul curăţase totul cum trebuie, dacă făcuse o oarecare ordine în haosul de cărţi şi hârtii. Bărbaţii erau ca nişte băieţi, trebuia să ai grijă de ei. De aceea Maria şi Marta l-au invitat pe Domnul Nostru atât de des la Bethleem. Probabil că ele îl hrăneau bine după lungile plimbări pe dealuri, îi cârpeau

hainele, îi ţese au şosetele poate, dar bineînţeles că în zilele acelea bărbaţii nu purtau şosete, numai sandale. Ce onoare binecuvântată trebuie să fi fost ca să spele hainele murdare de pe drum...

Domnişoara Dean auzi un fel de foşnet printre copacii din spatele ei. Puteau să se caţere oamenii pe stânci şi să hoinărească în ceea ce părea să fie o proprietate particulară? Apoi auzi un bărbat râzând şi o femeie şoptind: „Şştt...! 44

— E în ordine, a murmurat bărbatul, e doar domnişoara Dean. Stă singură şi se lamentează după iubitul ei vicar.

— Dacă ar şti, a venit răspunsul murmurat, că el se ascunde de câte ori o vede că apare pe drum. I-a spus mamei odată că este un izvor de continuă iritare pentru el. Il vânează de ani de zile în ciuda vârstei.

Se auzi unrâset înăbuşit, iar apoi, deodată, Jim Foster tuşi tare şi apăru din mănunchiul de pomi întunecaţi. Jill Smith se găsea lingă el.

— Ia te uită, domnişoara Dean, a spus el, ce surpriză. Căutam restul grupului. Ah, nu e aceea Kate care stă în drum cu Lady Althea? Şi alţi câţiva care vin din direcţia opusă? Loc de întâlnire peste tot. I-a întins mâna lui Jill şi a ajutat-o să coboare stâneile. Dar dumneata, domnişoară Dean? Vă ofer braţul.

— Mulţumesc domnule Foster, a spus ea în şoaptă, mă descurc şi singură.

Jill Smith a aruncat o privire rapidă în josul potecii. Bob era acolo împreună cu reverendul Babcock şi Robin. Robin trăncănea şi flutura o torţă. Era mai bine dacă ea rămânea cu domnişoara Dean. Il împinse pe Jim Foster cu umărul, el a înţeles imediat şi a început să meargă pe potecă spre locul unde stătea Kate şi Lady Althea.

— Hei, voi de acolo, a strigat el, se pare că mergem cu toţii în cerc. Nu ştiu cum de nu v-am întâlnit.

Expresia de pe faţa soţiei sale cu buzele strânse l-a făcut să ezite o clipă, apoi a zâmbit, şi s-a îndreptat spre ea degajat, sigur de sine.

— Îmi pare rău, bătrânico, a spus el. Eşti de mult aici?

Şi-a pus braţul în jurul umerilor ei şi a sărutat-o uşor pe obraz.

— De douăzeci de minute cel puţin, a răspuns ea. Aproape o jumătate de oră.

Toţi trei întoarseră capetele când Robin se îndrepta alergând către ei mişcând lumina torţei pe feţele tuturor.

— Oh, domnule Foster, a strigat el încântat, era aproape sinistru când aţi sărutat-o pe doamna Foster. Puteaţi fi Iuda. Domnul Babcock

și cu mine ne-am distrat grozav. Am fost până jos la Ghetsimani și înapoi, singuri.

— In cazul acesta tu unde ai fost? s-a întors Kate către soţul ei.

— Oh, domnul Foster şi doamna Smith erau sub copacii care se văd prin spărtura aceea în zid, a spus Robin, şi mi-e teamă că nu au avut o vedere prea bună a Ierusalimului. V-am văzut odată cu ajutorul torţei, domnule Forster, însă eraţi întors cu spatele.

„Slavă domnului, gândea Jim Foster. Pentru că dacă nu aş fi fost întors.

— Ceea ce vreau să ştiu este ce naiba s-a întâmplat cu Phil? a întrebat Lady Althea.

— Oh, el s-a întors la hotel, a spus Jim Foster, uşurat că atenţia s-a schimbat de la persoana lui. Am trecut pe lingă el în timp ce coboram. Spunea că îi este frig şi că a văzut destul.

— *Frig?* a întrebat Lady Althea. Lui Phil nu-i este niciodată frig. Mă mir foarte mult că a spus asta.

Încet micul grup începu să o ia înapoi pe potecă înspre hotelul din vârf. Mergeau câte doi, Lady Althea şi Robin în frunte, Foster-ii imediat după ei tăcuţi, la o oarecare distanţă în spate tinerii Smitli, certându-se violent.

— Normal că preferam să ies deoât să stau cu tine și să beau în bar, a spus Jill. Îmi era foarte rușine de tine.

— Rușine? a răspuns Bob. Asta e grozav din partea ta. Cum credeai că mă simţeam eu când doamna Foster m-a rugat să o ajut să-şi găsească bărbatul? Ştiam foarte bine unde era. Şi tu la fel.

Reverendul Babcock venea în urmă împreună cu domnişoara Dean. Il întrista faptul că cei doi tineri se certau. Trebuiau să încerce să repare ceea ce se stricase. El nu putea face nimic. Domnişoara Dean, în general aşa de flecară, acum era ciudat de tăcută.

— Îmi pare rău, a început el stângaci, că lucrurile nu au mers aşa cum aţi sperat dumneavoastră. Ştiu că îl înlocuiesc destul de prost pe vicarul dumneavoastră. Dar nu are importanţă, îi veţi putea descrie totul când văveţi întoarce la bord. A fost o experienţă minunată pentru noi toţi să ne plimbăm pe lângă Grădina Ghetsimani noaptea.

Domnişoara Dean nu-1 auzea. Era la multe mile depărtare. Mergea pe drumul către casa parohială, cu un coş în mină, şi deodată a văzut o siluetă care s-a retras pe neaşteptate din spatele draperiei de la fereastra biroului şi s-a ascuns. Când a sunat la uşă, nu a răspuns

nimeni.

— Vă simţiţi bine, domnişoară Dean? a întrebat reverendul Babcock.

— Mulţumesc, a spus ea, mă simt foarte bine. Sunt doar puţin obosită.

Vocea ei tremura. Nu trebuie să se facă de râs. Nu trebuie să plângă. Numai că avea un sentiment copleşitor de pierdere, de trădare...

— Nu-mi pot imagina, i-a spus Lady Althea lui Robin, de ce s-a întors bunicul tău la hotel. Ţi-a spus că îi era frig?

— Nu, a răspuns Robin. îi vorbea domnului Babcock despre vremurile trecute’ şi cum i-ar fi fost încredinţată comanda regimentului său, dacă nu ar fi trebuit să părăsească armata din cauză că tu nu te simţeai prea bine atunci şi viaţa ta era Little Bletford. Totuşi nu a spus nimic că i-ar fi fost frig. Numai că era trist.

A părăsit armata din cauza ei? Cum de a putut spune un asemenea lucru, și încă unui străin ca Babcock? Nu era adevărat. Era foarte nedrept. Phil nu a bănuit nicio clipă în tot timpul acela că... Sau bănuise? Se spuseseră lucrurile acestea şi ea nu le auzise, nu le dăduse atenţie? însă Phil a fost mereu mulţumit, atât de ocupat cu grădina şi cu aranjarea lucrărilor şi cărţilor militare în bibliotecă... îndoiala, vinovăţia, mirarea o cuprindeau pe rând. Totul se întâmplase cu atâta vreme în urmă. De ce a trebuit Phil brusc să se simtă supărat în seara asta? Se întorsese singur, nici măcar nu o căutase pe ea? Babcock trebuie să fi spus ceva care să-l fi supărat pe Phil, să fi făcut o remarcă lipsită de tact.

Unul câte unul urcau dealul, intrau în hotel, se opreau o clipă ca să-şi ureze unul altuia noapte bună. Fiecare membru al micului grup părea obosit, încordat. Robin nu putea să înţeleagă. El se distrase extraordinar, în ciuda frigului. De ce toată lumea părea să fie aşa de prost dispusă? îşi sărută bunica înainte de culcare, îi promise să nu citească până târziu şi aşteptă la uşa dormitorului pentru ca domnul Babcock să intre în camera de vizavi.

— Vă mulţumesc pentru această seară minunată, a spus el. Sper că şi dumneavoastră v-a plăcut la fel de mult.

Reverendul Babcock a zâmbit. Băiatul nu era chiar aşa de rău. Nu-şi putea ascunde precocitatea, petrecând majoritatea timpului cu adulţii.

— Mulţumesc, Robin, a spus el. A fost ideea ta, doar ştii. Nu m-aş fi gândit niciodată de unul singur. Şi apoi, pe neaşteptate, se auzi spunând: Mă învinovăţesc pentru că nu am reuşit să fac plimbarea la fel de interesantă şi pentru restul grupului. Sunt cu toţii puţin pierduţi fără vicarul lor.

Robin se gândea la asta, cu capul aplecat într-o parte, îi plăcea să fie tratat ca un adult, îi dădea un oarecare statut. Vroia să spună ceva ca să-l mângâie pe sărmanul Babcock şi mintea lui căuta cu înfrigurare în conversaţia dinaintea cinei a bunicilor săi.

— Trebuie să fie dificil ca să fii cleric în zilele acestea şi la vârsta aceasta, a spus el. De fapt, un adevărat calvar.

Reverendul Babcock a rămas surprins.

— Da, este. Cel puţin uneori.

Robin a înclinat din cap grav.

— Bunica spunea că atâţia clerici din zilele noastre nu sunt la înălţime. Nu sunt prea sigur ce înseamnă, însă bănuiesc că are de a face cu trecerea examenelor. Vă urez somn uşor, domnule Babcock.

A pocnit din călcâie şi s-a înclinat, aşa cum îl învăţase să facă bunica şi a intrat în dormitor inchizând uşa în urma lui. A traversat camera şi a tras draperiile. Luminile străluceau încă puternic în Ierusalim.

„în cea de-a 13-a zi de atunci a lui Nisan, discipolii s-ar fi strâns până acum, gândea el, şi a rămas numai Petru, bătând din picioare ca să se încălzească la focul de cărbuni din curtea sa. Asta dovedeşte că era o noapte friguroasă.44

S-a dezbrăcat şi s-a băgat în pat, apoi a aprins veioza; a deschis pe genunchi harta Ierusalimului. A comparat-o cu o a doua pe care i-o împrumutase tatăl său şi care înfăţişa oraşul aşa cum arătase ei în jurul anului 30 î.e.n. A studiat amândouă hărţile aproape o jumătate de oră, apoi, amintindu-şi promisiunea făcută bunicii, a stins lumina.

„Preoţii şi cărturarii explicaseră totul greşit, gândea el. L-au făcut pe Isus să iasă pe poarta greşită. Mâine voi descoperi Golgota de unul singur.44

— Vizitatorii pentru Oraşul Sfânt Ierusalim, pe aici vă rog. Doriţi un ghid? De engleză? Germană? Americană? Biserica Sfânta Ana la dreapta, locul de naştere al Fecioarei Maria. O luaţi la stânga şi intraţi în superbul Haram Esh Sharif, vedeţi Domul Stâncii, Domul Lanţului, Moscheea Al Aqsa. Pe aici, vă rog, pentru

Cartierul Evreiesc, locul Templului, Zidul plângerii. Pelerinii pentru Sfântul Mormânt, intraţi pe Via Dolorosa, drept înainte. Drept înainte pentru Via Dolorosa, Drumul Crucii...

Edward Babcock, care stătea chiar la intrarea Porţii Sfântului Ştefan cu micul său grup, era împresurat din toate părţile de ghizi de toate naţionalităţile. I-a dat la o parte. Avea o hartă a drumurilor şi un maldăr de instrucţiuni date de ghidul hotelului în ultimul moment.

— Să încercăm să stăm uniţi, a spus el, uitându-se în toate părţile în căutarea micului său grup prin mulţimea ce se îmbulzea. Dacă nu stăm laolaltă, nu vom vedea nimic. Primul lucru de care trebuie să ne amintim este că Ierusalimul pe care o să-l vizităm a fost construit pe fundaţiile aceluia care a fost cunosut de Isus. Vom merge şi vom sta la mulţi metri înălţime de locul unde el a mers şi a stat. Adică...

Şi-a consultat din nou notele, şi colonelul l-a prins de braţ.

— Să facem întâi ceea ce trebuie, a spus el brusc. Desfăşoară-ţi trupele unde poţi avea avantajul terenului. Propun ca să ne îndreptăm spre biserica Sfânta Ana. Urmaţi-mă.

Toţi s-au supus semnalului. Mica turmă şi-a urmat păstorul temporar şi s-au trezit în interiorul unei curţi largi cu biserica Sfânta Ana la dreapta lor.

— Construită de cruciaţi, declamă colonelul. Terminată în secolul douăzeci. în zilele acelea ştiau ce fac. Unul din cele mai frumoase exemple ale arhitecturii cruciaţilor pe care l-aţi văzut vreodată. Se întoarse către reverendul Babcock: O ştiu de mult, padre, a adăugat el.

— Da, colonele.

Babcock a răsuflat uşurat şi şi-a pus notele în buzunar. Oricum, pe moment nu avea nevoie de ele şi colonelul care părea să nu fie în formă când se întâlniseră la micul dejun, acum îşi recâştigase ceva din vechea sa încredere şi avânt. Grupul şi-a urmat conducătorul cu supunere în jurul bisericii aproape goale. Mai văzuseră deja una, Biserica Franciscană a Tuturor Popoarelor din Grădina Ghetsimani şi, deşi această a doua era foarte diferită, constrângerea de a face linişte era. aceeaşi, târşâitul paşilor, ochii care priveau, imposibilitatea de a distinge o trăsătură de alta, senzaţia de uşurare când vizita se termina şi era posibil să ieşi încă o dată la lumina soarelui.

— Dacă ai văzut una, ai văzut totul, i-a şoptit Jim Foster lui Jill

Smith, însă ea i-a evitat privirea şi s-a întors înălţând din umeri. Conştiinţă vinovată? Ei bine, dacă asta trebuie să fie starea de spirit, trebuia să şi-o păstreze. Seara trecută fusese cu totul altceva...

Lady Althea şi-a potrivit baticul albastru de sifon de pe cap, astfel ca să cadă pe umeri, şi şi-a privit soţul îndeaproape. Se simţise uşurată găsindu-şi soţul în pat adormit când ea intrase în dormitor cu o seară înainte. Şi nici nu-1 întrebase nimic. Era mai bine să lase totul aşa cum era... îşi văzuse prietenii lângă Biserica Tuturor Popoarelor, Lordul şi Lady Chaseborough, care păreau să locuiască la hotelul King David, şi căzuseră de acord să se întâlneaiacă la Domul Stâncii la ora unsprezece*. Ce surpriză! Dacă ar fi ştiut că ei veneau la Ierusalim ar fi aranjat ca să locuiască şi ei la hotelul King David. Nu are importanţă. Cel puţin putea să-i vadă, să afle nişte noutăţi de la prieteni comuni.

— Se petrece ceva la capătul curţii, a spus Robin. Priveşte, bunicule, ce coadă mare. Mergem şi noi? Pare să fie un fel de excavaţie.

— Bazinul Betesda, a răspuns colonelul. Au muncit foarte mult de când nu am mai fost aici. Nu prea cred să fie ceva de văzut. Face parte din canalizarea oraşului.

Insă Robin plecase deja în fugă pentru a se alătura mulţimii. Atenţia îi fusese atrasă de ţipătul unui' copil, purtat în braţe de tatăl lui care îşi făcea loc să ajungă în faţa mulţimii.

— Ce naiba fac cu copilul? a întrebat Kate Foster.

Babcock se uitase din nou pe note.

— Locul vechii pieţe a turmei. Se întoarse către colonel: Cred că ar trebui să vedem şi noi.

— Atunci, haidem, urmaţi-mă a spus colonelul, însă vă avertizez, face parte numai din vechiul sistem de canalizare. Am avut necazuri cu el în '48.

Domnişoara Dean stătea încă la ieşirea din biserica Sfânta Ana. O zăpăcise toată vorbăria şi zgomotul. Ce a vrut să spună reverendului Babcock zicând că ei vor merge la câţiva metri deaspurea locului unde Domnul Nostru păşise? Biserica de aici era foarte frumoasă, fără îndoială, însă colonelul spusese că aceasta fusese construită pe fundaţiile uneia mai vechi, care la rândul ei fusese ridicată pe simpla locuinţă a Sfântului Ioachim şi a Sfintei Ana. Trebuia să înţeleagă că părinţii Fecioarei trăiseră sub pământ? In grota aceea ciudată pe care o vizitaseră înainte de a ieşi din biserică? Sperase ca aceasta să o impresioneze, însă era dezamăgită. îşi imaginase întotdeauna un

tablou atât de fericit al Sfântului Ioachim și al Sfintei Ana locuind într-o casă albă drăguță, cu flori într-o mică grădină, și fiica lor binecuvântată care învăța să coasă alături de mama sa. Văzuse odată un calendar cu un asemenea tablou; îl păstrase ani de-a rândul până când Dora l-a luat din perete și l-a aruncat.

Se uita în jurul ei, încercând să-și imagineze grădina care nu mai exista, însă erau prea mulți oameni de față și niciunul nu avea nici cel mai mic respect, și o tânără mânca o portocală și da bucățele mici copilului care se ținea de fusta ei, apoi arunca cojile pe jos. „Oh, Doamne, a suspinat domnișoara Dean, cât ar fi urât Fecioara murdăria...44

Presiunea era mare lângă treptele care coborau în Bazinul Betesda și o persoană oficială stătea cu mina pe bară lăsând oamenii să coboare unul câte unul. Mica fetiță, în brațele tatălui ei, țipa mai tare ca niciodată.

— De ce face zgomot? a întrebat Robin.

— Nu cred că vrea să meargă la Bazin, a răspuns Babcock după o oarecare ezitare. El și-a mutat privirea. Copilul avea spasmofilie și tatăl împreună cu soția lui îngrijorată de alături aveau intenția să-l cufunde în Bazin, sperând într-un miracol.

— Cred, a spus colonelul, fiind stăpân pe situație, că ar fi mai înțelept să ne îndreptăm spre Pretoriu înainte ca să se aglomereze și mai rău.

— Nu, așteaptă o clipă, a spus Robin. Vreau să văd ce se întâmplă cu fetița.

S-a aplecat peste bară și s-a uitat în jos în Bazin cu interes. Nu prea era ceva de văzut, apa era neagră și vâscoasă, treptele păreau de asemenea alunecoase. „Bunicul are dreptate, a făcut parte din canalizarea orașului. Omul care fusese șchiop treizeci și opt de ani fusese norocos când Isus venise și îl vindecase pe loc, fără să aștepte ca cineva să-l cufunde în Bazin. Poate că Isus își dăduse seama că apa nu era bună. „Iată-i că se duc", și-a spus el, în timp ce tatăl, ignorând țipetele înspăimântătoare ale copilului, cobora încet treptele. Eliberându-și o mână, o băgă în apă și puse de trei ori apă pe fiica sa, udându-i fața, gâtul și brațele. Zâmbind triumfător privitorilor curioși de deasupra, urcă treptele, în timp ce soția îi zâmbea, ștergând fața copilului cu un prosop. Copilul uimit, zăpăcit, își rostogolea ochii înfricoșați prin mulțime. Robind aștepta să vadă dacă tatăl o pune jos

vindecată. Totuşi nu se întâmplă nimic. Ea începu să ţipe din nou şi tatăl, încercând să o liniştească, s-a îndepărtat de trepte şi s-a pierdut în mulţime.

Robin s-a întors către reverendul Babcock.

— Nu a avut noroc. Nu a fost niciun miracol. Nici nu am crezut că o să fie.

Restul micului grup se îndepărtase, jenat, trist, nevoind să fie martor la ceea ce părea să fie un exces de credinţă. Toţi, în afară de domnişoara Dean, care stătea încă în faţa bisericii Sfânta Ana, şi nu văzuse nimic din incident. Robin alergă către ea.

— Domnişoara Dean, a strigat el, nu aţi văzut Bazinul Betesda.

— Bazinul Betesda?

— Da, îl ştiţi. Apare în Sfântul Ioan. Scăldătoarea unde îngerul a tulburat apa şi omul cel şchiop a fost vindecat. In afară de faptul că Isus a fost cel care l-a vindecat, nu Scăldătoarea.

— Da, desigur, a răspuns domnişoara Dean. îmi amintesc foarte bine. Sărmanul nu putea să coboare singur şi aştepta în fiecare zi să vină cineva să-l ajute.

— Ei bine, a zis Robin mândru, este acolo. Tocmai am văzut o fetiţă care era dusă acolo. Insă nu s-a vindecat.

Scăldătoarea de la Betescla... Ce coincidenţă stranie şi ciudată. Cu o seară înainte de a se întoarce la hotel tocmai dăduse peste acel capitol din Evanghelie şi întreaga scenă îi era vie în memorie. O făcuse să se gândească la Lourdes, la toţi sărmanii bolnavi care călătoreau acolo în fiecare an.

— Oh, Robin, a spus ea, aş vrea să-l văd. Mi-1 arăţi?

— Păi, a răspuns el, de fapt nu e cine ştie ce. Bunicul spune că este un canal. îşi aminteşte din 1943. Iar ceilalţi se duc spre Pretoriu unde Isus a fost chinuit de soldaţi.

— Nu cred că aş suporta să merg acolo, a zis domnişoara Dean, mai ales dacă este sub pământ ca tot restul.

Robin, care avea de gând să pornească spre o nouă aventură, nu avea chef să piardă timpul arătându-i domnişoarei Dean Bazinul Betesda.

— Bazinul este acolo, a spus el. E un om care stă în capătul scărilor. Ne vedem mai târziu.

Bunica lui îi făcea semn de la distanţă. Lady Althea era nerăbdătoare să-şi întâlnească prietenii la Domul Stâncii.

— Întoarce-te şi spune-i domnişoarei Dean să se grăbească, Robin, a strigat ea.

— Nu vrea să vadă Pretoriul, a răspuns el.

— Nici eu nu vreau, a spus bunica sa. în schimb îi întâlnesc pe cei doi Chaseborough. Domnişoara Dean va trebui să aibă grijă singură de ea. Dragă, mai bine ai lua-o înainte şi te-ai duce cu bunicul. Acum tocmai trece pe sub arcadă.

Totul era aşa de dezorganizat datorită lipsei de experienţă a lui Babcock, încât era cazul ca fiecare să aibă grijă de el însuşi, a decis ea. Dacă domnişoara Dean nu mai reuşea să găsească restul grupului, putea să se întoarcă la autobuzul hotelului care era parcat chiar după colţ, în afara Porţii Sfântului Ştefan. Dacă aglomeraţia era prea mare, familia Chaseborough putea să-i invite pe ea şi pe Phil şi pe Robin să ia masa la hotelul King David. Ea îl urmări pe Robin până când acesta îşi ajunse din urmă bunicul, şi amândoi se pierdură în mulţimea de vizitatori şi pelerini, apoi căută semnul ce indica Domul Stâncii.

— Via Dolorosa... Drumul Crucii...

Colonelul a luat-o înainte ignorând ghizii binevoitori. Strada era foarte îngustă, flancată de ziduri înalte, iar zidurile, în sine acoperite de bolţi, pline de viţă. Era foarte greu să mergi, aproape imposibil. Câţiva dintre pelerini erau deja în genunchi.

— De ce a îngenunchiat toată lumea? a întrebat Robin.

— Prima Oprire a Crucii, a spus colonelul. De fapt suntem pe locul Pretoriului, padre, aceasta a făcut parte din vechea fortăreaţă Antonia. Ne dăm mai bine seama de asta în interiorul Mănăstirii Ecce Homo.

Totuşi nu era sigur. Lucrurile păreau să se fi schimbat din ’48. Oamenii erau aşezaţi la masă luând bilete. Se consultă murmurând cu Babcock.

„Câţi dintre noi sunt acolo?“ se întrebă el, căutând privirile străinilor.

Nu se mai afla nimeni din grup în afară de el, Robin şi pastorul. Locul părea să fie plin de călugăriţe. Pelerinii erau împărţiţi în grupuri.

— Mai bine facem ce ne spun ei, a murmurat el către Babcock. Ele îşi zic Surorile din Sion, nu înţelegi un cuvânt din ce spun.

Coborau către un nivel inferior, „şi acesta, gândea Robin, trebuie să fie ceea ce domnişoara Dean nu voia să vadă. Nu este foarte înspăimântător, totuşi. Nu este la fel de groaznic ca Trenul Stafiilor de

la bâlci“.

Călugăriţa care era răspunzătoare de grupul lor îi lămuri că ele coboară către litostrat sau, cum se cheamă în ebraică, Gabatha, locul de judecată, pavat cu pietre, al lui Pilat. Pavajul fusese descoperit recent, le-a zis ea, şi poate cea mai izbitoare dovadă că era într-adevăr locul unde Domnul fusese ţinut de Pilat, biciuit şi batjocorit, venea din faptul că era decorat cu marcaje ciudate chiar pe pietre, liniile în zig-zag şi şanţurile care, experţii le spuseseră, erau folosite de soldaţii romani pentru jocurile de noroc.

— Aici, în colţul acesta, ei obişnuiau să stea, jucând zaruri, păzind prizonierul. Ştim de asemenea, a spus ea, că era un obicei roman de a se juca de-a regele, adică prizonierul condamnat era încoronat rege pe timpul ultimelor ore care îi mai rămăseseră de trăit şi era tratat cu ceremonie în batjocură.

Pelerinii se uitau la ei. Locul era jos, boltit, ca o pivniţă imensă, dalele de piatră erau dure şi roase sub picioarele lor. Murmurul de voci amuţi. Chiar şi călugăriţa tăcu.

„Poate, gândea Rabin, soldaţii nu şi-au bătut joc de Isus, la urma urmei. Era doar un joc, şi ei l-au făcut părtaş la joc. El ar fi putut chiar să arunce zarurile împreună cu ei. Coroana şi mantaua purpurie nu erau decât o costumaţie. Era ideea romanilor de amuzament. Nu cred că atunci când un prizonier este condamnat, cei care îl păzesc sunt atât de neomenoşi. Ei încearcă să facă în aşa fel ca timpul să treacă mai repede, pentru că le e milă de el.“

Robin îşi putea imagina soldaţii care erau aşezaţi pe dale, şi cu ei un prizonier în lanţuri, un hoţ, era tânăr, zâmbea, şi arunca zarurile cu o mai mare îndemânare decât ceilalţi prizonieri, şi astfel a câştigat premiul şi a fost încoronat rege. Râsetele care aclamau dibăcia sa nu erau batjocoritoare, erau aplauze.

„Asta este, gândea Robin. Oamenii au interpretat cu totul greşit în toţi aceşti ani. Trebuie să-i spun domnului Babcock.u

L-a căutat, însă nu a putut să vadă^ pe nimeni din grupul în afară de bunicul său, care* era foarte liniştit privind către capătul îndepărtat al camerei boltite. Oamenii începuseră să plece, însă colonelul nu se mişca, şi Robin s-a mulţumit să se aşeze pe dale şi să descifreze liniile curioase şi marcajele cu degetul, aşteptând până când bunicul său fu gata.

— Hai să mergem, a spus el brusc. Şi-a făcut drum prin mulţime

cu coatele ca să iasă la aer. Robin îl urma, şi astfel a ajuns în stradă, neprivind nici în dreapta nici în stânga.

— Stai puţin bunicule, a strigat Rabin. Vreau să văd exact unde a stat Pilat...

— Nu ştiu, a spus colonelul. Nu are importanţă.

O altă coadă se formase deja la coborârea în Gabatha, şi aici afară, pelerinii erau mai mulţi ca niciodată. Un alt ghid stătea lângă el, l-a tras de mânecă şi i-a spus:

— Pe aici pentru Via Dolorosa. Drept înainte pentru Drumul Crucii.

Lady Althea se plimba prin zona Templului şi încerca să facă tot ce putea să se descotorosească de Kafce Foster înainte de a se întâlni cu familia Chaseborough.

— Da, da, foarte impresionant, a spus ea vag pe măsură ce Kate îi arăta mai multe domuri, şi a început să citească ceva din ghid despre Mameluke Sultan Quait Bai, care construise o fântână la Sfânta Sfintelor. Se plimbau de la un edificiu la altul, urcând şiruri întregi de trepte, coborându-le din nou, au văzut stânca unde a fost sacrificat Isaac de către Abraham şi de unde Mohammed s-a ridicat la Cer, şi încă nu se vedea nici urmă de prietenii ei. Soarele, care era la zenit, îi ardea în creştet.

— Cred că am văzut destul, a spus ea. Nu cred că vreau să mai urc până acolo şi să văd interiorul moscheii.

— Vă veţi priva de cea mai minunată vedere din întreg Ierusalimul, a răspuns Kate. Vitraliile moscheii Al Aqsa sunt faimoase în toată lumea. Sper că nu au fost distruse de exploziile despre care am citit odată.

Lady Althea suspină. Politica din Orientul Mijlociu o plictisea, în afara momentului când discuta despre asta într-o manieră autoritară cu vreun membru al Parlamentului la cină.

— Du-te şi priveşte-ţi moscheea, a spus ea. Te voi aştepta aici.

Şi-a urmărit tovarăşa cum dispare şi apoi, desfăcându-şi baticul de sifon, a luat-o înapoi către scara ce ducea către Domui Stâncii. Marele avantaj de a se găsi în zona acestui Templu era că lumea era mai puţină decât în înghesuita şi strimta Via Dolorosa. Aici era destul spaţiu în care te puteai mişca. Se întreba în ce o să fie îmbrăcată Betty Chaseborough – în maşină nu-i văzuse decât pălăria albă. Păcat că nu mai apăruse în ultimii ani.

Lady Althea se instală lângă o coloană triplă deasupra scărilor. De aici o vor vedea sigur. îi era foame; părea că își luase cu foarte mult timp în urmă cafeaua și micul dejun. Își deschise poșeta, amintindu-și de bucata de corn pe care Robin o obligase să i-o cumpere de la un vânzător care stătea alături de un măgar lângă Biserica Tuturor Naţiunilor. Nu este pâinea nedospită, îi spuse el, însă ceva apropiat. A zâmbit. Felul lui de a se purta era așa de amuzant.

A mușcat din pline – era puţin mai tare deoât părea – și în timp ce mânca i-a văzut pe Eric Chaseborough și pe soţia lui ieșind cu un grup de vizitatori dintr-o clădire despre care Kate spusese că era Grajdul lui Solomon. Ea le-a făcut semn cu mina pentru a le atrage atenţia, și Eric Chaseborough i-a răspuns la fel. Lady Althea a pus la loc în poșetă bucata de pâine și și-a dat brusc seama, după gustul ciudat din gură, că ceva nu era în regulă. Și-a pipăit cu limba cerul gurii. A dat de două puncte ascuţite. S-a uitat din nou la bucata de pâine, și acolo, implantaţi în corn, se aflau cei doi dinţi din faţă, puși de dentistul ei chiar înainte de a părăsi Londra. îngrozită și-a căutat oglinda. Faţa care era a ei nu îi mai aparţinea. Femeia care se uita la ea din oglindă avea doi pivoţi mici implantaţi pe maxilarul de sus unde ar fi trebuit să se găsească dinţii. Păreau ca două beţe de chibrit rupte, decolorate, albe. Toate urmele frumuseţii dispăruseră. Ar fi putut să fie o ţărancă care, bătrână înainte de vreme, cerșea la colţul străzii.

„Oh, nu... a gândit ea, oh, nu, nu aici, nu acum!“ Și plină de rușine și umilinţă, a încercat să-și acopere gura cu baticul ei albastru de sifon pe măsură ce familia Chaseborough înainta către ea râzând.

— În sfârșit, te-am găsit, a strigat Eric Chaseborough, însă ea nu putea decât să clatine din cap, gesticulând, încercând să-i îndepărteze.

— Ce se întâmplă cu Althea? Se simte rău? și-a întrebat el soţia.

Silueta înaltă și elegantă se îndepărta de ei, orbecăind cu baticul, și când ei se grăbiră spre ea, sifonul a căzut, descoperind tragedia, și proprietara baticului, încercând să murmure ceva cu buzele închise, arăta către dinţii implantaţi în bucata de pâine.

— Oh, a murmurat Eric Chaseborough, ce ghinion. Ce nenorocire.

Părea neajutorat, uitându-se în jur ca și cum printre oamenii care urcau scările se putea găsi cineva care să le dea adresa unui dentist din Ierusalim.

Soţia lui, observând rușinea prietenei sale, a apucat-o de braţ.

— Nu-ţi face griji, a spus ea. Nu se vede. Dacă ţii baticul pe gură, nu se vede. Te doare ceva?

Lady Althea a clătinat din cap. Ar fi putut suporta durerea, nu însă şi pierderea mândriei, această ruşine nenorocită, realizarea faptului că muşcând din pâine îşi pierduse toată graţia şi demnitatea.

— Israelienii sunt foarte dotaţi, a spus Eric Chaseborough. Există precis un specialist care să te aranjeze. Recepţionerul de la King David o să ne spună.

Lady Althea a clătinat din nou din cap, gândindu-se la nesfârşitele şedinţe de pe Harley Street, polizarea temeinică, instrumentele odioase, orele de răbdare pentru a păstra frumuseţea intactă. Se gândea la prânzul care avea să urmeze, cum ea nu va mânca nimic, în timp ce prietenii ei vor încerca să se poarte foarte normal. Căutarea inutilă a unui dentist care va încerca să dreagă ravagiile. Uimirea lui Phil. Privirea curioasă a Iui Robin. Ochii uimiţi ai restului grupului. Şi amintirea de coşmar a turului;

— Vine cineva pe scări care pare să te cunoască, a murmurat Eric Chaseborough.

Kate Foster, terminând vizitarea moscheii Al Aqsa, se întorsese cu spatele la Zidul Plângerii, îndreptânclu-se spre Domul Stâncii. Acolo a văzut-o pe Lady Althea sprijinită de doi străini. S-a grăbit în ajutorul ei.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

Lordul Chaseborough s-a prezentat şi-a explicat situaţia.

— Sărmana Althea este foarte abătută, a murmurat el. Nu ştiu ce e mai bine de făcut.

— Şi-a pierdut dinţii din faţă? a spus Kate Foster. Păi, nu e sfârşitul lumii, nu e aşa? Se uita într-un fel curios la femeia lovită, care, mândră şi încrezătoare, se plimbase alături de ea cu puţin timp in urmă. Hai să ne uităm.

Lady Althea, cu mina tremurând, coborî baticul de sifon, şi cu un efort suprem încercă să zâmbească. Spre consternarea prietenilor ei înduioşaţi şi a ei proprie, Kate Foster izbucni în râs.

— Ei bine, trebuie să spun că n-ai fi putut să faci o treabă mai bună nici chiar dacă te-ai fi bătut pentru un premiu, a exclamat ea.

Lui Lady Althea i se părea, aşa cum stătea în capătul scărilor, că toţi oamenii care se înghesuiau se uitau nu la Domul Stâncii, ci doar la ea, şi îşi dădeau coate unul altuia, şoptind, zâmbind; pentru că ea ştia,

din propria ei experienţă cum îşi bat joc oamenii unii de alţii, că nu există nimic care să unească mai mult o mulţime de străini într-un val de râs, decât vederea cuiva care, lovit în demnitate, devine brusc grotesc.

— Drept înainte pentru Via Dolorosa... Drept înainte pentru Drumul Crucii.

Jim Foster o trăgea pe Jill Smith de mână, şi se împiedica la fiecare pas de pelerinii îngenuncheaţi Jill îşi exprimase dorinţa de a vizita centrul comercial sau dughenele, sau cum se numeau. In plus, şi el ar fi putut să cumpere ceva pentru Kate ca să se împace cu ea.

— Cred că ar trebui să-l aşteptăm pe Bob, a spus Jill, oprindu-se în loc.

Insă Bob nu se vedea nicăieri. îl urmase pe Babcock la Pretoriu.

— Seara trecută nu ai vrut să-l aştepţi, a răspuns Jim Foster. Uluitor cum îşi poate schimba starea între miezul nopţii şi amiază. Parcă era o altă persoană. Seara trecută sub copaci, la început a protestat, apoi a mormăit de plăcere la atingerea sa, şi acum e înţepată, degajată, ca şi cum ea nu mai dorea să facă nimic cu el. Ei bine, O.K., nu-i nimic. Totul era ca o palmă. O conştiinţă vinovată era ceva, un refuz net altceva. Nu ar fi exclus ca ea să fi alergat plângând acasă, la momâia ei de bărbat, spunându-i că a fost victima unui asalt. Deşi Bob nu ar avea niciodată curajul să facă ceva. Ei bine, probabil era ultima tresărire pe care ea o avea vreodată în materie de sex, sărmana fată. Ceva de care să-şi amintească toată viaţa ei.

— Hai, a strigat el, dacă vrei acea brăţară de alamă...

— Nu putem, a şoptit ea, preotul de acolo se roagă.

Preotul din faţa lor era în genunchi, cu capul aplecat.

„N-ar fi trebuit să-l las, gândea Jill Smith. Nu ar fi trebuit să-l fi lăsat pe Jim Foster să facă ceea ce a făcut în seara trecută. N-a fost bine. Mă simt groaznic când mă gândesc la asta. Şi am venit aici să vedem Locurile Sfinte. Mă simt groaznic, într-adevăr, mă simt rău. Şi chiar în luna de miere. Ce ar spune lumea dacă ar afla? N-ar spune decât că sunt o păcătoasă, o târfă, şi nici măcar nu-1 iubesc, nu, eu îl iubesc pe Bob. Nu ştiu ce mi-a venit să-l las pe Jim Foster să facă ceea ce a făcut."

Pelerinii s-au ridicat în picioare şi au luat-o pe Via Dolorosa, şi slavă domnului că locul nu mai părea aşa de sfânt odată cu plecarea lor. Strada era plină de oameni obişnuiţi, femei cu coşuri în mină, care se duceau spre tarabe pline de legume, la magazinele de carne cu miei

întregi atârnând în cârlige, şi vânzători strigând în gura mare mărfurile, însă totul era aşa de înghesuit încât cu greu te puteai mişca, cu greu puteai respira.

Strada se împărţea şi erau prăvălii şi magazine pe fiecare parte, şi scări la dreapta flancate de tarabe stivuite cu portocale, grape-fruit, verze enorme, ceapă şi fasole.

— Nu-s astea magazinele, a spus Jim Foster nerăbdător. Aici nu găseşti decât alimente.

Printr-un gang el a zărit un şir de tarabe de care atârnau centuri şi baticuri, şi alături o tarabă unde un bătrân vindea bijuterii ieftine.

— Aici mai seamănă, a spus el, însă un măgar încărcat cu pepeni îi bară drumul, şi o femeie cu un coş pe cap îl călcă pe picior.

— Hai să ne întoarcem, a spus Jill. Ne pierdem de-a binelea.

Un tânăr mergea aplecat către ea, cu un maldăr de pamflete în mână.

— Doriţi să vizitaţi Dealul Sfânt pentru superba panoramă? a întrebat el. Şi să vedeţi şi Coloana Artiştilor şi Clubul de Noapte?

— Oh, te rog, pleacă, a spus Jill. Nu vreau să văd nimic.

Ea îi dăduse drumul lui Foster şi acum el era de cealaltă parte a străzii făcându-i semn cu mâna. Poate că acesta ar fi momentul să-l păcălească şi să încerce să-l găsească pe Bob, şi totuşi se speria la ghidul de a rămâne singură pe străzile acestea strimte şi încurcate.

Jim Foster, stând alături de taraba care vindea bijuterii, lua câte un obiect şi apoi îl arunca din nou la loc. Numai tâmpenii. Nimic care să merite să fie cumpărat. Medalioane cu Domnul Stâncii şi baticuri imprimate cu măgari. Nu se făcea să-i cumperi lui Kate aşa ceva – ar putea crede că era o glumă proastă. Se întoarse să o caute pe Jill, uitând că are în mână unul din medalioanele acela odioase. Şi tocmai o văzu că dispare in josul străzii. Afurisită fată, ce s-a întâmplat cu ea? încercă să traverseze strada, însă o voce furioasă ţipă din spatele tarabei.

— Trei dolari pentru medalion. îmi datorezi trei dolari!

S-a uitat peste umăr. Vânzătorul din spatele tarabei era roşu de furie.

— Ia-1, nu vreau blestematul ăsta de lucru, a spus Jim, şi a aruncat medalionul înapoi pe tarabă.

— L-ai luat, îl cumperi, a ţipat omul, şi a început să vorbească cu vecinul, şi amândoi au început să-şi agite pumnii, atrăgând atenţia

celorlalţi vânzători din piaţă şi a altor gură-cască. Jim a ezitat o clipă, apoi a intrat în panică. Niciodată nu se ştie ce se poate întâmpla cu o mulţime din Orientul Mijlociu. S-a îndepărtat rapid, şi pe măsură ce zgomotul creştea în urma lui, şi capetele se întorceau, a mărit pasul şi a început să alerge, împingând oamenii cu umărul, cu capul aplecat, iar oamenii care făceau cumpărături sau numai se plimbau se călcau pe picioare, producând şi mai multă panică.

— Ce este? E un hoţ? A plasat o bombă?

Murmurele erau în spatele lui, şi pe când Jim urca scările, a văzut doi poliţişti israelieni care coborau, şi atunci s-a întors din nou şi-a încercat să-şi facă drum prin mulţimea de jos din strada îngustă. Respiraţia i-a devenit rapidă, sub coasta stingă a simţit o durere ca un cuţit, şi senzaţia de panică creştea, pentru că probabil poliţiştii israelieni întrebaseră pe cineva din mulţime, şi chiar acum erau pe urma lui, crezându-1 un hoţ, un anarhist, orice... Cum se putea dezvinovăţi? Cum putea să explice?

Se lupta să-şi facă loc prin mulţime, pierzându-şi stăpânirea de sine, simţul orientării. A ajuns î-ntr-o stradă mai largă, iar acum nu mai era nicio ieşire, pentru că drumul era barat de o mulţime de pelerini care mergeau ţinându-se de mână, şi a trebuit să se retragă lingă un perete. Toţi păreau să fie bărbaţi purtând pantaloni negri şi cămăşi albe. Nu arătau ca nişte pelerini, pentru că râdeau şi cântau. Era legat de ei, ca o bucată de epavă de creasta unui val, neputând să se întoarcă. Se găsi intr-un spaţiu gol, în mijlocul căruia tineri îmbrăcaţi la fel dansau, ţinându-se de mână, umăr la umăr.

Durerea de sub coasta stingă era intensă. Nu se putea mişca. Dacă s-ar putea aşeza pentru o clipă, însă nu era loc. Dacă s-ar putea sprijini de ceva... de zidul acela, enorm de culoarea lămâii. Totuşi nu putea ajunge la el, putea doar să stea şi să se uite, pentru că drumul era barat de un şir de oameni cu pălării negre şi părul ondulat, care se aplecau şi se rugau şi se băteau în piept. „Toţi sunt evrei, gândea el, eu sunt străin, nu sunt unul dintre ei", şi senzaţia de panică reveni, de teamă, de dezolare, se întreba dacă nu cumva cei doi poliţişti israelieni se aflau şi mai aproape de el, la marginea mulţimii, şi încercau să-şi facă drum să ajungă la el, şi în loc să se aplece şi să se roage în faţa Zidului Plângerii, şirul de oameni se întoarse şi îl privi acuzator, iar un strigăt ţâşni din întreaga mulţime:

— Hoţ? Hoţ?...

Jili Smith avea doar un singur gând, şi anume să lase o distanţă cât mai mare posibilă între ea şi Jim Foster. Nu mai voia să aibă nimic de-a face cu el. Va trebui să fie politicoasă, bineînţeles, atâta timp cât erau împreună, însă după ce vor părăsi Ierusalimul mai târziu, şi odată aflaţi pe vas, niciunul nu mai trebuia să se găsească în apropierea celuilalt. Slavă cerului că ea şi Bob aveau să locuiască la mai multe mile de Little Bletford.

A luat-o grăbită înapoi de-a lungul străzii aglomerate şi Înguste, departe de zona pieţii şi de magazine, trecând pe lingă turişti şi vizitatori, pelerini, preoţi, însă **nici** urmă de Bob, şi nici de alt membru al grupului. Peste tot erau indicatoare către Mormântul Sfânt. Nu i se părea normal. Nu i se părea, ei bine, curat. Ar fi fost fals să meargă printre toţi acei oameni care se rugau. Ea voia să găsească un loc unde să se aşeze şi să se gândească şi să fie singură. Zidurile Vechiului Oraş păreau să o apese, şi probabil dacă ar continua să meargă, s-ar elibera de ele, ar găsi mai mult aer, şi mai puţin zgomot, mai puţină grabă.

Apoi a văzut o poartă în depărtare, însă nu era Poarta Sfântului Ştefan, prin care ei intraseră mai devreme. A citit „Shechem*, şi pe un alt semn „Damasc*. Nu avea importanţă cum se numea, atâta timp cit ducea în afara oraşului.

A trecut pe sub marea boltă şi acolo, afară, erau parcate în şiruri maşini şi autobuze, aşa cum erau şi la Poarta Sfântului Ştefan şi o masă de turişti veneau prin pasaj spre oraş. Şi acolo, stând în mijlocul lor, părând la fel de pierdută şi nedumerită cum probabil părea şi ea, era Kate Foster. Prea târziu să se întoarcă – Kate o văzuse. Cu părere de rău, Jill s-a îndreptat către ea.

— L-ai văzut pe Jim? a întrebat Kate.

— Nu, a răspuns ea. L-am pierdut pe străzile acelea înguste. îl caut pe Bob.

— Ei bine, n-ai să-l găseşti niciodată* a răspuns Kate. în viaţa mea nu am văzut o asemenea dezorganizare. Mulţimea e absolut ucigaşă. Niciunul dintre ai noştri nu se află împreună. Lady Althea s-a întors la hotel, practic a făcut o criză de nervi. Şi-a pierdut dinţii.

— Şi-a pierdut ce? a întrebat Jill.

— Şi-a pierdut dinţii din faţă. I-au ieşit pe o bucată de pâine. Pare o sperietoare.

— Oh, dragă, ce groaznic pentru ea, îmi pare rău, a spus Jill.

O maşină se îndrepta spre ele şi s-au dat la o parte ieşind din

şuvoiul mulţimii fără o direcţie anumită.

— Prietenii care erau cu ea vorbeau despre un dentist pe care să-l găsească, însă cum să ştii unde să găseşti unul într-o asemenea harababură? Apoi, din fericire, am dat peste colonel lingă Poarta Sfântului Ştefan, şi a luat-o el.

— Ce a făcut?

— A găsit un taxi imediat şi a urcat-o în el. Ea plângea aproape, însă el le-a spus prietenilor ei să plece şi s-a urcat alături de ea, şi dacă mă întrebi pe mine, deşi ea de obicei îl dojeneşte, nu s-a simţit niciodată mai uşurată decât atunci când l-a văzut. Aş vrea să-l găsesc pe Jim. Ce făcea când l-ai văzut ultima oară?

— Nu sunt sigură, a şovăit Jill. Cred că voia să-ţi cumpere un cadou.

— Cunosc cadourile lui Jim, a spus Kate. întotdeauna îmi face unul când are conştiinţa vinovată. Dumnezeule! Ce bine mi-ar face o ceaşcă cu ceai. Sau cel puţin să stau jos undeva, să nu mai simt în picioare greutatea.

Au continuat să meargă, fără nicio ţintă, şi au ajuns la un semn care indica „Grădina Învierii*.

— Nu cred, a spus Jill, că o să găsim o ceaşcă cu ceai acolo.

— Nu se ştie niciodată, a răspuns Kate. Toate aceste centre turistice au nume ciudate. Este ca Stratford-onavon. Totul este fie Shakespeare, fie Ann Hathaway.

Au coborât într-o incintă înconjurată de stânci, cu alei pavate peste tot şi un oficial în centru le înmână un ghid. Era despre grădina lui Iosif din Arimathea.

— Aici nu există ceai, a spus Kate. Nu, mulţumesc, nu dorim un ghid.

— Cel puţin, a murmurat Jill, putem sta jos pe zidul acela mic. Cu siguranţă, nu ne vor cere să plătim pentru asta.

Oficialul s-a îndepărtat, ridicând din umeri. Grădina se va umple în curând de pelerini care vor fi foarte interesaţi. Kate studia ghidul.

— Este un loc rival cu Mormântul Sfânt, a spus ea. Bănuiesc că le place să împrăştie turiştii. Moviliţa aceea ciudată de lingă stâncă trebuie să fie mormântul.

Au traversat şi s-au strecurat printr-o deschizătură a zidului.

— E gol, a spus Jill.

— Păi, trebuia să fie, nu? a răspuns Kate.

Era liniştit, oricum. Au putut să se aşeze alături şi să se odihnească. Grădina era practic goală, şi Kate bănuia că era încă prea devreme pentru ca mulţimea să năvălească peste tot. Se uita pieziş la tovarăşa ei care părea obosită şi nervoasă. Poate că la urma urmei o judecase greşit. Probabil că aseară fusese ideea lui Jim.

— Dacă vrei să-mi asculţi sfatul, a spus ea repezit, dezvoltă-ţi familia chiar de acum. Noi am aşteptat, şi ca atare nu avem niciun copil. Oh, da, am încercat totul. Am deschis căile falopiene, totul. Nu a mers. Doctorii mi-au spus că Jim este probabil steril, însă el nu a vrut să facă analizele. Acum, bineînţeles, este prea târziu. Sunt exact în mijlocul schimbării vieţii.

Jill nu ştia ce să spună. Tot ce-i spunea Kate o făcea să se simtă şi mai vinovată.

— Îmi pare rău, a zis ea.

— Părerile de rău nu-şi au rostul. Trebuie să mă obișnuiesc cu ideea. Fii recunoscătoare că eşti tânără, şi ai toată viaţa în faţa ta. Uneori am sentimentul că nu a mai rămas nimic, şi că lui Jim puţin îi pasă dacă mor mâine.

Spre groaza lui Kate, Jill Smith a izbucnit brusc în lacrimi.

— Ce naiba s-a întâmplat? a întrebat Kate.

Jill a clătinat din cap. Nu putea să vorbească. Cum îi putea explica valul de vinovăție, de remuișcare, care o cuprinsese?

— Iartă-mă, te rog, a spus ea. Adevărul este că nu mă simt prea bine. Am fost obosită şi nu am fost in apele mele toată ziua.

— Eşti superstiţioasă?

— Nu... Nu... Numai că uneori mă întreb dacă Bob mă iubeşte într-adevăr, dacă ne potrivim. Totul merge de-a-ndoaselea.

Oh, ce spune ea, ca şi cum lui Kate i-ar păsa de asta?

— Probabil că v-aţi căsătorit prea tineri, a spus tovarăşa ei. Toţi se căsătoresc prea tineri. De multe ori mă gândesc că femeile singure se distrează mult mai bine.

Ce rost avea, totuşi? Se căsătorise cu Jim de peste douăzeci de ani şi în ciuda neliniştii şi grijilor pe care el i le cauzase, nu se gândise niciodată să se despartă de el. îl iubea, el depindea de ea. Dacă el s-ar fi îmbolnăvit i-ar fi cerut întâi ei ajutor.

— Sper că este bine, a spus ea deodată.

Jill o privea în timp ce îşi sufla nasul. Despre cine vorbea, despre Bob sau despre Jim?

— Ce vrei să spui? a întrebat ea.

— Lui Jim nu-i plac mulţimile, întotdeauna le-a urât, de aceea imediat ce am văzut grupul de pelerini în strada aceea strimtă, am vrut să vină cu mine în zona Moscheii, unde ştiam că va fi mai linişte, însă el a preferat să plece cu tine în direcţie opusă. Jim se sperie de mulţime. Are claustrofobie.

— Nu mi-am dat seama, a spus Jill, n-a spus niciodată...

Probabil că şi Bob se speria de mulţime. Poate că Bob şi Jim, de asemenea, în acel moment încercau să-şi facă Ioc prin masa aceea teribilă de oameni, printre negustorii aceia care ţipau şi pelerinii care cântau.

Se uita în jurul ei la grădina liniştită, la boschetele împrăştiate pe care le plantase cineva, la micul mormânt trist. Chiar şi oficialul dispăruse din vedere, lăsându-le singure.

— Nu are rost să stăm aici, a spus ea. Ei nu vor veni niciodată.

— Ştiu, a spus Kate, însă ce vom face? Unde putem merge?

Gândul de a intra din nou în oraşul blestemat era înspăimântător, însă nu era nicio altă alternativă. Să meargă, să meargă, cercetând feţele trecătorilor, să-şi găsească bărbaţii şi de fapt să nu-i vadă deloc, întâlnind mereu numai străini, oameni pe care nu-i cunoşteau, oameni cărora nu le păsa.

Domnişoara Dean a aşteptat până când şuvoiul de vizitatori la Biserica Sfânta Ana şi la Bazinul Betesda s-a mai rărit, şi apoi s-a îndreptat către intrarea în bazin şi scările ce coborau spre el. O idee ciudată şi încântătoare îi venise. Fusese ofensată, foarte ofensată de ceea ce auzise noaptea trecută, li stătuse mereu în cale. Jill Smith îi spusese domnului Foster că vicarul îi zisese mamei ei că ea, Mary Dean, îi stătuse mereu în cale. Că il urmărise ani de zile. Era o minciună, bineînţeles. Vicarul irui]-ar fi spus niciodată un asemenea lucru. Doamna Smith spusese deliberat o minciună. Totuşi, faptul că se spusese un asemenea lucru, că se spuneau poveşti despre ea în tot Little Bletford, o duruse aşa de mult şi o tulburase, încât cu greu închisese ochii în timpul nopţii. Şi să audă aceasta în Grădina Ghetsimani, din toate locurile...

Apoi scumpul acela de Robin, care părea să fie singurul din întreg grupul care citise Evanghelia, îi explicase că ea se găsea aproape de Bazinul Betesda, şi că un copil fusese deja dus la bazin pentru a fi vindecat de o boală oarecare. Ei bine, poate că vindecarea nu era

instantantanee, poate că trebuiau câteva ore, sau chiar zile, pentru ca să se ivească miracolul. Domnişoara Dean nu avea nicio boală, era perfect sănătoasă, şi în putere. Insă dacă şi-ar putea umple stictuţa de colonie cu nişte apă din bazin şi ar duce-o la Little Bletford să o dea vicarului să o pună în vasul cu apă sfinţită de ia intrarea în biserică, el va fi copleşit de gândul ei, de gestul ei de credinţă. Putea să-şi imagineze expresia de pe faţa iui, când ea o să-i înmâneze sticla. „Padre, v-am adus apă din Bazinul Betesda.44 ^Qh, domnişoară Dean, ce lucrp delicat şi minunat aţi făcut! 44

Necazul era că ar putea fi interzis de către autorităţi să iei apă din bazin, oricare ar fi fost autorităţile, însă omul care stătea la intrare nu părea să le reprezinte. De aceea – şi era pentru o cauză bună, o cauză sfântă – ea va aştepta până când el se va îndepărta, şi apoi va coborî scările şi va umple sticluţa cu apă. Hoţeşte probabil, însă hoţeşte în numele Domnului.

Domnişoara Dean aştepta cu răbdare, şi deodată – şi Domnul trebuie să fi fost de partea ei – omul s-a depărtat puţin către un grup de turişti care evident îl întrebau ceva despre săpăturile viitoare. Aceasta era ocazia ei.

S-a îndreptat prudentă către trepte, a pus mina cu grijă pe bară, şi a început să coboare. Robin avea dreptate într-un fel. Părea mai c. urând un canal, însă cu multă apă, amplasat într-un fel de prăpastie adâncă, şi după ce reverendul Babcock le spusese că totul era subteran, atunci fără nicio îndoială că acesta era un loc minunat. Se simţi cu adevărat inspirată. Nimeni nu era la bazin în afară de ea. Ajunsese pe ultima treaptă a scării, şi uitându-se în sus să vadă dacă nu o urmărise nimeni şi dacă nu o zărise cineva, şi-a scos batista, a îngenuncheat pe ea şi a golit sticluţa pe o piatră alături. Părea o irosire, însă într-un fel era o ofrandă.

S-a aplecat peste bazin ca apa să pătrundă în sticlă. Apoi s-a ridicat şi a pus capacul, însă în acest timp piciorul i-a alunecat pe dala umedă de piatră, şi sticla i-a căzut în apă. A ţipat de groază şi a încercat să o prindă, însă aceasta era deja departe, şi chiar ea cădea acum, cădea în apele adânci şi reci ale bazinului.

— Oh, Dumnezeule, a strigat ea. Dumnezeule, ajută-mă î

Scoţând mâinile afară încerca să ajungă la marginea alunecoasă pe care stătuse, însă apa îi intrase în gură, o îneca, şi nu era nimic şi nimeni împrejurul ei decât apa liniştită şi zidurile înalte şi bucata de

cer albastru deasupra capului.

Reverendul Babcock fusese tot atât de mişcat de pardoseala de la mănăstirea Ecce Homo, pe cât fusese colonelul.,

Simţea că cineva îl trăgea de braţ. Era colonelul.

— Vrei să continui dumneata? a întrebat el. Eu am să o însoţesc pe soţia mea la hotel. A avut un mic accident.

Babcock s-a arătat îngrijorat.

— Nu, nu e nimic de fapt, l-a asigurat colonelul. Un accident la dinţii din faţă. E abătută și vrea s-o scot din mulţime.

— Bineînţeles. Vă rog, transmiteţi-i compasiunea mea. Unde sunt ceilalţi?

Colonelul a privit peste umăr.

— Nu văd decât doi, Robin şi tânărul Bob Smith. Le-am spus să nu te piardă din ochi.

S-a întors către Poarta Sfântului Ştefan şi a dispărut.

Babcock și-a reluat mersul încet către Golgota, înconjurat de fiecare parte de cucernici.

Întâi la stânga, apoi din nou la dreapta, și acum după colţ; grupul de pelerini, lângă care mergea el, s-a amestecat cu un alt grup în faţă, apoi un al doilea şi un al treilea li s-au alăturat. Întorcându-şi privirea, Barbcock nu putea să-l vadă nici pe Robin, nici pe Bob Smith, nici pe un alt membru al turmei sale. Pelerinii de lângă el erau acum în faţa lui, un grup de călugăriţe, și în spatele lui, cu barbă și cu haine negre, un grup de preoţi ortodocşi greci. A ieşi fie la dreapta sau la stânga era imposibil. El spera că silueta lui singuratică între călugăriţele care cântau înainte și preoţii care psalmodiau în urmă nu era prea bătătoare la ochi.

Mereu înainte, mereu urcând, Domnul Bisericii Sfântului Mormânt se vedea deasupra lui; apoi îi apăru în toată măreţia ei pentru că ajunseseră în curtea pavată din faţa bazilicii, şi dintr-o clipă într-aita călugăriţele, el şi preoţii vor trece prin uşile impozante către Oprirea finală din interiorul bisericii.

De-abia atunci Babcock fu conştient, deşi nu pentru prima oară – încercase o greaţă momentană în mănăstirea Ecce Homo – că era departe de a se simţi bine. O durere ascuţită îl cuprinse, trecu, apoi îl cuprinse din nou. începu să asude. Se uita în dreapta, şi în stânga, însă nu era nicio posibilitate de a ieşi dintre pelerinii care îl înconjurau. Cântecul continua, uşa bisericii era în faţa lui, şi în ciuda eforturilor

sale de a se întoarce, preoţii îi barau drumul. *Trebuie* să meargă şi să intre în biserică, altă cale nu există.

Biserica Sfântului Mormânt l-a înghiţit. îşi dădea seama că era întuneric, că erau schele, trepte, mirosul multor corpuri şi multă tămâie. „Ce pot face, se întreba el în agonie, unde pot merge“, gustul prelungit al tocanei de pui de aseară se ridica din stomac şi îl da peste cap, şi pe măsură ce urca treptele Capelei Golgota în urma călugăriţelor, cu altare în dreapta şi stânga lui, luminări, lumini, cruci, ofrande peste tot, nu mai vedea nimic, nu mai auzea nimic, putea să simtă doar greutatea corpului său, chemări irezistibile ale măruntaielor sale, pe care nu le putea învinge cu nicio rugăciune, nicio putere divină, nici puterea voinţei.

Bob Smith, înghesuit în spatele preoţilor ortodocşi greci la o oarecare distanţă, cu Robin alături, observase primul semnele de oboseală de pe faţa lui Babcock. Observase că atunci când Babcock îngenunchiase pentru ultima oară, înainte de a fi înghiţit de uşa bisericii, era foarte palid şi îşi ştergea fruntea cu batista.

„Mă întreb, gândea el, dacă nu i-e rău, dacă nu leşină sau ceva asemănător.46 Se întoarse către Robin:

— Sunt puţin îngrijorat din cauza reverendului. Nu cred că ar trebui să-l pierdem din vedere.

— Foarte bine, a spus Robin. De ce nu te duci după el? Probabil că se simte stânjenit alături de toate călugăriţele acelea.

— Nu cred că e asta, a răspuns Bob, vrea să meargă la toaletă. Şi eu aş vrea să merg, de fapt.

Se uita în jur pentru o soluţie practică. Bob Smith ezită.

— De ce nu stai aici, a sugerat el, şi să ne aştepţi până când ieşim? Asta numai dacă eşti foarte interesat de ceea ce se află în interiorul Sfântului Mormânt.

— Nu mă interesează, a spus Robin. Nu cred că acesta este locul.

— Foarte bine, atunci. Mă duc să văd dacă îl găsesc înăuntru.

Bob a intrat pe uşă, şi la fel ca Babcock s-a lovit de întuneric, schele, pelerini care cântau, preoţi, trepte şi paraclise de o parte şi de alta. Majoritatea pelerinilor coborau, călugăriţele la fel, urmate îndeaproape de preoţi. Figura lui Babcock aşa de evidentă în mijlocul lor, croindu-şi drum pe Via Dolorosa, nu mai putea fi văzută acum.

Apoi Bob l-a zărit sprijinit de zidul celei de-a doua capele, cu faţa îngropată în mâini, un sacristan – grec, egiptean, armean, nu ştia

precis – îngenunchiase alături de el. Sacristanul a ridicat capul când s-a apropiat Bob.

— Un pelerin englez, a şoptit el, nu simte bine. Mă duc caut ajutor.

— E în ordine, a spus Bob. Il cunosc. Aparţine grupului nostru. Mă descurc. S-a aplecat şi a atins braţul lui Babcock. Nu-ţi face griji, a spus el, sunt aici.

Babcock a mişcat mâna.

— Spune-i să plece, a şoptit el. Cel mai îngrozitor lucru s-a întâmplat.

— Da, spuse Bob, înţeleg. E în ordine.

I-a făcut semn sacristanului, care a înclinat din cap şi a traversat capela pentru a întâmpina noua serie de pelerini din apropiere, și Bob l-a ajutat pe Babcock să se ridice.

— Se putea întâmpla oricui, a spus el. Trebuie să se întâmple tot timpul. îmi aduc aminte că odată la meciul decisiv pentru decernarea cupei...

Nu a mai terminat propoziţia. Nefericitul lui tovarăş era prea abătut, prea slăbit şi ruşinat. Bob l-a luat de umăr şi l-a ajutat să coboare treptele din biserică spre curtea din faţă.

— Imediat te vei simţi mai bine, a spus el, la aer curat.

Babcock se sprijinea de el.

— Din cauza puiului, a spus el, puiul de la masă de aseară. Și nu am mâncat nici fructele, nici salata, domnişoara Dean m-a avertizat. Credeam că puiul îmi va face bine.

— Nu te îngrijora, a spus Bob. Nu ai avut ce face. Crezi că... crezi că a trecut ce a fost mai rău?

— Da, da, s-a terminat.

Bob se uita împrejur, însă Robin nu era nicăieri. La urma urmei trebuie să fi intrat în biserică. Ce dracu să facă? Copilul nu trebuie lăsat singur, însă nici Babcock. S-ar putea să i se facă din nou rău. Bob ar trebui să-l însoţească până la autobuzul de la Poarta Ştefan. Apoi se va întoarce după Robin.

— Ascultă, a spus el, cred că ar trebui să te întorci la hotel imediat, să te schimbi şi să te odihneşti. Te însoţesc până la autobuz.

— Iţi sunt recunoscător, a murmurat tovarăşul său, foarte recunoscător.

Acum nu-i mai păsa dacă ieşea în evidenţă. Nu mai conta dacă

oamenii se întorceau şi se uitau fix. Pe măsură ce coborau dealul pe Via Dolorosa, treceau pe lingă mai mulţi pelerini care cântau, mai mulţi turişti, mai mulţi vânzători de legume care ţipau, ceapă, miei, ştia că într-adevăr coborâse ultima treaptă a umilinţei, că prin actul său final al slăbiciunii omeneşti suferise

0 ruşine pe care numai un om o poate suporta.

Când au ajuns la Poarta Sfântului Ștefan, primul lucru pe care l-a văzut a fost o ambulanţă parcată alături de autobuzul lor, şi o mulţime de oameni, străini, adunaţi în jurul ei. Un oficial, alb la faţă, îi îndepărta. Primul gând al lui Bob a fost pentru Jill. Ceva se întâmplase cu Jill... Apoi din mijlocul lor apăru Jim Foster, şchiopătând, cu părul în dezordine.

— A fost un accident, a spus el.

— Eşti rănit? a întrebat Bob.

— Nu... nu, eu nu am nimic, am fost prins într-un fel de demonstraţie şi am reuşit să scap... Este domnişoara Dean. A căzut în canalul pe care ei îl numesc

Bazinul Betesda.

— Dumnezeule din Ceruri, a exclamat Babcock şi s-a uitat disperat de la Jim Foster la Bob. E numai greşeala mea. Trebuia să am grijă de ea. Nu am ştiut. Credeam că era cu restul grupului. A înaintat către ambulanţă, apoi şi-a amintit de propria sa situaţie şi a întins mâinile într-un gest de disperare. Nu cred că pot merge la ea, a spus el. Nu sunt în stare să văd pe cineva...

Jim Foster se uită la el, apoi îl privi întrebător pe Bob Smith.

— Nici el nu se simte prea bine, a murmurat Bob.

1 s-a făcut rău cu puţin timp în urmă, sus în biserică.

Dureri de burtă groaznice. Trebuie să se întoarcă la hotel imediat.

— Ascultă, s-a întors el către Babcock, urcă-te în autobuz imediat, li spun şoferului să te ducă direct la hotel. Eu voi merge cu domnişoara Dean în ambulanţă.

— Cât de grav este? a întrebat Babcock.

— Nici ei nu ştiu, a spus Jim Foster. E un şoc zdravăn, îmi închipui. Practic era inconştientă când ghidul a tras-o din apă. Noroc că era în vârful scărilor. Intre timp, nu-mi pot imagina ce s-a întâmplat nici cu soţia lui Bob şi nici cu a mea. Sunt undeva în oraşul acela infernal.

L-a luat pe Babcock de braţ şi l-a condus către autobuz. Ciudat cum nenorocirile altor oameni te fac să o uiţi pe a ta. Spaima pe care o trăise dispăruse la vederea ambulanţei când se îndrepta spre Poarta Sfântului Ştefan, gândindu-se cu groază că victima ar putea fi Kate, transportată de oamenii cu targa. Insă era domnişoara Dean. Sărmana nenorocită domnişoară Dean. Slavă cerului că nu era Kate.

Autobuzul a pornit cu Babcock, palid şi nefericit, uitându-se la ei de la una dintre ferestre.

— E pe drum, asta e una, a spus Jim Foster. Ce calamitate, ce situaţie. Păcat că nu e colonelul aici să se ocupe de asta.

— Acum sunt îngrijorat de Robin, a zis Bob Smith, I-am spus să ne aştepte la ieşirea din Biserica Sfântului Mormânt, şi când am ieşit nu mai era acolo.

— Nu mai era acolo? In gloata aia? s-a mirat Jim Foster cu gura căscată.

Cu nespusă uşurare, şi-a văzut soţia, cu Jill alături, venind prin Poarta Sfântului Ştefan. A alergat către ea.

— Slavă Domnului că ai venit, a spus el. Trebuie să o ducem pe domnişoara Dean la spital. E deja în ambulanţă. Iţi explic totul pe drum. Au fost o serie de întâmplări nefericite. Babcock e bolnav, Robin lipseşte, e o zi îngrozitoare.

Kate l-a apucat de braţ.

— Insă tu? Te simţi bine?

— Da, da. Bineînţeles că mă simt bine.

A tras-o după el către ambulanţă. Nici măcar nu s-a uitat la Jill. Bob a ezitat, întrebându-se ce ar trebui să facă. Apoi s-a întors şi a văzut-o pe Jill stând alături de el.

— Unde ai fost? a întrebat el.

— Nu ştiu, a spus ea obosită. Intr-un fel de grădină. Te căutam pe tine însă nu te-am putut găsi. Kate a fost cu mine. Era îngrijorată de bărbatul ei. El nu poate suporta mulţimea.

— Niciunul dintre noi nu poate, a spus el, însă va trebui să-i vedem din nou. Tânărul Robin s-a pierdut, şi trebuie să mă duc să-l caut. Nu a mai rămas nimeni.

— Vin cu tine.

— Eşti sigură? Pari terminată.

Familia Foster se urca în ambulanţă. Sirena a pornit -şi spectatorii s-au îndepărtat. Jill se gândea la strada nesfâșită ce se

unduia, pe care ei o numeau Via Dolorosa, cu pelerinii care cântau, vânzătorii care ţipau, reluarea scenei pe care nu voia să o mai vadă niciodată, larma, zgomotul.

— Mă descurc, suspina ea. Nu va mai fi aşa de rău dacă suntem împreună.

Robin se distra. Faptul de a fi singur mereu îi dădea un sentiment de libertate, de putere. Şi se plictisise mergâpd pe drumul pelerinilor cu oameni care îngenunchiau la fiecare moment. Nu păreau să meargă chiar pe drumul drept. Oraşul fusese construit şi distrus de atâtea ori, încât arăta cu totul diferit de cum fusese cu două mii de ani în urmă. Singurul mod de a-1 reconstrui era de a-1 distruge din nou, iar apoi să sape şi să sape şi să scoată la iveală toate fundaţiile. El ar putea foarte bine să devină un arheolog când va fi mare, dacă nu o să devină un om de ştiinţă ca tatăl său. Cele două profesiuni erau aproximativ similare, decise el. Cu siguranţă nu va deveni un cleric ca domnul Babcock. Nu pe vremurile astea şi la vârsta asta.

Se întreba cât timp or să stea în biserică. Ore, probabil. Era plină ochi cu preoţi şi pelerini care voiau să se roage, şi se vor ciocni cu toţii unul de altul. Asta l-a făcut să râdă, şi râsul l-a făcut să vrea să meargă la toaletă – bunica lui ura cuvântul toaletă, însă toată lumea îl folosea la şcoală – şi astfel, cum nu era **nici**o toaletă prin jur s-a dus lângă zidul bisericii. Nimeni nu i-a văzut. Apoi s-a aşezat pe o treaptă deschizând cele două hărţi pe genunchi. Problema era, Isus fie că fusese ţinut în Fortăreaţa Antonia, fie în Citadelă. Probabil în amândouă. Dar în care fusese ţinut ultima oară înainte de a trebui să-şi ducă crucea cu ceilalţi doi prizonieri pe Golgota? Descrierea din Evanghelie nu clarifica nimic. A fost adus în faţa lui Pilat, însă Pilat putea foarte bine să se găsească într-un loc sau în celălalt. Pilat l-a predat pe Isus înalţilor preoţi pentru a fi răstignit, însă unde îl aşteptau înalţii preoţi? Asta era întrebarea. Putea să fie la Palatul lui Irod, unde era aşezată acum Citadela, şi în cazul acesta Isus şi cei doi hoţi ar fi părăsit oraşul prin Poarta Genath. Se uita când la o hartă când la cealaltă: Poarta Genath se numea acum Poarta Jaffa, sau în ebraică Yafo – depinde de limba pe care o vorbeşti.

Robin se uită la uşa bisericii. Ei ar putea sta o grămadă. Decise să meargă către Poarta Jaffa şi să vadă totul cu ochii săi. Nu era prea departe şi cu ajutorul hărţii moderne nu se va rătăci. Ii luă mai puţin de zece minute pentru a ajunge la Poartă, şi aici se opri pentru a-şi da seama de împrejurimi. Oamenii intrau şi ieşeau şi erau maşini parcate

în afară, la fel cum era la Poarta Sfântului Ştefan, la capătul opus al oraşului înconjurat de ziduri. Necazul era, bineînţeles, că în loc de dealul golaş şi grădina care ar fi existat cu două mii de ani în urmă, acum era un drum principal şi oraşul modern se întindea peste tot. Și-a consultat din nou vechea hartă. Era un turn al fortăreţei numit Psephinus, înălţându-se mândru şi puternic în colţul de nord-vest al oraşului, și acesta era turnul pe care l-a inspectat împăratul Titus, când a venit cu legiunile romane înainte de capturarea și prădarea Ierusalimului în anul 70 î.e.n. Pe locul acela se construise College des Freres. O clipă, totuşi. Era oare College des Freres sau hotelul numit Palatul Cavalerului? Oricum se găsea încă în interiorul zidurilor oraşului, şi asta nu era corect, chiar dacă zidurile ar fi fost reconstruite.

„O să-mi închipui, şi-a spus el, că eu sunt Isus şi că tocmai am ieşit prin Poarta Genath şi toate acestea reprezintă dealul golaş şi grădinile în pantă şi ei nu răstignesc o persoană într-o grădină, ci la o oarecare distanţă, mai ales înainte de Sărbătoarea Paştelui, altfel poporul va crea neplăceri şi au fost deja destule răscoale. Astfel Isus şi ceilalţi doi prizonieri condamnaţi au fost obligaţi să meargă mult, de aceea l-au făcut pe Simon fermierul – și Cyrene înseamnă în -aramaică fermier, așa mi-a spus profesorul – să ducă crucea. Tocmai venea de la munca câmpului. Isus nu se putea descurca fiind prea slăbit după atâta chin. Și l-au dus împreună cu ceilalţi pe un pământ aspru şi nefertil dominat de turnul Psephinus, unde soldaţii puseseră pază, astfel că dacă ar fi făcut o încercare de evadare să eşueze."

Mulţumit de deducţiile sale, Robin a luat-o la dreapta după ce a ieşit pe Poarta Jaf fa şi a mers pe drumul principal până când a crezut că a ajuns la distanţa potrivită de Turnul Psephinus demult dispărut. A descoperit că ajunsese la o răscruce cu multe drumuri care duceau în toate direcţiile. Traficul era mare şi marea construcţie, de pe partea cealaltă a pieţei centrale, era primăria, după cum indica harta sa modernă.

„Deci aceasta este, a gândit el. Acesta este pământul sterp, cu câmpuri unde se înalţă primăria, şi fermierul asudă, la fel Isus şi ceilalţi. Și soarele este la zenit pe cerul strălucitor, aşa cum este acum, şi când se înalţă crucile, oamenii sunt înlănţuiţi de ele şi nu vor vedea câmpurile din spatele lor, se vor uita spre oraş."

O clipă a închis ochii şi s-a întors să privească înapoi la oraş şi la ziduri, şi ele erau aurii, o culoare splendidă. Lui Isus, care îşi petrecuse

majoritatea vieţii călătorind pe dealuri, pe ape şi prin sate, i-ar fi părut cel mai minunat şi mai splendid oraş din lume. Insă după ce s-a uitat la el timp de trei ore, în durere, nu i-ar mai fi părut aşa de splendid – de fapt, ar fi fost o uşurare să moară.

S-a auzit un claxon şi el s-a ferit din drum. Dacă nu va fi atent va muri şi el, şi asta nu prea ar avea sens.

A decis să se întoarcă în oraş prin Poarta Nouă, care era chiar la dreapta. Câţiva oameni făceau o reparaţie pe drum şi l-au privit pe Robin când acesta se apropia. Ei ţipau arătând către maşinile ce treceau, şi deşi Robin înţelesese mesajul şi ajunsese în siguranţă alături de ei, nu putea să înţeleagă ce-i spuneau. Putea fi idiș, sau poate ebraică, însă el îşi dorea să fie aramaică. A aşteptat până când omul cu sfredelul încetă zgomotul asurzitor şi atunci a strigat.

— Vorbeşte cineva englezeşte? a întrebat el.

Omul cu sfredelul a zâmbit şi a clătinat din cap, apoi a chemat pe unul din tovarășii săi care era aplecat pe o bucată de ţeavă. Bărbatul se uită în direcţia lor. Era tânăr ca şi ceilalţi şi avea dinţii foarte albi şi părul negru ondulat.

— Da, eu vorbesc englezeşte, a spus el.

Robin s-a aplecat spre şanţul de dedesubt.

— Poţi să-mi spui dacă aţi găsit ceva interesant jos acolo?

Tânărul a râs şi a scos de coadă un mic animal. Părea să fie un șobolan mort.

— Suvenir turistic? a sugerat el.

— Niciun craniu? Niciun os? a întrebat Robin plin de speranţă.

— Nu, a zâmbit muncitorul. Pentru asta trebuie să săpăm adânc, sub stâncă. Ţine, poţi să prinzi? I-a aruncat lui Robin o bucată de piatră din locul de unde stătea. Păstreaz-o, a spus el. Piatra Ierusalimului. Iţi va aduce noroc.

— Mulţumesc foarte mult, a spus Robin.

Se întreba dacă să-i spună că se aflau la aproximativ o sută de iarzi, poate, de locul unde trei oameni fuseseră răstigniţi cu două mii de ani în urmă, însă apoi a decis că aceştia nu-1 vor crede; sau, dacă or să-l creadă, nu o să-i impresioneze prea mult. Pentru că Isus nu era important pentru ei, nu la fel de important ca Abraham sau David, şi oricum, atât de mulţi oameni fuseseră torturaţi şi ucişi în jurul Ierusalimului de atunci, încât tânărul ar putea să-i spună foarte bine, pe bună dreptate, şi ce? Ar fi mai subtil să le ureze în loc sărbătoare

fericită. Era a 14-a zi a lui Nisan, şi la apusul soarelui lucrul va înceta. îşi puse piatra în buzunar.

— Vă urez un Paşte fericit, a spus el.

Tânărul se uita la el.

— Eşti evreu?

— Nu, a răspuns Robin, nesigur dacă întrebarea se referea la naţionalitatea sau la religia sa. Dacă era vorba de cea din urmă, ar fi trebuie să răspundă că tatăl său era ateu şi mama sa se ducea la biserică o dată pe an, de Crăciun. Nu, eu vin din Little Bletford, din Anglia, însă ştiu că astăzi este a 14-a zi a lui Nisan şi că mâine aici va fi sărbătoare publică.

Asta, de fapt, era motivul pentru care traficul era aşa de mare, bănuia el, şi motivul pentru care oraşul în sine era aşa de aglomerat. Speră ca tânărul să fie plăcut impresionat de cunoştinţele sale.

— Este sărbătoarea Pâinii Nedospite, i-a continuat Robin.

Tânărul a zâmbit din nou, arătându-şi şirul de dinţi albi, şi râzând, i-a spus ceva tovarăşului său cu sfredelul, care i-a răspuns, înainte de a se apuca din nou să lucreze. Zgomotul asurzitor a început din nou, şi tânărul şi-a pus mâinile la gură şi a ţipat către Robin:

— Este de asemenea Festivalul Libertăţii Noastre. Eşti tânăr ca noi. Distrează-te şi tu.

Robin le-a făcut semn cu mâna şi s-a îndreptat către Poarta Nouă, ţinând strâns în mână piatra din buzunar. Festivalul Libertăţii Noastre... Suna mai bine decât Pastele. Mai modern. Mai potrivit pentru, aşa cum ar spune bunica sa, aceste vremuri. Şi dacă însemna eliberarea de sclavie, aşa cum era în Vechiul Testament, sau eliberare de dominarea Imperiului Roman, pe care evreii o speraseră pe vremea răstignirii, sau eliberare de foame şi sărăcie şi lipsă de ţară, pe care tânărul care sfredelea drumul o câştigase pentru ei astăzi, era unul şi acelaşi lucru. Toţi, oriunde, doreau eliberarea de ceva.

Autobuzul a pornit spre nord de la Muntele Măslinilor, înainte de apusul soarelui. Nu s-a mai întâmplat nimic dramatic. Bob şi Jill Smith au căutat în zadar în incintele Sfântului Mormânt, şi s-au întors în direcţia Porţii Noi, unde au dat peste Robin, intrând în oraş în spatele unui grup de pelerini care veneau cântând dinspre coastă. Autobuzul a plecat cu întârziere din cauza domnişoarei Dean. Ambulanţa o dusese la spital, unde a stat câteva ore din cauza şocului suferit, însă, din fericire, cu nicio rană externă sau internă. I-au fost

administrate o injecţie şi un sedativ, şi apoi doctorul a spus că este aptă de drum, cu recomandarea strictă ca atunci când va ajunge la Haifa să se bage direct în pat. Kate Foster fusese sora care avusese grijă de pacientă.

— Eşti atât de drăguţă, murmurase domnişoara Dean, atât de amabilă.

Cu toţii au decis să nu vorbească de accidentul ei nefericit. Şi nici domnişoara Dean nu făcea aluzie la el. Stătea tăcută cu o pătură pe genunchi, între cei doi Fosteri. Lady x^lthea era și ea tăcută. Baticul ei albastru de șifon îi masca partea de jos a feţei, dându-i înfățișarea unei femei musulmane care nu îşi ridicase vălul. In plus, o făcea şi mai demnă și mai graţioasă. Şi ea avea o pătură pe genunchi, și colonelul îi ţinea mâna sub pătură.

Tinerii Smith se ţineau de gât. Jill purta o brăţară nouă, una inexpresivă, pe care Bob i-o cumpărase pe când treceau pe lângă o tarabă pe drumul de întoarcere după ce îl găsiseră pe Robin.

Babcock stătea alături de Robin. La fel ca domnişoara Dean, şi el îşi schimbase hainele – o pereche de pantaloni împrumutaţi de la Jim Foster, care erau puţin cam largi pentru el. Nimeni nu făcuse nicio remarcă şi pentru aceasta el le era extrem de recunoscător. Nimeni nu se uită în urmă la oraşul Ierusalim pe când autobuzul ocoli Muntele Scopus – adică nimeni în afară de Robin. Ora nouă a celei de-a 14-a zi a lui Nisan venise şi trecuse, şi hoţii, sau insurecţioniştii, oricare ar fi fost ei, fuseseră daţi jos de pe crucile lor. Isus, de asemenea, corpul său poate se afla într-un mormânt adine sub stânca unde tineri muncitori sfredeleau. Acum tinerii puteau să se ducă acasă, să se spele să stea cu familiilor lor şi să aştepte sărbătoarea publică. Robin se întoarse către reverendul Babcock.

— E o ruşine, a spus el, că nu am putut sta încă două zile.

Babcock, care nu-şi dorea nimic altceva decât să fie înapoi în siguranţă pe vas, ca să se poată închide în cabină şi să încerce să uite ruşinea din Biserica Sfântului Mormânt, se minună de vioiciunea tânărului. Băiatul fusese târât prin tot oraşul întreaga zi, aproape se pierduse în mulţime.

— De ce, Robin? a întrebat el.

— Păi, nu se ştie niciodată, a răspuns Robin. Bineînţeles, nu este prea credibil în vremurile noastre, însă am fi putut vedea învierea...

Sumar

NU PRIVI ACUM
NU DUPĂ MIEZUL NOPŢII
UN CAZ LIMITĂ
EXCURSIA

Lector: DENISA COMANESCU
Tehnoredactor: V. E. UNGUREANU
Bun de tipar 21.09.1983. Coli tipar 14,5.

Tiparul executat sub comanda nr. 348 la **întreprinderea poligrafică „13 Decembrie 1918“**
Str. Grigore Alexandrescu 89—97, Bucureşti,
Republica Socialistă România